



การประเมินผลโครงการยกระดับแปลงใหญ่ ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564



ศูนย์ประเมินผล
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เอกสารการประเมินผล เลขที่ 502
เมษายน 2567

CENTRE FOR PROJECT AND PROGRAMME EVALUATION
OFFICE OF AGRICULTURAL ECONOMICS
MINISTRY OF AGRICULTURE AND COOPERATIVES
EVALUATION PAPERS NO. 502
APRIL 2024

การประเมินผลโครงการยกระดับแปลงใหญ่
ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

โดย

ศูนย์ประเมินผล
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

บทคัดย่อ

โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิต โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม และยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ในการประเมินผลครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด 32 จังหวัด เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบสินค้าทั้ง 6 หน่วยงาน จำนวน 338 ราย ประธาน/คณะกรรมการกลุ่ม จำนวน 338 ราย และเกษตรกรจำนวน 1,690 ราย รวมทั้งสิ้น 2,398 ราย

ผลการประเมิน พบว่า โครงการได้คะแนนรวม 90.64 คะแนน (จาก 100 คะแนน) อยู่ในระดับ A หรือโครงการที่มีความโดดเด่น ผลการประเมินในแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ความสอดคล้อง (Relevance) ได้คะแนนเท่ากับ 20.00 คะแนน (จาก 20.00 คะแนน) เนื่องจากโครงการได้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้กับเกษตรกรโดยการนำเทคโนโลยี เครื่องจักรกลมาใช้ในการกระบวนการผลิต รวมทั้งมีการพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ตรงตามความต้องการของตลาด ซึ่งมีความสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศที่เน้นการผลิตในรูปแบบเกษตรสมัยใหม่ เกษตรแม่นยำที่มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ และพัฒนาต่อยอดของเดิมให้ดีขึ้น

ด้านที่ 2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ได้คะแนนเท่ากับ 17.50 คะแนน (จาก 20.00 คะแนน) เป็นผลจากโครงการสามารถดำเนินการได้จำนวน 3,377 แปลง จากเป้าหมาย 3,381 แปลง ในส่วนการบรรลುವัตถุประสงค์โครงการ เกษตรกรสามารถลดค่าใช้จ่ายการผลิตลงร้อยละ 8.31 จากการใช้เครื่องจักรกลของกลุ่มและอัตราค่าบริการที่ต่ำกว่าท้องตลาด แต่การใช้ประโยชน์ของเครื่องจักรกลยังไม่ต่อเนื่อง และการใช้งานยังไม่เต็มความสามารถของเครื่องจักรกล ซึ่งต้องได้รับการพัฒนาแก้ไขในระยะต่อไป

ด้านที่ 3 ประสิทธิภาพ (Efficiency) ได้คะแนนเท่ากับ 18.13 คะแนน (จาก 20.00 คะแนน) การใช้งบประมาณของโครงการมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ เท่ากับ 2.76 ล้านบาทต่อแปลง ทำให้ประหยัดงบประมาณได้เท่ากับ 0.05 ล้านบาทต่อแปลง (คิดเป็นร้อยละ 1.78) รวมทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการได้ตามกรอบระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ตามแผน นอกจากนี้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตต่อไร่ได้ร้อยละ 5.74 จากการใช้เครื่องจักรกลของโครงการ แต่ทั้งนี้ผลผลิตยังขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกที่มากกระทบ เช่น ภัยแล้ง น้ำท่วม และโรคระบาด เป็นต้น

ด้านที่ 4 ผลกระทบ (Impact) ได้คะแนน 15.01 คะแนน (จาก 20.00 คะแนน) โครงการสามารถสร้างผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากการลดค่าใช้จ่าย และเพิ่มผลผลิตได้ 6,358.31 ล้านบาท ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการส่งเสริมเทคโนโลยี เครื่องจักรกลให้กลุ่มเกษตรกร จะสามารถสร้างผลกระทบได้ในระยะสั้น ถึงแม้ว่าจะเป็นปีแรกของการดำเนินการโครงการ ด้านสังคม เกษตรกรร้อยละ 77.43 ได้รับการจ้างงานในชุมชนที่เพิ่มขึ้น ในการให้บริการขับเคลื่อนเครื่องจักรกลแก่สมาชิกและการคัดคุณภาพผลผลิต ในด้านการย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตร มีเกษตรกรรุ่นใหม่ ร้อยละ 11.47 ย้ายเข้ามาช่วยบิดา มารดา ในการแปรรูปผลผลิต

และการจำหน่ายผลผลิตผ่านช่องทางออนไลน์ ด้านสิ่งแวดล้อม เกษตรกรร้อยละ 66.66 ลดการใช้สารเคมีปรับเปลี่ยนมาใช้สารชีวภัณฑ์ รวมทั้งใช้รถตัดหญ้าแทนการใช้สารเคมี ในด้านสุขภาพ เกษตรกรร้อยละ 30.81 มีสุขภาพที่ดีขึ้นจากการใช้เครื่องจักรกล เพื่อลดการสัมผัสสารเคมีโดยตรง เช่น โดรนเพื่อการเกษตรฉีดพ่นสารชีวภัณฑ์ เครื่องผสมปุ๋ยหมัก เครื่องตัดหญ้าแทนการใช้สารเคมี ส่วนด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ผลกระทบยังไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก เนื่องจากเป็นผลกระทบเพียง 1 ปีแรกที่ดำเนินการ ซึ่งในปีต่อไปเกษตรกรจะเกิดการเรียนรู้และใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรกลที่เพิ่มขึ้น

ด้านที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability) ผลการประเมิน ได้ 20.00 คะแนน (จาก 20.00 คะแนน) กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ทั้งหมด 3,377 แปลง ยังคงดำเนินงานกิจกรรมของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง อาทิ การจัดประชุมสมาชิกในการวางแผนการดำเนินงาน การกำหนดเงื่อนไข ค่าบริการใช้เครื่องจักรกลฯ และการปันผลรายได้คืนให้กับสมาชิก และในด้านการเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน เกษตรกรร้อยละ 96.53 ไม่มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน เนื่องจากเป็นถิ่นฐานเดิมในการทำเกษตรกรรม และได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้ ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ จากทางภาครัฐ ซึ่งทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ในด้านความยั่งยืนคงต้องรอผลว่า ในระยะยาวเกษตรกรจะคงดำเนินการกลุ่มแปลงใหญ่ต่อไปหรือไม่

ข้อเสนอแนะ โครงการยกระดับแปลงใหญ่ เป็นโครงการที่สนับสนุนตรงจุดการพัฒนาของประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยการนำเทคโนโลยี เข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ซึ่งสามารถสร้างผลกระทบโดยตรงต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ แต่ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนาโครงการให้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการข้าว กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมหม่อนไหม และการยางแห่งประเทศไทย 1) ต้องเร่งสร้างเครือข่ายให้บริการ (Service Provider) และจัดทำฐานข้อมูลเครื่องจักรกลฯ ทั้ง 3,377 แปลง เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลการให้บริการของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่กับผู้รับบริการในพื้นที่อื่น ๆ ซึ่งจะนำมาสู่การใช้ประโยชน์เครื่องจักรกลได้อย่างต่อเนื่องเต็มประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น พัฒนาไปสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรอย่างแท้จริง 2) ค่าใช้จ่ายในการจ้างบริษัทจัดทำบัญชีของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่มีค่าใช้จ่ายที่สูง หน่วยงานรับผิดชอบกลุ่มแปลงใหญ่ ต้องเร่งรวบรวมกลุ่ม และประสานจัดหาบริษัทจัดทำบัญชีที่คิดค่าบริการในราคาต่ำที่สุดมาให้บริการ 3) เร่งพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ได้การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่ม และการมีตลาดรองรับผลผลิตที่แน่นอน และ 4) เห็นควรมีการประเมินผลโครงการในระยะต่อไป 3 – 5 ปี ข้างหน้าเพื่อวัดผลกระทบในด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของโครงการให้มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : แปลงใหญ่ ยกระดับแปลงใหญ่ การเกษตรแบบแปลงใหญ่

Abstract

The objective of the Upgraded Cooperatives Large Farming Project with modern agricultural practices and integrated marketing for the year 2021 was to increase production efficiency and reduce production costs. The use of appropriate technology and innovation aimed to elevate the quality standards of agricultural products to meet market demands. In this evaluation, the objective was to assess the project's achievements by collecting data from the Provincial Agricultural Office (32 provinces), which included 338 government agencies and a total of 2,398 individuals involved in agricultural products from six departments, 338 members of the chair or committee, and 1,690 farmers.

The results indicate that the project received a total score of 90.64 out of 100 points, placing it at level A, or an outstanding project. The evaluation results for each aspect are summarized as follows:

Aspect 1: Relevance received a score of 20.00 out of 20.00 points. The project increased production efficiency for farmers by utilizing technology such as agricultural machinery in the production process. Additionally, product quality was enhanced to meet market demands, aligning with the country's development plan emphasizing modern agricultural production and precision agriculture using technology and appropriate innovations.

Aspect 2: Effectiveness received a score of 17.50 out of 20.00 points. The project successfully operated 3,377 plots, compared to the target of 3,381 plots. Farmers were able to reduce production costs by 8.31 percent using the group's machinery and services at rates lower than the market. However, there is room for improvement in the continuous and full utilization of machinery, which needs to be addressed in the next phase.

Aspect 3: Efficiency received a score of 18.13 out of 20.00 points. The project efficiently utilized its budget, with budget disbursement averaging 2.76 million baht per plot. This resulted in a budget saving of 0.05 million baht per plot (1.78%). The responsible agencies adhered to the set time frames according to the plan. Additionally, farmers were able to increase their yield per rai by 5.74% through the project's mechanical use. However, yield is still affected by external factors such as droughts, floods, and pandemics.

Aspect 4: Impact received a score of 15.01 out of 20.00 points. The project created an economic impact by reducing expenses and increasing production by 6,358.31 million baht, which shows that the technology and machinery promotion among farmer groups demonstrated short-term impacts. In the social aspect, 77.43% of farmers experienced increased employment opportunities within the community, while 11.47% of the new generation of farmers returned to assist their parents in product processing and online sales. In terms of the environment, 66.66% of farmers reduced chemical usage and opted for biological alternatives, leading to better health for 30.81% of farmers who minimized direct chemical exposure.

Aspect 5: Sustainability received a score of 20.00 out of 20.00 points. The Upgraded Cooperatives Large Farming groups, totaling 3,377 plots, continue to conduct group activities such as member meetings for operational planning, setting service fee conditions for agricultural machinery use, and distributing income returns to members. Additionally, 96.53% of farmers have remained in their communities, benefiting from government-provided agricultural knowledge and inputs, leading to improved living conditions. However, the long-term sustainability of the Upgraded Cooperatives Large Farming remains uncertain.

According to suggestions, this project directly supports the country's development goals outlined in the 20-year national strategic plan, focusing on technology to increase production efficiency, which directly impacts the country's economic system. To ensure project success, relevant government agencies including the Department of Agricultural Extension, the Rice Department, the Livestock Department, the Fisheries Department, the Sericulture Department, and the Rubber Authority of Thailand, should: 1) Accelerate the establishment of service providers and create a database of agricultural machinery for all 3,377 plots to link service information with recipients in other areas, ensuring continuous machinery use and greater efficiency, thus developing real agribusiness entrepreneurs. 2) Urgently gather, coordinate, and engage an accounting company offering the lowest fees to provide services, as accounting costs for the Upgraded Cooperatives Large Farming Group are

currently high. 3) Expedite the development of product quality to achieve agricultural standard certification, adding value to agricultural products and accessing supportive markets.

4) Conduct project evaluations over the next 3-5 years to comprehensively measure the project's social, environmental, and sustainability impacts.

Keyword: Large Farming, Upgraded Cooperatives Large Farming, agricultural large farming

คำนำ

การประเมินผลโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด เป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่างศูนย์ประเมินผล และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 – 12 เพื่อให้ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงผลการดำเนินงานโครงการ ความสอดคล้อง ประสิทธิภาพ ผลกระทบ และความยั่งยืน ที่เกิดขึ้นจากโครงการ รวมทั้งขอค้นพบข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานโครงการ เพื่อใช้ประโยชน์ในการพิจารณาวางแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป

การประเมินผลในครั้งนี้ ได้รับความร่วมมือด้วยดีจากทุกหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการโครงการ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้งประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ในการให้ข้อมูล ทำให้การประเมินผลครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี จึงขอขอบคุณบุคคลดังกล่าวไว้ ณ โอกาสนี้ ศูนย์ประเมินผล หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจ นำข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะ จากเอกสารฉบับนี้ ไปปรับปรุงโครงการให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อนำไปสู่เป้าหมายการพัฒนาโครงการไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืนต่อไป

ศูนย์ประเมินผล
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
เมษายน 2567

สารบัญ

| | หน้า |
|---|-----------|
| บทคัดย่อ | ค |
| Abstract | จ |
| คำนำ | ซ |
| สารบัญ | ฅ |
| สารบัญตาราง | ฎ |
| สารบัญตารางผนวก | ฒ |
| สารบัญภาพ | ณ |
| บทที่ 1 บทนำ | 1 |
| 1.1 ความสำคัญของการประเมินผล | 1 |
| 1.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินผล | 2 |
| 1.3 ขอบเขตของการประเมินผล | 2 |
| 1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ | 3 |
| 1.5 วิธีการประเมินผล | 5 |
| 1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินผล | 17 |
| บทที่ 2 การตรวจเอกสาร แนวคิดและทฤษฎี | 19 |
| 2.1 การตรวจเอกสาร | 19 |
| 2.2 แนวคิดและทฤษฎี | 24 |
| บทที่ 3 สภาพทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายของโครงการ | 31 |
| 3.1 ข้อมูลกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2564 | 31 |
| 3.2 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ | 32 |
| 3.3 ปัญหาที่ประสบในการทำการเกษตรในรอบปี 2565/66 ที่ผ่านมา | 40 |
| บทที่ 4 ผลการประเมินผล | 43 |
| 4.1 ด้านความสอดคล้อง (Relevance) | 43 |
| 4.2 ด้านประสิทธิผล (Effectiveness) | 50 |
| 4.3 ด้านประสิทธิภาพ (Efficiency) | 100 |
| 4.4 ด้านผลกระทบ (Impact) | 108 |
| 4.5 ความยั่งยืน (Sustainability) | 113 |
| 4.6 ผลการประเมินโครงการฯ ตามเกณฑ์ตัวชี้วัด OECD – DAC | 115 |

สารบัญ (ต่อ)

| | หน้า |
|---|------|
| บทที่ 5 สรุป และข้อเสนอแนะ | 125 |
| 5.1 สรุป | 125 |
| 5.2 ปัจจัยความสำเร็จ | 130 |
| 5.3 ข้อค้นพบ | 130 |
| 5.4 ข้อเสนอแนะ | 131 |
| บรรณานุกรม | 135 |
| ภาคผนวก | 137 |
| ภาคผนวกที่ 1 รายละเอียดโครงการ | 139 |
| ภาคผนวกที่ 2 มติคณะรัฐมนตรี คำสั่งที่เกี่ยวข้อง | 146 |
| ภาคผนวกที่ 3 ค่าใช้จ่ายปัจจัยการผลิต ผลผลิตต่อไร่ และมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ โครงการยกระดับแปลงใหญ่ | 171 |
| ภาคผนวกที่ 4 สรุปผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และ เชื่อมโยงตลาด | 175 |
| ภาคผนวกที่ 5 สรุปผลการดำเนินงาน ข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะ โครงการยกระดับแปลงใหญ่ ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด | 241 |
| ภาคผนวกที่ 6 แบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์ | 263 |
| ภาคผนวกที่ 7 ภาพกิจกรรมการสนับสนุนเครื่องจักรกลทางการเกษตร | 303 |

สารบัญตาราง

| | หน้า | |
|---------------|---|----|
| ตารางที่ 1.1 | ประเด็น ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมินผล | 7 |
| ตารางที่ 1.2 | การกำหนดขนาดตัวอย่างในการประเมินผล | 13 |
| ตารางที่ 1.3 | เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินผล | 16 |
| ตารางที่ 2.1 | เกณฑ์ประเมิน นิยาม และตัวชี้วัด | 27 |
| ตารางที่ 2.2 | ลักษณะโครงการที่ให้ความสำคัญ/ไม่ให้ความสำคัญกับ Impact และ Sustainability | 28 |
| ตารางที่ 2.3 | การให้น้ำหนักคะแนนตามประเภทโครงการที่ให้ความสำคัญกับเกณฑ์ไม่เท่ากัน | 28 |
| ตารางที่ 3.1 | จำนวนกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2564 | 32 |
| ตารางที่ 3.2 | อายุ เพศ ประสบการณ์ทำการเกษตร และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2565 | 33 |
| ตารางที่ 3.3 | ระดับการศึกษาของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2564 | 34 |
| ตารางที่ 3.4 | การประกอบอาชีพหลักของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2564 | 35 |
| ตารางที่ 3.5 | การประกอบอาชีพรองของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2564 | 36 |
| ตารางที่ 3.6 | การเป็นสมาชิกองค์กรหรือกลุ่ม | 37 |
| ตารางที่ 3.7 | การใช้ประโยชน์พื้นที่ถือครองของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2564 | 39 |
| ตารางที่ 3.8 | แหล่งน้ำที่ใช้ทำการเกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2564 | 40 |
| ตารางที่ 3.9 | ปัญหาที่ประสบในการทำการเกษตรในรอบปี 2565/66 ที่ผ่านมา | 41 |
| ตารางที่ 4.1 | ความสอดคล้องโครงการกับนโยบายระดับหน่วยงาน ปี 2564 | 46 |
| ตารางที่ 4.2 | ความสอดคล้องโครงการกับนโยบายระดับพื้นที่ ปี 2564 | 46 |
| ตารางที่ 4.3 | ความสอดคล้องโครงการกับสถานการณ์ ปี 2564 | 48 |
| ตารางที่ 4.4 | ความสอดคล้องโครงการกับความครอบคลุมกับกลุ่มเป้าหมาย ปี 2564 | 49 |
| ตารางที่ 4.5 | ความสอดคล้องโครงการกับความตรงความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ปี 2564 | 50 |
| ตารางที่ 4.6 | ผลการดำเนินงานตามขั้นตอนของโครงการ ปี 2564 | 55 |
| ตารางที่ 4.7 | ร้อยละเจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจต่อขั้นตอนการดำเนินโครงการ ปี 2564 | 56 |
| ตารางที่ 4.8 | กลุ่มเป้าหมายที่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการในระดับมากขึ้นไป ปี 2564 | 57 |
| ตารางที่ 4.9 | ร้อยละของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่ได้รับการพัฒนา 3 มิติ ในปี 2565 | 58 |
| ตารางที่ 4.10 | การนำเครื่องจักรกลฯ ไปใช้ประโยชน์ของเกษตรกร ปี 2565 | 61 |
| ตารางที่ 4.11 | การใช้ประโยชน์ครบทุกรายการของเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปี 2565 | 63 |

สารบัญตาราง (ต่อ)

| | หน้า | |
|---------------|---|----|
| ตารางที่ 4.12 | การใช้ประโยชน์ต่อเนื้อของเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต ปี 2565 | 64 |
| ตารางที่ 4.13 | ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายการผลิตของเกษตรกรจากการใช้เครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ปัจจัยการผลิต ปี 2565 | 64 |
| ตารางที่ 4.14 | เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตของเกษตรกรในโครงการปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66 | 68 |
| ตารางที่ 4.15 | เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตสินค้าข้าวของเกษตรกรในโครงการปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66 | 71 |
| ตารางที่ 4.16 | เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรในโครงการปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66 | 72 |
| ตารางที่ 4.17 | เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตสินค้ามันสำปะหลังของเกษตรกรในโครงการปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66 | 74 |
| ตารางที่ 4.18 | เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตสินค้าอ้อยโรงงานของเกษตรกรในโครงการปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66 | 76 |
| ตารางที่ 4.19 | เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตสินค้าปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในโครงการปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66 | 77 |
| ตารางที่ 4.20 | เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตสินค้ายางพาราของเกษตรกรในโครงการปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66 | 79 |
| ตารางที่ 4.21 | เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตสินค้าทุเรียนของเกษตรกรในโครงการปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66 | 80 |
| ตารางที่ 4.22 | เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตสินค้าโคเนื้อของเกษตรกรในโครงการปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66 | 82 |
| ตารางที่ 4.23 | เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตสินค้ากุ้งขาวของเกษตรกรในโครงการปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66 | 83 |
| ตารางที่ 4.24 | เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตสินค้าหม่อนไหมของเกษตรกรในโครงการปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66 | 84 |
| ตารางที่ 4.25 | การเปลี่ยนแปลงผลผลิตของเกษตรกรจากการใช้เครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต ปี 2565 | 86 |
| ตารางที่ 4.26 | เปรียบเทียบผลผลิตต่อหน่วยของเกษตรกรในโครงการ ปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66 | 89 |

สารบัญตาราง (ต่อ)

| | หน้า | |
|---------------|--|-----|
| ตารางที่ 4.27 | สาเหตุที่เกษตรกรไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร | 91 |
| ตารางที่ 4.28 | การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่จำแนกแต่ละ หน่วยงาน ปี 2565 | 93 |
| ตารางที่ 4.29 | การทำสัญญาซื้อขายผลผลิตของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ปี 2565 | 94 |
| ตารางที่ 4.30 | การเพิ่มช่องทางโอกาสทางการค้าของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ | 96 |
| ตารางที่ 4.31 | แผนบริหารจัดการใช้เครื่องจักรกลฯ | 96 |
| ตารางที่ 4.32 | การจัดทำบัญชีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับกลุ่ม | 98 |
| ตารางที่ 4.33 | ความพึงพอใจของประธานกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ | 99 |
| ตารางที่ 4.34 | ความพึงพอใจของเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ | 100 |
| ตารางที่ 4.35 | การเบิกจ่ายงบประมาณโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยง ตลาด | 101 |
| ตารางที่ 4.36 | ขั้นตอนระยะเวลาดำเนินการโครงการ | 102 |
| ตารางที่ 4.37 | การเปลี่ยนแปลงผลผลิตของเกษตรกรจากการใช้เครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/ อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต ปี 2565 | 103 |
| ตารางที่ 4.38 | เปรียบเทียบผลผลิตต่อหน่วยของเกษตรกรในโครงการ ปีเพาะปลูก 2563/64 กับ ปี เพาะปลูก 2565/66 | 106 |
| ตารางที่ 4.39 | มูลค่าจากการลดค่าใช้จ่ายการผลิต และการเพิ่มผลผลิต | 109 |
| ตารางที่ 4.40 | ผลกระทบด้านสังคมของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ปี 2565 | 111 |
| ตารางที่ 4.41 | ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ปี 2565 | 113 |
| ตารางที่ 4.42 | ความคงอยู่ของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ปี 2565 | 114 |
| ตารางที่ 4.43 | ร้อยละของเกษตรกรที่มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน | 114 |
| ตารางที่ 4.44 | ผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด | 115 |
| ตารางที่ 4.45 | ผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด กรมส่งเสริมการเกษตร | 117 |
| ตารางที่ 4.46 | ผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด กรมการข้าว | 118 |
| ตารางที่ 4.47 | ผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด กรมปศุสัตว์ | 120 |

สารบัญตาราง (ต่อ)

| | | |
|---------------|--|-----|
| ตารางที่ 4.48 | ผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด กรมประมง | 121 |
| ตารางที่ 4.48 | ผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด กรมหม่อนไหม | 122 |
| ตารางที่ 4.50 | ผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด การยางแห่งประเทศไทย | 124 |

สารบัญตารางผนวก

| | หน้า | |
|----------------|---|-----|
| ตารางผนวกที่ 1 | เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิต ผลผลิตต่อไร่ และมูลค่าทางเศรษฐกิจ โครงการยกระดับแปลงใหญ่ | 173 |
| ตารางผนวกที่ 2 | สรุปผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่ และเชื่อมโยงตลาด | 177 |
| ตารางผนวกที่ 3 | สรุปผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่ และเชื่อมโยงตลาดของกรมส่งเสริมการเกษตร | 186 |
| ตารางผนวกที่ 4 | สรุปผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่ และเชื่อมโยงตลาดของกรมการข้าว | 195 |
| ตารางผนวกที่ 5 | สรุปผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่ และเชื่อมโยงตลาดของกรมปศุสัตว์ | 204 |
| ตารางผนวกที่ 6 | สรุปผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่ และเชื่อมโยงตลาดของกรมประมง | 213 |
| ตารางผนวกที่ 7 | สรุปผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่ และเชื่อมโยงตลาดของกรมหม่อนไหม | 222 |
| ตารางผนวกที่ 8 | สรุปผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่ และเชื่อมโยงตลาดของการยางแห่งประเทศไทย | 231 |

สารบัญภาพ

| | หน้า |
|--|------|
| ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการประเมินผล | 6 |
| ภาพที่ 4.1 การใช้ประโยชน์เครื่องจักรกลฯ ของเกษตรกร | 59 |

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของงานประเมินผล

จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่เกิดขึ้นเป็นวงกว้างไปทั่วโลก ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อภาวะเศรษฐกิจ สังคม และการดำเนินชีวิตของประชาชนในประเทศ ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจหยุดชะงัก แรงงานบางส่วนถูกเลิกจ้าง และเศรษฐกิจของประเทศมีแนวโน้มถดถอย ดังนั้น เพื่อลดผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว และเพื่อกระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงเสนอกรอบนโยบายการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในด้านต่าง ๆ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ซึ่งมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2563 ได้เห็นชอบกรอบนโยบายการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมดังกล่าว โดยการฟื้นฟูในด้านเกษตร เน้นการพัฒนาศักยภาพการผลิตในรูปแบบเกษตรสมัยใหม่และเกษตรอัจฉริยะที่มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ สร้างความร่วมมือในการบริหารจัดการตลอดโซ่อุปทาน ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป และการตลาด พัฒนาระบบการผลิตเพื่อการรับรองมาตรฐานสินค้าปลอดภัย ตลอดจนวางระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต

สำหรับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ซึ่งอยู่ภายใต้แผนงาน/โครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมตามบัญชีท้ายพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2563 ได้อนุมัติให้ดำเนินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิต โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ที่เหมาะสม รวมทั้งเครือข่ายความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ในการร่วมบริหารจัดการการผลิตให้เกิดประสิทธิภาพ และยกระดับการผลิตไปสู่สินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยเป้าหมายของโครงการในปี 2563 มีแปลงใหญ่จำนวน 5,250 แปลง ครอบคลุมพื้นที่ 77 จังหวัด งบประมาณรวม 13,904,500,000 บาท มีเงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการ คือ แปลงใหญ่ต้องมีสถานภาพจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และข้อเสนอโครงการต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการระดับจังหวัด จากเงื่อนไขดังกล่าวทำให้กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่บางกลุ่มที่ยังขาดความเข้มแข็งและขาดความพร้อม ขอดอนตัวไม่เข้าร่วมโครงการ ส่งผลให้มีกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 3,381 แปลง ใน 70 จังหวัด งบประมาณปรับลดลงเป็น 9,505,874 ล้านบาท ในส่วนของขอบเขตการดำเนินงาน กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ได้รับงบประมาณกลุ่มละไม่เกิน 3 ล้านบาท

เพื่อจัดซื้อเครื่องจักรกลทางการเกษตร เครื่องมือ/อุปกรณ์ ตามความต้องการของกลุ่ม โดยอยู่ภายใต้ขอบเขตการต่อยอดกิจกรรมด้านการผลิต ด้านการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน และด้านการตลาด พร้อมทั้งได้กำหนดเป้าหมายผลลัพธ์ของโครงการ คือ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มไม่น้อยกว่า 7,170 ล้านบาทต่อปี สามารถยกระดับการผลิตไปสู่เกษตรสมัยใหม่ที่มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพมาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

จากความสำคัญของโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาดที่กล่าวมาข้างต้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงมอบหมายให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยศูนย์ประเมินผล ดำเนินการประเมินผลโครงการดังกล่าว โดยมีการประเมินผลในช่วงระหว่าง การดำเนินโครงการในปี 2564 ตามเกณฑ์ประเมินผลของ OECD – DAC ซึ่งครอบคลุมเพียง 3 ด้าน คือ ด้านความสอดคล้อง ด้านประสิทธิผล และด้านประสิทธิภาพ และจากการประเมินของสำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดิน ได้มีข้อคิดเห็นให้ดำเนินการประเมินผลอีก 2 ด้าน คือ ด้านผลกระทบ และด้านความยั่งยืน หลังสิ้นสุดโครงการ ดังนั้น ในปี 2566 ศูนย์ประเมินผลจึงได้ประเมินผลโครงการให้ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน เพื่อทราบถึงผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นจากดำเนินโครงการ และใช้เป็นแนวทางในการทบทวน/ปรับปรุง การดำเนินโครงการในระยะต่อไป ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

1.2 วัตถุประสงค์ของงานประเมินผล

เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

1.3 ขอบเขตของการประเมินผล

ขอบเขตของการประเมินผล ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

1.3.1 พื้นที่เป้าหมาย พื้นที่ดำเนินการโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการ จำนวน 3,381 แปลง ใน 70 จังหวัด เกษตรกร จำนวน 215,147 ราย พื้นที่ จำนวน 4,180,180 ไร่

1.3.2 ประชากรเป้าหมาย ประกอบด้วย

- 1) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการระดับจังหวัด (เกษตรจังหวัด) จำนวน 70 จังหวัด
- 2) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสินค้าในระดับพื้นที่ 6 หน่วยงาน ประกอบด้วย กรมส่งเสริมการเกษตร (กสก.) จำนวน 1,065 ราย กรมการข้าว (กช.) จำนวน 2,029 ราย กรมปศุสัตว์ (ปศ.) จำนวน 109 ราย กรมประมง (ปม.) จำนวน 29 ราย การยางแห่งประเทศไทย (กยท.) จำนวน 134 ราย และกรมหม่อนไหม (มม.) จำนวน 15 ราย
- 3) ประธานกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ จำนวน 3,381 ราย
- 4) เกษตรกรสมาชิกกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ จำนวน 215,147 ราย

1.3.3 ระยะเวลาข้อมูล

เป็นข้อมูลตั้งแต่เริ่มโครงการ 1 ตุลาคม 2563 – 30 ธันวาคม 2564

1) ผลการดำเนินงานของโครงการ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2563 – สิ้นสุดโครงการวันที่ 31 ธันวาคม 2564

2) ผลกระทบโครงการ เป็นข้อมูลก่อนโครงการ ปีเพาะปลูก 2563/64 (วันที่ 1 พฤษภาคม 2563 – วันที่ 1 เมษายน 2564) และข้อมูลหลังโครงการ ปีเพาะปลูก 2565/66 (วันที่ 1 พฤษภาคม 2565 – วันที่ 1 เมษายน 2566)

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.4.1 ปีการผลิต หมายถึง ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมการผลิตพืชซึ่งจะทำการเก็บเกี่ยว ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคมของปีเดียวกัน ยกเว้นมันสำปะหลังโรงงาน กาแฟ และอ้อยโรงงาน ซึ่งจะทำการเก็บเกี่ยวตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ถึง 30 กันยายน ของปีถัดไป

1.4.2 ปีเพาะปลูก 2563/64 หมายถึง ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมการผลิตสินค้าเกษตร ซึ่งจะทำการเพาะปลูกตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2563 ถึง 30 เมษายน 2564 ยกเว้นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งจะทำการเพาะปลูกตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2563 ถึง 28 กุมภาพันธ์ 2564

1.4.3 ปีเพาะปลูก 2565/66 หมายถึง ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมการผลิตสินค้าเกษตร ซึ่งจะทำการเพาะปลูกตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2565 ถึง 30 เมษายน 2566 ยกเว้นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งจะทำการเพาะปลูกตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2565 ถึง 28 กุมภาพันธ์ 2566

1.4.4 ค่าใช้จ่ายการผลิต หมายถึง ค่าวัสดุทางการเกษตร และค่าแรงจากการผลิตสินค้าเกษตร (ก่อนโครงการ ปีเพาะปลูก 2563/64 และหลังโครงการ ปีเพาะปลูก 2565/66)

1) ค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสด หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จ่ายในรูปแบบเงินสด

2) ค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นเงินสด หมายถึง งบประมาณหรือสิ่งของที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน ได้แก่ เครื่องจักรกลทางการเกษตร เครื่องมืออุปกรณ์ทางการเกษตร วัสดุทางการเกษตร ปุ๋ย เมล็ดพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ สารกำจัดศัตรูพืช/วัชพืช สารบำรุงดิน ค่ารักษาโรค

1.4.5 สินค้าเกษตรในโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด

1) ข้าวนาปี หมายถึง ข้าวที่เพาะปลูกระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม ถึง 31 ตุลาคม ของปีเดียวกัน ยกเว้นภาคใต้ฝั่งตะวันออก 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ที่เพาะปลูกระหว่างวันที่ 16 มิถุนายน ถึง 28 กุมภาพันธ์ ของปีถัดไป

2) พืชไร่

2.1) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์รุ่น 1 (ฤดูฝน) หมายถึง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ที่ทำการเพาะปลูก ระหว่างวันที่ 1 มีนาคม ถึง 31 กรกฎาคม (ต้นฤดูฝน) และทำการเพาะปลูกระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม ถึง 31 ตุลาคม (ปลายฝน)

2.2) อ้อยโรงงาน หมายถึง อ้อยที่เก็บเกี่ยวส่งเข้าโรงงานในฤดูเก็บอ้อย ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม ถึง 30 กันยายน ของปีถัดไป

2.3) มันสำปะหลังโรงงาน หมายถึง มันสำปะหลังโรงงานที่เก็บเกี่ยวผลผลิต ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม ถึง 30 กันยายน ของปีถัดไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขายหรือนำส่งผลผลิตเข้าสู่โรงงานอุตสาหกรรม เช่น ลานมันเส้น โรงงานมันอัดเม็ด โรงงานแป้งมัน โรงงานเอทานอล และโรงงานแปรรูปอื่น ๆ ยกเว้นพันธุ์บริโภคสด

2.4) สับปะรดปัตตาเวีย หมายถึง สับปะรดพันธุ์ปัตตาเวียที่มีการเก็บเกี่ยว ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม ของปีเดียวกัน โดยรวมสับปะรดปัตตาเวียที่มีชื่อเรียกตามท้องถิ่นต่าง ๆ ที่เพาะปลูก เช่น สับปะรดศรีราชา สับปะรดบ้านคา สับปะรดห้วยมุ่น

3) ไม้ยืนต้น ไม้ผล และพืชผักสวนครัว หมายถึง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าวผลแก่ มังคุด ทูเรียน เงาะ ลำไย กล้วย พืชผัก ที่ยืนต้นหรือปลูกใหม่ในระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม ของปีเดียวกัน ยกเว้นกาแฟ หมายถึง กาแฟที่ยืนต้นหรือปลูกใหม่ ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม ถึง 30 กันยายน ของปีถัดไป

4) ประมง

4.1) ปลาน้ำจืด หมายถึง ปลานิลทุกสายพันธุ์ เช่น ปลานิลจิตรลดาหรือปลานิลดำ ปลานิลแดง ปลาตะกุง ยืดการเพาะเลี้ยงตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม ของปีเดียวกัน

4.2) กุ้งทะเล หมายถึง กุ้งขาวแวนนาไมและกุ้งกุลาดำ ยืดการเพาะเลี้ยง ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม ของปีเดียวกัน

5) ปศุสัตว์

5.1) โคนม หมายถึง โคนมเพศเมียที่เลี้ยงไว้เพื่อผลิตน้ำนมดิบ ยืดการเก็บเกี่ยวผลผลิต ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม ของปีเดียวกัน

5.2) โคเนื้อ หมายถึง โคที่เกษตรกรเลี้ยงไว้บริโภคเนื้อ ใช้งานหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นไม่รวมโคนม ยืดการเก็บเกี่ยวผลผลิต ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม ของปีเดียวกัน

5.3) แพะ หมายถึง แพะเนื้อที่เกษตรกรเลี้ยงไว้บริโภคเนื้อ ใช้งานหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ยืดการเลี้ยง ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม ของปีเดียวกัน

5.4) ไก่พื้นเมือง หมายถึง ไก่พันธุ์พื้นบ้านที่เกษตรกรเลี้ยงไว้เพื่อบริโภคเนื้อและไข่ไก่ โดยยืดการเลี้ยง ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม ของปีเดียวกัน

6) ไม้ดอกไม้ประดับ หมายถึง ไม้ดอกไม้ประดับ เช่น กุหลาบ กล้วยไม้ ที่ยืนต้นหรือปลูกใหม่ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม ของปีเดียวกัน

7) หม่อนไหม หมายถึง หม่อนผลสดที่เกษตรกรเพาะปลูกและเก็บเกี่ยวผลผลิต ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม ของปีเดียวกัน

8) แมลงเศรษฐกิจ หมายถึง ผึ้งโพรง หรือจิ้งหรีด ที่เกษตรกรเลี้ยงเพื่อเก็บเกี่ยวผลผลิต ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม ของปีเดียวกัน

1.4.6 การใช้ประโยชน์พื้นที่ถือครองของเกษตรกร

- 1) นาข้าวขั้นน้ำ หมายถึง นาข้าวที่ปลูกในพื้นที่น้ำท่วมขังระหว่างการเจริญเติบโต
- 2) นาตอน หมายถึง นาข้าวที่อยู่สูงสุดของพื้นที่ ส่วนใหญ่ใช้เพาะปลูกในช่วงที่ฝนดี
- 3) นาหลุ่มปานกลาง หมายถึง นาที่อยู่ระหว่างนาตอนที่อยู่สูงสุดและนาหลุ่มตอนล่างสุดของพื้นที่รับน้ำ
- 4) เกษตรผสมผสาน หมายถึง ระบบเกษตรที่มีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์หลายชนิดในพื้นที่เดียวกัน โดยที่กิจกรรมแต่ละชนิดเกื้อกูลกันอย่างเป็นวงจร

1.4.7 การยกระดับการผลิตสินค้าการเกษตรไปสู่เกษตรสมัยใหม่ หมายถึง กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่หรือเกษตรกรที่มีการใช้เทคโนโลยี เครื่องมือ/อุปกรณ์ เครื่องจักรกลทางการเกษตร ในขบวนการผลิตที่แตกต่างไปจากเดิม

1.4.8 การพัฒนาใน 3 มิติ หมายถึง ตัวชี้วัดที่โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาดได้กำหนดขึ้น ประกอบด้วย

1) มิติการใช้เทคโนโลยี/เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต หมายถึง เครื่องมือ/อุปกรณ์ เครื่องจักรกลทางการเกษตรที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เช่น รถเกี่ยวข้าว อากาศยานไร้คนขับ (โดรน) เป็นต้น

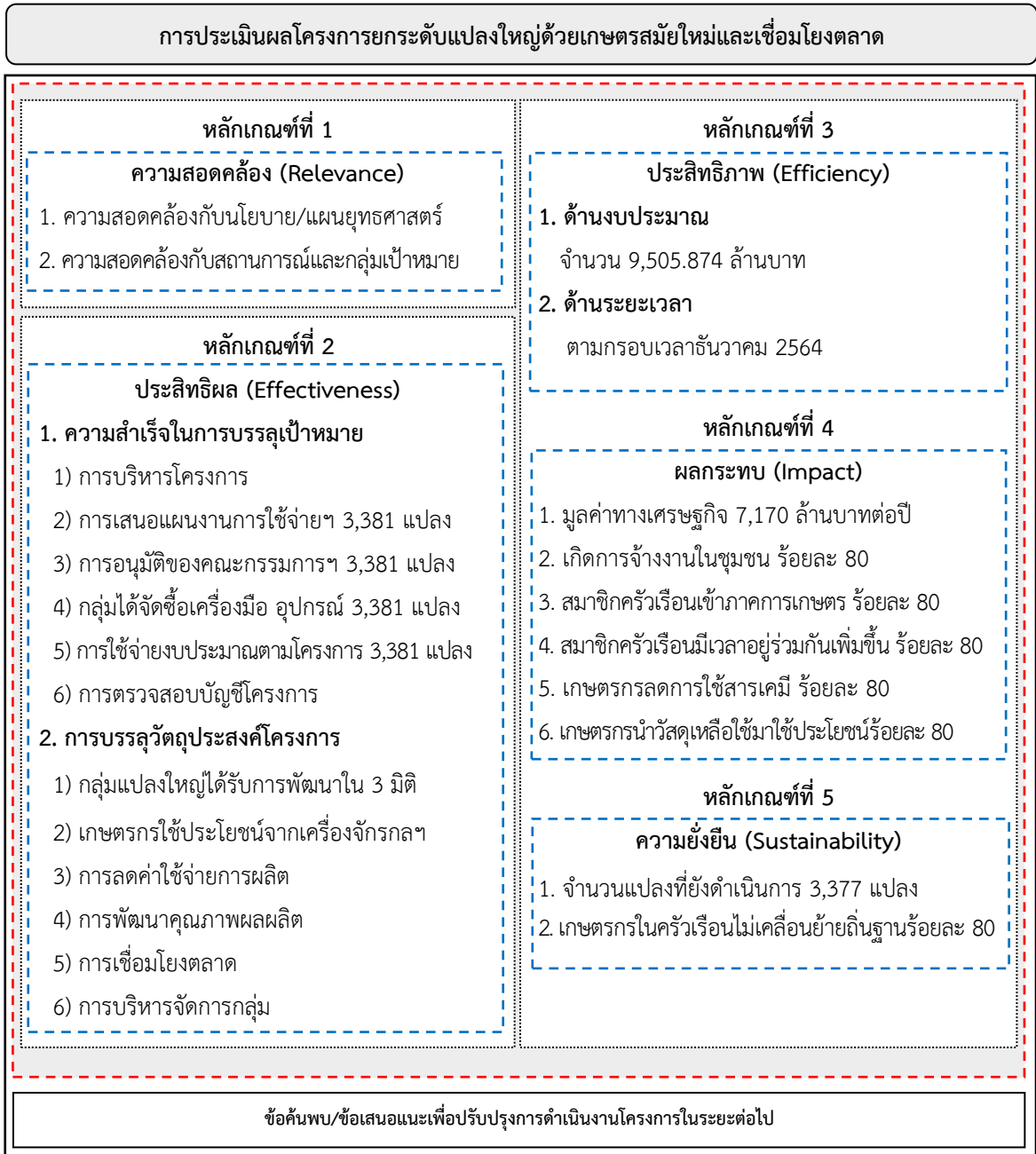
2) มิติการสร้างมูลค่าเพิ่ม หมายถึง เครื่องมือ/อุปกรณ์ เครื่องจักรกลทางการเกษตรที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม/แปรรูปสินค้าเกษตร เช่น เครื่องแป็คสุญญากาศ ตู้เก็บความเย็นถนอมอาหาร เป็นต้น

3) มิติการเชื่อมโยงตลาด หมายถึง เครื่องมือ/อุปกรณ์ เครื่องจักรกลทางการเกษตรที่สามารถทำให้สินค้าเกษตรตอบสนองตามต้องการของตลาดได้ เช่น รถบรรทุกสินค้า ลานตาก อาคารเก็บผลผลิต เป็นต้น

1.4.9 สุขภาพของเกษตรกรที่ดีขึ้น หมายถึง เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีสุขภาพดีขึ้น เจ็บป่วยน้อยลงจากการลดการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตรโดยตรงจากการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร เครื่องมือ อุปกรณ์ เช่น โดรนเพื่อการเกษตรฉีดพ่นสารเคมี เครื่องตัดหญ้าแทนการฉีดพ่นยา เป็นต้น

1.5 วิธีการประเมินผล

1.5.1 กรอบแนวคิดในงานประเมินผล เนื่องจากการประเมินผลโครงการต่อเนื่องจากปี 2564 ตามคู่มือแนวทางการติดตามและประเมินผลโครงการที่มีลักษณะเฉพาะกิจเพื่อบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจ และสังคม ของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์ความสอดคล้อง ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ผลกระทบ และความยั่งยืนของโครงการ จึงกำหนดกรอบแนวคิดในการประเมินผลโครงการฯ ดังนี้ (ภาพที่ 1.1)



ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการประเมินผลโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด

1.5.2 รูปแบบของงานประเมินผล เป็นลักษณะโครงการเฉพาะกิจ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง 2563 ได้กำหนดให้ใช้เกณฑ์ประเมินผลของ OECD – DAC ของคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนา (Development Assistance Committee: DAC) ภายใต้องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co – operation and Development: OECD) ซึ่งได้พัฒนาหลักเกณฑ์สำหรับการประเมินผลโครงการ ประกอบด้วย เกณฑ์หลัก 5 ด้าน ได้แก่ ความสอดคล้อง (Relevance) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ประสิทธิภาพ (Efficiency) ผลกระทบ (Impact) และความยั่งยืน (Sustainability) ดังรายละเอียด ในตารางที่ 1.1

1.5.3 ประเภทของงานประเมินผล เป็นการประเมินผลหลังสิ้นสุดโครงการ (Ex-post Evaluation)

1.5.4 แผนแบบของงานประเมินผล การประเมินผลครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจริงกับเป้าหมายที่โครงการกำหนดไว้ รวมทั้งเป็นการเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยหรือค่าเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ เป็นต้น

1.5.5 ประเด็นและตัวชี้วัดโครงการ จากแนวคิดของการประเมินผลนำมาประยุกต์ใช้ ได้กำหนดเป็นประเด็นและตัวชี้วัดที่ต้องการประเมิน ดังนี้

ตารางที่ 1.1 ประเด็น ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมินผล

| ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ประเมินผล | น้ำหนักคะแนน |
|---|--|----------------|--------------|
| หลักเกณฑ์ 1 ความสอดคล้อง (Relevance) | | | 20.00 |
| 1.1 ความสอดคล้องกับนโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ | | | 10.00 |
| 1) นโยบายระดับประเทศ | - ร้อยละของความสอดคล้องนโยบายระดับประเทศ | ร้อยละ 100 | 3.34 |
| 2) ระดับหน่วยงาน | - ร้อยละของความสอดคล้องนโยบายระดับหน่วยงาน | ร้อยละ 100 | 3.33 |
| 3) นโยบายระดับพื้นที่ | - ร้อยละของความสอดคล้องนโยบายระดับพื้นที่ | ร้อยละ 100 | 3.33 |
| 1.2 ความสอดคล้องกับสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย | | | 10.00 |
| 1) สอดคล้องกับสถานการณ์ | - ร้อยละของความสอดคล้องของสถานการณ์ | ร้อยละ 100 | 3.34 |
| 2) สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย | | | |
| 2.1) ความครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย | - ร้อยละของความครอบคลุมของกลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละ 100 | 3.33 |
| 2.2) ความตรงกลุ่มเป้าหมาย | - ร้อยละของความตรงของกลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละ 100 | 3.33 |

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

| ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ประเมินผล | น้ำหนัก คะแนน |
|--|---|---|------------------|
| หลักเกณฑ์ 2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | | | 20.00 |
| 2.1 ความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย | | | 10.00 |
| 1) การบริหารโครงการ | - จำนวนคณะกรรมการบริหารโครงการ ระดับส่วนกลาง/ระดับจังหวัด | คณะกรรมการส่วนกลาง คณะกรรมการ 70 จังหวัด | 0.71 |
| | - จำนวนครั้งในการกำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหา | ไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง | 0.71 |
| 2) การเสนอแผนงานการ ใช้จ่ายงบประมาณของ กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ | - จำนวนกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ที่เสนอแผนงาน งบประมาณให้ หน่วยงานเจ้าของสินค้า | 3,381 แปลง | 0.71 |
| 3) การอนุมัติของคณะ กรรมการระดับต่าง ๆ | - จำนวนกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่ผ่าน การอนุมัติ (ระดับอำเภอ/ระดับจังหวัด) | 3,381 แปลง | 0.71 |
| 4) การจัดทำ MOU กับกลุ่ม ยกระดับแปลงใหญ่ | - จำนวนกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่ จัดทำ MOU | 3,381 แปลง | 0.71 |
| 5) การโอนเงินให้กลุ่ม ยกระดับแปลงใหญ่ | - จำนวนกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่ ได้รับโอนเงินจากโครงการ | 3,381 แปลง | 0.71 |
| 6) กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ได้รับเงินจากโครงการ | - จำนวนกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่ ได้รับเงินจากโครงการ | 3,381 แปลง | 0.71 |
| 7) กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ได้ดำเนินการจัดซื้อ เครื่องจักรกลทางการเกษตร | - จำนวนกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่จัดซื้อ เครื่องจักรกลทางการเกษตรแล้ว | 3,381 แปลง | 0.71 |
| 8) การใช้จ่ายงบประมาณตามแผน ของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ | - จำนวนกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่ดำเนิน การใช้จ่ายงบประมาณตามแผน | 3,381 แปลง | 0.72 |
| 9) การจัดทำรายงานการใช้จ่าย งบประมาณ | - จำนวนกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่จัดทำ รายงานการใช้จ่ายงบประมาณโครงการ | 3,381 แปลง | 0.72 |
| 10) การตรวจสอบบัญชีโครงการ | - จำนวนกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่มี การตรวจสอบบัญชีโครงการ | 3,381 แปลง | 0.72 |
| | - จำนวนกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่มี การติดตามให้คำแนะนำการจัดทำ บัญชีโครงการ | 3,381 แปลง | 0.72 |
| 11) ความพึงพอใจ | - ระดับความเข้าใจของกิจกรรมใน การดำเนินงานโครงการ | ระดับมากขึ้นไป | 0.72 |
| | - ระดับความพึงพอใจการดำเนินงาน โครงการ | ระดับมากขึ้นไป | 0.72 |

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

| ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ประเมินผล | น้ำหนักคะแนน |
|--|--|-----------------------|--------------|
| 2.2 การบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ | | | 10.00 |
| 1) การพัฒนาใน 3 มิติ | - ร้อยละของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่ได้รับการพัฒนาใน 3 มิติ (มิติที่ 1 ด้านการใช้เทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต มิติที่ 2 ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร มิติที่ 3 การเชื่อมโยงตลาด) | อย่างน้อย 1 มิติ | 0.46 |
| 2) การใช้ประโยชน์ของเกษตรกร | - ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องจักรกลทางการเกษตรไปใช้ต่อยอดด้านการผลิต | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 0.46 |
| | - ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องจักรกลทางการเกษตรไปใช้ต่อยอดด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 0.46 |
| | - ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องจักรกลทางการเกษตรไปใช้ต่อยอดในมิติที่ 3 ด้านการเชื่อมโยงตลาด | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 0.46 |
| 3) ค่าใช้จ่ายการผลิต | - ร้อยละของเกษตรกรที่มีค่าใช้จ่ายการผลิตต่อหน่วยลดลง | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 0.92 |
| | - ค่าใช้จ่ายการผลิตต่อหน่วยลดลง | ร้อยละ 20 | 0.92 |
| 4) การพัฒนาคุณภาพผลผลิต | - ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 0.45 |
| 5) ด้านการเชื่อมโยงตลาด | | | |
| 5.1) การทำสัญญาซื้อขายผลผลิต | - ร้อยละของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่ทำข้อตกลงร่วมกับภาคเอกชน (Memorandum Of Understanding) | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 0.45 |
| | - ร้อยละของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ทำเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 0.45 |
| | - ร้อยละของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ทำสัญญาซื้อขายผลผลิตกับสหกรณ์การเกษตร/วิสาหกิจชุมชน | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 0.45 |
| 5.2) ช่องทางโอกาสทางการค้า | - ร้อยละของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่มีช่องทางและโอกาสทางการค้าที่เพิ่มขึ้น | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 0.45 |

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

| ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ประเมินผล | น้ำหนักคะแนน |
|---|---|------------------------------|--------------|
| 6) ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม | - ร้อยละของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่มีแผนบริหารการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 0.45 |
| | - ร้อยละของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่จัดทำบัญชี | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 0.45 |
| | - ร้อยละของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่สร้างเครือข่ายความร่วมมือ | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 0.45 |
| | - ร้อยละของเกษตรกรที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับกลุ่ม | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 0.45 |
| 7) ความพึงพอใจ | | | |
| 7.1) ประธานกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ | - ระดับความพึงพอใจต่อความร่วมมือของคณะทำงานกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ | ระดับมากขึ้นไป | 0.45 |
| | - ระดับความพึงพอใจต่อความร่วมมือสมาชิกกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ | ระดับมากขึ้นไป | 0.45 |
| 7.2) เกษตรกร | - ระดับความพึงพอใจจากการได้รับเครื่องจักรกลทางการเกษตร | ระดับมากขึ้นไป | 0.46 |
| | - ระดับความพึงพอใจจากการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร | ระดับมากขึ้นไป | 0.46 |
| | - ระดับความพึงพอใจต่อประธานคณะกรรมการกลุ่ม | ระดับมากขึ้นไป | 0.45 |
| หลักเกณฑ์ 3 ประสิทธิภาพ (Efficiency) | | | 20.00 |
| 3.1 ด้านงบประมาณ | | | 10.00 |
| | - ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณจริงเทียบกับประสิทธิภาพงบประมาณตามแผน | เท่ากับ 2.81 ล้านบาท ต่อแปลง | 10.00 |
| 3.2 ด้านระยะเวลา | | | 5.00 |
| | - ร้อยละกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่ทบทวนแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณเสร็จภายในเดือนมีนาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 0.62 |
| | - ร้อยละกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่จัดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนประเภทนิติบุคคลเสร็จภายในเดือนพฤษภาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 0.62 |

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

| ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ประเมินผล | น้ำหนักคะแนน |
|-------------------------------------|--|-------------------------------|--------------|
| 3.2 ด้านระยะเวลา (ต่อ) | - ร้อยละของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่ แผนการดำเนินงานผ่านการพิจารณา คณะกรรมการฯ ระดับจังหวัดภายใน เดือนกรกฎาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 0.62 |
| | - ร้อยละของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ที่ทำข้อตกลงร่วมกันกับหน่วยงาน เจ้าของสินค้าเสร็จภายในเดือน ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 0.62 |
| | - ร้อยละของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ที่ได้รับโอนงบประมาณภายในเดือน ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 0.63 |
| | - ร้อยละของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ที่ดำเนินการตามแผนการดำเนินงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณเสร็จ ภายในเดือนธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 0.63 |
| | - ร้อยละของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ที่หน่วยงานเข้ามาติดตามให้คำแนะนำ กำกับ การดำเนินงานเสร็จภายใน เดือนธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 0.63 |
| | - ร้อยละของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่ จัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ และได้รับการตรวจบันทึกบัญชีโครงการ เสร็จภายในเดือนธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 0.63 |
| 3.3 ประสิทธิภาพการผลิต | | | 5.00 |
| | - ร้อยละของเกษตรกรที่มีผลผลิตต่อ หน่วยเพิ่มขึ้น | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 2.50 |
| | - ผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น | ร้อยละ 20 | 2.50 |
| หลักเกณฑ์ 4 ผลกระทบ (Impact) | | | 20.00 |
| 4.1 ด้านเศรษฐกิจ | - มูลค่าทางเศรษฐกิจ | ไม่น้อยกว่า 7,170 ลบ.ต่อปี | 2.86 |
| 4.2 ด้านสังคม | - ร้อยละของเกษตรกรที่เกิดการจ้าง งานในชุมชน | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 2.86 |
| | - ร้อยละของเกษตรกรที่สมาชิกใน ครัวเรือนย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 2.86 |
| | - ร้อยละของเกษตรกรที่สมาชิกใน ครัวเรือนมีเวลาในการอยู่ร่วมกันที่เพิ่มขึ้น | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 2.86 |

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

| ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ประเมินผล | น้ำหนักคะแนน |
|--|---|------------------------------|--------------|
| 4.3 ด้านสิ่งแวดล้อม | - ร้อยละของเกษตรกรที่ลดการใช้สารเคมี | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 2.86 |
| | - ร้อยละของเกษตรกรที่มีสุขภาพที่ดีขึ้น | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 2.85 |
| | - ร้อยละของเกษตรกรนำวัสดุเหลือใช้ นำกลับมาใช้ใหม่ | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 2.85 |
| หลักเกณฑ์ 5 ความยั่งยืน (Sustainability) | | | 20.00 |
| 5.1 ความคงอยู่ของกลุ่มระดับแปลงใหญ่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 | - จำนวนแปลงที่ดำเนินการโครงการ | 3,377 แปลง | 5.00 |
| | - ร้อยละเกษตรกรที่คงอยู่เข้าร่วมโครงการ | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 100 | 5.00 |
| | - ร้อยละพื้นที่ที่คงอยู่เข้าร่วมโครงการ | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 100 | 5.00 |
| 5.2 การเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน | - ร้อยละของเกษตรกรที่ไม่เคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน | ไม่เคลื่อนย้าย ร้อยละ 80 | 5.00 |

ที่มา : จากการศึกษา

1.5.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินผล เน้นการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ประกอบด้วย

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการสำรวจด้วยตัวอย่าง จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ ประกอบด้วย แบบที่ 1 สำหรับสอบถามเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด แบบที่ 2 สำหรับสอบถามหน่วยงานเจ้าของสินค้าแปลงใหญ่ แบบที่ 3 สำหรับสัมภาษณ์ประธาน/คณะกรรมการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ และแบบที่ 4 สำหรับสัมภาษณ์เกษตรกรสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ในประเด็นเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมโครงการ รวมถึงความพึงพอใจต่อโครงการ ปัญหาและอุปสรรคจากการเข้าร่วมโครงการ โดยมีขั้นตอนการกำหนดขนาดตัวอย่าง และการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1) กำหนดขนาดตัวอย่างตามจำนวนแปลง ซึ่งมีประชากรโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด จำนวน 3,381 แปลง การกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยประยุกต์ใช้กฎแห่งความชัดเจน (Rule of Thumb) ซึ่งเป็นการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในลักษณะของอัตราส่วนที่คิดเป็นร้อยละ ดังนี้ (Neuman, 2014)

ประชากรน้อยกว่า 1,000 จำนวนตัวอย่าง ร้อยละ 30

ประชากรระหว่าง 1,001 – 150,000 จำนวนตัวอย่าง ร้อยละ 10

ประชากรระหว่าง 150,001 – 10,000,000 จำนวนตัวอย่าง ร้อยละ 1

ประชากรมากกว่า 10,000,000 จำนวนตัวอย่าง ร้อยละ 0.025

ซึ่งขนาดของตัวอย่างที่เหมาะสมกับประชากรที่มีระหว่าง 1,001 - 150,000 ใช้จำนวนตัวอย่าง ที่ร้อยละ 10 ของประชากร จำนวน 3,381 แปลง สุ่มได้จำนวนแปลงตัวอย่าง 338 แปลง แบ่งสัดส่วนตามจำนวนประชากรของทั้ง 6 หน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการ ได้ขนาดตัวอย่าง ดังนี้ กรมส่งเสริมการเกษตร 106 แปลง กรมการข้าว 203 แปลง กรมปศุสัตว์ 11 แปลง กรมประมง 3 แปลง การยางแห่งประเทศไทย 13 แปลง และกรมหม่อนไหม 2 แปลง

1.2) การสุ่มแปลงตัวอย่าง ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ตามหน่วยงานเจ้าของสินค้าทั้ง 6 หน่วยงาน โดยสุ่มแปลงตัวอย่างอย่างง่ายแบบไม่ใส่คืน (Simple Random Sampling without Replacement) จากบัญชีรายชื่อแปลงของทั้ง 6 หน่วยงาน โดยสอบถามเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบแปลงสินค้า แปลงละ 1 ราย และสัมภาษณ์ประธานกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ แปลงละ 1 ราย ดังนี้ กรมส่งเสริมการเกษตร 212 ราย กรมการข้าว 406 ราย กรมปศุสัตว์ 22 ราย กรมประมง 6 ราย กรมหม่อนไหม 4 ราย และการยางแห่งประเทศไทย 26 ราย

1.3) การสุ่มตัวอย่างเกษตรกร โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายแบบไม่ใส่คืน (Simple Random Sampling without Replacement) โดยกำหนดขนาดเกษตรกรตัวอย่าง แปลงละ 5 ราย เนื่องจากลักษณะของประชากรในแต่ละแปลงเหมือนกัน ผลิตสินค้าชนิดเดียวกัน (Homogeneous) สามารถเป็นตัวแทนประชากรได้ และสอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร จึงได้จำนวนตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 1,690 ราย (ตารางที่ 1.2)

ตารางที่ 1.2 การกำหนดขนาดตัวอย่างในการประเมินผล

| หน่วยงาน | ประชากร (แปลง) | จำนวน แปลง ตัวอย่าง | เจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบสินค้า ระดับจังหวัด (ราย) | ประธานกลุ่ม ยกระดับแปลงใหญ่ (ตัวอย่าง) | เกษตรกร สมาชิกกลุ่ม (ตัวอย่าง) |
|-----------------------|-------------------|---------------------------|---|--|--------------------------------------|
| 1.กรมส่งเสริมการเกษตร | 1,065 | 106 | 106 | 106 | 530 |
| 2.กรมการข้าว | 2,029 | 203 | 203 | 203 | 1,015 |
| 3.กรมปศุสัตว์ | 109 | 11 | 11 | 11 | 55 |
| 4.กรมประมง | 29 | 3 | 3 | 3 | 15 |
| 5.กรมหม่อนไหม | 15 | 2 | 2 | 2 | 10 |
| 6.การยางแห่งประเทศไทย | 134 | 13 | 13 | 13 | 65 |
| รวมทั้งสิ้น | 3,381 | 338 | 338 | 338 | 1,690 |

ที่มา: จากการคำนวณ

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารโครงการ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการ ฐานระบบข้อมูลโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วย เกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ของกรมส่งเสริมการเกษตร และข้อมูลจากเอกสารรายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.5.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data Analysis) จากการนำข้อมูลที่เป็นตัวเลขมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายประกอบค่าตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งแสดงด้วยค่าสถิติอย่างง่าย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าผลรวม เพื่อนำเสนอรายงานเป็นคำอธิบายประกอบตารางข้อมูล

ทั้งนี้ ในการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจ โดยสรุปข้อมูลที่เป็นคำถามปลายเปิด คำอธิบาย ประเด็น ปัญหา ข้อเสนอแนะ และทัศนคติ จัดเป็นกลุ่ม หมวดหมู่ การให้คะแนน ความเห็น ความพึงพอใจ จากคะแนนเต็ม 5 โดย 1 = น้อยที่สุด เพิ่มไปจนถึง 5 = มากที่สุด โดยใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale แบ่งช่วงของคะแนน ออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จากนั้นคำนวณคะแนนของความคิดเห็นในแต่ละระดับ และจัดช่วงคะแนน ได้ดังนี้

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{\text{คะแนนมาก} - \text{คะแนนน้อย}}{\text{จำนวนระดับ}}$$

โดยที่ คะแนนมาก คือ คะแนนที่กำหนดมากที่สุด
 คะแนนน้อย คือ คะแนนที่กำหนดน้อยที่สุด
 จำนวนระดับ คือ ระดับการวัดที่กำหนดไว้

ค่าที่คำนวณได้จากสูตรด้านบน เช่น กรณี 5 ระดับ จะได้ช่วงคะแนนเท่ากับ $(5 - 1)/5 = 0.80$ นำค่าช่วงคะแนนดังกล่าวไปกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

| ระดับคะแนน | การแปลผล |
|-------------|--------------------|
| 1.00 - 1.80 | เห็นด้วยน้อยที่สุด |
| 1.81 - 2.60 | เห็นด้วยน้อย |
| 2.61 - 3.40 | เห็นด้วยปานกลาง |
| 3.41 - 4.20 | เห็นด้วยมาก |
| 4.21 - 5.00 | เห็นด้วยมากที่สุด |

2) วิธีการให้คะแนนรายเกณฑ์

2.1) การประเมินผลในครั้งนี้เน้นประเมินผลกระทบที่ยั่งยืนของโครงการตามหลักเกณฑ์ของ OECD – DAC การถ่วงน้ำหนักคะแนนจากเกณฑ์ย่อย 5 ด้าน คือ ความสอดคล้อง ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ผลกระทบ และความยั่งยืน เท่ากันที่ร้อยละ 20

2.2) การถ่วงคะแนนประเด็น ให้คะแนนถ่วงน้ำหนักเท่ากัน ในแต่ละประเด็น เพราะประเด็นแต่ละตัวมีความสัมพันธ์แบบลำดับชั้น (Hierarchical)

2.3) การให้คะแนนตัวชี้วัด จะให้คะแนน จาก 0 ถึง 100 แบ่งเป็นระดับช่วงชั้น 5 ชั้น ในแต่ละตัวชี้วัด คือ 0 คะแนน 25 คะแนน 50 คะแนน 75 คะแนน และ 100 คะแนน

2.3.1) การให้คะแนนกรณีตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ ให้คะแนนตามช่วงชั้น

- น้อยที่สุด = 0 คะแนน
- น้อย = 25 คะแนน
- ปานกลาง = 50 คะแนน
- มาก = 75 คะแนน
- มากที่สุด = 100 คะแนน

2.3.2) การให้คะแนนกรณีตัวชี้วัดเชิงปริมาณ ให้คะแนนตาม Likert Scale ที่ค่าตัวชี้วัดน้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 20 ได้ 0 คะแนน ร้อยละ 21 ถึง ร้อยละ 40 ได้ 25 คะแนน ร้อยละ 41 ถึง ร้อยละ 60 ได้ 50 คะแนน ร้อยละ 61 ถึง ร้อยละ 80 ได้ 75 คะแนน ร้อยละ 80 ขึ้นไป ได้ 100 คะแนน

2.4) การให้คะแนนภาพรวมโครงการ พิจารณาคะแนนรวม 80 ถึง 100 คะแนน (เกรด A) 65 ถึง 79 คะแนน (เกรด B) 50 ถึง 64 คะแนน (เกรด C) น้อยกว่า 50 คะแนน (เกรด D) โดย A หมายถึง ดีมาก เป็นจุดโดดเด่นของโครงการ B หมายถึง ดี หรือ สูงกว่ามาตรฐานทั่วไป C หมายถึง พอใช้ได้ตามมาตรฐานทั่วไป แต่ควรพัฒนา ในการดำเนินการต่อไป D หมายถึง จำเป็นต้องปรับปรุงสำหรับการดำเนินงานต่อไป (ตารางที่ 1.3)

ตารางที่ 1.3 เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินผล

| เกณฑ์ | นิยามตามการศึกษา | ตัวชี้วัด | เกณฑ์การให้คะแนนตัวชี้วัด | น้ำหนัก | การให้คะแนน |
|------------------------------|---|---|--|--|---|
| ความสอดคล้อง (Relevance) | เหมาะสมสอดคล้องกับแผนและความต้องการของประเทศ และครอบคลุม ตรงกลุ่มเป้าหมาย | - ความสอดคล้องกับแผน - ความสอดคล้องกับสถานการณ์ - ความครอบคลุม - ความตรงกลุ่มเป้าหมาย | ระดับที่ 1 0 คะแนน ร้อยละ 0 - 20 ระดับที่ 2 25 คะแนน ร้อยละ 21 - 40 ระดับที่ 3 50 คะแนน ร้อยละ 41 - 60 ระดับที่ 4 75 คะแนน ร้อยละ 61 - 80 ระดับที่ 5 100 คะแนน ร้อยละ 81 - 100 | เกณฑ์ 5 ด้าน ถ่วงน้ำหนักเท่ากัน ทุกเกณฑ์ | พิจารณาคะแนนรวม ดังนี้ 80 - 100 = A 65 - 79 = B 50 - 64 = C น้อยกว่า 50 = D |
| ประสิทธิผล (Effectiveness) | โครงการได้ผลผลิต ผลลัพธ์ ตรงตามวัตถุประสงค์ (Objective) ของโครงการ | ผลผลิต/ผลลัพธ์ ตามวัตถุประสงค์ | ร้อยละ 21 - 40 | | โดย |
| ประสิทธิภาพ (Efficiency) | การใช้ปัจจัยต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการ เช่น งบประมาณ ระยะเวลา มีความคุ้มค่าเหมาะสม | - สัดส่วนผลผลิตที่ได้จริงเทียบกับผลผลิตที่กำหนด กับงบประมาณที่เบิกจ่ายจริงเทียบกับประมาณที่กำหนด - สัดส่วนผลผลิตที่ได้จริงเทียบกับผลผลิตที่กำหนดเทียบกับ เวลาที่ดำเนินงานจริงเทียบกับเวลาที่กำหนด | ร้อยละ 41 - 60 | | A หมายถึง ดีมาก เป็นจุดโดดเด่นของโครงการ |
| ผลกระทบ (Impact) | ผลเกี่ยวเนื่องหรือต่อเนื่องจากประสิทธิผลทั้งกับกลุ่มเป้าหมายและผู้เกี่ยวข้องอื่น รวมถึงภาพรวมของประเทศ โดยจำแนกออกเป็น 3 มิติ คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม | - ผลกระทบทางเศรษฐกิจเทียบกับเป้าหมายโครงการ - ผลกระทบทางสังคม - ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมหรือตัวชี้วัดอื่น ๆ ที่โครงการกำหนด | ร้อยละ 61 - 80 | | B หมายถึง ดี หรือ สูงกว่ามาตรฐานทั่วไป |
| ความยั่งยืน (Sustainability) | ผลประโยชน์จากโครงการมีความยั่งยืน คือ แม้ไม่มีโครงการช่วยเหลือใด ๆ อีก กลุ่มเป้าหมายยังคงได้ประโยชน์อยู่ | ความสามารถในการแข่งขันหรือตัวชี้วัดอื่น ๆ ที่โครงการกำหนด | ร้อยละ 81 - 100 | | C หมายถึง พอใช้ได้ตามมาตรฐานทั่วไป แต่ควรพัฒนา ในการดำเนินการต่อไป D หมายถึง จำเป็นต้องปรับปรุงสำหรับการดำเนินงานต่อไป |

ที่มา : สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง, 2563

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินผล

1.6.1 ผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลผลการประเมินโครงการฯ ไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไข และวางแผนการดำเนินงานโครงการฯ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ สามารถผลักดันให้เกษตรกรสามารถรวมกลุ่มใช้เทคโนโลยีในการผลิต มีค่าใช้จ่ายการผลิตลดลง ผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น มีการเชื่อมโยงตลาดรองรับผลผลิต และมีรายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น

1.6.2 เกษตรกรผู้สนใจ สามารถนำผลการประเมินเพื่อใช้ในการตัดสินใจเลือกแนวทางการทำเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อพัฒนาการผลิตของเกษตรกร

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร แนวคิดและทฤษฎี

2.1 การตรวจเอกสาร

2.1.1 การประเมินผลโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2564) วัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์การประเมินผลของ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง โดยใช้หลักเกณฑ์ภายใต้องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization For Economic Co-Operation and Development : OECD – DAC) 5 ด้าน คือ 1) ความสอดคล้อง (Relevance) 2) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) 3) ประสิทธิภาพ (Efficiency) 4) ผลกระทบ (Impact) และ 5) ความยั่งยืน (Sustainability) ของโครงการ ซึ่งการประเมินผล พิจารณาเฉพาะด้านที่ 1 ด้านที่ 2 และ ด้านที่ 3 เนื่องจากโครงการอยู่ระหว่างดำเนินการและผลของโครงการ ด้านผลกระทบ และความยั่งยืนยังไม่เกิดขึ้น ผลการประเมิน พบว่า โครงการยกระดับแปลงใหญ่ฯ ได้คะแนนรวม 95.69 คะแนน ซึ่งอยู่ในระดับ A เป็นโครงการที่มีความโดดเด่น ซึ่งการพิจารณา ด้านที่ 1 ความสอดคล้อง (Relevance) ได้ 31.14 คะแนน (จาก 33.33 คะแนน) เพราะโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ชาติในการฟื้นฟูประเทศ และสอดคล้องกับสถานการณ์กลุ่มเป้าหมายที่โครงการจะสามารถมาต่อยอดการพัฒนาในกลุ่มในการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร ลดค่าใช้จ่ายการผลิต สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร รวมทั้งเชื่อมโยงตลาด ด้านที่ 2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ได้ 31.33 คะแนน (จาก 33.34 คะแนน) การบรรลุเป้าหมายโครงการ กลุ่มแปลงใหญ่ผ่านการอนุมัติเข้าร่วมโครงการ จำนวน 3,377 แปลง (จากที่ยืนยันโครงการ 3,381 แปลง) โดยกลุ่มแปลงใหญ่จัดซื้อเครื่องจักรกลทางการเกษตร เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ และดำเนินการในทุกขั้นตอนแล้วเสร็จทั้งหมด ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากขึ้นไป ที่ร้อยละ 91.22 เนื่องจากโครงการสนับสนุนตามความต้องการของกลุ่มอย่างแท้จริง ส่งผลให้กลุ่มสามารถพัฒนาไปสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร นำไปสู่เงินทุนหมุนเวียนรายได้ที่เพิ่มขึ้น ระดับความรู้ความเข้าใจ ขั้นตอนการดำเนินงาน พบว่า ความรู้ความเข้าใจในระดับมากขึ้นไป ที่ร้อยละ 87.74 เนื่องจากดำเนินการตามคู่มือโครงการ และหน่วยงานในพื้นที่เข้ามาดูแลให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง ประธาน/คณะกรรมการกลุ่มแปลงใหญ่มีประสบการณ์และเรียนรู้เพิ่มเติมจากสื่อต่าง ๆ การบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ มีเกษตรกรที่ได้ใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรแล้ว ร้อยละ 54.14 โดยเกษตรกรในกลุ่มนี้มีค่าใช้จ่ายการผลิตที่ลดลง ร้อยละ 91.87 เบื้องต้นกลุ่มสินค้าข้าว ลดลง 143 บาทต่อไร่ กลุ่มพืชไร่ ลดลง 297 บาทต่อไร่ กลุ่มไม้ยืนต้น ลดลง 165 บาทต่อไร่ กลุ่มไม้ผล ลดลง 418 บาทต่อไร่ กลุ่มพืชผัก/สมุนไพร ลดลง 320 บาทต่อไร่ กลุ่มหม่อนไหม (หม่อนผลสด) ลดลง 242 บาทต่อไร่ กลุ่มประมง ลดลง 5,133 บาทต่อไร่ กลุ่มปศุสัตว์ โคนม ลดลง 0.66 บาทต่อกิโลกรัม โคเนื้อ ลดลง 1,056 บาทต่อตัว แพะ ลดลง 41 บาทต่อตัว ไก่พื้นเมือง ลดลง 24 บาทต่อตัว

ด้านการตลาด กลุ่มแปลงใหญ่ร้อยละ 79.95 มีการเชื่อมโยงจำหน่ายสินค้าจากแปลงใหญ่ เช่น โรงสี ตลาด Modern Trade บริษัท/ห้างร้าน พ่อค้าในท้องถิ่น เป็นต้น ด้านที่ 3 ประสิทธิภาพ(Efficiency) ได้ 33.22 คะแนน (จาก 33.33 คะแนน) พิจารณาในด้านงบประมาณ กลุ่มแปลงใหญ่ได้รับงบประมาณแล้วทุกแปลง จำนวน 9,363.4066 ล้านบาท งบประมาณ เบิกจ่าย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 จำนวน 9,304.4701 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.37 ด้านระยะเวลาขั้นตอนการดำเนินงาน ตั้งแต่การทบทวนรายละเอียดโครงการ จนถึงขั้นตอน การจัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ และได้รับการตรวจสอบเอกสารทางบัญชี ดำเนินการทันตามระยะเวลาทั้งหมด

ข้อเสนอแนะ โครงการยกระดับแปลงใหญ่ฯ เป็นโครงการที่เกษตรกรมีความพึงพอใจเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นโครงการที่สนับสนุนตรงตามความต้องการของกลุ่มเกษตรกรอย่างแท้จริง ในการต่อยอดการพัฒนาการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร การลดค่าใช้จ่ายการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร และการเชื่อมโยงตลาด ซึ่งนำไปสู่การบริหารเงินทุนหมุนเวียนในรูปของผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรแปลงใหญ่ ทั้งนี้การดำเนินงานโครงการเป็นปีแรก การสื่อสาร สร้างความเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินงานบางกลุ่มยังขาดความเข้าใจ ความชัดเจนในการดำเนินงาน รวมทั้งการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน ประเภทนิติบุคคล ตามกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์เป็นสิ่งใหม่สำหรับกลุ่มเกษตรกร รวมทั้งระยะเวลาการดำเนินการโครงการค่อนข้างจำกัด ในกิจกรรมการก่อสร้างและการติดตั้งวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ระยะเวลาดำเนินการ ดังนั้น หากมีการดำเนินการในระยะต่อไป ควรพิจารณาปรับปรุงคู่มือการดำเนินงานให้มีความครอบคลุม และมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติให้ทุกกลุ่มแปลงใหญ่ยึดถือปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งวางแผนการดำเนินงานโครงการให้เป็นไปตามกำหนดระยะเวลาโครงการที่กำหนดไว้ และประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล เพื่อรองรับมาตรการ หรือโครงการต่าง ๆ ที่เข้าไปต่อยอด ให้กลุ่มแปลงใหญ่จากการประเมินผลโครงการ เนื่องจากการประเมินผลระหว่าง การดำเนินงานโครงการเพียง 1 ปี ซึ่งยังไม่เห็นผลกระทบและความยั่งยืนของโครงการ แต่ทำให้ทราบถึงรูปแบบการประเมินผลของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง 3 ด้าน ซึ่งสามารถสรุป ประเด็นทั้ง 3 ด้านได้ดังนี้ 1) ความสอดคล้อง (Relevance) โดยโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบาย/ แผนยุทธศาสตร์ชาติ และสอดคล้องกับสถานการณ์กลุ่มเป้าหมาย 2) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) กลุ่มแปลงใหญ่ดำเนินการในทุกขั้นตอนแล้วเสร็จทั้งหมด โดยเกษตรกรที่ได้ใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร มีค่าใช้จ่ายการผลิตที่ลดลง และมีการเชื่อมโยงขายสินค้าจากแปลงใหญ่เพิ่มขึ้น 3) ประสิทธิภาพ (Efficiency) กลุ่มแปลงใหญ่ได้รับงบประมาณแล้วทุกแปลง ขั้นตอนการทบทวนรายละเอียดโครงการ การจัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ และได้รับการตรวจสอบเอกสารทางบัญชีดำเนินการทันตาม ระยะเวลาทั้งหมด

2.1.2 เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร เอกสารที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1) นวัตกรรมด้านการเกษตรเพื่อประโยชน์สาธารณะ (สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ, 2564) มีบทบาทในการขับเคลื่อนนวัตกรรมแห่งชาติ ที่ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม

และส่งเสริมการเข้าถึงนวัตกรรมในทุกกระดับ โดยการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเพื่อก่อให้เกิดคุณค่าต่อประชาชนและประเทศชาติได้อย่างยั่งยืน พบว่า ร้อยละ 56 ของพื้นที่การเกษตรของประเทศไทยใช้ในการปลูกข้าว ปัจจัยการผลิตส่วนใหญ่จึงเน้นการทำงานภายใต้แนวโน้มที่เกษตรกรมีอายุเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ และเกษตรกรหนุ่มสาวน้อยลง ดังนั้น การใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรเพื่อช่วยทุ่นแรงจึงมีความสำคัญมากขึ้น ปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่นิยมใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรและอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อการเตรียมดินเพาะปลูกแทนการใช้แรงงานสัตว์ในเขตพื้นที่ชลประทาน ซึ่งปลูกข้าวทั้งนาปีและนาปรัง เกษตรกรนิยมใช้แทรกเตอร์สองล้อ (รถไถเดินตาม) หรือแทรกเตอร์สี่ล้อขนาดเล็ก (รถไถนา) พ่วงจานไถ หรือจอบหมุน เป็นต้น และในช่วงเก็บเกี่ยวเกษตรกรนิยมใช้รถเกี่ยวรวงข้าว เพื่อให้ทันเวลาส่งผลให้ความต้องการเครื่องจักรกลทางการเกษตรเพิ่มสูงขึ้นมาก จากรายงานของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมชี้ว่าในช่วงปี พ.ศ. 2550 - พ.ศ. 2553 การนำเข้าเครื่องจักรกลทางการเกษตรหลัก 4 ประเภท คือ รถแทรกเตอร์ เครื่องสูบน้ำ รถเกี่ยวรวงข้าว และรถไถเดินตาม ซึ่งมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 60 ของมูลค่าการนำเข้าเครื่องจักรกลทางการเกษตรทั้งหมดที่เฉลี่ยปีละประมาณ 2 หมื่นล้านบาท โดยเติบโตเฉลี่ย ร้อยละ 6.4 ส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศญี่ปุ่น ประเทศจีน สหภาพยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกา

นวัตกรรมด้านการเกษตรเพื่อประโยชน์สาธารณะ เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาสังคม และเศรษฐกิจ โดยเฉพาะนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ไม่เพียงแต่ช่วยกระตุ้นการผลิตแต่ยังเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพด้วยวิจัย นวัตกรรม ทำให้มูลค่าสินค้าการเกษตรสูงขึ้น ด้วยการแปรรูป การบรรจุ การเก็บรักษา การจัดส่ง และการจำหน่ายพืชผลหลังการเก็บเกี่ยว รวมไปถึงความปลอดภัยของอาหาร ดังนั้นการใช้นวัตกรรมเกษตรเพื่อประโยชน์สาธารณะ จึงเป็นการเร่งการเติบโตและการพัฒนาภาคเกษตรกรรม ด้วยการผลิตที่มีประสิทธิภาพผ่านกระบวนการดังกล่าว ซึ่งทำได้ดีที่สุดทุกชุมชนที่ผลิตสินค้าเกษตรย่อมมีฐานะที่ดีขึ้นตามไปด้วยการพัฒนาวัตกรรมใหม่ ๆ จะส่งผลกระทบต่อไปยังเกษตรกรและประชากรทุกคน เพราะการใช้นวัตกรรมเกษตรเพื่อประโยชน์สาธารณะ เป็นปัจจัยในการเพิ่มขีดแข่งขันและส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมเกษตรอย่างมาก ดังนั้น นวัตกรรมด้านการเกษตรเพื่อประโยชน์สาธารณะไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่สำคัญในการเติบโตและการจ้างงานในภาคเกษตรกรรมเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาชุมชนและลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และที่สำคัญที่สุด คือ สร้างความมั่นคงและยั่งยืน ให้แก่อุตสาหกรรมเกษตรได้ แม้ว่าเกษตรกรจะยังไม่คุ้นชินในการใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ช่วงเริ่มต้นแต่ท้ายที่สุดเมื่อนานวัตกรรมด้านเกษตรไปใช้ จะก่อให้เกิดรายได้ที่ดีขึ้นและเกิดความมั่นคงในชีวิตมากขึ้น

สรุปสิ่งที่ได้จากการศึกษา พบว่า นวัตกรรมเกษตรเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ ส่งผลให้มูลค่าสินค้าการเกษตรสูงขึ้น จากการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรเพื่อช่วยทุ่นแรง จึงมีความสำคัญอย่างมากในการทำการเกษตรในปัจจุบัน ซึ่งโครงการยกระดับแปลงใหญ่ฯ ได้สนับสนุนเครื่องจักรกลทางการเกษตรให้แก่กลุ่มเกษตรกร ซึ่งตรงจุดในการพัฒนาประเทศ โดยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และสามารถ

สร้างมูลค่าเพิ่มในระบบเศรษฐกิจได้ ซึ่งจะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดประเด็น ตัวชี้วัดในการประเมินผลโครงการยกระดับแปลงใหญ่ฯ ต่อไป

2) ความคุ้มค่าการใช้อากาศยานไร้คนขับ (โดรน) ช่วยทำนาในภาคกลางและภาคเหนือตอนล่าง (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2562) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการใช้และไม่ใช้โดรน ในการช่วยทำนาในพื้นที่จังหวัดสระบุรี นครสวรรค์ ลพบุรี และชัยนาท โดยพบว่า เกษตรกรที่มีการจ้างบริการโดรน ในการฉีดพ่นสารกำจัดวัชพืช/แมลงศัตรูพืช และฉีดพ่นฮอร์โมนบำรุงข้าว ทำให้ลดเวลาดลงเมื่อเทียบกับการใช้แรงงานคน 3 - 5 เท่า ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทักษะของผู้ควบคุมโดรน รวมทั้งสามารถลดปริมาณการใช้สารเคมีลงร้อยละ 15 - 20 และไม่มีสารตกค้างในตัวผู้ปฏิบัติงาน สำหรับการคิดค่าบริการพ่นสารโดยใช้โดรนจะเท่ากับค่าจ้างแรงงานคน คือ ไร่ละประมาณ 50 - 80 บาท แต่กรณีเป็นพื้นที่ห่างไกลจะมีค่าบริการเพิ่มขึ้นตามระยะทาง ดังนั้น การใช้โดรนช่วยในการพ่นสาร ส่งผลให้เกษตรกรลดเวลาในการฉีดพ่น รวมทั้งลดสารเคมีและข้าวไม่เสียหายสำหรับเกษตรกรที่ยังไม่มีการจ้างบริการโดรนในการฉีดพ่น พบว่า บางส่วนมีความสนใจที่จะจ้างบริการโดรนในการดูแลรักษาข้าวครั้งต่อไป เนื่องจากเห็นประโยชน์จากการใช้โดรนฉีดพ่นจากพื้นที่นาแปลงใกล้เคียง แต่บางส่วนยังไม่แน่ใจที่จะใช้บริการ เพราะยังขาดความรู้ในการใช้โดรนพ่นสาร และมีพื้นที่ปลูกอยู่ห่างไกลจากพื้นที่ที่ใช้บริการโดรน ส่วนผู้ประกอบการที่ให้บริการโดรนฉีดพ่นสาร พบว่า มีความต้องการโดรนพ่นสารเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีโดรนไม่เพียงพอที่จะให้บริการลูกค้า และขาดแคลนเงินทุนในการซื้อโดรนซึ่งมีราคาแพง จึงมีความต้องการให้รัฐบาลเข้ามาสนับสนุนเงินสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำในการจัดซื้อโดรนให้เพียงพอ

จากการศึกษา พบว่า การใช้อากาศยานไร้คนขับ (โดรน) สามารถลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร ลดแรงงาน ลดเวลาในการทำการเกษตร และลดความเสียหายของผลผลิตลงได้ โดยเกษตรกรมีความสนใจ ยอมรับการใช้บริการอากาศยานไร้คนขับ (โดรน) ช่วยทำนาในพื้นที่ซึ่งสอดคล้องกับโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาดในการสนับสนุนเทคโนโลยีสมัยใหม่ เครื่องจักรกลทางการเกษตรให้เกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ได้ใช้บริการ ซึ่งนำไปสู่การลดต้นทุนการผลิต และการเพิ่มผลผลิตของเกษตรกร

3) การส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อเข้าสู่เกษตร 4.0 ภาคการเกษตรของไทยเป็นรากฐานของการสร้างความมั่นคงทางอาหารของประเทศและของโลก สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนาภาคการเกษตร ทั้งจากบริบทการเปลี่ยนแปลงในระดับโลกและในประเทศ ดังนั้น การพัฒนาภาคการเกษตรในระยะต่อไปถือเป็นก้าวสำคัญของประเทศ ปรับเปลี่ยนจากวิถีแบบดั้งเดิมไปสู่การบริหาร จัดการเกษตรแบบสมัยใหม่ โดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาสนับสนุนการผลิต (สำราญ สารบรรณ, 2560) พบว่า ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ให้ความสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ได้แก่ การลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ พัฒนาคุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด มีการบริหารจัดการร่วมกันและสร้างเครือข่ายในการเชื่อมโยง

และเกื้อกูลกันในการทำเกษตร 4.0 เกษตรกรต้องผันตัวเองจากผู้ผลิตมาเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตรสมัยใหม่ด้วยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการยกระดับการพัฒนา การเกษตรสู่ยุค 4.0 โดยผนึกกำลังระหว่างภาครัฐ ในลักษณะการร่วมสร้างสรรค์ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ และส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ในแปลงใหญ่ 5 ด้าน คือ การลดต้นทุนการผลิต การใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร การบริหารจัดการ การแปรรูป และการตลาด

จากการศึกษา พบว่า การขับเคลื่อนภาคการเกษตร ณ ปัจจุบันต้องปรับเปลี่ยนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของบริษัทโลก ต้องก้าวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ดังนั้นการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะต่อไป ต้องบริหารจัดการแบบเกษตรสมัยใหม่ โดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมในขบวนการผลิต ซึ่งโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ต้องปรับเปลี่ยนให้ทันต่อการแข่งขันจากภายนอกประเทศต้องนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการยกระดับพัฒนาการเกษตร ทั้งงานวิจัย เทคโนโลยี เครื่องจักรกลทางการเกษตร ในกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการกลุ่ม และการเชื่อมโยงตลาด เพื่อเข้าสู่ยุค 4.0

2.1.3 การพัฒนาเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร การวิจัยการพัฒนาเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร (อมรพิมล พิทักษ์, 2563) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยและวิธีการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองของผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร และถอดบทเรียนแนวทางการพัฒนาตนเองของผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยและวิธีการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาตนเองของผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ประกอบด้วย 1) ปัจจัยภายใน ได้แก่ การมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ การรู้จักตนเอง รักการเรียนรู้ มุ่งมั่น อดทน ไม่ย่อท้อ เห็นโอกาสกล้าเปลี่ยนแปลง ริเริ่มสร้างสรรค์ ซื่อสัตย์ รอบคอบ กระตือรือร้น และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รวมทั้งทักษะการคิดที่เป็นระบบในการวางแผน การจัดการฟาร์ม และการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย แรงบันดาลใจหรือแรงผลักดัน มาจากความจำเป็นของครอบครัว วิถีชีวิตต่าง ๆ ความใฝ่ฝันและความชอบในการเกษตร ความคิดที่อยากจะมีธุรกิจเป็นของตัวเอง และมีพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เป็นแรงบันดาลใจ 2) ปัจจัยภายนอก ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เครือข่ายชุมชน และพันธมิตรทางธุรกิจ แนวทาง ในการเรียนรู้ของผู้ประกอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง และจากผู้มีประสบการณ์ แนวทางการพัฒนาเกษตรกรไปสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร มี 6 องค์ประกอบ คือ กำหนดจุดมุ่งหมาย วิเคราะห์ตนเอง ศึกษาหาข้อมูลลงมือปฏิบัติและพัฒนาธุรกิจ สร้างเครือข่าย การประเมินผล และความรับผิดชอบต่อสังคม

จากการศึกษา พบว่า การพัฒนาเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร มีหลายองค์ประกอบที่สำคัญ ยกตัวอย่างเช่น เกษตรกรต้องมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ รักการเรียนรู้ มุ่งมั่น อดทน ไม่ย่อท้อ กล้าเปลี่ยนแปลง และใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมทั้งการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนเข้ามาช่วยดำเนินการ ซึ่งโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และ

เชื่อมโยงตลาด เป็นโครงการที่มุ่งสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งสามารถพัฒนาไปสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรได้อย่างแท้จริง

2.2 แนวคิดและทฤษฎี

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง กระบวนการที่จะวัดและทำการวิเคราะห์ว่าผลที่เกิดจากการดำเนินงานนั้นตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล หรือผลกระทบเป็นไปตามที่วางแผนหรือไม่ การประเมินผลมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้น ทั้งในแง่บวกและแง่ลบเพื่อนำผลที่เกิดขึ้นไปใช้ในการปรับปรุงโครงการเดิมหรือจัดทำโครงการใหม่

2.2.1 ประเภทของการประเมินผลโครงการ แบ่งออกเป็น 3 ประเภทตามระยะเวลาของโครงการ (อ้างถึงใน มาแสง, 2546) ดังนี้

1) การประเมินผลก่อนเริ่มโครงการ (Ex-ante or Pre-Project Evaluation) เป็นการประเมินผลก่อนการดำเนินงานตามโครงการ วัตถุประสงค์ในการประเมินผลนี้ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการโดยการวิเคราะห์ว่าผลที่จะได้ตามโครงการนั้น จะคุ้มกับการลงทุนหรือไม่ เป็นการวิเคราะห์ที่เสนอผู้ที่มีหน้าที่ในการอนุมัติโครงการ

2) การประเมินผลระหว่างการดำเนินงานโครงการ (Ongoing or Concurrent Evaluation) เป็นการประเมินผลในระหว่างการดำเนินงานตามโครงการ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตที่ได้กับผลกระทบในระยะสั้นของโครงการ การประเมินผลในระยะนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานตามโครงการให้ดีขึ้น ซึ่งจะเป็นการป้องกันไม่ให้โครงการล้มเหลว นอกจากนี้บทเรียนที่ได้จากการประเมินผลยังสามารถนำไปใช้ในการจัดทำโครงการอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายกันได้

3) การประเมินผลหลังจากที่โครงการสิ้นสุดแล้ว (Ex-post Evaluation) เป็นการประเมิน ผลกระทบอันเกิดจากการดำเนินงานตามโครงการ โดยการเปรียบเทียบผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ระหว่างก่อนและหลังการดำเนินงาน เป็นการวิเคราะห์ว่าผลการดำเนินงานนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้บทเรียนซึ่งไม่ว่าจะเป็นความสำเร็จหรือล้มเหลวของโครงการ จะได้นำไปประกอบการพิจารณาเป็นแนวทางในการวางโครงการอื่น ๆ ต่อไป

2.2.2 การติดตามและประเมินผลโครงการ การประเมินผลการดำเนินการโครงการ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินโครงการ เนื่องจากทุกโครงการย่อมมีจุดเด่นและจุดบกพร่อง ที่สามารถนำมาเป็นต้นแบบหรือพัฒนาปรับปรุงเป็นข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศต่อไป ด้วยลักษณะโครงการต่าง ๆ ที่มีรูปแบบแตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น โครงการพัฒนาหรือโครงการลงทุนมีลักษณะเป็นโครงการที่มีแผนงานชัดเจน ซึ่งส่วนมากได้ผ่านการวางแผนล่วงหน้ามาอย่างดีแล้ว และโครงการเฉพาะกิจที่ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อบรรเทาหรือช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ด้วยลักษณะของโครงการเฉพาะกิจที่จำเป็นต้องเร่งแก้ไขเยียวยาผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน ในบางกรณีไม่ได้ให้ความสำคัญกับเกณฑ์

ที่โครงการพัฒนาให้ความสำคัญ เช่น ด้านผลกระทบ หรือความยั่งยืน เป็นต้น นอกจากนั้นตัวชี้วัดต่าง ๆ ของโครงการเฉพาะกิจยังมีความเฉพาะของโครงการ และมีประเด็นปลีกย่อยต่าง ๆ

1) หลักเกณฑ์การประเมินผลขององค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (The Organization for Economic Co-operation and Development (OECD))

สำหรับเกณฑ์ในการประเมินโครงการของ OECD เป็นเกณฑ์ที่ถูกนำมาใช้ในการประเมินโครงการ เนื่องจากเป็นเกณฑ์ที่มีความครอบคลุมทุกมิติ ไม่ซับซ้อน และเป็นที่ยอมรับมากที่สุดในระดับสากล ซึ่งประเทศต่าง ๆ สามารถนำมาประยุกต์ใช้เทียบเคียงกับการประเมินของประเทศได้ ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลโครงการ เรียกว่า DAC Principles for Evaluation of Development Assistance โดย OECD ซึ่งเป็นหน่วยงานชั้นนำในระดับสากลของโลกที่ได้มีการริเริ่มจัดให้มีมาตรฐานในการประเมินผลโครงการ โดยให้การสนับสนุนหรือความช่วยเหลือทางวิชาการกับประเทศต่าง ๆ ด้านการพัฒนาติดตามและประเมินผลโครงการ (Monitor and Evaluation) ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1991 โดยมีเกณฑ์ในการประเมิน 5 ด้าน ที่เรียกว่า “เกณฑ์การประเมินของ OECD – DAC” ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ความสอดคล้อง (Relevance) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ประสิทธิภาพ (Efficiency) ผลกระทบ (Impact) และความยั่งยืน (Sustainability) และในปี 2019 ได้มีการปรับปรุงนิยามจากเดิมที่เริ่มต้นใช้ ในปี 1991 โดยได้มีการเพิ่มเกณฑ์ความเกี่ยวพัน (Coherence) เข้ามา ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่พิจารณาว่าการดำเนินโครงการสอดคล้องกันมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากความเข้ากันได้ของโครงการกับโครงการอื่นว่าสนับสนุนหรือขัดแย้งกันหรือไม่ โดยองค์ประกอบพิจารณา ได้แก่ ความเกี่ยวพันภายใน คือ ความสอดคล้องกันและความเชื่อมโยงกันระหว่างโครงการที่ดำเนินโดยหน่วยงานเดียวกันและความเกี่ยวพันภายนอก ซึ่งพิจารณาจากความเกี่ยวพันกับนโยบายภายนอกและความเกี่ยวพันกับการดำเนินโครงการโดยหน่วยงานภายนอก

อย่างไรก็ตามเกณฑ์ความเกี่ยวพันนี้ยังไม่ได้มีการกำหนดวิธีการวัดที่ชัดเจน จึงยังไม่ได้นำมาใช้สำหรับการประเมินภายใต้แนวทางการติดตามและการประเมินผลโครงการพัฒนาและโครงการของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ซึ่งหากในอนาคตวิธีการวัดในเกณฑ์ดังกล่าวมีความชัดเจนขึ้นก็สามารถประยุกต์แนวทางในการประเมินได้ รายละเอียด ดังนี้ (อ้างถึงใน สำนักบริหารหนี้สาธารณะ, 2563) (ตารางที่ 2.1)

1.1) ความสอดคล้อง (Relevance) เป็นการประเมินถึงความสอดคล้องของโครงการ โดยจะพิจารณาถึงขอบเขตของโครงการว่ามีความเหมาะสม เป็นไปตามลำดับความสำคัญของนโยบาย รวมถึงความต้องการและความจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมาย ผู้ได้รับผลประโยชน์ของโครงการและวัตถุประสงค์ของการใช้เงินหรืองบประมาณจากแหล่งต่าง ๆ ที่จัดสรรให้ใช้ดำเนินโครงการ โดยมีประเด็นในการประเมินที่สำคัญ ได้แก่ วัตถุประสงค์และผลผลิตของโครงการที่คาดว่าจะได้รับเป็นไปตามเป้าหมายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของนโยบายหรือแผนการลงทุนหรือไม่

1.2) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) เป็นการประเมินด้านประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการ โดยจะพิจารณาผลสำเร็จของการดำเนินโครงการและความสามารถในการบรรลุวัตถุประสงค์

ของโครงการ โดยมีประเด็นสำคัญที่ต้องจัดเก็บข้อมูลหรือกำหนดเป็นประเด็นคำถามในการประเมินผล เช่น วัตถุประสงค์ของโครงการมีการบรรลุเป้าหมายในระดับใด หรือมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดผลสำเร็จมากน้อยในระดับใด และปัจจัยที่สำคัญด้านใดที่ส่งผลกระทบต่อหรือสนับสนุนให้โครงการประสบผลสำเร็จหรือไม่ประสบผลสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย

1.3) ประสิทธิภาพ (Efficiency) เป็นการประเมินด้านประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการ โดยจะเป็นการวัดผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างผลที่ได้รับกับปัจจัยนำเข้า หรือพิจารณาความสัมพันธ์ของการใช้ทรัพยากรในการดำเนินโครงการกับผลที่ได้รับของโครงการ โดยใช้ทรัพยากรน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ หรือมีต้นทุนในการดำเนินงานตั้งแต่ได้ผลสำเร็จของโครงการเป็นไปตามเป้าหมายอย่างครบถ้วน โดยมีประเด็น ในการประเมินที่สำคัญ ได้แก่ กิจกรรมของโครงการมีประสิทธิภาพในด้านต้นทุนหรือไม่ และโครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือก่อให้เกิดประโยชน์ภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือคาดหวังไว้หรือไม่

1.4) ผลกระทบ (Impact) เป็นการประเมินด้านผลกระทบของการดำเนินโครงการ โดยจะเป็นการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในทางตรงและทางอ้อม ซึ่งเป็นผลกระทบที่มีนัยสำคัญกับชุมชนในท้องถิ่น เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม และตัวชี้วัดด้านการพัฒนาตัวอื่น ๆ อันเนื่องมาจากการดำเนินโครงการ รวมถึงผลกระทบจากปัจจัยภายนอกทั้งในด้านบวกและด้านลบ เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านรายได้ อาชีพ เงื่อนไขหรือสภาพแวดล้อมทางการเงิน โดยมีประเด็นในการประเมินผลกระทบโครงการที่สำคัญ ได้แก่ ผลที่เกิดขึ้นตามมาหลังจากการดำเนินโครงการแล้วเสร็จ คืออะไรผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบมีจำนวนมากหรือน้อยเท่าใด และประโยชน์ที่ได้รับที่แท้จริงหรือความแตกต่างที่เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนไปจากเดิมมีผลมาจากการดำเนินโครงการอะไร

1.5) ความยั่งยืน (Sustainability) เป็นการประเมินด้านความยั่งยืนของโครงการ ตามแนวคิดของ OECD – DAC จะให้ความสำคัญกับการวัดผลว่าประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการนั้นมีแนวโน้มที่จะคงอยู่อย่างต่อเนื่องหลังจากเสร็จสิ้นโครงการแล้วหรือไม่ โดยเฉพาะกรณีที่ไม่มีการสนับสนุนด้านการเงินให้แล้วอีกต่อไป โดยเห็นว่านอกจากจะดำเนินโครงการ โดยคำนึงถึงการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังต้องมีความยั่งยืนในด้านการเงินหรืองบประมาณสนับสนุนด้วย โดยมีประเด็นในการประเมินที่สำคัญ ได้แก่ หลังจากโครงการเสร็จสิ้นแล้ว ประโยชน์ที่ได้รับของโครงการมีความต่อเนื่องหรือไม่ และมีผู้ได้รับประโยชน์มากน้อยเพียงใด (ตารางที่ 2.1)

ตารางที่ 2.1 เกณฑ์ประเมิน นิยาม และตัวชี้วัด

| เกณฑ์ | นิยาม | ตัวชี้วัด |
|------------------------------|--|---|
| ความสอดคล้อง (Relevance) | เหมาะสมสอดคล้องกับแผน และความต้องการของประเทศ และครอบคลุมตรงกลุ่มเป้าหมาย | - ความสอดคล้องกับแผน/นโยบาย - ความสอดคล้องกับสถานการณ์ - ความครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย - ตรงกลุ่มเป้าหมาย |
| ประสิทธิผล (Effectiveness) | โครงการได้ผลผลิต ผลลัพธ์ตรงตามวัตถุประสงค์ (Objective) ของโครงการ | - ผลผลิต/ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ |
| ประสิทธิภาพ (Efficiency) | การใช้ปัจจัยต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการ เช่น งบประมาณ ระยะเวลา มีความคุ้มค่า เหมาะสม | - สัดส่วนผลผลิตที่ได้จริงเทียบกับผลผลิตที่กำหนด เทียบกับงบประมาณที่เบิกจ่ายจริงเทียบกับงบประมาณที่กำหนด - สัดส่วนผลผลิตที่ได้จริงเทียบกับผลผลิตที่กำหนด เทียบกับเวลาที่ดำเนินงานจริงเทียบกับเวลาที่กำหนด |
| ผลกระทบ (Impact) | ผลเกี่ยวเนื่องหรือต่อเนื่องจากประสิทธิผล ทั้งกับกลุ่มเป้าหมายและผู้เกี่ยวข้องอื่น รวมถึงภาพรวมของประเทศ โดยจำแนกออกเป็น 3 มิติ คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม | - ผลกระทบทางเศรษฐกิจเทียบกับงบประมาณ - ผลกระทบทางสังคม - ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมหรือตัวชี้วัดอื่นที่โครงการกำหนด |
| ความยั่งยืน (Sustainability) | ผลประโยชน์จากโครงการมีความยั่งยืน คือ แม้ไม่มีโครงการช่วยเหลือใด ๆ อีกกลุ่มเป้าหมายยังคงได้ประโยชน์อยู่ | - ความสามารถในการแข่งขัน หรือตัวชี้วัดอื่นที่โครงการกำหนด และจากการศึกษา |

ที่มา : คู่มือแนวทางการติดตามและประเมินผล โครงการที่มีลักษณะเฉพาะกิจเพื่อบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงการคลัง, 2563

2) วิธีการให้คะแนนรวม (Overall Grading)

รูปแบบการให้คะแนนรวมและการให้น้ำหนัก มีวิธีการให้คะแนนรวมในรูปแบบของการถ่วงน้ำหนักคะแนนจากเกณฑ์ย่อย 5 ด้าน (ความสอดคล้อง ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ผลกระทบ และความยั่งยืน) เท่ากัน แต่อาจตัดบางเกณฑ์ที่ไม่ให้ความสำคัญออกจากการคำนวณได้ เช่น ด้านผลกระทบ (Impact) และ/หรือด้านความยั่งยืน (Sustainability) แต่ยังคงประเมินเกณฑ์ด้านนั้นอยู่ เพื่อประโยชน์ต่อข้อเสนอแนะและการพัฒนาปรับปรุงโครงการต่อไปในอนาคต โดยวิธีการให้น้ำหนัก ดังนี้

2.1) พิจารณาว่าเกณฑ์ Impact และ/หรือ Sustainability มีความสำคัญหรือไม่มีความสำคัญกับโครงการ โดยสามารถพิจารณาได้จากลักษณะโครงการ (ตารางที่ 2.2)

ตารางที่ 2.2 ลักษณะโครงการที่มีความสำคัญ/ไม่มีความสำคัญกับ Impact และ Sustainability

| ลักษณะโครงการที่มีความสำคัญกับ “Impact” (เข้าข่ายข้อใดข้อหนึ่ง) | ลักษณะโครงการที่ไม่มีความสำคัญกับ “Impact” (เข้าข่ายทุกข้อ) |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • ต้องการให้เกิดผลต่อ Stakeholders อื่นด้วย • เกิดผลอย่างมีนัยสำคัญต่อ Stakeholders อื่น เช่น เปลี่ยนแปลงกลไกตลาด • ต้องการให้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ หรือ สังคม หรือสิ่งแวดล้อมของทั้งประเทศเกิดผลกระทบ ต่อสังคม หรือสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญ เช่น ต้องทำ EIA หรือ HIA หรือมีการ ร้องเรียน จากภาคประชาสังคม • เป็นโครงการที่มีผู้เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก เช่น มากกว่าร้อยละ 50 ของอุตสาหกรรม | <ul style="list-style-type: none"> • ไม่ต้องการให้เกิดผลต่อ Stakeholders อื่น • ไม่เกิดผลอย่างมีนัยสำคัญ ต่อ stakeholders อื่น • ไม่เปลี่ยนแปลงกลไกตลาด • ไม่มีวัตถุประสงค์ด้านสังคมหรือสิ่งแวดล้อม ของทั้งประเทศ • ไม่เกิดผลกระทบต่อสังคมหรือสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญ • เป็นโครงการที่มีผู้เกี่ยวข้องน้อย |
| ลักษณะโครงการที่มีความสำคัญกับ “Sustainability” (เข้าข่ายข้อใดข้อหนึ่ง) | ลักษณะโครงการที่ไม่มีความสำคัญกับ “Sustainability” (เข้าข่ายทุกข้อ) |
| <ul style="list-style-type: none"> • มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนว่าไม่ต้องการ ช่วยเหลือเป้าหมายอย่าง “ซ้ำซาก” อีกต่อไป • มีการดำเนินการที่จะดำเนินต่อไปได้เอง ในระยะยาว เช่น จัดตั้งองค์กร/หน่วยงาน ก่อสร้าง/จัดซื้ออุปกรณ์ ในระยะยาว | <ul style="list-style-type: none"> • เป็นโครงการที่มีเป้าหมายระยะสั้น • ไม่มีรูปแบบการดำเนินการที่มีลักษณะยั่งยืน เช่น การจัดตั้งองค์กร/หน่วยงาน ก่อสร้าง/ จัดซื้อเครื่องจักร อุปกรณ์ หรือส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวร |

ที่มา : กระทรวงการคลัง, 2563

2.2) ตัดเกณฑ์ที่ไม่ให้ความสำคัญออกจากการคำนวณคะแนนรวม เกณฑ์ที่เหลือให้ น้ำหนักเท่ากัน (ตารางที่ 2.3)

ตารางที่ 2.3 การให้น้ำหนักคะแนนตามประเภทโครงการที่ให้ความสำคัญกับเกณฑ์ไม่เท่ากัน

| เกณฑ์ | เน้นผลกระทบ ที่ยั่งยืน | เน้นผลกระทบ ไม่เน้นความยั่งยืน | เน้นความยั่งยืน ไม่เน้นผลกระทบ | เสียระยะสั้น (ไม่เน้น ผลกระทบและยั่งยืน) |
|----------------|---------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|---|
| Relevance | 20.00% | 25.00% | 25.00% | 33.33% |
| Effectiveness | 20.00% | 25.00% | 25.00% | 33.33% |
| Efficiency | 20.00% | 25.00% | 25.00% | 33.33% |
| Impact | 20.00% | 25.00% | ไม่นำมาคำนวณ | ไม่นำมาคำนวณ |
| Sustainability | 20.00% | ไม่นำมาคำนวณ | 25.00% | ไม่นำมาคำนวณ |

ที่มา : คู่มือแนวทางการติดตามและประเมินผล โครงการที่มีลักษณะเฉพาะกิจเพื่อบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจ และสังคม กระทรวงการคลัง, 2563

ในการประเมินผลครั้งนี้ ใช้เกณฑ์การประเมินของ OECD – DAC เน้นให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงานโครงการ โดยการใช้เกณฑ์ในการตัดสินระดับความสำคัญของโครงการ ใน 5 ด้าน ได้แก่ ความสอดคล้อง ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ผลกระทบ และความยั่งยืน โดยให้ค่าน้ำหนักในแต่ละเกณฑ์ที่เท่ากัน ร้อยละ 20 เนื่องจากการประเมินผลครั้งนี้เน้นผลกระทบที่ยั่งยืนของโครงการ

2.2.3 การวัดทัศนคติ มาตรวัดแบบลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) ที่สร้างขึ้นโดย Rensis Likert ถือเป็นเครื่องมือการวัดข้อมูลเชิงคุณภาพที่นิยมใช้กันทั่วไป เพื่อใช้วัดตัวแปร อาทิ ทัศนคติ ความเข้าใจ ความคิดเห็น และความพึงพอใจ เป็นต้น ซึ่งวิธีการได้ของมาตรวัดแบบลิเคิร์ตสเกล ต้องออกแบบสอบถามระดับความคิดเห็น ในคำถามแต่ละข้อได้หลายระดับ (Likert R., 1932) ในการประเมินผลครั้งนี้ ได้แบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดให้ความพึงพอใจมากที่สุด เท่ากับ 5 ความพึงพอใจมาก เท่ากับ 4 ความพึงพอใจปานกลาง เท่ากับ 3 ความพึงพอใจน้อย เท่ากับ 2 และความพึงพอใจน้อยที่สุด เท่ากับ 1

การกำหนดเกณฑ์คะแนนเป็นช่วง มีวิธีคำนวณ ดังนี้

$$\text{ช่วงคะแนนเฉลี่ย} = \frac{\text{คะแนนมาก} - \text{คะแนนน้อย}}{\text{จำนวนระดับ}}$$

โดยที่ คะแนนมาก คือ คะแนนที่กำหนดมากที่สุด (5 คะแนน)

คะแนนน้อย คือ คะแนนที่กำหนดน้อยที่สุด (1 คะแนน)

จำนวนระดับ คือ ระดับการวัดที่กำหนด (5 ระดับ)

$$\text{ช่วงคะแนนเฉลี่ย} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

เกณฑ์พิจารณาช่วงคะแนน โดยคะแนนเต็ม 5 จาก 5 ระดับ ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ยแต่ละระดับ คือ

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีความเห็น/ความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีความเห็น/ความพึงพอใจในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีความเห็น/ความพึงพอใจในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีความเห็น/ความพึงพอใจในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีความเห็น/ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

บทที่ 3

สภาพทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายของโครงการ

3.1 ข้อมูลกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2564

ในขั้นตอนการขอรับสนับสนุนงบประมาณ หน่วยงานในพื้นที่จะดำเนินการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับรายละเอียดเพื่อใช้ในการเข้าร่วมโครงการให้แก่กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ในพื้นที่ทราบ โดยกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่กำหนด เสนอความต้องการการเข้าร่วมโครงการแก่หน่วยงาน ซึ่งหน่วยงานจะรวบรวมข้อมูลจำนวนแปลงใหญ่ เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการตามขั้นตอน ต่อไป

ผลการดำเนินงาน ปี 2564 พบว่า มีกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่เสนอความต้องการเข้าร่วมโครงการทั้งหมด 5,250 แปลง โดยมีกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่ยืนยันเข้าร่วมโครงการ จำนวน 3,381 แปลง คิดเป็นร้อยละ 64.40 ทั้งนี้กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ 1,869 แปลง ยกเลิกการเข้าร่วมโครงการ เนื่องจาก 1) กลุ่มเกษตรกรไม่มีความพร้อมในการบริหารงานในรูปแบบนิติบุคคล 2) ไม่ผ่านหลักเกณฑ์การจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนประเภทนิติบุคคลจึงขาดคุณสมบัติในการเข้าร่วมโครงการ 3) กลุ่มเกษตรกรบางกลุ่มไม่มีความพร้อมในด้านเงินทุนหมุนเวียน และเป็นกลุ่มใหม่ที่จัดตั้งขึ้น 4) กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่บางกลุ่มจัดเตรียมเอกสารในการขอเสนอโครงการไม่ทันกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ รายละเอียดจำแนกตามหน่วยงานที่ดำเนินการโครงการ ดังนี้

3.1.1 กรมส่งเสริมการเกษตร กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่เสนอความต้องการเข้าร่วมโครงการทั้งหมด 2,012 แปลง ยกเลิกการเข้าร่วมโครงการ จำนวน 947 แปลง เนื่องจาก กลุ่มเกษตรกรไม่มีความพร้อมในการบริหารงานในรูปแบบนิติบุคคล และบางกลุ่มไม่มีความพร้อมในด้านเงินทุนหมุนเวียน

3.1.2 กรมการข้าว กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่เสนอความต้องการเข้าร่วมโครงการทั้งหมด 2,638 แปลง ยกเลิกการเข้าร่วมโครงการ จำนวน 609 แปลง เนื่องจาก กลุ่มเกษตรกรไม่มีความพร้อมในการบริหารงานในรูปแบบนิติบุคคล ไม่ผ่านหลักเกณฑ์การจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนประเภทนิติบุคคล ไม่มีความพร้อมในด้านเงินทุนหมุนเวียน และบางกลุ่มจัดเตรียมเอกสารในการขอเสนอโครงการไม่ทันกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้

3.1.3 กรมปศุสัตว์ กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่เสนอความต้องการเข้าร่วมโครงการทั้งหมด 185 แปลง ยกเลิกการเข้าร่วมโครงการ จำนวน 76 แปลง เนื่องจากกลุ่มเกษตรกรไม่มีความพร้อมในการบริหารงานในรูปแบบนิติบุคคล

3.1.4 กรมประมง กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่เสนอความต้องการเข้าร่วมโครงการทั้งหมด 90 แปลง ยกเลิกการเข้าร่วมโครงการ จำนวน 61 แปลง เนื่องจากกลุ่มเกษตรกรไม่มีความพร้อมในการบริหารงานในรูปแบบนิติบุคคล และไม่มีความพร้อมในด้านเงินทุนหมุนเวียน

3.1.5 กรมหม่อนไหม กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่เสนอความต้องการเข้าร่วมโครงการทั้งหมด 26 แปลง ยกเลิกการเข้าร่วมโครงการ จำนวน 11 แปลง เนื่องจากกลุ่มเกษตรกรไม่มีความพร้อมในการบริหารงานในรูปแบบนิติบุคคล และไม่มีความพร้อมในด้านเงินทุนหมุนเวียน

3.1.6 การยางแห่งประเทศไทย กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่เสนอความต้องการเข้าร่วมโครงการทั้งหมด 299 แปลง ยกเลิกการเข้าร่วมโครงการ จำนวน 165 แปลง เนื่องจากกลุ่มเกษตรกรไม่มีความพร้อมในการบริหารงานในรูปแบบนิติบุคคล ไม่มีความพร้อมในด้านเงินทุนหมุนเวียน และบางกลุ่มจัดเตรียมเอกสารในการขอเสนอโครงการไม่ทันกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ (ตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2564

| หน่วยงาน | กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ (แปลง) | | | |
|------------------------|-----------------------------|-----------------|--------------|-----------------------|
| | เสนอความต้องการ | เข้าร่วมโครงการ | ร้อยละ | ยกเลิกเข้าร่วมโครงการ |
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | 2,012 | 1,065 | 52.93 | 947 |
| 2. กรมการข้าว | 2,638 | 2,029 | 76.91 | 609 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | 185 | 109 | 58.92 | 76 |
| 4. กรมประมง | 90 | 29 | 32.22 | 61 |
| 5. กรมหม่อนไหม | 26 | 15 | 57.69 | 11 |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | 299 | 134 | 44.82 | 165 |
| รวม | 5,250 | 3,381 | 64.40 | 1,869 |

ที่มา : รายงานผลการดำเนินงานโครงการของหน่วยงาน, ปี 2565

3.2 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

3.2.1 เพศ/อายุ

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.82 เป็นเพศชาย และร้อยละ 48.18 เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 56.49 ปี พิจารณาเปรียบเทียบในแต่ละหน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการพบว่า เกษตรกรกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่กรมปศุสัตว์ ร้อยละ 72.73 เป็นเพศชายมากกว่าหน่วยงานอื่น ๆ เนื่องจากการประกอบอาชีพด้านปศุสัตว์ ส่วนใหญ่เป็นอาชีพที่ต้องใช้แรงงานในการดำเนินกิจกรรม ดังนั้น ผู้ประกอบอาชีพส่วนใหญ่จึงเป็นเพศชาย ในขณะที่เกษตรกรกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่กรมหม่อนไหม ร้อยละ 80.00 เป็นเพศหญิงมากกว่าหน่วยงานอื่น ๆ เนื่องจากการรวมกลุ่มในการดำเนินกิจกรรมเป็นการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการแปรรูปเส้นไหม ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้แรงงานเพศหญิงในการดำเนินงาน (ตารางที่ 3.2)

3.2.2 ประสบการณ์ทำการเกษตร

ในภาพรวม พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีประสบการณ์ในด้านการเกษตรเฉลี่ย 27.36 ปี พิจารณาประสบการณ์ของเกษตรกรกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการในแต่ละหน่วยงาน พบว่า เกษตรกรแปลงใหญ่ของกรมการข้าว มีประสบการณ์ทำการเกษตรในการ

เพาะปลูกข้าวมากกว่าหน่วยงานอื่น ๆ เฉลี่ย 29.63 ปี รองลงมาเกษตรกรแปลงใหญ่ของการยางแห่งประเทศไทย มีประสบการณ์การทำเกษตร เฉลี่ย 27.15 ปี และเกษตรกรแปลงใหญ่ของกรมส่งเสริมการเกษตร มีประสบการณ์ทำการเกษตร เฉลี่ย 25.50 ปี (ตารางที่ 3.2)

3.2.3 สมาชิกในครัวเรือน/แรงงานในครัวเรือน

ครัวเรือนของเกษตรกรกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ มีสมาชิกในครัวเรือน เฉลี่ย 4.05 ราย เป็นแรงงานในครัวเรือน จำนวน 3.08 ราย ที่เหลือ 0.97 เป็นเด็ก และคนชรา โดยแบ่งเป็นแรงงานในภาคเกษตร เฉลี่ย 2.17 ราย และเป็นแรงงานนอกภาคเกษตร เฉลี่ย 0.91 ราย (ตารางที่ 3.2)

ตารางที่ 3.2 อายุ เพศ ประสบการณ์ทำการเกษตร และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2564

| หน่วยงาน | อายุเฉลี่ย (ปี) | เพศ (ร้อยละ) | | ประสบการณั้ทำการเกษตร (ปี) | สมาชิกในครัวเรือน/แรงงานในครัวเรือน (ราย) | | | |
|------------------------|-----------------|--------------|--------------|----------------------------|---|------------------------|---------------------|----------------------|
| | | ชาย | หญิง | | สมาชิกในครัวเรือน | จำนวนแรงงานในครัวเรือน | แรงงานในภาคการเกษตร | แรงงานนอกภาคการเกษตร |
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | 55.30 | 55.09 | 44.91 | 25.50 | 3.87 | 3.27 | 2.21 | 1.06 |
| 2. กรมการข้าว | 57.49 | 50.84 | 49.16 | 29.63 | 4.10 | 2.95 | 2.13 | 0.82 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | 51.69 | 72.73 | 27.27 | 19.04 | 3.87 | 3.45 | 2.38 | 1.07 |
| 4. กรมประมง | 49.13 | 60.00 | 40.00 | 11.73 | 4.60 | 3.54 | 2.40 | 1.14 |
| 5. กรมหม่อนไหม | 56.70 | 20.00 | 80.00 | 17.80 | 4.80 | 3.06 | 2.20 | 0.86 |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | 54.46 | 56.92 | 43.08 | 27.15 | 4.03 | 3.58 | 2.23 | 1.35 |
| ภาพรวม | 56.49 | 51.82 | 48.18 | 27.36 | 4.05 | 3.08 | 2.17 | 0.91 |

ที่มา : จากการสำรวจ

3.2.4 ระดับการศึกษา

เกษตรกรกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 43.19 สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษา มากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 26.95 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 12.79 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 8.39 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 4.48 สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และร้อยละ 2.43 สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามลำดับ พิจารณาในแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

1) **กรมส่งเสริมการเกษตร** เกษตรกรร้อยละ 35.66 สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษา มากที่สุด รองลงมาเกษตรกรร้อยละ 24.15 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและเกษตรกรร้อยละ 14.53 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

2) **กรมการข้าว** เกษตรกรร้อยละ 47.00 สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุด รองลงมาเกษตรกรร้อยละ 27.98 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และเกษตรกรร้อยละ 12.22 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

3) **กรมปศุสัตว์** เกษตรกรร้อยละ 32.73 สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มากที่สุด รองลงมาเกษตรกรร้อยละ 30.91 สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษา และเกษตรกรร้อยละ 18.18 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

4) **กรมประมง** เกษตรกรร้อยละ 26.67 สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มากที่สุด รองลงมาเกษตรกรร้อยละ 20.00 สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษา และปริญญาตรี หรือเทียบเท่า เท่ากัน และเกษตรกรร้อยละ 13.33 สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เท่ากัน

5) **กรมหม่อนไหม** เกษตรกรร้อยละ 60.00 สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษา มากที่สุด รองลงมาเกษตรกรร้อยละ 30.00 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และเกษตรกร ร้อยละ 10.00 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

6) **การยางแห่งประเทศไทย** เกษตรกรร้อยละ 49.23 สำเร็จการศึกษาในระดับ ประถมศึกษามากที่สุด รองลงมาเกษตรกรร้อยละ 20.00 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และเกษตรกรร้อยละ 15.39 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ตารางที่ 3.3)

จะเห็นได้ว่าเกษตรกรกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ของ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการข้าว กรมหม่อนไหม และการยางแห่งประเทศไทย สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ที่ร้อยละ 35.66 47.00 60.00 และ 49.23 ตามลำดับ ในส่วนของเกษตรกรกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่กรมปศุสัตว์ และกรมประมง จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ร้อยละ 32.73 และ 26.67 ตามลำดับ

ตารางที่ 3.3 ระดับการศึกษาของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2564

| รายการ | หน่วย : ร้อยละ | | | | | | ภาพรวม |
|--|----------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|----------------------|---------------|
| | กรมส่งเสริม การเกษตร | กรม การข้าว | กรม ปศุสัตว์ | กรม ประมง | กรม หม่อนไหม | การยางแห่ง ประเทศไทย | |
| 1. ไม่ได้ศึกษา | 0.75 | 0.39 | - | - | - | - | 0.47 |
| 2. ประถมศึกษา | 35.66 | 47.00 | 30.91 | 20.00 | 60.00 | 49.23 | 43.19 |
| 3. มัธยมศึกษาตอนต้น | 14.53 | 12.22 | 9.09 | 13.33 | 10.00 | 15.39 | 12.79 |
| 4. มัธยมศึกษาตอนปลาย | 24.15 | 27.98 | 32.73 | 26.67 | 30.00 | 20.00 | 26.95 |
| 5. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) | 2.83 | 2.17 | 5.45 | 6.67 | - | - | 2.43 |
| 6. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) | 5.66 | 4.04 | 3.64 | 13.33 | - | 7.69 | 4.48 |
| 7. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า | 13.40 | 5.61 | 18.18 | 20.00 | - | 7.69 | 8.39 |
| 8. สูงกว่าปริญญาตรี | 3.02 | 0.59 | - | - | - | - | 1.30 |
| รวม | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 |

ที่มา : จากการสำรวจ

3.2.5 การประกอบอาชีพของเกษตรกร

เกษตรกรกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 95.61 ประกอบอาชีพทำการเกษตรเป็นหลัก รองลงมาเกษตรกรร้อยละ 1.96 ประกอบอาชีพประจำ โดยรับเงินเดือนประจำ เช่น รับตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการประจำหรือข้าราชการเกษียณ เป็นต้น เกษตรกรร้อยละ 1.18 ประกอบอาชีพธุรกิจการค้า และเกษตรกรร้อยละ 0.59 ประกอบอาชีพรับจ้างนอกภาคการเกษตร เกษตรกรกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 47.43 มีการประกอบอาชีพรอง โดยเกษตรกรร้อยละ 15.24 มีการประกอบอาชีพรับจ้างนอกภาคการเกษตรเป็นอาชีพรองมากที่สุด รองลงมาเกษตรกรร้อยละ 12.08 ประกอบอาชีพทำการเกษตรเป็นอาชีพรอง เกษตรกรร้อยละ 8.30 ประกอบอาชีพธุรกิจการค้า และเกษตรกรร้อยละ 5.50 ประกอบอาชีพประจำ โดยรับเงินเดือนประจำ รายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 3.4 และ ตารางที่ 3.5)

1) อาชีพหลัก พิจารณาในแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

1.1) กรมส่งเสริมการเกษตร เกษตรกรร้อยละ 94.15 มีการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นหลัก รองลงมาเกษตรกรร้อยละ 2.08 ประกอบอาชีพประจำ โดยรับเงินเดือนประจำ เกษตรกรร้อยละ 1.70 ประกอบอาชีพธุรกิจการค้า และเกษตรกรร้อยละ 0.75 ประกอบอาชีพรับจ้างทางการเกษตร และอาชีพอื่น ๆ เท่ากัน

1.2) กรมการข้าว เกษตรกรร้อยละ 95.86 มีการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นหลัก รองลงมาเกษตรกรร้อยละ 2.07 ประกอบอาชีพประจำ โดยรับเงินเดือนประจำ เกษตรกรร้อยละ 1.08 ประกอบอาชีพธุรกิจการค้า และเกษตรกรร้อยละ 0.69 ประกอบอาชีพรับจ้างนอกภาคการเกษตร

1.3) กรมปศุสัตว์ เกษตรกรร้อยละ 98.18 มีการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นหลัก รองลงมาเกษตรกรร้อยละ 1.82 ประกอบอาชีพประจำ โดยรับเงินเดือนประจำ

1.4) กรมประมง เกษตรกรทั้งหมดมีการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นหลัก

1.5) กรมหม่อนไหม เกษตรกรทั้งหมดมีการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นหลัก

1.6) การยางแห่งประเทศไทย เกษตรกรร้อยละ 98.46 มีการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นหลัก รองลงมาเกษตรกรร้อยละ 1.54 ประกอบอาชีพประจำ โดยรับเงินเดือนประจำ (ตารางที่ 3.4)

ตารางที่ 3.4 การประกอบอาชีพหลักของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2564

| หน่วยงาน | หน่วย : ร้อยละ | | | | | |
|------------------------|----------------|-----------------------|------------------------|------------------------|---------------------------|-------------|
| | ทำ การเกษตร | รับเงินเดือน ประจำ | รับจ้างทาง การเกษตร | ประกอบ ธุรกิจการค้า | รับจ้างนอก ภาคการเกษตร | อื่น ๆ |
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | 94.15 | 2.08 | 0.75 | 1.70 | 0.57 | 0.75 |
| 2. กรมการข้าว | 95.86 | 2.07 | - | 1.08 | 0.69 | 0.30 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | 98.18 | 1.82 | - | - | - | - |
| 4. กรมประมง | 100.00 | - | - | - | - | - |
| 5. กรมหม่อนไหม | 100.00 | - | - | - | - | - |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | 98.46 | 1.54 | - | - | - | - |
| ภาพรวม | 95.61 | 1.96 | 0.24 | 1.18 | 0.59 | 0.42 |

ที่มา : จากการสำรวจ

2) อาชีพพรอง พิจารณาในแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

2.1) **กรมส่งเสริมการเกษตร** เกษตรกรร้อยละ 12.07 ประกอบอาชีพรับจ้าง นอกภาคการเกษตร รองลงมา ร้อยละ 9.06 ประกอบอาชีพธุรกิจการค้า และร้อยละ 5.85 ประกอบอาชีพประจำ โดยรับเงินเดือนประจำ

2.2) **กรมการข้าว** เกษตรกรร้อยละ 18.03 ประกอบอาชีพรับจ้างนอกภาคการเกษตร รองลงมา ร้อยละ 17.24 ประกอบอาชีพทำการเกษตร และร้อยละ 8.57 ประกอบอาชีพธุรกิจการค้า

2.3) **กรมปศุสัตว์** เกษตรกรร้อยละ 14.55 ประกอบอาชีพรับจ้างนอกภาคการเกษตร รองลงมา ร้อยละ 5.45 ประกอบอาชีพรับจ้างทางการเกษตร และร้อยละ 3.64 ประกอบอาชีพประจำ โดยรับเงินเดือนประจำ

2.4) **กรมประมง** เกษตรกรทั้งหมดไม่มีการประกอบอาชีพพรอง

2.5) **กรมหม่อนไหม** เกษตรกรทั้งหมดไม่มีการประกอบอาชีพพรอง

2.6) **การยางแห่งประเทศไทย** เกษตรกรร้อยละ 15.38 ประกอบอาชีพรับจ้างนอกภาคการเกษตร รองลงมา ร้อยละ 9.23 ประกอบอาชีพประจำ โดยรับเงินเดือนประจำ และ ร้อยละ 4.61 ประกอบอาชีพรับจ้างทางการเกษตร (ตารางที่ 3.5)

ตารางที่ 3.5 การประกอบอาชีพพรองของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2564

| รายการ | หน่วย : ร้อยละ | | | | | | ภาพรวม |
|-------------------------|---------------------|------------|-------------|----------|-------------|---------------------|--------|
| | กรมส่งเสริมการเกษตร | กรมการข้าว | กรมปศุสัตว์ | กรมประมง | กรมหม่อนไหม | การยางแห่งประเทศไทย | |
| 1. การประกอบอาชีพพรอง | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 |
| - ไม่มีอาชีพพรอง | 62.64 | 42.96 | 74.54 | 100.00 | 100.00 | 64.62 | 52.57 |
| - มีอาชีพพรอง | 37.36 | 57.04 | 25.46 | - | - | 35.38 | 47.43 |
| 2. ประเภทของอาชีพพรอง | 37.36 | 57.04 | 25.46 | - | - | 35.38 | 47.43 |
| - ทำการเกษตร | 5.28 | 17.24 | 1.82 | - | - | 1.54 | 12.08 |
| - รับเงินเดือนประจำ | 5.85 | 5.81 | 3.64 | - | - | 9.23 | 5.50 |
| - รับจ้างทางการเกษตร | 4.53 | 5.12 | 5.45 | - | - | 4.61 | 4.76 |
| - ประกอบธุรกิจการค้า | 9.06 | 8.57 | - | - | - | 3.08 | 8.30 |
| - รับจ้างนอกภาคการเกษตร | 12.64 | 20.30 | 14.55 | - | - | 16.92 | 16.79 |

ที่มา : จากการสำรวจ

3.2.6 **การเป็นสมาชิกองค์กร/กลุ่ม** เกษตรกรกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 62.57 เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน รองลงมา ร้อยละ 60.21 เป็นลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ร้อยละ 35.75 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร และร้อยละ 27.82 เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์นอกภาคการเกษตร พิจารณาในแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

1) **กรมส่งเสริมการเกษตร** เกษตรกรร้อยละ 67.74 เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน รองลงมา ร้อยละ 57.74 เป็นลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ร้อยละ 40.38 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร และร้อยละ 20.75 เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ภาคการเกษตร

2) **กรมการข้าว** เกษตรกรร้อยละ 64.14 เป็นลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) รองลงมา ร้อยละ 64.04 เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ร้อยละ 36.75 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร และร้อยละ 21.77 เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ภาคการเกษตร

3) **กรมปศุสัตว์** เกษตรกรร้อยละ 60.00 เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน รองลงมา ร้อยละ 43.64 เป็นลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ร้อยละ 32.73 เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ภาคการเกษตร และร้อยละ 21.82 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

4) **กรมประมง** เกษตรกรร้อยละ 60.00 เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน รองลงมา ร้อยละ 33.33 เป็นลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ร้อยละ 20.00 เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ภาคการเกษตร และเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ เช่น อาสาสมัครเกษตรกร กองทุนหมู่บ้าน เป็นต้น

5) **กรมหม่อนไหม** เกษตรกรร้อยละ 40.00 เป็นลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) รองลงมา ร้อยละ 30.00 เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ภาคการเกษตร ร้อยละ 20.00 เป็นสมาชิกกลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกร และร้อยละ 10.00 เป็นสมาชิกกลุ่ม เช่น กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มทอผ้า เป็นต้น

6) **การยางแห่งประเทศไทย** เกษตรกรร้อยละ 64.62 เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน รองลงมา ร้อยละ 55.38 เป็นลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ร้อยละ 47.69 เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ภาคการเกษตร และร้อยละ 43.62 เป็นสมาชิกสหกรณ์นอกภาคการเกษตร (ตารางที่ 3.6)

ตารางที่ 3.6 การเป็นสมาชิกองค์กรหรือกลุ่ม

หน่วย : ร้อยละ

| รายการ | กรมส่งเสริม การเกษตร | กรม การข้าว | กรม ปศุสัตว์ | กรม ประมง | กรม หม่อนไหม | การยางแห่งประเทศไทย | ภาพรวม |
|-----------------------------------|-------------------------|----------------|-----------------|--------------|-----------------|---------------------|--------|
| 1. สหกรณ์ภาคการเกษตร | 20.75 | 21.77 | 32.73 | 20.00 | 30.00 | 47.69 | 22.26 |
| 2. สหกรณ์นอกภาค การเกษตร | 3.58 | 0.99 | 9.09 | - | - | 43.62 | 27.82 |
| 3. กลุ่มเกษตรกร | 40.38 | 36.75 | 21.82 | 6.67 | - | 41.54 | 35.75 |
| 4. กลุ่มส่งเสริมอาชีพ การเกษตร | 6.60 | 2.96 | 9.00 | 13.33 | 20.00 | 4.62 | 5.06 |
| 5. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร | 5.85 | 5.02 | 9.00 | 6.67 | - | - | 5.20 |
| 6. กลุ่มยุวเกษตรกร | 0.38 | - | 9.00 | - | - | - | 0.41 |
| 7. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน | 67.74 | 64.04 | 60.00 | 60.00 | - | 64.62 | 62.57 |
| 8. สมาคม/สหพันธ์ | 1.32 | 0.10 | - | - | - | - | 0.47 |

ตารางที่ 3.6 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละ

| รายการ | กรมส่งเสริม การเกษตร | กรม การข้าว | กรม ปศุสัตว์ | กรม ประมง | กรม หม่อนไหม | การยางแห่งประเทศไทย | ภาพรวม |
|------------------------------|-------------------------|----------------|-----------------|--------------|-----------------|---------------------|--------|
| 9. อาสาสมัครเกษตร | 2.26 | 3.94 | - | - | - | 1.54 | 3.08 |
| 10. กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน | 4.53 | 10.74 | - | - | - | - | 7.87 |
| 11. ลูกค้าธ.ก.ส. | 57.74 | 64.14 | 43.64 | 33.33 | 40.00 | 55.38 | 60.21 |
| 12. เครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ | 0.94 | 1.08 | - | - | - | 3.08 | 0.92 |
| 13. อื่น ๆ ^{1/} | 9.43 | 16.55 | 12.73 | 20.00 | 10.00 | 7.69 | 13.92 |

หมายเหตุ : เกษตรกรสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ทางเลือก

^{1/} การเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ อาทิ กลุ่ม YSF กลุ่มผู้ใช้น้ำกรมทรัพยากรฯ กลุ่มกองทุนเงินล้าน เป็นต้น
ที่มา : จากการสำรวจ

3.2.7 การใช้ประโยชน์พื้นที่ถือครองของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

เกษตรกรกลุ่มย่อยระดับแปลงใหญ่ใช้ประโยชน์พื้นที่ถือครองในการทำนาลุ่มปานกลางมากที่สุด เฉลี่ย 8.15 ไร่ รองลงมา คือ ปลูกพืชไร่ เฉลี่ย 5.19 ไร่ ปลูกไม้ยืนต้น เฉลี่ย 4.17 ไร่ และปลูกไม้ผลเฉลี่ย 2.94 ไร่ พิจารณาในแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

1) **กรมส่งเสริมการเกษตร** เกษตรกรใช้ประโยชน์ในการปลูกพืชไร่มากที่สุด เฉลี่ย 14.18 ไร่ รองลงมาปลูกไม้ยืนต้น เฉลี่ย 9.58 ไร่ ปลูกไม้ผล เฉลี่ย 8.70 ไร่ และทำเกษตรแบบผสมผสาน เฉลี่ย 1.56 ไร่

2) **กรมการข้าว** เกษตรกรใช้ประโยชน์พื้นที่ทำนาลุ่มปานกลางมากที่สุด เฉลี่ย 12.65 ไร่ รองลงมาทำนาดอน เฉลี่ย 3.92 ไร่ ทำนาข้าวขึ้นน้ำ เฉลี่ย 2.60 ไร่ และปลูกไม้ยืนต้น เฉลี่ย 1.55 ไร่

3) **กรมปศุสัตว์** เกษตรกรใช้ประโยชน์พื้นที่ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์มากที่สุด เฉลี่ย 3.45 ไร่ รองลงมาปลูกไม้ยืนต้น เฉลี่ย 2.98 ไร่ เลี้ยงปศุสัตว์ เฉลี่ย 2.74 ไร่ และทำนาลุ่มปานกลาง เฉลี่ย 2.67 ไร่

4) **กรมประมง** เกษตรกรใช้ประโยชน์พื้นที่ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมากที่สุด เฉลี่ย 0.86 ไร่ รองลงมาปลูกไม้ยืนต้น เฉลี่ย 0.47 ไร่ และที่อยู่อาศัย เฉลี่ย 0.30 ไร่

5) **กรมหม่อนไหม** เกษตรกรใช้ประโยชน์พื้นที่ในการปลูกต้นหม่อนเพื่อเลี้ยงไหมมากที่สุด เฉลี่ย 5.10 ไร่ รองลงมาปลูกพืชไร่ เฉลี่ย 3.30 ไร่ ทำนาลุ่มปานกลาง เฉลี่ย 2.70 ไร่ และปลูกไม้ยืนต้น เฉลี่ย 1.10 ไร่

6) **การยางแห่งประเทศไทย** เกษตรกรใช้ประโยชน์พื้นที่ในการปลูกไม้ยางพารามากที่สุด เฉลี่ย 15.54 ไร่ รองลงมาทำนาลุ่มปานกลาง เฉลี่ย 3.99 ไร่ ปลูกพืชไร่ เฉลี่ย 3.86 ไร่ และปลูกไม้ผล เฉลี่ย 1.39 ไร่ (ตารางที่ 3.7)

ตารางที่ 3.7 การใช้ประโยชน์พื้นที่ถือครองของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2564

| รายการ | หน่วย : ไร่ | | | | | | ภาพรวม |
|--------------------------|-------------------------|----------------|-----------------|--------------|-----------------|---------------------|--------|
| | กรมส่งเสริม การเกษตร | กรม การข้าว | กรม ปศุสัตว์ | กรม ประมง | กรม หม่อนไหม | การยางแห่งประเทศไทย | |
| 1. ที่อยู่อาศัย | 0.61 | 0.78 | 0.77 | 0.30 | 0.93 | 0.63 | 0.73 |
| 2. นาข้าวขึ้นน้ำ | 0.21 | 2.60 | - | - | 0.40 | 0.09 | 1.64 |
| 3. นาลุ่มปานกลาง | 1.07 | 12.65 | 2.67 | - | 2.70 | 3.99 | 8.15 |
| 4. นาดอน | 0.48 | 3.92 | 0.73 | - | - | 1.18 | 2.54 |
| 5. พืชไร่ | 14.18 | 0.85 | 2.40 | - | 3.30 | 3.86 | 5.19 |
| 6. ไม้ผล | 8.70 | 0.30 | 0.64 | - | - | 1.39 | 2.94 |
| 7. ไม้ยืนต้น | 9.58 | 1.55 | 2.98 | 0.47 | 1.10 | 15.54 | 4.17 |
| 8. แปลงผัก | 0.75 | 0.12 | - | - | - | 0.49 | 0.31 |
| 9. ไม้ดอกไม้ประดับ | 0.03 | - | - | - | - | - | 0.01 |
| 10. พืชหญ้าเลี้ยงสัตว์ | 0.11 | 0.07 | 3.45 | - | - | 0.09 | 0.19 |
| 11. เพาะเลี้ยงประมง | - | 0.05 | - | 0.86 | 0.10 | 0.05 | 0.04 |
| 12. ปศุสัตว์ | 0.02 | 0.11 | 2.74 | - | - | 0.09 | 0.16 |
| 13. เกษตรผสมผสาน | 1.56 | 0.13 | 0.72 | - | - | 1.09 | 0.60 |
| 14. อื่น ๆ เช่น รั้วรั้ว | 0.13 | 0.09 | 0.68 | - | 5.10 | - | 0.31 |
| ปลูกต้นหม่อนเป็นต้น | | | | | | | |

ที่มา : จากการสำรวจ

3.2.8 แหล่งน้ำที่ใช้ในภาคการเกษตรของเกษตรกร

เกษตรกรกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ร้อยละ 39.00 ใช้แหล่งน้ำธรรมชาติ (น้ำฝน) ทำการเกษตรเป็นหลัก เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรอยู่นอกเขตชลประทาน และไม่มีแหล่งน้ำอื่นในพื้นที่เพื่อทำการเกษตร รองลงมา ร้อยละ 20.19 ใช้น้ำประปาในครัวเรือนทำการเกษตร อาทิ แปลงผัก เกษตรผสมผสาน และการเลี้ยงปศุสัตว์ เป็นต้น และเกษตรกรร้อยละ 13.05 ใช้น้ำจากการขุดบ่อน้ำตื้นของตนเองในการทำเกษตร พิจารณาในแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

1) **กรมส่งเสริมการเกษตร** เกษตรกรร้อยละ 35.28 ใช้น้ำจากการขุดบ่อน้ำตื้นของตนเองในการทำเกษตรเป็นหลัก รองลงมา ร้อยละ 25.16 ใช้แหล่งน้ำธรรมชาติ (น้ำฝน) ทำการเกษตร และร้อยละ 13.71 ใช้น้ำประปาในการทำเกษตร

2) **กรมการข้าว** เกษตรกรร้อยละ 47.27 ใช้แหล่งน้ำธรรมชาติ (น้ำฝน) ทำการเกษตรเป็นหลัก รองลงมา ร้อยละ 23.74 ใช้น้ำประปาทำการเกษตร และร้อยละ 12.02 ใช้น้ำในเขตชลประทานในการทำเกษตร

3) **กรมปศุสัตว์** เกษตรกรร้อยละ 37.37 ใช้แหล่งน้ำธรรมชาติ (น้ำฝน) ทำการเกษตรเป็นหลัก รองลงมา ร้อยละ 27.89 ใช้น้ำจากการขุดบ่อน้ำตื้นของตนเองในการทำเกษตร และร้อยละ 13.68 ใช้น้ำประปาในการทำเกษตร

4) **กรมประมง** เกษตรกรร้อยละ 38.46 ใช้น้ำจากการขุดบ่อน้ำตื้นของตนเองในการทำเกษตรเป็นหลัก รองลงมา ร้อยละ 30.77 ใช้แหล่งน้ำธรรมชาติ (น้ำฝน) ทำการเกษตร และร้อยละ 15.38 ใช้น้ำในเขตชลประทานในการทำเกษตร

5) **กรมหม่อนไหม** เกษตรกรร้อยละ 25.84 ใช้น้ำประปาทำการเกษตรเป็นหลัก รองลงมา ร้อยละ 22.47 ใช้แหล่งน้ำธรรมชาติ (น้ำฝน) ทำการเกษตร และร้อยละ 12.36 เกษตรกรใช้น้ำในเขตชลประทานและแหล่งน้ำสาธารณะในการทำเกษตรเท่ากัน

6) **การยางแห่งประเทศไทย** เกษตรกรร้อยละ 62.43 ใช้แหล่งน้ำธรรมชาติ (น้ำฝน) ทำการเกษตรเป็นหลัก รองลงมา ร้อยละ 20.44 ใช้น้ำประปาทำการเกษตร และร้อยละ 7.18 ใช้น้ำจากการขุดสระน้ำของตนเองในการทำเกษตร (ตารางที่ 3.8)

ตารางที่ 3.8 แหล่งน้ำที่ใช้ทำการเกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2564

| รายการ | หน่วย : ร้อยละ | | | | | | ภาพรวม |
|-----------------------------|-------------------------|----------------|-----------------|--------------|-----------------|-------------------------|--------|
| | กรมส่งเสริม การเกษตร | กรม การข้าว | กรม ปศุสัตว์ | กรม ประมง | กรม หม่อนไหม | การยางแห่ง ประเทศไทย | |
| 1. แหล่งน้ำธรรมชาติ (น้ำฝน) | 25.16 | 47.27 | 37.37 | 30.77 | 22.47 | 62.43 | 39.00 |
| 2. บ่อน้ำต้นของตนเอง | 35.28 | 0.70 | 27.89 | 38.46 | 7.87 | 2.76 | 13.05 |
| 3. บ่อบาดาลของตนเอง | 11.19 | 5.99 | 7.37 | 3.85 | 8.99 | 3.87 | 7.75 |
| 4. สระน้ำของตนเอง | 6.29 | 3.37 | 2.63 | 3.85 | 10.11 | 7.18 | 4.55 |
| 5. น้ำชลประทาน | 2.08 | 12.02 | 0.53 | 15.38 | 12.36 | - | 8.50 |
| 6. แหล่งน้ำสาธารณะ | 6.29 | 6.91 | 10.53 | - | 12.36 | 3.32 | 6.96 |
| 7. น้ำประปา | 13.71 | 23.74 | 13.68 | 7.69 | 25.84 | 20.44 | 20.19 |

ที่มา : จากการสำรวจ

3.3 ปัญหาที่ประสบในการทำการเกษตร

ในรอบปีเพาะปลูก 2565/66 ที่ผ่านมา เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 38.94 ประสบปัญหาด้านปัจจัยการผลิตมากที่สุด โดยเฉพาะการปรับตัวสูงขึ้นของราคาปัจจัยการผลิต เช่น ค่าปุ๋ยเคมี และสารเคมี ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าจ้างแรงงาน รองลงมา ร้อยละ 32.71 ประสบปัญหาด้านโรคระบาด เช่น โรคปากและเท้าเปื่อยในปศุสัตว์ หนองกระดูกไก่แปลงข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น และร้อยละ 29.26 ประสบปัญหาด้านภัยพิบัติ เช่น ปัญหาภัยแล้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และปัญหาน้ำท่วมขังในภาคกลาง ส่งผลให้ผลผลิตเสียหาย เป็นต้น พิจารณาในแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

3.3.1 กรมส่งเสริมการเกษตร เกษตรกรร้อยละ 38.11 ประสบปัญหาด้านปัจจัยการผลิตมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 37.17 ประสบปัญหาด้านโรคระบาด และร้อยละ 30.38 ประสบปัญหาด้านภัยพิบัติ

3.3.2 กรมการข้าว เกษตรกรร้อยละ 41.48 ประสบปัญหาด้านปัจจัยการผลิตมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 33.60 ประสบปัญหาด้านเงินทุนหมุนเวียนในการทำเกษตร และร้อยละ 31.33 ประสบปัญหาด้านภัยพิบัติ

3.3.3 กรมปศุสัตว์ เกษตรกรร้อยละ 52.73 ประสบปัญหาด้านโรคระบาดมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 30.91 ประสบปัญหาด้านการตลาด และร้อยละ 29.09 ประสบปัญหาด้านปัจจัยการผลิต

3.3.4 กรมประมง เกษตรกรร้อยละ 53.33 ประสบปัญหาด้านเงินทุนหมุนเวียนในการทำเกษตรมากที่สุด เนื่องจากใช้ต้นทุนสูงในการเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น การเลี้ยงกุ้งขาว มีค่าใช้จ่ายด้านพันธุ์สัตว์อาหาร และค่าไฟฟ้าสูง ซึ่งส่งผลต่อเงินทุนหมุนเวียนในการเพาะเลี้ยงแต่ละปี รองลงมาร้อยละ 46.67 ประสบปัญหาด้านปัจจัยการผลิต และร้อยละ 33.33 ประสบปัญหาด้านโรคระบาด

3.3.5 กรมหม่อนไหม เกษตรกรร้อยละ 60.00 ประสบปัญหาด้านโรคระบาดราสนิมในแปลงหม่อนมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 20.00 ประสบปัญหาด้านเงินทุนหมุนเวียนในการทำเกษตรและปัญหาขาดแคลนแรงงานเท่ากัน และร้อยละ 10.00 ประสบปัญหาด้านการตลาดและราคาปัจจัยการผลิตเท่ากัน

3.3.6 การยางแห่งประเทศไทย เกษตรกรร้อยละ 55.38 ประสบปัญหาด้านปัจจัยการผลิตมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 36.92 ประสบปัญหาด้านโรคระบาดและด้านการตลาดเท่ากัน และร้อยละ 26.15 ประสบปัญหาด้านเงินทุนหมุนเวียนในการทำเกษตร (ตารางที่ 3.9)

ตารางที่ 3.9 ปัญหาที่ประสบในการทำการเกษตรในรอบปีเพาะปลูก 2565/66

หน่วย : ร้อยละ

| รายการ | กรมส่งเสริม การเกษตร | กรม การข้าว | กรม ปศุสัตว์ | กรม ประมง | กรม หม่อนไหม | การยางแห่ง ประเทศไทย | ภาพรวม |
|---------------------|-------------------------|----------------|-----------------|--------------|-----------------|-------------------------|--------|
| 1. เงินทุน | 21.51 | 33.60 | 4.82 | 53.33 | 20.00 | 26.15 | 28.48 |
| 2. แรงงาน | 21.89 | 19.61 | 16.36 | 6.67 | 20.00 | 15.38 | 20.09 |
| 3. เทคโนโลยีการผลิต | 2.45 | 3.15 | 7.27 | 6.67 | - | 4.62 | 2.98 |
| 4. การตลาด | 24.91 | 18.13 | 30.91 | 26.67 | 10.00 | 36.92 | 20.55 |
| 5. ภัยพิบัติ | 30.38 | 31.33 | 20.00 | 13.33 | - | 24.62 | 29.26 |
| 6. องค์ความรู้ | 2.08 | 1.97 | 5.45 | - | - | 1.54 | 2.02 |
| 7. โรคระบาด | 37.17 | 27.49 | 52.73 | 33.33 | 60.00 | 36.92 | 32.71 |
| 8. ปัจจัยการผลิต | 38.11 | 41.48 | 29.09 | 46.67 | 10.00 | 55.38 | 38.94 |
| 9. ที่ดินทำกิน | 1.13 | 0.39 | - | - | - | 1.54 | 0.60 |
| 10. อื่น ๆ | 9.62 | 8.28 | 5.45 | - | - | 3.08 | 8.19 |

หมายเหตุ : เกษตรกรสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ทางเลือก

ที่มา : จากการสำรวจ

บทที่ 4

ผลการประเมินผล

การประเมินผลโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ในรายงานฉบับนี้เป็นการประเมินผลต่อเนื่องจากปี 2564 ซึ่งเป็นปีแรกของการดำเนินโครงการ ตามหลักเกณฑ์การประเมินผลโครงการของ OECD ซึ่งโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาดเป็นโครงการหนึ่ง ภายใต้ แผนงาน/โครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมตามบัญชีท้าย พ.ร.ก. ให้อำนาจกระทรวงการคลัง กู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 การประเมินผลระหว่างดำเนินโครงการของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ได้ประเมินผลใน 3 ด้าน ได้แก่ (1) ความสอดคล้อง (Relevance) (2) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) และ (3) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และจากการเปิดตรวจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าควรประเมินผลให้ครอบคลุมอีก 2 ด้าน ได้แก่ (4) ผลกระทบ (Impact) และ (5) ความยั่งยืน (Sustainability) เพื่อให้ครบทั้ง 5 ด้าน ตามหลักเกณฑ์ของ OECD

ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจึงได้ดำเนินการประเมินผลโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ตามเกณฑ์การประเมินผลโครงการของ OECD ให้ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน ตามข้อคิดเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยการประเมินผลสรุปได้ดังต่อไปนี้

4.1 ด้านความสอดคล้อง (Relevance)

เป็นการพิจารณาโครงการว่ามีความสอดคล้องกับนโยบาย สถานการณ์ และเป้าหมาย โดยความสอดคล้องกับนโยบายและสถานการณ์ เป็นการพิจารณาการดำเนินการของโครงการเป็นไปตามนโยบาย และสถานการณ์ที่เหมาะสมกับโครงการหรือไม่ ส่วนความสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย แยกออก 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ ความครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย โดยพิจารณาว่ากลุ่มที่เป็นเป้าหมายได้รับความช่วยเหลือจากโครงการได้มากน้อยเพียงใด และความตรงกลุ่มเป้าหมาย พิจารณาว่าในจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการเป็นกลุ่มเป้าหมายมากน้อยเพียงใด

ผลการประเมินความสอดคล้อง โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาดเป็นโครงการที่เข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้กับเกษตรกรโดยการใช้เทคโนโลยีเครื่องจักรกลฯ ในกระบวนการผลิต รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ตรงตามความต้องการของตลาด ซึ่งมีความสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในการเพิ่มประสิทธิภาพ ที่เน้นการผลิตในรูปแบบเกษตรสมัยใหม่ เกษตรแม่นยำที่มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ และพัฒนาต่อยอดของเดิมให้ดีขึ้น อีกทั้งโครงการยกระดับแปลงใหญ่เป็นโครงการสำคัญภายใต้ แผนงาน/โครงการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งโครงการสอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศที่ต้องการกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจในท้องถิ่น เกิดการใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรกลฯ ทั่วประเทศ โดยภาพรวมโครงการมีความสอดคล้องทั้งนโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ สถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย

4.1.1 ความสอดคล้องและความเกี่ยวข้องกับนโยบาย/แผนยุทธศาสตร์

1) ความสอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาดมีความสอดคล้องกับนโยบายของประเทศ โดยเป็นโครงการภายใต้กรอบนโยบายด้านเกษตร ซึ่งเป็นหนึ่งในกรอบนโยบายการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2563 ตรงกับนโยบายระดับประเทศในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาศักยภาพการผลิต ต่อยอดของเดิมให้ดีขึ้น เน้นการผลิตในรูปแบบเกษตรสมัยใหม่ เกษตรอัจฉริยะ เกษตรแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ ที่มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ มีการสร้างความร่วมมือการบริหารจัดการที่เชื่อมโยงตลอดห่วงโซ่ ตั้งแต่การวางแผนการผลิต การแปรรูป และการตลาด ตลอดจนการวางระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งมีการพัฒนากระบวนการผลิตที่ถูกสุขลักษณะและได้มาตรฐานความปลอดภัย

2) ความสอดคล้องระดับหน่วยงาน

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ พบว่า โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาดมีความสอดคล้องกับนโยบายในระดับหน่วยงาน ร้อยละ 95.56 เนื่องจากมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีความหลากหลายมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาศักยภาพความเข้มแข็งในการบริหารจัดการแปลงใหญ่ โดยใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมสมัยใหม่ต่อยอดด้านคุณภาพมาตรฐาน แปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม และเชื่อมโยงการตลาด และสร้างโอกาสในการเพิ่มคุณภาพผลผลิต และผลตอบแทนจากการผลิต การลดต้นทุนการผลิต รายได้เพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นโครงการที่มีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานหลัก บูรณาการร่วมกับหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด

สอดคล้องบางส่วน ร้อยละ 4.44 เนื่องจากโครงการกำหนดเฉพาะกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ ซึ่งยังคงมีกลุ่มเกษตรกรที่มีความต้องการเข้าร่วมโครงการ โดยพบว่า 1) กรมส่งเสริมการเกษตร โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายในระดับหน่วยงาน ร้อยละ 93.86 สอดคล้องบางส่วน ร้อยละ 6.14 2) กรมการข้าว โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายในระดับหน่วยงาน ร้อยละ 97.06 สอดคล้องบางส่วน ร้อยละ 2.94 3) กรมปศุสัตว์ โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายในระดับหน่วยงาน ร้อยละ 94.87 สอดคล้องบางส่วน ร้อยละ 5.13 4) กรมประมง โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายในระดับหน่วยงานทั้งหมด 5) กรมหม่อนไหม โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายในระดับหน่วยงานทั้งหมด 6) การยางแห่งประเทศไทย โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายในระดับหน่วยงาน ร้อยละ 96.15 สอดคล้องบางส่วน ร้อยละ 3.85 เมื่อพิจารณาในแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

2.1) กรมส่งเสริมการเกษตร โครงการฯ มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ครอบคลุมเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน การส่งเสริมและพัฒนาเพิ่มศักยภาพการผลิต การแปรรูป การเพิ่มมูลค่า การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ โดยการศึกษ วิจัย พัฒนา กำหนดมาตรการและแนวทางในการส่งเสริมการเกษตร ตลอดจนการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร และการให้บริการทางการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งพาตัวเองได้อย่างยั่งยืน

2.2) กรมการข้าว โครงการฯ มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานในการส่งเสริมสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และคุณภาพผลผลิตข้าว พัฒนาศักยภาพชาวนา และองค์กรชาวนาให้เข้มแข็ง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการผลิตข้าว และเครื่องจักรกลฯ ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าข้าว ผลิตภัณฑ์แปรรูป และผลพลอยได้จากข้าว วิจัยและพัฒนารูปแบบบูรณาการด้านการผลิต การแปรรูป และบรรจุภัณฑ์ข้าว

2.3) กรมปศุสัตว์ โครงการฯ มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สาขาปศุสัตว์ ให้มีองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และศักยภาพที่พร้อมกับการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างแข็งแกร่ง พัฒนาระบบการผลิตสินค้าปศุสัตว์ตลอดทั้งห่วงโซ่การผลิตให้มีประสิทธิภาพ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล พัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปศุสัตว์ในทุกมิติ ทั้งด้านวิชาการ ด้านฐานข้อมูล ด้านการผลิต และด้านการตลาด

2.4) กรมประมง โครงการฯ มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานในการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต เพิ่มมูลค่าของสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ และความสามารถในการประกอบอาชีพของเกษตรกร พัฒนาเทคโนโลยีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ตรวจสอบคุณภาพและตรวจสอบย้อนกลับ บริหารจัดการประมง เพื่อให้มีทรัพยากรประมงใช้อย่างยั่งยืน พัฒนาการวิจัยเพื่อนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมถ่ายทอดสู่เกษตรกร

2.5) กรมหม่อนไหม โครงการฯ มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานในการส่งเสริมหม่อนไหมทั้งระบบ ครอบคลุมถึงการพัฒนาพันธุ์หม่อนไหม การอนุรักษ์และคุ้มครองพันธุ์กรรมหม่อนไหม การตรวจสอบและรับรองมาตรฐานหม่อนไหม การส่งเสริม การสนับสนุน และการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านหม่อนไหม รวมทั้งการส่งเสริมเอกลักษณ์และการสร้างค่านิยมเกี่ยวกับหม่อนไหม

2.6) การยางแห่งประเทศไทย โครงการฯ มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร พัฒนาให้เป็นผู้ประกอบการที่มีศักยภาพด้านการแข่งขันบนพื้นฐานของนวัตกรรมและการวิจัยเพิ่มปริมาณการใช้ยางในประเทศ สร้างงานทั้งในและนอกภาคการเกษตรเพิ่มปริมาณการส่งออกสร้างมูลค่าเพิ่มในห่วงโซ่อุปทาน ยางพาราเพิ่มโอกาสให้ผู้ประกอบการของไทย (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 ความสอดคล้องโครงการกับนโยบายระดับหน่วยงาน ปี 2564

| หน่วยงาน | หน่วย : ร้อยละ | |
|------------------------|-----------------|-----------------|
| | สอดคล้องทั้งหมด | สอดคล้องบางส่วน |
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | 93.86 | 6.14 |
| 2. กรมการข้าว | 97.06 | 2.94 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | 94.87 | 5.13 |
| 4. กรมประมง | 100.00 | - |
| 5. กรมหม่อนไหม | 100.00 | - |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | 96.15 | 3.85 |
| ภาพรวม | 95.56 | 4.44 |

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2564

3) ความสอดคล้องนโยบายในระดับพื้นที่

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ พบว่า โครงการยกระดับแปลงใหญ่ฯ มีความสอดคล้องกับนโยบายในระดับพื้นที่ ร้อยละ 91.48 เนื่องจากการดำเนินงานโครงการมีการบูรณาการกำหนดพื้นที่เป้าหมายของเกษตรกรแปลงใหญ่ เพื่อดำเนินการในพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งพื้นที่ในเขตชลประทาน พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน พื้นที่ในเขตสหกรณ์นิคม และพื้นที่เกษตรกรทั่วไป มีความสอดคล้องบางส่วน ร้อยละ 8.52 เนื่องจากพื้นที่บางส่วนของเกษตรกรไม่มีเอกสารสิทธิ์อยู่นอกพื้นที่เข้าร่วมโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด จึงไม่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการ

เมื่อพิจารณาแต่ละหน่วยงาน พบว่า 1) กรมส่งเสริมการเกษตร โครงการมีความสอดคล้อง ร้อยละ 88.60 สอดคล้องบางส่วน ร้อยละ 11.40 2) กรมการข้าว โครงการมีความสอดคล้อง ร้อยละ 97.06 สอดคล้องบางส่วน ร้อยละ 2.94 3) กรมปศุสัตว์ โครงการมีความสอดคล้อง ร้อยละ 84.62 สอดคล้องบางส่วน ร้อยละ 15.38 4) กรมประมง และกรมหม่อนไหม โครงการมีความสอดคล้องทั้งหมด และ 5) การยางแห่งประเทศไทย โครงการมีความสอดคล้อง ร้อยละ 92.31 สอดคล้องบางส่วน ร้อยละ 7.69 (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 ความสอดคล้องโครงการกับนโยบายในระดับพื้นที่ ปี 2564

| หน่วยงาน | หน่วย : ร้อยละ | |
|------------------------|-----------------|-----------------|
| | สอดคล้องทั้งหมด | สอดคล้องบางส่วน |
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | 88.60 | 11.40 |
| 2. กรมการข้าว | 97.06 | 2.94 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | 84.62 | 15.38 |
| 4. กรมประมง | 100.00 | 0.00 |
| 5. กรมหม่อนไหม | 100.00 | 0.00 |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | 92.31 | 7.69 |
| ภาพรวม | 91.48 | 8.52 |

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2564

4.1.2 ความสอดคล้องกับสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย

1) ความสอดคล้องกับสถานการณ์

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ พบว่า โครงการฯ มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ ร้อยละ 91.48 เนื่องจากเป็นโครงการภายใต้ แผนงาน/โครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมตามบัญชีท้าย พ.ร.ก. ให้อำนาจกระทรวงการคลัง กู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ที่ต้องการกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจในท้องถิ่นเพื่อลดผลกระทบจากการหดตัวของภาคเศรษฐกิจสำคัญ พยุ่งเศรษฐกิจและเกิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยจัดทำโครงการฯ เพื่อให้เกิดกิจกรรมในท้องถิ่น โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม รวมทั้งเกิดเครือข่ายความร่วมมือ จากภาคส่วนต่าง ๆ ในการร่วมกันบริหารจัดการแปลงใหญ่ให้เกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสถานการณ์บางส่วน ร้อยละ 8.52 เนื่องจากการดำเนินงานโครงการ เฉพาะกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ซึ่งมีอีกหลายกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เมื่อพิจารณาในแต่ละหน่วยงาน พบว่า (1) กรมส่งเสริมการเกษตร โครงการมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ ร้อยละ 85.96 สอดคล้องบางส่วน ร้อยละ 14.04 (2) กรมการข้าว โครงการมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ทั้งหมด (3) กรมปศุสัตว์ โครงการมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ ร้อยละ 87.18 สอดคล้องบางส่วน ร้อยละ 12.82 (4) กรมประมง โครงการมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ ทั้งหมด (5) กรมหม่อนไหม โครงการมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ ร้อยละ 87.50 สอดคล้องบางส่วน ร้อยละ 12.50 (6) การยางแห่งประเทศไทยเห็นว่า โครงการมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ ร้อยละ 96.15 สอดคล้องบางส่วน ร้อยละ 3.85

ทั้งนี้ ในส่วนของกรมการข้าว และกรมประมงมีความเห็นว่าสอดคล้องกับสถานการณ์ทั้งหมด เนื่องจากเป็นกลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งโครงการจะเข้ามากระตุ้นในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ในส่วนกรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมหม่อนไหม และการยางแห่งประเทศไทย มีความเห็นว่าสอดคล้องกับสถานการณ์บางส่วน เนื่องจากโครงการสนับสนุนเฉพาะการจัดซื้อเครื่องจักรกลทางการเกษตร ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการเยียวยาพืชผลทางการเกษตรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในกลุ่มไม้ผล ไม้ยืนต้น ปศุสัตว์ และหม่อนไหม (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 ความสอดคล้องโครงการกับสถานการณ์ ปี 2564

หน่วย : ร้อยละ

| หน่วยงาน | สอดคล้องทั้งหมด | สอดคล้องบางส่วน |
|------------------------|-----------------|-----------------|
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | 85.96 | 14.04 |
| 2. กรมการข้าว | 100.00 | - |
| 3. กรมปศุสัตว์ | 87.18 | 12.82 |
| 4. กรมประมง | 100.00 | - |
| 5. กรมหม่อนไหม | 87.50 | 12.50 |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | 96.15 | 3.85 |
| ภาพรวม | 91.48 | 8.52 |

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2564

2) ความสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย

2.1) ความครอบคลุมกับกลุ่มเป้าหมาย

จากการสอบถามผู้เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย พบว่า โครงการมีความครอบคลุมกับกลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ 89.77 ได้แก่ สมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ เป็นกิจกรรมที่สมาชิกแปลงใหญ่สามารถดำเนินการได้เอง และใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่องหรือเป็นการพัฒนาต่อยอดโครงการเดิม โดยกลุ่มแปลงใหญ่เป็นผู้ดำเนินการเอง ทั้งการกำหนดเป้าหมายการผลิต การถ่ายทอดเทคโนโลยี การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุกขั้นตอน จนถึงการเชื่อมโยงตลาดกับภาคเอกชนแบบประชารัฐ การยกระดับระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยการนำหลักเกษตรสมัยใหม่ร่วมกับการเชื่อมโยงตลาดก่อให้เกิดความร่วมมือในการผลิต เกษตรกรเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงาน ผลักดันให้เกษตรกรรวมกลุ่มในการผลิต เพื่อร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพดี ราคาถูก และการใช้เทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิตให้กับสมาชิกแปลงใหญ่ ครอบคลุมบางส่วน ร้อยละ 8.45 และไม่ครอบคลุม ร้อยละ 1.78 เนื่องจากบางแปลงมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการจำนวนมาก เครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ จึงไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิกแปลงใหญ่ เมื่อพิจารณาตามกลุ่มเป้าหมาย พบว่า 1) หน่วยงานภาครัฐเห็นว่า โครงการมีความครอบคลุมกับกลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ 86.67 ครอบคลุมบางส่วน ร้อยละ 13.33 2) กลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการเห็นว่า โครงการมีความครอบคลุมกับกลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ 90.27 ครอบคลุมบางส่วน ร้อยละ 7.67 และไม่ครอบคลุมร้อยละ 2.06 (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 ความสอดคล้องโครงการกับความครอบคลุมกับกลุ่มเป้าหมาย ปี 2564

หน่วย : ร้อยละ

| รายการ | ครอบคลุมทั้งหมด | ครอบคลุมบางส่วน | ไม่ครอบคลุม |
|---------------------------------------|-----------------|-----------------|-------------|
| 1. หน่วยงานภาครัฐ | 86.67 | 13.33 | - |
| 1) กรมส่งเสริมการเกษตร | 79.82 | 20.18 | - |
| 2) กรมการข้าว | 95.59 | 4.41 | - |
| 3) กรมปศุสัตว์ | 87.18 | 12.82 | - |
| 4) กรมประมง | 80.00 | 20.00 | - |
| 5) กรมหม่อนไหม | 100.00 | 0.00 | - |
| 6) การยางแห่งประเทศไทย | 92.31 | 7.69 | - |
| 2. กลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ | 90.27 | 7.67 | 2.06 |
| 1) ประธาน/คณะกรรมการกลุ่ม | 86.88 | 9.93 | 3.19 |
| 2) เกษตรกร | 90.95 | 7.22 | 1.83 |
| ภาพรวม | 89.77 | 8.45 | 1.78 |

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2564

2.2) ตรงความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

จากการสอบถามผู้เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย พบว่า โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาดตรงตามความต้องการกับกลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ 95.00 เนื่องจากการจัดหาเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นไปตามความต้องการของสมาชิกกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ฯ ช่วยให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตร และเกษตรกรสามารถลดเวลาในการทำงานลงได้ ตรงตามความต้องการบางส่วน ร้อยละ 5.00 เนื่องจากเกษตรกรบางแปลงมีความต้องการเครื่องจักรกลฯ บางประเภทที่ไม่สามารถจัดหาได้ เนื่องจากข้อจำกัดทางกฎหมาย ประกอบกับระยะเวลาในการเบิกจ่ายน้อย เมื่อพิจารณาตามกลุ่มเป้าหมาย พบว่า 1) หน่วยงานภาครัฐเห็นว่า โครงการตรงตามความต้องการทั้งหมดกับกลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ 92.22 ตรงตามความต้องการบางส่วน ร้อยละ 7.78 2) กลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการเห็นว่า โครงการตรงตามความต้องการกับกลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ 95.45 ตรงตามความต้องการบางส่วน ร้อยละ 4.55 (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 ความสอดคล้องโครงการกับความตรงความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ปี 2564

หน่วย : ร้อยละ

| รายการ | ตรงความต้องการทั้งหมด | ตรงเพียงบางส่วน |
|---------------------------------------|-----------------------|-----------------|
| 1. หน่วยงานภาครัฐ | 92.22 | 7.78 |
| 1) กรมส่งเสริมการเกษตร | 90.35 | 9.65 |
| 2) กรมการข้าว | 94.12 | 5.88 |
| 3) กรมปศุสัตว์ | 97.44 | 2.56 |
| 4) กรมประมง | 86.67 | 13.33 |
| 5) กรมหม่อนไหม | 100.00 | - |
| 6) การยางแห่งประเทศไทย | 88.46 | 11.54 |
| 2. กลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ | 95.45 | 4.55 |
| 1) ประธาน/คณะกรรมการกลุ่ม | 94.27 | 5.73 |
| 2) เกษตรกร | 95.68 | 4.32 |
| ภาพรวม | 95.00 | 5.00 |

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2564

4.2 ด้านประสิทธิผล (Effectiveness)

ประสิทธิผลของโครงการเป็นการพิจารณาถึงผลสำเร็จหรือความสามารถในการบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยผลการประเมินหลักเกณฑ์ที่ 2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ดังนี้

4.2.1 ความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย

การดำเนินงานโครงการในภาพรวม “ได้บรรลุเป้าหมาย” โดยตามเป้าหมาย ต้องดำเนินการ 3,381 แปลง แต่ในทางปฏิบัติเมื่อดำเนินการโครงการ มีการยกเลิก 4 แปลง โดยยกเลิกในขั้นตอนการอนุมัติของคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด 2 แปลง คือ 1) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าวตำบลบ้านผึ้ง (กลุ่มข้าวอินทรีย์) อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม และ 2) สหกรณ์การเกษตรบ้านแพง ตำบลบ้านแพง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม โดยทั้ง 2 แปลง ดำเนินการในเขตปฏิรูปที่ดินไม่สามารถดำเนินการขอใช้พื้นที่ได้ทันเวลา ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ เพราะเกี่ยวข้องกับระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ และอีก 2 แปลง ยกเลิกในขั้นตอนการจัดซื้อเครื่องจักรกลฯ คือ 1) แปลงใหญ่ข้าวเกษตรอินทรีย์บ้านมะเมียง หมู่ที่ 4 ตำบลโคกนาสาม อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ มีปัญหาการบริหารจัดการภายในกลุ่ม 2) กลุ่มนาแปลงใหญ่ ตำบลบ่อกระดาน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ขอเปลี่ยนแปลงรายการในการจัดซื้อจัดจ้าง ทำให้ไม่สามารถดำเนินการจัดซื้อได้ทันตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด เมื่อพิจารณาในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1) การบริหารโครงการ การกำกับ ติดตามโครงการ

1.1) คณะกรรมการบริหารโครงการระดับส่วนกลาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาดระดับกระทรวง เพื่อกำกับติดตามการดำเนินงานโครงการฯ โดยคณะกรรมการฯ ประกอบด้วย

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ และอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยมีอำนาจหน้าที่ (1) กำหนดนโยบายและกรอบแนวทางการปฏิบัติงานตามโครงการ (2) กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการให้เป็นไปตามนโยบาย หลักเกณฑ์ วัตถุประสงค์ และเป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด (3) ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานโครงการ (4) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานได้ตามความเหมาะสม และ (5) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย

ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ มีการจัดประชุมขับเคลื่อนงานอย่างต่อเนื่องในช่วงดำเนินงานโครงการ จำนวนทั้งสิ้น 11 ครั้ง โดยมีวาระการประชุม เกี่ยวกับ 1) การพิจารณาคู่มือการดำเนินโครงการ 2) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 3) ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการ 4) ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขการดำเนินงานโครงการโดยคณะกรรมการมีการประชุมจำนวน 4 ครั้ง (1) วันที่ 23 ธันวาคม 2563 (2) วันที่ 25 มกราคม 2564 (3) วันที่ 25 พฤษภาคม 2564 และ (4) วันที่ 10 สิงหาคม 2564

นอกจากนี้มีการประชุมหน่วยงานที่ดำเนินการโครงการเพื่อติดตามความก้าวหน้าทุกเดือน จำนวน 7 ครั้ง ดังนี้ 1) วันที่ 17 สิงหาคม 2564 2) วันที่ 28 กันยายน 2564 3) วันที่ 14 ตุลาคม 2564 4) วันที่ 4 พฤศจิกายน 2564 5) วันที่ 2 ธันวาคม 2564 6) วันที่ 23 ธันวาคม 2564 และ 7) วันที่ 18 มกราคม 2565

1.2) คณะกรรมการบริหารโครงการระดับจังหวัด

ผู้ว่าราชการจังหวัด แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาดระดับจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ เกษตรจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยมีอำนาจหน้าที่ (1) พิจารณออนุมัติโครงการ แผนการดำเนินงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ตรงตามเงื่อนไข โดยองค์ประชุมต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด (2) กำกับ ติดตามการดำเนินงานโครงการ และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโครงการให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง เป็นธรรม ทัวถึงและโปร่งใส รวมทั้งแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่แบบเบ็ดเสร็จให้เป็นที่สิ้นสุด (3) ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหา ช่วยเหลือ และสนับสนุนการดำเนินงานโครงการให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (4) สำนักงานเกษตรจังหวัดในฐานะฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการฯ รวบรวมโครงการ แผนการดำเนินงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ผ่านการอนุมัติเสนอหน่วยงานที่เป็นเจ้าของสินค้าแปลงใหญ่ในพื้นที่ รวบรวมเสนอหน่วยงานที่เป็นเจ้าของสินค้าแปลงใหญ่ระดับกรม เพื่อจัดสรรงบประมาณต่อไป และแจ้งกรมส่งเสริมการเกษตรทราบในฐานะฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการฯ ระดับกระทรวง

ทั้งนี้ พบว่า จังหวัดทั้ง 70 จังหวัด ดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการแล้วทั้งหมด โดยมีการจัดประชุมเฉลี่ย 8 ครั้ง โดยมีวาระการประชุมเกี่ยวกับ 1) การพิจารณาอนุมัติแผนงานโครงการที่กลุ่มเสนอความต้องการโครงการ 2) การติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการ 3) การนำเสนอปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขการดำเนินงานโครงการ

การติดตามในพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับกลุ่มเกษตรกรโครงการยกระดับแปลงใหญ่ฯ พบว่า มีการติดตามเพื่อแก้ไขปัญหาเฉลี่ย 4 ครั้ง โดยมีประเด็นปัญหา เช่น 1) การดำเนินงานการบริหารจัดการเครื่องมือ เครื่องจักรกลฯ ของกลุ่ม มีการแก้ไขปัญหาโดยการแบ่งหน้าที่ในรูปแบบคณะกรรมการ กำหนดกฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม การนัดประชุมสมาชิกเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจร่วมกัน ส่งเสริมองค์ความรู้เพิ่มทักษะในการบริหารจัดการ 2) กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการจดทะเบียนในรูปแบบนิติบุคคล การจัดทำบัญชี/การยื่นภาษี มีการแก้ไขปัญหาโดยการเชิญเจ้าหน้าที่/วิทยากร จากสำนักงานพาณิชย์จังหวัด สรรพากรจังหวัด สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัด เข้ามาอบรม ถ่ายทอดความรู้สร้างความเข้าใจที่เพิ่มขึ้น 3) ขาดความเข้าใจในการใช้งานเครื่องจักรกลฯ ได้แก้ไขปัญหาโดยการแนะนำ สาธิตการใช้งาน ผ่านแปลงตัวอย่าง และการฝึกซ้อมให้เกิดความชำนาญ รวมทั้งให้ความรู้เพื่อตระหนักถึงประโยชน์ของการใช้งานเครื่องมือ เครื่องจักรกลฯ 4) ราคาปัจจัยการผลิตที่มีแนวโน้มการปรับตัวที่สูงขึ้น เช่น การปรับตัวของราคาปุ๋ยเคมี/สารเคมี แก้ไขปัญหาโดยการถ่ายทอดความรู้การตรวจวิเคราะห์ค่าดินเบื้องต้นให้เกษตรกรในกลุ่ม พร้อมทั้งแนะนำการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ทั้งส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการผลิต เป็นต้น

2) การเสนอแผนงานการใช้จ่ายงบประมาณของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่

กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ เสนอแผนงานการใช้จ่ายงบประมาณครบทั้งหมด จำนวน 3,381 แปลง โดยกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน 1,065 แปลง กรมการข้าว จำนวน 2,029 แปลง กรมปศุสัตว์ จำนวน 109 แปลง กรมประมง จำนวน 29 แปลง กรมหม่อนไหม จำนวน 15 แปลง และการยางแห่งประเทศไทย จำนวน 134 แปลง

3) การอนุมัติของคณะกรรมการบริหารโครงการระดับจังหวัด/อำเภอ

กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ที่ผ่านการอนุมัติของคณะกรรมการบริหารโครงการระดับจังหวัด/อำเภอ จำนวน 3,379 แปลง จากเป้าหมายแปลงที่แจ้งเข้าร่วมโครงการ จำนวน 3,381 แปลง คิดเป็นร้อยละ 99.94 โดยกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่ไม่ผ่านการอนุมัติ จำนวน 2 แปลง เป็นของกรมการข้าว ในจังหวัดนครพนม คือ 1) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าวตำบลบ้านผึ้ง (กลุ่มข้าวอินทรีย์) อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม 2) สหกรณ์การเกษตรบ้านแพง ตำบลบ้านแพง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม เนื่องจากกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ดังกล่าว ขอรับการสนับสนุนสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน การดำเนินการในการขอใช้พื้นที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ คณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด จึงไม่เห็นชอบข้อเสนอโครงการที่กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ 2 แปลงนี้ ตามที่เสนอโดยกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ฯ ทั้งหมด ผ่านการอนุมัติของคณะกรรมการบริหารโครงการระดับจังหวัด/อำเภอ โดย กรมส่งเสริมการเกษตร 1,065 แปลง กรมปศุสัตว์ 109 แปลง กรมประมง 29 แปลง กรมหม่อนไหม 15 แปลง และการยางแห่งประเทศไทย 134 แปลง ในส่วนกรมการข้าว ผ่านการอนุมัติของคณะกรรมการบริหารโครงการระดับจังหวัด/อำเภอ จำนวน 2,027 แปลง จากเป้าหมาย 2,029 แปลง คิดเป็นร้อยละ 99.90 (ตารางที่ 4.6)

4) การจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่

หน่วยงานเจ้าของแปลงทั้ง 6 หน่วยงาน จัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ จำนวน 3,379 แปลง ที่ผ่านการอนุมัติของคณะกรรมการบริหารโครงการระดับจังหวัด โดยจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ดังนี้ กรมส่งเสริมการเกษตร 1,065 แปลง กรมปศุสัตว์ 109 แปลง กรมประมง 29 แปลง กรมหม่อนไหม 15 แปลง และการยางแห่งประเทศไทย 134 แปลง ในส่วนกรมการข้าว จัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ จำนวน 2,027 แปลง จากเป้าหมาย 2,029 แปลง คิดเป็นร้อยละ 99.90

5) การโอนงบประมาณให้กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่

หน่วยงานดำเนินการทั้ง 6 หน่วยงาน โอนงบประมาณให้กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ จำนวน 3,379 แปลง จากเป้าหมายแปลงที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 3,381 แปลง คิดเป็นร้อยละ 99.94 โดยโอนงบประมาณให้กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ดังนี้ กรมส่งเสริมการเกษตร 1,065 แปลง กรมปศุสัตว์ 109 แปลง กรมประมง 29 แปลง กรมหม่อนไหม 15 แปลง และการยางแห่งประเทศไทย 134 แปลง ในส่วนกรมการข้าว โอนงบประมาณให้กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ จำนวน 2,027 แปลง จากเป้าหมาย 2,029 แปลง คิดเป็นร้อยละ 99.90

6) กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ได้รับงบประมาณจากโครงการ

กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ได้รับงบประมาณจากโครงการ จำนวน 3,379 แปลง จากเป้าหมาย 3,381 แปลง โดย 2 แปลง ที่ไม่ได้รับงบประมาณของกรมการข้าวในจังหวัดนครพนม เนื่องจากไม่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารโครงการระดับจังหวัด โดยแปลงใหญ่ 3,379 แปลง ได้รับงบประมาณจากโครงการ 9,363,406,563 บาท โดย กรมส่งเสริมการเกษตร 1,065 แปลง ได้รับงบประมาณ 2,872,488,021 บาท กรมการข้าว 2,027 แปลง ได้รับงบประมาณ 5,703,518,085 บาท กรมปศุสัตว์ 109 แปลง ได้รับงบประมาณ 302,355,701 บาท กรมประมง 29 แปลง ได้รับงบประมาณ 78,318,465 บาท กรมหม่อนไหม 15 แปลง ได้รับงบประมาณ 40,449,380 บาท และการยางแห่งประเทศไทย 134 แปลง ได้รับงบประมาณ 366,276,911 บาท

7) กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ดำเนินการจัดซื้อเครื่องจักรกลทางการเกษตร

กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ดำเนินการจัดซื้อเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต จำนวน 3,377 แปลง จากเป้าหมาย 3,381 แปลง คิดเป็นร้อยละ 99.88 กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่ไม่ได้จัดซื้อเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ จำนวน 4 แปลง ของกรมการข้าว ในจังหวัดนครพนม 2 แปลง ที่ไม่ได้รับงบประมาณ เนื่องจากไม่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารโครงการระดับจังหวัด จังหวัดสุรินทร์ 1 แปลง เนื่องจากกลุ่มมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน และจังหวัดราชบุรี 1 แปลง เนื่องจากขอเปลี่ยนแปลงรายงานจัดซื้อจัดจ้าง จึงไม่ทันกำหนดระยะเวลา โดยกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่ดำเนินการจัดซื้อครบทั้งหมด ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร 1,065 แปลง กรมปศุสัตว์ 109 แปลง กรมประมง 29 แปลง กรมหม่อนไหม 15 แปลง และการยางแห่งประเทศไทย 134 แปลง ส่วนกรมการข้าว ดำเนินการจัดซื้อ จำนวน 2,025 แปลง จากเป้าหมาย 2,029 แปลง คิดเป็นร้อยละ 99.80

8) การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่

กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนที่กำหนดไว้จำนวน 3,377 แปลง จากเป้าหมาย 3,381 แปลง คิดเป็นร้อยละ 99.88 โดยดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณไม่ทันตามแผนที่กำหนด จำนวน 4 แปลง ของกรมการข้าว สาเหตุที่กล่าวมาข้างต้น โดยกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณได้ทันทั้งหมด ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร 1,065 แปลง กรมปศุสัตว์ 109 แปลง กรมประมง 29 แปลง กรมหม่อนไหม 15 แปลง และการยางแห่งประเทศไทย 134 แปลง ส่วนกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ของกรมการข้าว ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณได้ทัน จำนวน 2,025 แปลง จากเป้าหมาย 2,029 แปลง คิดเป็นร้อยละ 99.80

9) การจัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่

กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ดำเนินการจัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ จำนวน 3,377 แปลง จากเป้าหมาย จำนวน 3,381 แปลง คิดเป็นร้อยละ 99.88 กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่ไม่จัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ จำนวน 4 แปลง ของกรมการข้าว สาเหตุที่กล่าวมาข้างต้น โดยกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่ดำเนินการจัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณทั้งหมด ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร 1,065 แปลง กรมปศุสัตว์ 109 แปลง กรมประมง 29 แปลง กรมหม่อนไหม 15 แปลง และการยางแห่งประเทศไทย 134 แปลง ส่วนกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ของกรมการข้าว ดำเนินการจัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ จำนวน 2,025 แปลง จากเป้าหมาย 2,029 แปลง คิดเป็นร้อยละ 99.80

10) การตรวจสอบบัญชีโครงการของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่

10.1) กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่มีการตรวจสอบบัญชีโครงการ

กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ได้รับการตรวจสอบบัญชีโครงการ จำนวน 3,377 แปลง จากเป้าหมาย จำนวน 3,381 แปลง คิดเป็นร้อยละ 99.88 กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่ไม่ได้รับการตรวจสอบบัญชี จำนวน 4 แปลง ของกรมการข้าว สาเหตุที่กล่าวมาข้างต้น โดยกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ของกรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมหม่อนไหม และการยางแห่งประเทศไทย ได้รับการตรวจสอบบัญชีทั้งหมด จำนวน 1,065 109 29 15 และ 134 แปลง ตามลำดับ ส่วนกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ของกรมการข้าว ได้รับการตรวจสอบบัญชีโครงการ จำนวน 2,025 แปลง จากเป้าหมาย 2,029 แปลง คิดเป็นร้อยละ 99.80

10.2) การติดตามให้คำแนะนำการจัดทำบัญชีโครงการ

กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ได้รับการแนะนำการจัดทำบัญชีโครงการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3,377 แปลง จากเป้าหมาย 3,381 แปลง คิดเป็นร้อยละ 99.88 โดยแปลงที่ไม่ได้รับคำแนะนำ จำนวน 4 แปลง ของกรมการข้าว สาเหตุที่กล่าวมาข้างต้น โดยกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ของกรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมหม่อนไหม และการยางแห่งประเทศไทย ได้รับการแนะนำการจัดทำบัญชีโครงการทั้งหมด จำนวน 1,065 109 29 15 และ 134 แปลง ตามลำดับ ส่วนกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ของกรมการข้าว ได้รับการแนะนำการจัดทำบัญชีโครงการ จำนวน 2,025 แปลง จากเป้าหมาย 2,029 แปลง คิดเป็นร้อยละ 99.80

ตารางที่ 4.6 ผลการดำเนินงานตามขั้นตอนของโครงการ ปี 2564

| ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการ | เป้าหมาย | ผล | ร้อยละ |
|---|----------|-------|--------|
| 1. จัดตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการ ระดับส่วนกลาง/ระดับจังหวัด (จังหวัด) | 70 | 70 | 100.00 |
| 2. การเสนอแผนงานการใช้จ่ายงบประมาณ ของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ (แปลง) | 3,381 | 3,381 | 100.00 |
| 3. การอนุมัติของคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด (แปลง) | 3,381 | 3,379 | 99.94 |
| 4. การทำข้อตกลงกับกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ (แปลง) | 3,381 | 3,379 | 99.94 |
| 5. การโอนงบประมาณให้กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ (แปลง) | 3,381 | 3,379 | 99.94 |
| 6. กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ได้รับงบประมาณ จากโครงการ (แปลง) | 3,381 | 3,379 | 99.94 |
| 7. กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ดำเนินการจัดซื้อ เครื่องจักรกลฯ (แปลง) | 3,381 | 3,377 | 99.88 |
| 8. การใช้จ่ายงบประมาณตามแผน (แปลง) | 3,381 | 3,377 | 99.88 |
| 9. การจัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ (แปลง) | 3,381 | 3,377 | 99.88 |
| 10. การตรวจสอบบัญชีโครงการ | | | |
| 10.1 การได้รับตรวจสอบบัญชีโครงการ (แปลง) | 3,381 | 3,377 | 99.88 |
| 10.2 การติดตามให้คำแนะนำการจัดทำบัญชี | 3,381 | 3,377 | 99.88 |

ที่มา : จากการประชุมโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ครั้งที่ 7/2564 เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2565

11) ความเข้าใจและความพึงพอใจ

11.1) ความเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินการโครงการ

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการเกี่ยวกับความเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินการโครงการ พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินโครงการมากและมากที่สุดร้อยละ 87.74 เนื่องจากเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามคู่มือโครงการ และประสานสอบถามเจ้าหน้าที่ระดับส่วนกลางอย่างต่อเนื่อง ส่วนที่เหลือเข้าใจน้อยและปานกลาง เนื่องจากโครงการฯ มีเงื่อนไขต้องจดทะเบียนในรูปนิติบุคคล ซึ่งเป็นสิ่งใหม่ รวมทั้งเกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อเครื่องจักรกลฯ ซึ่งไม่มีประสบการณ์มากนัก

เมื่อพิจารณาแต่ละหน่วยงาน ทั้ง 6 หน่วยงานมีความเข้าใจขั้นตอนการดำเนินงานโครงการระดับมากและมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.00 ขึ้นไป โดยกรมปศุสัตว์มีความเข้าใจขั้นตอนการดำเนินงานโครงการมากที่สุดร้อยละ 89.06 รองลงมากรมการข้าว ร้อยละ 88.83 กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง กรมหม่อนไหม และการยางแห่งประเทศไทย ร้อยละ 88.59 87.50 82.61 และ 81.69 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 ร้อยละเจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจต่อขั้นตอนการดำเนินโครงการ ปี 2564

หน่วย : ร้อยละ

| หน่วยงาน | น้อยและปานกลาง | มากถึงมากที่สุด |
|------------------------|----------------|-----------------|
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | 11.41 | 88.59 |
| 2. กรมการข้าว | 11.17 | 88.83 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | 10.94 | 89.06 |
| 4. กรมประมง | 12.50 | 87.50 |
| 5. กรมหม่อนไหม | 17.39 | 82.61 |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | 18.31 | 81.69 |
| ภาพรวม | 12.26 | 87.74 |

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2564

11.2) ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการ

(1) **กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่** ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่หน่วยงานในพื้นที่ ประชาน/คณะกรรมการกลุ่ม และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการระดับมากขึ้นไป ที่ร้อยละ 91.22 เนื่องจากโครงการยกระดับแปลงใหญ่ฯ เป็นโครงการที่สนับสนุนตามความต้องการของกลุ่มอย่างแท้จริง ซึ่งทำให้กลุ่มสามารถประกอบธุรกิจของกลุ่มเองได้นำไปสู่รายได้ที่เพิ่มขึ้น ส่วนความพึงพอใจในระดับกลางไป เนื่องจากหน่วยงานในพื้นที่ต้องเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จทันตามระยะเวลาโครงการที่กำหนดไว้ ประกอบกับโครงการนี้เกี่ยวข้องกับระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เมื่อพิจารณาในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย พบว่า เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด หน่วยงานเจ้าของสินค้าในพื้นที่ ประชาน/คณะกรรมการกลุ่ม และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานในระดับมากขึ้นไป ที่ร้อยละ 66.95 74.62 92.07 และ 95.31 ตามลำดับ

(2) **หน่วยงาน** พบว่า ทั้ง 6 หน่วยงานมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการระดับมากขึ้นไป เนื่องจาก หน่วยงานสนับสนุนตามความต้องการของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่จะสามารถพัฒนาไปสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร โดยกรมประมงมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการมากที่สุดร้อยละ 95.03 รองลงมากรมหม่อนไหม ร้อยละ 93.92 การยางแห่งประเทศไทย ร้อยละ 92.65 กรมปศุสัตว์ ร้อยละ 91.71 กรมการข้าว ร้อยละ 91.11 กรมส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 89.85 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8 กลุ่มเป้าหมายที่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการในระดับมากขึ้นไป ปี 2564

หน่วย : ร้อยละ

| หน่วยงาน | เจ้าหน้าที่สำนักงาน เกษตรจังหวัด | หน่วยงานเจ้าของ สินค้าในพื้นที่ | ประธาน/ คณะกรรมการกลุ่ม | เกษตรกร เข้าร่วมโครงการ | เฉลี่ย |
|------------------------|-------------------------------------|------------------------------------|----------------------------|----------------------------|--------------|
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | 66.95 | 79.39 | 91.81 | 94.40 | 89.85 |
| 2. กรมการข้าว | - | 72.79 | 94.17 | 93.60 | 91.11 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | - | 74.36 | 85.96 | 96.40 | 91.71 |
| 4. กรมประมง | - | 76.67 | 93.94 | 98.00 | 95.03 |
| 5. กรมหม่อนไหม | - | 62.50 | 96.67 | 98.40 | 93.92 |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | - | 57.69 | 92.22 | 98.80 | 92.65 |
| ภาพรวม | 66.95 | 74.26 | 92.07 | 95.31 | 91.22 |

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2564

4.2.2 การบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ

1) **การพัฒนาใน 3 มิติ** พบว่า การได้รับการพัฒนาประกอบด้วย 3 มิติ คือ มิติที่ 1 การใช้เทคโนโลยี/เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต มิติที่ 2 การสร้างมูลค่าเพิ่ม และมิติที่ 3 การเชื่อมโยงตลาด โดยเกณฑ์โครงการกำหนดอย่างน้อย 1 มิติ ซึ่งผลการดำเนินงาน พบว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการทั้ง 6 หน่วยงาน มีการพัฒนาต่อยอดใน 3 มิติ บรรลุตามวัตถุประสงค์โครงการ โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 85.50 เป็นการพัฒนาต่อยอดในมิติที่ 1 การใช้เทคโนโลยี/เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น การใช้รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ไถปรับหน้าดิน ใช้โดรนเพื่อการเกษตร ในการพ่นยา/ปุ๋ย และใช้รถเกี่ยวข้าว แทนการใช้แรงงานคน รวมทั้งมีการต่อยอดโดยนำเครื่องจักรกลทางการเกษตรที่สนับสนุนไปใช้ต่อยอดในการให้บริการในพื้นที่ใกล้เคียง รองลงมาร้อยละ 53.55 เป็นมิติที่ 2 การสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยสนับสนุนอุปกรณ์แปรรูปผลผลิตให้กลุ่มสินค้าไม้ผล ประมง และปศุสัตว์ ในมิติที่ 3 การเชื่อมโยงตลาด มีเพียงร้อยละ 41.42 เนื่องจากกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ส่วนใหญ่มุ่งเน้นในด้านการผลิตและการพัฒนาคุณภาพมากกว่า การพัฒนาด้านการเชื่อมโยงตลาด จึงมีการพัฒนาในด้านนี้น้อยกว่าในมิติที่ 1 และ 2 โดยมีการก่อสร้างลานรับซื้อผลผลิต รถบรรทุกขนส่งสินค้า การสร้างช่องทางตลาดออนไลน์ รายละเอียดแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

1.1) กรมส่งเสริมการเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 81.13 เป็นการพัฒนาต่อยอดในมิติที่ 1 การใช้เทคโนโลยี/เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น การใช้โดรนฉีดพ่น รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ผานพรวนเพื่อเตรียมดิน การวางระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ การใช้เครื่องตัดหญ้าแทนการฉีดพ่นสารเคมี รองลงมาร้อยละ 52.83 เป็นมิติที่ 2 การสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยกลุ่มเกษตรกรไม้ผล กลุ่มแมลงเศรษฐกิจ ในอุปกรณ์แปรรูปผลผลิต เครื่องชั่งสุญญากาศ ในมิติที่ 3 การเชื่อมโยงตลาด ร้อยละ 41.51 สร้างลานปาล์มรับซื้อผลผลิต ตู้คอนเทนเนอร์ควบคุมความเย็นในการขนย้ายผลผลิต และรถบรรทุก 6 ล้อ ในการส่งผลผลิต

1.2) กรมการข้าว พบว่า ร้อยละ 87.19 เป็นการพัฒนาต่อยอดในมิติที่ 1 การใช้เทคโนโลยี/เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น การใช้รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ไถปรับหน้าดินใช้โดรนเพื่อการเกษตร ในการพ่นยา/ปุ๋ย และใช้รถเกี่ยวข้าวแทนการใช้แรงงานคน รองลงมาร้อยละ 56.65 เป็นมิติที่ 2 การสร้างมูลค่าเพิ่ม การนำเครื่องสีข้าวและเครื่องสีลู่สุญญากาศมาใช้ผลิตข้าวสารบรรจุถุง ในมิติที่ 3 การเชื่อมโยงตลาด ร้อยละ 40.89 ในการแปรรูปฟางอัดก้อนจำหน่ายกับเกษตรกรที่ทำปุ๋ยคอก

1.3) กรมปศุสัตว์ พบว่า ร้อยละ 81.82 เป็นการพัฒนาต่อยอดในมิติที่ 1 การใช้เทคโนโลยี/เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น เครื่องผสมอาหารสัตว์ รถแทรกเตอร์ในการเตรียมแปลงหญ้า เป็นต้น รองลงมาร้อยละ 45.45 เป็นมิติที่ 2 การสร้างมูลค่าเพิ่ม การนำเครื่องสไลด์เนื้อ เครื่องบดเนื้อสัตว์ เครื่องอบ หม้อนึ่งอบฆ่าเชื้อ และเครื่องซีลสุญญากาศ มาใช้แปรรูปผลผลิต ในมิติที่ 3 การเชื่อมโยงตลาด ร้อยละ 54.45 ถึงเก็บนํ้านมดิบเพื่อเก็บผลผลิตก่อนการจำหน่าย

1.4) กรมประมง พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 66.67 เป็นการพัฒนาต่อยอดในมิติที่ 1 การใช้เทคโนโลยี/เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น ชุดควบคุมและจัดการคุณภาพน้ำอัจฉริยะ สำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ รองลงมาร้อยละ 33.33 เป็นมิติที่ 2 และ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่ม และการเชื่อมโยงตลาด เช่น ระบบอบแห้งอาหารปลังงานแสง เครื่องแยกก้างปลา และเครื่องลอกหนังมาใช้แปรรูปผลผลิต เป็นต้น

1.5) กรมหม่อนไหม พบว่า กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ทั้งหมด เป็นการพัฒนาต่อยอดในมิติที่ 1 การใช้เทคโนโลยี/เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น การสร้างระบบน้ำสำหรับปลูกหม่อน การใช้โดรนฉีดพ่นสารชีวภัณฑ์ รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ผานพรวนเพื่อเตรียมดิน รองลงมาร้อยละ 50.00 เป็นมิติที่ 2 และ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่ม และการเชื่อมโยงตลาด ในการนำเครื่องปั่นปุ๋ยไหม และเครื่องสาวไหมมาผลิตผ้าไหม

1.6) การยางแห่งประเทศไทย พบว่า กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ทั้งหมด เป็นการพัฒนาต่อยอดในมิติที่ 1 การใช้เทคโนโลยี/เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น การใช้โดรนฉีดพ่นต้นยางพาราใหม่ รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ผานพรวนเพื่อเตรียมดิน รองลงมาร้อยละ 38.46 เป็นมิติที่ 3 และร้อยละ 23.08 เป็นมิติที่ 2 การสร้างมูลค่าเพิ่ม และการเชื่อมโยงตลาด การนำเครื่องอัดก้อนยางพารา เครื่องอบยางพารามาแปรรูปผลผลิต และรถบรรทุก 6 ล้อในการขนส่งผลผลิต เป็นต้น (ตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.9 ร้อยละของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ที่ได้รับการพัฒนา 3 มิติ ในปี 2565

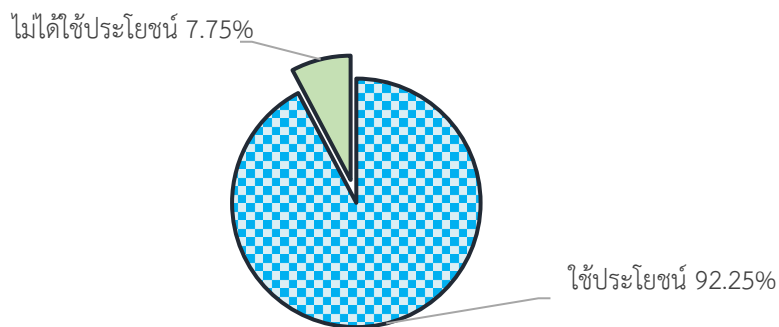
| รายการ | หน่วย : ร้อยละ | | | | | | ภาพรวม |
|--|---------------------|------------|-------------|----------|-------------|---------------------|--------|
| | กรมส่งเสริมการเกษตร | กรมการข้าว | กรมปศุสัตว์ | กรมประมง | กรมหม่อนไหม | การยางแห่งประเทศไทย | |
| 1. การพัฒนาต่อยอด | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 |
| 2. มิติที่พัฒนา ^{1/} | | | | | | | |
| - การใช้เทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต | 81.13 | 87.19 | 81.82 | 66.67 | 100.00 | 100.00 | 85.50 |
| - การสร้างมูลค่าเพิ่ม | 52.83 | 56.65 | 45.45 | 33.33 | 50.00 | 23.08 | 53.55 |
| - การเชื่อมโยงตลาด | 41.51 | 40.89 | 54.45 | 33.33 | 50.00 | 38.46 | 41.42 |

หมายเหตุ : ^{1/}การพัฒนาต่อยอด ตอบได้มากกว่า 1 มิติ

ที่มา : จากการสำรวจ

4.2) การใช้ประโยชน์เครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ของเกษตรกร

จากการสนับสนุนงบประมาณโครงการให้กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่จัดซื้อเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรร้อยละ 92.25 ได้ใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรกลฯ ที่ได้รับการสนับสนุน ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 7.75 ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากเกษตรกรบางส่วนมีเครื่องมืออุปกรณ์ เครื่องจักรกลฯ อยู่แล้ว และบางแปลงมีสมาชิกจำนวนมาก หลายหมู่บ้านมารวมกลุ่มกัน การใช้ประโยชน์จึงไม่ทั่วถึง เมื่อพิจารณาใน 3 ด้าน พบว่า ด้านการผลิต เกษตรกรร้อยละ 78.91 นำเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิตไปใช้ประโยชน์ เช่น รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ โตรนเพื่อการเกษตร รถเกี่ยวข้าว เครื่องผสมปุ๋ย เครื่องสูบน้ำ เครื่องผสมอาหารสัตว์ เป็นต้น ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร เกษตรกรร้อยละ 49.45 นำเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต ไปต่อยอดการพัฒนาในแปลง เช่น การจัดซื้อวัสดุทำปุ๋ยหมัก เครื่องตรวจวิเคราะห์ดิน เครื่องคัดเมล็ดพันธุ์ เป็นต้น ด้านการเชื่อมโยงตลาด เกษตรกรร้อยละ 38.17 นำเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ไปต่อยอดการพัฒนาในแปลง เช่น การสร้างลานรับซื้อผลผลิต รถบรรทุก 6 ล้อในการขนส่ง เครื่องสีข้าว เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการแปรรูปผลผลิต รายละเอียดแต่ละหน่วยงาน มีดังนี้ (ภาพที่ 4.1 ตารางที่ 4.10)



ภาพที่ 4.1 การใช้ประโยชน์เครื่องจักรกลฯ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

4.2.1) กรมส่งเสริมการเกษตร พบว่า เกษตรกรร้อยละ 89.43 ได้ใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรกลฯ ที่ได้รับการสนับสนุน ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 10.57 ไม่ได้ใช้ประโยชน์ (1) ด้านการผลิต เกษตรกรร้อยละ 72.56 นำเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต ไปใช้ประโยชน์ เช่น การใช้โดรน รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ผานพรวน ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ถังเก็บน้ำขนาด 20 ลบ.ม. เครื่องอัดฟางและเครื่องตัดหญ้า รถกระบะบรรทุกสินค้า และลานตากผลผลิต เป็นต้น (2) ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร เกษตรกรร้อยละ 47.25 นำเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิตไปใช้ประโยชน์ เช่น กลุ่มสินค้าพืชไร่ ในสินค้าอ้อยโรงงาน มีการนำเครื่องคั้นน้ำอ้อยแล้วนำมาแปรรูปผลผลิตน้ำอ้อยก้อน จำหน่ายในท้องถิ่น ราคาก้อนละ 2 บาท กลุ่มสินค้าไม้ผลในสินค้ามะม่วง มีการนำหม้อกวนผลไม้ไฟฟ้าและเครื่องซีลสุญญากาศ มาแปรรูปผลผลิตมะม่วงกวน จำหน่าย 300 บาทต่อกิโลกรัม มะม่วงดอง 100 บาทต่อกิโลกรัม และมะม่วงแช่อิ่ม 100 บาทต่อกิโลกรัม กลุ่มสินค้าแมลงเศรษฐกิจในสินค้าผึ้งโพรง นำเครื่องระเหยน้ำผึ้ง มาลดความชื้นน้ำผึ้งก่อนแปรรูป

เป็นน้ำผึ้งบรรจุขวดราคา 250 บาทต่อขวด สบู่ก้อน ราคา 50 บาทต่อก้อน และสบู่เหลว 100 บาทต่อขวด เป็นต้น และ (3) ด้านการเชื่อมโยงตลาด เกษตรกรร้อยละ 37.12 นำเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิตไปใช้ประโยชน์ เช่น ต้มลานเคลื่อนที่ และตู้คอนเทนเนอร์ควบคุมความเย็น เป็นต้น (ตารางที่ 4.10)

4.2.2) กรมการข้าว พบว่า เกษตรกรร้อยละ 94.19 ได้ใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรกลฯ ที่ได้รับการสนับสนุน โดย (1) ด้านการผลิต เกษตรกรร้อยละ 82.12 นำเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต ไปใช้ประโยชน์ เช่น รถเกี่ยวนาดข้าว รถแทรกเตอร์ 50 แรงม้า รถหยอดเมล็ดพันธุ์ข้าวพร้อมชุดฉีดพ่นยา เทเลอร์ลากจูง รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วง และเครื่องสูบน้ำ เป็นต้น (2) ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร เกษตรกรร้อยละ 53.36 นำเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ไปใช้ประโยชน์ เช่น การนำเครื่องสีข้าวและเครื่องสีลสุญญากาศมาใช้ผลิตข้าวสารบรรจุถุงสุญญากาศจำหน่ายในพื้นที่ตลาดชุมชน ตลาดออนไลน์ ทำข้อตกลงซื้อขายผลผลิตแปรรูปกับโรงพยาบาลในพื้นที่ ซึ่งกำหนดราคาจำหน่ายข้าวสารขาว กิโลกรัมละ 40 บาท ข้าวกล้อง กิโลกรัมละ 50 บาท และข้าวไรซ์เบอร์รี่ กิโลกรัมละ 70 บาท การแปรรูปฟางอัดก้อนจำหน่ายกับเกษตรกรที่ทำปุ๋ยคอก ราคาก้อนละ 20 - 25 บาท เป็นต้น (3) ด้านการเชื่อมโยงตลาด เกษตรกรร้อยละ 38.51 นำเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิตไปใช้ประโยชน์ เช่น เครื่องซัง ลานตาก และโรงเรือนเก็บผลผลิต เป็นต้น (ตารางที่ 4.10)

4.2.3) กรมปศุสัตว์ พบว่า เกษตรกรร้อยละ 89.09 ได้ใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรกลฯ ที่ได้รับการสนับสนุน โดย (1) ด้านการผลิต เกษตรกรร้อยละ 72.89 นำเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต ไปใช้ประโยชน์ เช่น รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ วัตถุดิบอาหารสัตว์ ถึงเก็บนํ้านมดิบ ถึงพลาสติก 120 ลิตร และเครื่องผสมอาหารสัตว์ เป็นต้น (2) ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร เกษตรกรร้อยละ 40.49 นำเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิตไปใช้ประโยชน์ เช่น การนำเครื่องสไลด์เนื้อ เครื่องบดเนื้อสัตว์ เครื่องอบ หม้อนึ่งอบฆ่าเชื้อ และเครื่องสีสุญญากาศ มาใช้ผลิตโคเนื้อมาแปรรูปเป็นลูกชิ้นเนื้อจำหน่าย กิโลกรัมละ 200 บาท แหนมเนื้อ กิโลกรัมละ 200 บาท และทอดมันเนื้อ กิโลกรัมละ 100 บาท เช่นเดียวกับผลผลิตแพะที่นำมาแปรรูปเป็นเนื้อแพะแดดเดียวจำหน่าย ซีดละ 35 บาท และไส้อ้วแพะจำหน่าย ซีดละ 40 บาท เป็นต้น (3) ด้านการเชื่อมโยงตลาด เกษตรกรร้อยละ 48.51 นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลฯ ไปใช้ประโยชน์ เช่น ตู้อบและตู้แช่ เป็นต้น (ตารางที่ 4.10)

4.2.4) กรมประมง พบว่า เกษตรกรร้อยละ 93.33 ได้ใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรกลฯ ที่ได้รับการสนับสนุน โดย (1) ด้านการผลิต เกษตรกรร้อยละ 62.23 นำเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต ไปใช้ประโยชน์ เช่น ชุดควบคุมและจัดการคุณภาพน้ำอัจฉริยะ ระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ และชุดโตะแก้อื้อและอุปกรณ์สำนักงาน เป็นต้น (2) ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร เกษตรกรร้อยละ 31.11 นำเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิตไปใช้ประโยชน์ เช่น การนำเครื่องแยกก้างปลา เครื่องอบแห้ง และเครื่องลอกหนัง มาใช้ผลิต เนื้อปลาตากแห้งแดดเดียวจำหน่ายกิโลกรัมละ 200 บาท การทำพริกน้ำปลาบรรจุถุงจำหน่าย ชุด 50 ซอง

ราคา 40 บาท เป็นต้น (3) ด้านการเชื่อมโยงตลาด เกษตรกรร้อยละ 31.11 นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลฯ ไปใช้ประโยชน์ เช่น ฮอร์โมนสำหรับผลิตปลาหมอเทศเมีย ฮอร์โมนสังเคราะห์ผสมเทียมปลา และยาเสริมฤทธิ์ผสมเทียมปลา เป็นต้น (ตารางที่ 4.10)

4.2.5) กรมหม่อนไหม พบว่า เกษตรกรร้อยละ 60.00 ได้ใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรกลฯ ที่ได้รับการสนับสนุน โดย (1) ด้านการผลิต เกษตรกรร้อยละ 60.00 นำเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต ไปใช้ประโยชน์ เช่น สร้างระบบน้ำในแปลงใหญ่ รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ และเครื่องพ่นสารชีวภัณฑ์สะพายหลัง เป็นต้น (2) ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร เกษตรกรร้อยละ 30.00 นำเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิตไปใช้ประโยชน์ เช่น การนำเครื่องปั่นปุ๋ยใหม่และเครื่องสาวไหม มาใช้ผลิตผ้าโสร่งจำหน่าย ผืนละ 2,500 บาท และผลิตผ้าถุงจำหน่ายผืนละ 1,800 บาท เป็นต้น (3) ด้านการเชื่อมโยงตลาดเกษตรกร ร้อยละ 30.00 นำเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิตไปใช้ประโยชน์ เช่น เครื่องสาวไหม อุปกรณ์ทอผ้าไหม เป็นต้น (ตารางที่ 4.10)

4.2.6) การยางแห่งประเทศไทย พบว่า เกษตรกรร้อยละ 92.31 ได้ใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรกลฯ ที่ได้รับการสนับสนุน โดย (1) ด้านการผลิต เกษตรกรร้อยละ 92.31 นำเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต ไปใช้ประโยชน์ เช่น รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ รถบรรทุก โรงคัดคุณภาพผลผลิต และอุปกรณ์สำนักงาน เป็นต้น (2) ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร เกษตรกรร้อยละ 21.30 นำเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิตไปใช้ประโยชน์ เช่น การนำเครื่องอัดก้อนยางพารา เครื่องอบยางพารามาแปรรูปเป็นยางพารารมควันจำหน่าย กิโลกรัมละ 49 บาท เป็นต้น (3) ด้านการเชื่อมโยงตลาด เกษตรกรร้อยละ 35.50 นำเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิตไปใช้ประโยชน์ เช่น เครื่องซังดิจิตอล รถโฟล์คลิฟท์ รถพ่วงดีมพ์ 2 เพลา เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา (Notebook) และเครื่องพิมพ์เอกสาร/ถ่ายเอกสาร เป็นต้น (ตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10 การนำเครื่องจักรกลฯ ไปใช้ประโยชน์ของเกษตรกร ปี 2565

| หน่วยงาน | ไม่ใช้ประโยชน์ | ใช้ประโยชน์ | การนำไปใช้ประโยชน์ | | |
|------------------------|----------------|--------------|--------------------|-------------------------|---------------|
| | | | ด้าน | ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่ม | ด้านการ |
| | | | การผลิต | สินค้าเกษตร | เชื่อมโยงตลาด |
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | 10.57 | 89.43 | 72.56 | 47.25 | 37.12 |
| 2. กรมการข้าว | 5.81 | 94.19 | 82.12 | 53.36 | 38.51 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | 10.91 | 89.09 | 72.89 | 40.49 | 48.51 |
| 4. กรมประมง | 6.67 | 93.33 | 62.23 | 31.11 | 31.11 |
| 5. กรมหม่อนไหม | 40.00 | 60.00 | 60.00 | 30.00 | 30.00 |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | 7.69 | 92.31 | 92.31 | 21.30 | 35.50 |
| ภาพรวม | 7.75 | 92.25 | 78.91 | 49.45 | 38.17 |

หมายเหตุ : เกษตรกรใช้ประโยชน์เครื่องจักรกลฯ ตอบได้มากกว่า 1 ด้าน
ที่มา : จากการสำรวจ

หน่วย : ร้อยละ

4.3) การใช้ประโยชน์ครบทุกรายการที่จัดซื้อ กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ร้อยละ 90.83 ใช้ประโยชน์ในเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ อุปกรณ์ ครบทุกรายการที่จัดซื้อ ส่วนที่เหลือร้อยละ 9.17 ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ครบทุกรายการหรือใช้ประโยชน์น้อย เนื่องจากเครื่องจักรกลฯ ไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับวิธีการเกษตรเดิม และการสำรองไว้ใช้งานในอนาคต เช่น เครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ข้าว กลุ่มจัดซื้อเพื่อการลดต้นทุนการผลิต แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ทำนาหว่านเป็นหลัก จึงไม่นิยมใช้มากนัก เครื่องยี่งอ ข้าว กลุ่มมีแนวทางพัฒนาตลาดโดยการผลิตข้าวสารจำหน่าย แต่ยังไม่มีการประกอบการรับซื้อที่แน่นอน จึงยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ เป็นต้น รายละเอียดในแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

4.3.1) กรมส่งเสริมการเกษตร กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ร้อยละ 92.45 มีการใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรกลฯ ครบทุกรายการที่จัดซื้อ ส่วนที่เหลือร้อยละ 7.55 ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ครบทุกรายการหรือใช้ประโยชน์น้อย เช่น จักรเย็บกระดาษ เครื่องบดอัดเม็ดปุ๋ย เป็นต้น เนื่องจากเกษตรกรยังขาดความชำนาญในการในเครื่องจักรชนิดนั้น ๆ ประกอบกับการได้รับเครื่องจักรกลช้ากว่าฤดูกาลเพาะปลูกที่เกษตรกรมีการลงทุนก่อนหน้าแล้ว จึงนำไปใช้ประโยชน์น้อย

4.3.2) กรมการข้าว กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ร้อยละ 90.15 มีการใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรกลฯ ครบทุกรายการที่จัดซื้อ ส่วนที่เหลือร้อยละ 9.85 ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ครบทุกรายการหรือใช้ประโยชน์น้อย เช่น เครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ข้าว เครื่องคัดแยกสีข้าว รถดำนาแบบนั่งขับ เป็นต้น เนื่องจาก เกษตรกรยังขาดความชำนาญในการในเครื่องจักรชนิดนั้น ๆ ประกอบกับการได้รับเครื่องจักรกลช้ากว่าฤดูกาลเพาะปลูกที่เกษตรกรมีการลงทุนก่อนหน้าแล้ว จึงนำไปใช้ประโยชน์น้อย

4.3.3) กรมปศุสัตว์ กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ร้อยละ 81.82 มีการใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรกลฯ ครบทุกรายการที่จัดซื้อ ส่วนที่เหลือร้อยละ 18.18 ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ครบทุกรายการหรือใช้ประโยชน์น้อย เช่น เครื่องผสมอาหารสัตว์ เครื่องซีลสุญญากาศ เป็นต้น เนื่องจาก เกษตรกรยังขาดความชำนาญในการในเครื่องจักรชนิดนั้น ๆ ประกอบกับการได้รับเครื่องจักรกลช้ากว่าฤดูกาลเพาะปลูกที่เกษตรกรมีการลงทุนก่อนหน้าแล้ว จึงนำไปใช้ประโยชน์น้อย

4.3.4) กรมประมง กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ทั้งหมดมีการใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรกลฯ ครบทุกรายการที่จัดซื้อ

4.3.5) กรมหม่อนไหม กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ทั้งหมดมีการใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรกลฯ ครบทุกรายการที่จัดซื้อ

4.3.6) การยางแห่งประเทศไทย กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ร้อยละ 92.31 มีการใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรกลฯ ครบทุกรายการที่จัดซื้อ ส่วนที่เหลือร้อยละ 7.69 ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ครบทุกรายการหรือใช้ประโยชน์น้อย เช่น เครื่องบดอัดเม็ดปุ๋ย รถบรรทุก 6 ล้อ เป็นต้น เนื่องจาก เกษตรกรยังขาดความชำนาญในการในเครื่องจักรชนิดนั้น ๆ ประกอบกับการได้รับเครื่องจักรกลช้ากว่าฤดูกาลเพาะปลูกที่เกษตรกรมีการลงทุนก่อนหน้าแล้ว จึงนำไปใช้ประโยชน์น้อย (ตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.11 การใช้ประโยชน์ครบทุกรายการของเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต ปี 2565

หน่วย : ร้อยละ

| หน่วยงาน | ครบทุกรายการ | ไม่ครบทุกรายการ |
|------------------------|--------------|-----------------|
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | 92.45 | 7.55 |
| 2. กรมการข้าว | 90.15 | 9.85 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | 81.82 | 18.18 |
| 4. กรมประมง | 100.00 | - |
| 5. กรมหม่อนไหม | 100.00 | - |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | 92.31 | 7.69 |
| ภาพรวม | 90.83 | 9.17 |

ที่มา : จากการสำรวจ

4.4) ความต่อเนื่องการใช้ประโยชน์เครื่องจักรกลฯ กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ร้อยละ 43.19 มีการใช้ประโยชน์เครื่องจักรกลฯ ตลอดทั้งปี ส่วนร้อยละ 56.81 มีการใช้ประโยชน์บางช่วงเวลา โดยใช้เฉพาะช่วงที่มีการเพาะปลูกเท่านั้น ส่วนช่วงเวลาที่เหลือจะหยุดการให้บริการ ทำให้มีการใช้ประโยชน์ไม่เต็มประสิทธิภาพ รายละเอียดในแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

4.4.1) กรมส่งเสริมการเกษตร กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ร้อยละ 49.06 ใช้ประโยชน์เครื่องจักรกลฯ ตลอดทั้งปี ส่วนร้อยละ 50.94 ใช้ประโยชน์บางช่วงเวลา เช่น รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์นำไปใช้ในการเตรียมดินเฉพาะช่วงฤดูการเพาะปลูก เครื่องผสมปุ๋ย อุปกรณ์แปรรูปผลผลิตใช้ภายหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต เป็นต้น

4.4.2) กรมการข้าว กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 37.93 ใช้ประโยชน์เครื่องจักรกลฯ ตลอดทั้งปี ส่วนร้อยละ 62.07 ใช้ประโยชน์บางช่วงเวลา เช่น รถหยอดเมล็ดพันธุ์ใช้ได้เฉพาะช่วงการเพาะปลูกเท่านั้น รถเกี่ยวข้าว ใช้เฉพาะช่วงการเก็บเกี่ยวในพื้นที่ เป็นต้น

4.4.3) กรมปศุสัตว์ กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 54.55 ใช้ประโยชน์เครื่องจักรกลฯ ตลอดทั้งปี ส่วนร้อยละ 45.45 ใช้ประโยชน์บางช่วงเวลา เช่น รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ในการดูแลฟาร์ม อุปกรณ์แปรรูปผลผลิต เป็นต้น

4.4.4) กรมประมง กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 66.67 ใช้ประโยชน์เครื่องจักรกลฯ ตลอดทั้งปี ส่วนร้อยละ 33.33 ใช้ประโยชน์บางช่วงเวลา เช่น อุปกรณ์แปรรูปผลผลิต เป็นต้น

4.4.5) กรมหม่อนไหม กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ทั้งหมดใช้ประโยชน์เครื่องจักรกลฯ ตลอดทั้งปี

4.4.6) การยางแห่งประเทศไทย กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 53.85 ใช้ประโยชน์เครื่องจักรกลฯ ตลอดทั้งปี ส่วนร้อยละ 46.15 ใช้ประโยชน์บางช่วงเวลา เช่น รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ รถบรรทุก 6 ล้อ ในการขนส่งผลผลิตของกลุ่มเพียงบางช่วงเวลา เป็นต้น (ตารางที่ 4.12)

ตารางที่ 4.12 การใช้ประโยชน์ต่อเนื้อของเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต ปี 2565

หน่วย : ร้อยละ

| หน่วยงาน | ใช้ตลอดทั้งปี | ใช้บางช่วงเวลา |
|------------------------|---------------|----------------|
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | 49.06 | 50.94 |
| 2. กรมการข้าว | 37.93 | 62.07 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | 54.55 | 45.45 |
| 4. กรมประมง | 66.67 | 33.33 |
| 5. กรมหม่อนไหม | 100.00 | - |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | 53.85 | 46.15 |
| ภาพรวม | 43.19 | 56.81 |

ที่มา : จากการสำรวจ

5) ค่าใช้จ่ายการผลิต

5.1) การเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายการผลิต

จากการสนับสนุนงบประมาณโครงการให้กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่จัดซื้อเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ เพื่อใช้ประโยชน์ พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายการผลิตที่ลดลง ร้อยละ 75.45 ค่าใช้จ่ายการผลิตเท่าเดิม ร้อยละ 1.71 และเพิ่มขึ้น ร้อยละ 22.84 โดยเกษตรกรสามารถลดค่าใช้จ่ายการผลิตลงจากการใช้บริการเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ของกลุ่ม ในราคาต่ำกว่าภาคเอกชน รวมทั้งเกษตรกรนำองค์ความรู้เดิมจากการส่งเสริมภายใต้โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่มาใช้ โดยลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี สารเคมีลง ปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยน้ำ และสารชีวภัณฑ์แทน ในส่วนเกษตรกรที่มีค่าใช้จ่ายเท่าเดิม และเพิ่มขึ้นส่วนใหญ่จะเป็นเกษตรกรในกลุ่มไม่ยืนต้น ไม้ผล พืชผักที่เน้นการเพิ่มปริมาณและคุณภาพผลผลิตเพื่อให้ได้ปริมาณและคุณภาพตามที่คุณประกอบการจึงมีค่าใช้จ่ายในการบำรุงดูแลรักษาที่เพิ่มขึ้น (ตารางที่ 4.13)

ตารางที่ 4.13 ร้อยละของเกษตรกรที่ลดค่าใช้จ่ายการผลิตจากการใช้เครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต ปี 2565

หน่วย : ร้อยละ

| รายการ | ร้อยละของเกษตรกรที่ลดค่าใช้จ่ายการผลิต | | |
|----------------------|--|----------|-------|
| | เพิ่มขึ้น | เท่าเดิม | ลดลง |
| 1. กลุ่มข้าว | 14.29 | 0.29 | 85.42 |
| 2. กลุ่มพืชไร่ | 25.46 | 4.54 | 70.00 |
| - ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ | 16.67 | - | 83.33 |
| - มันสำปะหลัง | 29.09 | 9.09 | 61.82 |
| - อ้อยโรงงาน | 26.67 | - | 73.33 |
| - สับปะรด | 30.00 | - | 70.00 |

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละ

| รายการ | ร้อยละของเกษตรกรที่ลดค่าใช้จ่ายการผลิต | | |
|-------------------------------|--|-------------|--------------|
| | เพิ่มขึ้น | เท่าเดิม | ลดลง |
| 3. กลุ่มไม้ยืนต้น | 40.51 | 3.08 | 56.41 |
| - ยางพารา | 35.38 | 4.62 | 60.00 |
| - ปาล์มน้ำมัน | 47.50 | 0.00 | 52.50 |
| - มะพร้าว | 37.14 | 8.57 | 54.29 |
| - กาแฟ | 20.00 | - | 80.00 |
| - ไม้ | 40.00 | - | 60.00 |
| - หวาย | 40.00 | - | 60.00 |
| 4. กลุ่มไม้ผล | 41.43 | 3.33 | 55.24 |
| - ทุเรียน | 49.09 | - | 50.91 |
| - มังคุด | 48.00 | - | 52.00 |
| - ลำไย | 38.46 | 3.08 | 58.46 |
| - มะม่วง | 50.00 | 5.00 | 45.00 |
| - กลิ้ว | 33.33 | - | 66.67 |
| - มะขามหวาน | 40.00 | - | 60.00 |
| - ฝรั่ง | 20.00 | 20.00 | 60.00 |
| - ส้มเขียวหวาน | 40.00 | - | 60.00 |
| - อะโวคาโด | - | 40.00 | 60.00 |
| - กระท้อน | 40.00 | - | 60.00 |
| 5. กลุ่มพืชผัก/สมุนไพร | 40.00 | 5.45 | 54.55 |
| - ผัก/สมุนไพร | 40.00 | - | 60.00 |
| - พริก | 40.00 | 10.00 | 50.00 |
| - พริกไทย | 40.00 | 20.00 | 40.00 |
| - มันฝรั่ง | 40.00 | - | 60.00 |
| - เห็ดนางฟ้า | 40.00 | - | 60.00 |
| - ข้าวโพดฝักสด | 40.00 | - | 60.00 |
| - บุก | 40.00 | 20.00 | 40.00 |
| 6. กลุ่มหม่อนไหม | 40.00 | - | 60.00 |
| 7. กลุ่มประมง | 26.67 | - | 73.33 |
| - ปลานิล | 40.00 | - | 60.00 |
| - ปลาดุก | 20.00 | - | 80.00 |
| - กุ้งขาว | 20.00 | - | 80.00 |

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

| รายการ | ร้อยละของเกษตรกรที่ลดค่าใช้จ่ายการผลิต | | |
|------------------------------|--|--------------|--------------|
| | หน่วย : ร้อยละ | | |
| | เพิ่มขึ้น | เท่าเดิม | ลดลง |
| 8. กลุ่มปศุสัตว์ | 27.27 | 3.64 | 69.09 |
| - โคนม | 30.00 | - | 70.00 |
| - โคเนื้อ | 25.00 | 10.00 | 65.00 |
| - แพะ | 30.00 | - | 70.00 |
| - ไก่พื้นเมือง | 20.00 | - | 80.00 |
| 10. กลุ่มแมลงเศรษฐกิจ | 8.00 | 12.00 | 80.00 |
| - ผึ้งพันธุ์ | - | - | 100.00 |
| - ผึ้งโพรง | 10.00 | 15.00 | 75.00 |
| ภาพรวม | 22.84 | 1.71 | 75.45 |

ที่มา : จากการสำรวจ

เมื่อพิจารณาจากเกณฑ์การลดค่าใช้จ่ายการผลิตที่ร้อยละ 20 จะเห็นได้ว่า ในภาพรวมค่าใช้จ่ายการผลิตลดลงเฉลี่ย 8.31 ยังต่ำกว่าเกณฑ์ในทุกกลุ่มสินค้า เนื่องจากใช้ประโยชน์ เครื่องจักรกลฯ ยังไม่เต็มประสิทธิภาพครบทุกรายการที่จัดซื้อ และผลกระทบจากราคาปัจจัยการผลิต ปรับสูงขึ้น ได้แก่ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ปุ๋ยเคมี สารกำจัดวัชพืช/ศัตรูพืช ค่าอาหารสัตว์ ยารักษาโรคในสัตว์ รวมทั้งเกษตรกรในกลุ่มไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชผัก ที่เน้นการเพิ่มปริมาณ และคุณภาพผลผลิต จึงมีการใช้จ่าย ในการบำรุงดูแลรักษาที่เพิ่มขึ้น

พิจารณาในแต่ละกลุ่มสินค้ารายละเอียด ดังนี้

(1) **กลุ่มข้าว** เกษตรกรร้อยละ 85.42 มีค่าใช้จ่ายการผลิตลดลง จากการใช้ บริการเครื่องจักรกลฯ ของกลุ่มในราคาถูกกว่าภาคเอกชน จึงสามารถลดค่าใช้จ่ายลง ร้อยละ 0.29 มีค่าใช้จ่ายการผลิตเท่าเดิม และร้อยละ 14.29 มีค่าใช้จ่ายการผลิตที่เพิ่มขึ้น จากการปรับตัวสูงขึ้น ของราคาปัจจัยการผลิต เช่น ค่าใช้จ่ายปุ๋ยเคมีและสารเคมี ค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น เป็นต้น โดยค่าใช้จ่าย การผลิตลดลง เฉลี่ย 386.77 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.68 จากการใช้บริการเครื่องจักรกลฯ ของกลุ่ม ในราคาถูกกว่าท้องตลาด เช่น รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ โดรนเพื่อการเกษตร รถเกี่ยวข้าว เป็นต้น

(2) **กลุ่มพืชไร่** (มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน และสับปะรด) เกษตรกรร้อยละ 70.00 มีค่าใช้จ่ายการผลิตลดลง จากการมีอุปกรณ์ เครื่องจักรกลฯ ใช้ในกลุ่ม จึงสามารถ ลดค่าใช้จ่ายในการจ้างเครื่องจักรกลฯ ในพื้นที่และแรงงานคนในการทำเกษตรลง ร้อยละ 4.54 มีค่าใช้จ่าย การผลิตเท่าเดิม และร้อยละ 25.46 มีค่าใช้จ่ายการผลิตที่เพิ่มขึ้น จากการปรับตัวสูงขึ้นของราคาปัจจัย การผลิต เช่น ค่าใช้จ่ายปุ๋ยเคมีและสารเคมี ค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น เป็นต้น โดยในภาพรวมค่าใช้จ่าย การผลิตลดลงเฉลี่ย 422.00 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.30 โดยเครื่องจักรกลฯ ที่ช่วยลดค่าใช้จ่ายการผลิต เช่น รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ เครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ ลานตากผลผลิต โดรนเพื่อการเกษตร เป็นต้น

(3) กลุ่มไม้ยืนต้น (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว กาแฟ ไม้ และหวาย) เกษตรกรร้อยละ 56.41 มีค่าใช้จ่ายการผลิตลดลง จากการใช้บริการเครื่องจักรกลฯ ของกลุ่มในราคาถูกกว่าภาคเอกชน จึงสามารถลดค่าใช้จ่ายในการจ้างเครื่องจักรกลฯ ในพื้นที่และแรงงานคนในการทำเกษตรร้อยละ 3.08 มีค่าใช้จ่ายการผลิตเท่าเดิม ร้อยละ 40.51 มีค่าใช้จ่ายการผลิตที่เพิ่มขึ้น จากการปรับตัวสูงขึ้นของราคาปัจจัยการผลิต เช่น ค่าใช้จ่ายปุ๋ยเคมีและสารเคมี ค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น เป็นต้น โดยค่าใช้จ่ายการผลิตลดลงเฉลี่ย 357.00 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.75 โดยเครื่องจักรกลฯ ที่เข้ามาช่วยลดค่าใช้จ่ายการผลิต เช่น เครื่องผสมปุ๋ย ลานรับซื้อผลผลิต อุปกรณ์เก็บเกี่ยวและรีดน้ำยาง เป็นต้น

(4) กลุ่มไม้ผล (ทุเรียน มังคุด ลำไย มะม่วง กัลยัม มะขามหวาน ฝรั่ง ส้มเขียวหวาน อะโวคาโด และกระเทียม) เกษตรกรร้อยละ 55.24 มีค่าใช้จ่ายการผลิตลดลง จากการมีอุปกรณ์เครื่องจักรกลฯ ใช้เองในกลุ่ม จึงสามารถลดค่าใช้จ่ายในการจ้าง และแรงงานคนในการทำเกษตรร้อยละ 3.33 มีค่าใช้จ่ายการผลิตเท่าเดิม และร้อยละ 41.43 มีค่าใช้จ่ายการผลิตที่เพิ่มขึ้น จากการปรับตัวสูงขึ้นของราคาปัจจัยการผลิต เช่น ค่าใช้จ่ายปุ๋ยเคมีและสารเคมี ค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น เป็นต้น ทั้งนี้ร้อยละของเกษตรกรที่มีการเพิ่มและลดค่าใช้จ่ายในการผลิต มีร้อยละการเปลี่ยนแปลงไม่แตกต่างกัน เป็นผลมาจากวิธีการผลิตของเกษตรกรแต่ละรายแตกต่างกัน ส่งผลต่อภาพรวมค่าใช้จ่ายการผลิตไม่เท่ากัน โดยค่าใช้จ่ายการผลิตลดลงเฉลี่ย 275.00 บาทต่อไร่ หรือร้อยละ 2.28 โดยมีการใช้เครื่องจักรกลฯ ที่ช่วยลดค่าใช้จ่ายการผลิต เช่น เครื่องตัดหญ้า รถขุดดิน อุปกรณ์ต่อระบบน้ำ เป็นต้น

(5) กลุ่มพืชผัก/สมุนไพร (ผัก/สมุนไพร พริก พริกไทย มันฝรั่ง เห็ดนางฟ้า ข้าวโพดฝักสด และบุก) เกษตรกรร้อยละ 54.55 มีค่าใช้จ่ายการผลิตที่ลดลงหลังมีโครงการ จากการใช้บริการเครื่องจักรกลฯ ของกลุ่มในราคาถูกกว่าภาคเอกชน จึงสามารถลดค่าใช้จ่ายในการจ้างเครื่องจักรกลฯ ในพื้นที่และแรงงานในการทำเกษตร ร้อยละ 5.45 มีค่าใช้จ่ายการผลิตเท่าเดิม ร้อยละ 40.00 มีค่าใช้จ่ายการผลิตที่เพิ่มขึ้นจากการปรับตัวสูงขึ้นของราคาปัจจัยการผลิต เช่น ค่าใช้จ่ายปุ๋ยเคมีและสารเคมี ค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น เป็นต้น ทั้งนี้ ร้อยละของเกษตรกรที่มีการเพิ่มและลดค่าใช้จ่ายในการผลิต มีร้อยละการเปลี่ยนแปลงไม่แตกต่างกัน เป็นผลมาจากวิธีการผลิตของเกษตรกรแต่ละรายที่แตกต่างกันส่งผลต่อภาพรวมค่าใช้จ่ายการผลิตไม่เท่ากัน โดยในภาพรวมค่าใช้จ่ายการผลิตลดลงเฉลี่ย 2,562.00 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.55 โดยเครื่องจักรกลฯ ที่เข้ามาช่วยลดค่าใช้จ่ายการผลิต เช่น เครื่องตัดหญ้าพร้อมอุปกรณ์ รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ โดรนเพื่อการเกษตร เป็นต้น

(6) กลุ่มหม่อนไหม เกษตรกรร้อยละ 60.00 มีค่าใช้จ่ายการผลิตที่ลดลงหลังมีโครงการจากการมีอุปกรณ์ เครื่องจักรกลฯ ใช้เอง จึงสามารถลดค่าใช้จ่ายในการจ้างเครื่องจักรกลฯ และแรงงานในการทำเกษตร ร้อยละ 40.00 มีค่าใช้จ่ายการผลิตที่เพิ่มขึ้นจากการปรับตัวสูงขึ้นของราคาปัจจัยการผลิต เช่น ค่าใช้จ่ายปุ๋ยเคมี ค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น เป็นต้น โดยในภาพรวมค่าใช้จ่ายการผลิตลดลงเฉลี่ย 206.25 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.10 โดยเครื่องจักรกลฯ ที่เข้ามาช่วยลดค่าใช้จ่ายการผลิต เช่น เครื่องปั้มน้ำพร้อมอุปกรณ์ระบบน้ำ เครื่องพ่นสารชีวภัณฑ์สะพ่ายหลัง อุปกรณ์สาวไหม เป็นต้น

(7) กลุ่มประมง (ปลานิล ปลาดุก และกุ้งขาว) เกษตรกรร้อยละ 73.33 มีค่าใช้จ่ายการผลิตที่ลดลงหลังมีโครงการ จากการมีอุปกรณ์ เครื่องจักรกลฯ ใช้เอง จึงสามารถลดค่าใช้จ่ายในการจ้างเครื่องจักรกลฯ และประหยัดพลังงานไฟฟ้า ร้อยละ 26.67 มีค่าใช้จ่ายการผลิตที่เพิ่มขึ้นจากการปรับตัวสูงขึ้นของราคาปัจจัยการผลิต เช่น อาหารสัตว์และยารักษาโรค ค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น

เป็นต้น โดยในภาพรวมค่าใช้จ่ายการผลิตลดลงเฉลี่ย 1,099.00 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.82 โดยเครื่องจักรกลฯ ที่เข้ามาช่วยลดค่าใช้จ่ายการผลิต เช่น ชุดควบคุมและจัดการคุณภาพน้ำมอเตอร์เกียร์ 3 แรง อุปกรณ์แปรรูปปลา เป็นต้น

(8) **กลุ่มปศุสัตว์** (โคนม โคนเนื้อ แพะ และไก่พื้นเมือง) เกษตรกรร้อยละ 69.09 มีค่าใช้จ่ายการผลิตลดลงจากการมีอุปกรณ์ เครื่องจักรกลฯ ใช้ในกลุ่ม จึงสามารถลดค่าจ้างเครื่องจักรกลฯ และแรงงานในการทำเกษตร ร้อยละ 3.64 มีค่าใช้จ่ายการผลิตเท่าเดิม และร้อยละ 27.27 มีค่าใช้จ่ายการผลิตที่เพิ่มขึ้น จากการปรับตัวสูงขึ้นของราคาปัจจัยการผลิต เช่น อาหารสัตว์ ยารักษาโรค ค่าจ้างแรงงาน เป็นต้น โดยเกษตรกรกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่โคนม มีค่าใช้จ่ายลดลง 1,492.81 บาทต่อตัว คิดเป็นร้อยละ 4.53 เกษตรกรกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่โคนม มีค่าใช้จ่ายลดลง 0.98 บาทต่อกิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 7.29 เกษตรกรกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่แพะ มีค่าใช้จ่ายลดลง 349.13 บาทต่อตัว คิดเป็นร้อยละ 8.94 และเกษตรกร กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ไก่พื้นเมืองมีค่าใช้จ่ายลดลง 2.34 บาท/ตัว คิดเป็นร้อยละ 0.45 โดยเครื่องจักรกลฯ ที่เข้ามาช่วยลดค่าใช้จ่ายการผลิต เช่น รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์เครื่องสูบน้ำสำหรับหลัง เครื่องปลูกหญ้าเนเปียร์ เครื่องหว่านมูลสัตว์ ชุดเครื่องบดวัตถุดิบแบบพกพา เป็นต้น

(9) **กลุ่มแมลงเศรษฐกิจ** (ผึ้งพันธุ์ และผึ้งโพรง) เกษตรกรร้อยละ 80.00 มีค่าใช้จ่ายการผลิตลดลง จากการซื้ออุปกรณ์เลี้ยงของกลุ่มในราคาถูกกว่าท้องตลาด ร้อยละ 12.00 มีค่าใช้จ่ายการผลิตเท่าเดิม ร้อยละ 8.00 มีค่าใช้จ่ายการผลิตที่เพิ่มขึ้น จากการปรับตัวสูงขึ้นของราคาปัจจัยการผลิต เช่น อาหารเสริม น้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น โดยค่าใช้จ่ายการผลิตลดลงเฉลี่ย 78.00 บาทต่อรัง คิดเป็นร้อยละ 10.63 โดยเครื่องจักรกลฯ ที่เข้ามาช่วยลดค่าใช้จ่ายการผลิต เช่น โรงเรือน เครื่องระเหยความชื้น วัสดุอุปกรณ์ในการเลี้ยงและเก็บเกี่ยวผลผลิต เป็นต้น (ตารางที่ 4.13 และ ตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.14 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตของเกษตรกรในโครงการ ปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66

| กลุ่มสินค้า | ค่าใช้จ่ายการผลิต | | การเปลี่ยนแปลง | |
|----------------------|-------------------|------------|----------------|--------|
| | ปีเพาะปลูก | ปีเพาะปลูก | (+เพิ่ม/-ลด) | |
| | 2563/64 | 2565/66 | มูลค่า | ร้อยละ |
| 1. ข้าว | 3,997.13 | 3,610.36 | -386.77 | -9.68 |
| 2. พืชไร่ | 6,701.00 | 6,279.00 | -422.00 | -6.30 |
| - น้ำมันสำหรับหลัง | 5,152.27 | 4,775.73 | -376.54 | -7.31 |
| - ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ | 5,235.65 | 4,761.41 | -474.24 | -9.06 |
| - อ้อยโรงงาน | 9,585.20 | 9,168.62 | -416.58 | -4.35 |
| - สับปรด | 18,307.00 | 17,258.00 | -1,049.00 | -5.73 |
| 3. ไม้ยืนต้น | 6,214.00 | 5,857.00 | -357.00 | -5.75 |
| - ปาล์มน้ำมัน | 6,244.37 | 5,967.47 | -276.90 | -4.43 |
| - ยางพารา | 6,244.81 | 5,771.78 | -473.03 | -7.57 |
| - มะพร้าว | 4,304.26 | 4,190.74 | -113.52 | -2.64 |
| - กาแฟ | 3,718.20 | 3,521.00 | -197.20 | -5.30 |

หน่วย : บาทต่อไร่

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

| กลุ่มสินค้า | หน่วย : บาทต่อไร่ | | | |
|----------------------------------|-------------------|-------------------|------------------|---------------|
| | ค่าใช้จ่ายการผลิต | ค่าใช้จ่ายการผลิต | การเปลี่ยนแปลง | |
| | ปีเพาะปลูก | ปีเพาะปลูก | (+เพิ่ม/-ลด) | |
| | 2563/64 | 2565/66 | มูลค่า | ร้อยละ |
| - ไร่ | 12,767.20 | 12,524.00 | -243.20 | -1.90 |
| - หวาย | 7,624.61 | 7,396.99 | -227.62 | -2.99 |
| 4. ไม้ผล | 12,086.00 | 11,811.00 | -275.00 | -2.28 |
| - ลำไย | 9,234.51 | 9,029.84 | -204.67 | -2.22 |
| - ทูเรียน | 22,903.98 | 22,692.00 | -211.98 | -0.93 |
| - มังคุด | 8,907.12 | 8,539.77 | -367.35 | -4.12 |
| - มะม่วง | 10,304.40 | 9,955.80 | -348.60 | -3.38 |
| - อะโวคาโด | 6,560.00 | 6,044.00 | -516.00 | -7.87 |
| - กล้วย | 10,570.00 | 10,220.00 | -350.00 | -3.31 |
| - มะขามหวาน | 4,012.00 | 3,980.00 | -32.00 | -0.80 |
| - กระท้อน | 11,850.20 | 11,826.00 | -24.20 | -0.20 |
| - ส้มเขียวหวาน | 21,803.83 | 21,725.16 | -78.67 | -0.36 |
| - ฝรั่ง | 22,710.30 | 22,442.20 | -268.10 | -1.18 |
| 5. พืชผัก | 39,090.00 | 36,528.00 | -2,562.00 | -6.55 |
| - ผัก/สมุนไพร | 24,079.83 | 23,628.46 | -451.37 | -1.87 |
| - พริก | 28,776.13 | 27,066.63 | -1,709.50 | -5.94 |
| - พริกไทย | 20,137.80 | 19,962.73 | -175.07 | -0.87 |
| - มันฝรั่ง | 26,887.00 | 26,691.00 | -196.00 | -0.73 |
| - เห็ดนางฟ้า | 485,587.00 | 423,731.00 | -61,856.00 | -12.74 |
| - ข้าวโพดฝักสด | 8,330.00 | 8,148.00 | -182.00 | -2.18 |
| - บุก | 3,080.00 | 2,996.00 | -84.00 | -2.73 |
| 6. หม่อนไหม | 5,032.80 | 4,826.55 | -206.25 | -4.10 |
| 7. ประมง | 134,757.00 | 133,658.00 | -1,099.00 | -0.82 |
| - ปลานิล | 26,952.80 | 26,614.94 | -337.86 | -1.25 |
| - ปลาดุก | 138,449.00 | 137,502.00 | -947.00 | -0.68 |
| - กุ้งขาว | 186,021.85 | 183,749.03 | -2,272.82 | -1.22 |
| 8. ปศุสัตว์ | | | | |
| - โคเนื้อ (บาท/ตัว) | 32,972.25 | 31,479.44 | -1,492.81 | -4.53 |
| - โคนม (บาท/กก.น้ำนมดิบ) | 13.45 | 12.47 | -0.98 | -7.29 |
| - แพะ (บาท/ตัว) | 3,904.46 | 3,555.33 | -349.13 | -8.94 |
| - ไก่พื้นเมือง (บาท/ตัว) | 522.81 | 520.47 | -2.34 | -0.45 |
| 9. แผลงเศรษฐกิจ (บาท/ไร่) | 734.00 | 656.00 | -78.00 | -10.63 |
| - ผึ้งพันธุ์ | 2,461.30 | 2,314.15 | -147.15 | -5.98 |
| - ผึ้งโพรง | 564.50 | 493.78 | -70.72 | -12.53 |
| | ภาพรวม | | | 8.31 |

ที่มา : จากการสำรวจ

5.2) การเปลี่ยนแปลงค่าปัจจัยการผลิตจากการใช้เครื่องจักรกลฯ จากการสนับสนุนโครงการทำให้เกษตรกรสามารถลดค่าใช้จ่ายในการผลิตลงได้ เนื่องจากเกษตรกรใช้บริการเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ของกลุ่มในราคาต่ำกว่าภาคเอกชน และมีเครื่องจักรกลฯ ใช้เพียงพอ ลดการจ้างแรงงานเอกชนที่มีค่าจ้างสูง รวมทั้งเกษตรกรลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี จากการปรับราคาสูงขึ้น ปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์/สารชีวภาพ ยกตัวอย่าง ใน 10 สินค้าเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ ดังนี้

5.2.1) สินค้าข้าว

ในภาพรวมสามารถลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 386.77 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 3,997.13 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 3,610.36 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.68) จากการเปลี่ยนแปลงค่าจ้างเครื่องจักร/แรงงานที่ลดลง 370.82 บาทต่อไร่ และค่าปัจจัยการผลิตที่ลดลง 15.95 บาทต่อไร่ โดยรายละเอียดค่าใช้จ่ายการผลิตที่ลดลง เช่น

(1) การเตรียมดิน ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 109.71 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 697.85 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 588.14 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.72) จากการให้บริการรถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ผานพรวนของกลุ่มในราคาต่ำกว่าภาคเอกชน

(2) การฉีดยา ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 31.95 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 138.41 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 106.46 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 23.08) จากการให้บริการโดรนเพื่อการเกษตร เครื่องฉีดพ่นยาของกลุ่มในราคาต่ำกว่าภาคเอกชน

(3) ค่าปุ๋ยเคมี ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 31.42 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 583.39 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 551.97 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.39) โดยเกษตรกรลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีลง 14.28 กิโลกรัมต่อไร่ (ก่อนโครงการ 40.09 กิโลกรัมต่อไร่ หลังโครงการ 25.81 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.39) ปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์/สารชีวภาพที่เพิ่มขึ้น 17.15 กิโลกรัมต่อไร่ (ก่อนโครงการ 51.42 กิโลกรัมต่อไร่ หลังโครงการ 68.57 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.91) เนื่องจากกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่จัดซื้อวัสดุทางการเกษตรที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการมาผสมทำปุ๋ยอินทรีย์จำหน่ายให้สมาชิกในราคาถูกลงกว่าท้องตลาด

(4) การเก็บเกี่ยว ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 106.25 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 696.64 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 590.39 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.25) จากการให้บริการรถเกี่ยวข้าวของกลุ่มในราคาต่ำกว่าภาคเอกชน

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายการผลิต/ค่าปัจจัยการผลิตที่ลดลงจากการใช้บริการเครื่องมือ หรืออุปกรณ์อื่น ๆ เช่น การผสมปุ๋ยจำหน่ายให้สมาชิกในราคาต่ำกว่าท้องตลาด การให้บริการหว่านปุ๋ย เครื่องปั้มน้ำของกลุ่ม และให้บริการอัดฟางในราคาต่ำภาคเอกชน เป็นต้น (ตารางที่ 4.15)

ตารางที่ 4.15 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตสินค้าข้าวของเกษตรกรในโครงการ ปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66

| รายการ | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2563/64 | | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2565/66 | | การเปลี่ยนแปลง (+ เพิ่ม/- ลด) | | ร้อยละ |
|--|--|---------------------|--|---------------------|----------------------------------|---------------------|--------------|
| | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | |
| | | | | | | | |
| 1) ค่าจ้างเครื่องจักร/แรงงาน | - | 2,514.82 | - | 2,144.00 | - | -370.82 | -14.75 |
| 1.1) ค่าเตรียมดิน | - | 697.85 | - | 588.14 | - | -109.71 | -15.72 |
| 1.2) ค่าปลูก/ค่าซ่อม | - | 230.81 | - | 220.95 | - | -9.86 | -4.27 |
| 1.3) ค่าฉีดยา | - | 138.41 | - | 106.46 | - | -31.95 | -23.08 |
| 1.4) ค่าใส่ปุ๋ย | - | 100.88 | - | 93.89 | - | -6.99 | -6.93 |
| 1.5) ค่าดูแลรักษา | - | 526.93 | - | 424.63 | - | -102.30 | -19.41 |
| 1.6) ค่าเก็บเกี่ยว | - | 696.64 | - | 590.39 | - | -106.25 | -15.25 |
| 1.7) ค่าขนส่ง | - | 123.30 | - | 119.54 | - | -3.76 | -3.05 |
| 2) ค่าปัจจัยการผลิต | - | 1,482.31 | - | 1,466.36 | - | -15.95 | -1.08 |
| 2.1) ค่าเมล็ดพันธุ์ | 18.83 | 342.74 | 18.59 | 343.02 | -0.24 | 0.28 | 0.08 |
| 2.2) ค่าปุ๋ยเคมี | 40.09 | 583.39 | 25.81 | 551.97 | -14.28 | -31.42 | -5.39 |
| 2.3) ค่าปุ๋ยอินทรีย์/ชีวภาพ | 51.42 | 140.49 | 68.57 | 160.03 | 17.15 | 19.54 | 13.91 |
| - ปุ๋ยอินทรีย์ | 49.34 | 107.88 | 65.81 | 126.74 | 16.47 | 18.86 | 17.48 |
| - สารชีวภาพ | 2.08 | 32.61 | 2.76 | 33.29 | 0.68 | 0.68 | 2.09 |
| 2.4) ค่าสารกำจัดศัตรูพืช และวัชพืช | 2.37 | 153.15 | 2.31 | 136.51 | -0.06 | -16.64 | -10.87 |
| 2.5) ค่าสารอื่น ๆ และวัสดุปรับปรุงดิน | 1.74 | 13.67 | 2.50 | 16.93 | 0.76 | 3.26 | 23.85 |
| 2.6) ค่าน้ำมัน | 6.74 | 138.49 | 6.63 | 156.81 | -0.11 | 18.32 | 13.23 |
| 2.7) ค่าไฟฟ้า | - | 4.26 | - | 4.39 | - | 0.13 | 3.05 |
| 2.8) ค่าน้ำ | - | 6.19 | - | 8.11 | - | 1.92 | 31.02 |
| 2.9) ค่าวัสดุการเกษตร/วัสดุสิ้นเปลือง | - | 25.48 | - | 21.83 | - | -3.65 | -14.32 |
| 2.10) อื่น ๆ เช่น ค่าเช่าที่ดิน ค่าจ้างและบริการอื่น ๆ เป็นต้น | - | 74.45 | - | 66.76 | - | -7.69 | -10.33 |
| รวม | | 3,997.13 | | 3,610.36 | | -386.77 | -9.68 |

ที่มา : จากการสำรวจ

5.2.2) สินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ในภาพรวมสามารถลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 474.24 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 5,235.65 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 4,761.41 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.06) จากการเปลี่ยนแปลงค่าจ้างเครื่องจักร/แรงงานที่ลดลง 432.67 บาทต่อไร่ และค่าปัจจัยการผลิตที่ลดลง 41.57 บาทต่อไร่ เนื่องจากเกษตรกรใช้บริการเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ของกลุ่มในราคาต่ำ

กว่าภาคเอกชน และมีเครื่องจักรกลฯ ใช้เพียงพอ ลดการจ้างแรงงานเอกชนที่มีค่าจ้างสูง รวมทั้งเกษตรกรลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี จากการปรับราคาสูงขึ้น ปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์/สารชีวภาพ โดยรายละเอียดค่าใช้จ่ายการผลิตที่ลดลง เช่น

(1) **การเตรียมดิน** ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 109.67 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 615.00 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 505.33 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 17.83) จากการให้บริการรถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ผ่านพรอนยกร่องของกลุ่ม

(2) **การฉีดยา** ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 193.91 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 422.72 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 228.81 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 45.87) จากการให้บริการโดรนเพื่อการเกษตร เครื่องฉีดพ่นของกลุ่มใน

(3) **ค่าปลูก** ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 61.33 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 212.00 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 150.67 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 28.93) จากการใช้เครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ของกลุ่ม

(4) **ค่าปุ๋ยเคมี** ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 111.14 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 985.04 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 873.90 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.28) โดยเกษตรกรลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีลง 12.08 กิโลกรัมต่อไร่ (ก่อนโครงการ 44.49 กิโลกรัมต่อไร่ หลังโครงการ 32.44 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.28) ปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์/สารชีวภาพที่เพิ่มขึ้น 0.53 กิโลกรัมต่อไร่ (ก่อนโครงการ 3.20 กิโลกรัมต่อไร่ หลังโครงการ 3.73 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.14) เนื่องจากราคาปุ๋ยเคมีปรับสูงขึ้นเกษตรกรขาดเงินทุนในการใส่ปุ๋ย จึงเพิ่มปริมาณการใช้ปุ๋ยอินทรีย์/สารชีวภาพ

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายการผลิต/ค่าปัจจัยการผลิตที่ลดลงจากการใช้บริการเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ อื่น ๆ เช่น การตัดต้นข้าวโพด และทำความสะอาดเมล็ดข้าวโพดหลังการเก็บเกี่ยว ในราคาต่ำกว่าท้องตลาด (ตารางที่ 4.16)

ตารางที่ 4.16 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรในโครงการ ปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66

| รายการ | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2563/64 | | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2565/66 | | การเปลี่ยนแปลง (+ เพิ่ม/- ลด) | | |
|----------------------|--|---------------------|--|---------------------|----------------------------------|---------------------|---------|
| | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ร้อยละ |
| | 1) ค่าจ้างเครื่องจักร/แรงงาน | - | 2,497.90 | - | 2,065.23 | - | -432.67 |
| 1.1) ค่าเตรียมดิน | - | 615.00 | - | 505.33 | - | -109.67 | -17.83 |
| 1.2) ค่าปลูก/ค่าซ่อม | - | 212.00 | - | 150.67 | - | -61.33 | -28.93 |
| 1.3) ค่าฉีดยา | - | 422.72 | - | 228.81 | - | -193.91 | -45.87 |
| 1.4) ค่าใส่ปุ๋ย | - | 204.61 | - | 188.11 | - | -16.50 | -8.06 |
| 1.5) ค่าดูแลรักษา | - | 414.42 | - | 390.75 | - | -23.67 | -5.71 |
| 1.6) ค่าเก็บเกี่ยว | - | 485.04 | - | 468.37 | - | -16.67 | -3.44 |
| 1.7) ค่าขนส่ง | - | 144.11 | - | 133.19 | - | -10.92 | -7.58 |

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

| รายการ | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2563/64 | | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2565/66 | | การเปลี่ยนแปลง (+ เพิ่ม/- ลด) | | |
|---|--|---------------------|--|---------------------|----------------------------------|---------------------|--------------|
| | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ร้อยละ |
| | 2) ค่าปัจจัยการผลิต | - | 2,737.75 | - | 2,696.18 | - | -41.57 |
| 2.1) ค่าเมล็ดพันธุ์ | 5.11 | 632.11 | 5.11 | 638.44 | 0.00 | 6.33 | 1.00 |
| 2.2) ค่าปุ๋ยเคมี | 44.49 | 985.04 | 32.44 | 873.90 | -12.05 | -111.14 | -11.28 |
| 2.3) ค่าปุ๋ยอินทรีย์/ ชีวภาพ | 3.20 | 186.67 | 3.73 | 200.00 | 0.53 | 13.33 | 7.14 |
| 2.4) ค่าสารกำจัดศัตรู พืชและวัชพืช | 0.89 | 248.87 | 0.65 | 246.25 | -0.24 | -2.62 | -1.05 |
| 2.5) ค่าสารอื่น ๆ และ วัสดุปรับปรุงดิน | 0.41 | 226.67 | 0.73 | 230.00 | 0.32 | 3.33 | 1.47 |
| 2.6) ค่าน้ำมัน | 5.58 | 195.19 | 5.56 | 250.12 | -0.02 | 54.93 | 28.14 |
| 2.7) ค่าไฟฟ้า | - | 96.67 | - | 102.80 | - | 6.13 | 6.34 |
| 28) อื่น ๆ เช่น ค่าเช่าที่ดิน ค่าเช่าเครื่องจักร ค่าจ้างและบริการ อื่น ๆ เป็นต้น | - | 166.53 | - | 154.67 | - | -11.86 | -7.12 |
| รวม | | 5,235.65 | | 4,761.41 | | -474.24 | -9.06 |

ที่มา : จากการสำรวจ

5.2.3) สิ้นค้ำมันสำปะหลัง

ในภาพรวมสามารถลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 376.54 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 5,152.27 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 4,775.73 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.31) จากการเปลี่ยนแปลงค่าจ้างเครื่องจักร/แรงงานที่ลดลง 431.62 บาทต่อไร่ แต่ค่าปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น 55.08 บาทต่อไร่ เนื่องจากเกษตรกรใช้บริการเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ของกลุ่มในราคาต่ำกว่าภาคเอกชน และมีเครื่องจักรกลฯ ใช้เพียงพอ ลดการจ้างแรงงานเอกชนที่มีค่าจ้างสูง รวมทั้งเกษตรกรลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี จากการปรับราคาสูงขึ้น ปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์/สารชีวภาพ โดยรายละเอียดค่าใช้จ่ายการผลิตที่ลดลง เช่น

(1) การเตรียมดิน ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 93.63 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 678.36 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 584.73 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.80) จากการใช้บริการรถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ผ่านพรวนยกร่องของกลุ่ม

(2) ค่าปุ๋ยเคมี ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 17.54 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 675.92 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 658.38 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.59) โดยเกษตรกรลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีลง 11.13 กิโลกรัมต่อไร่ (ก่อนโครงการ 34.24 กิโลกรัมต่อไร่ หลังโครงการ 23.11 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.59) ปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์/สารชีวภาพที่เพิ่มขึ้น 20.20 กิโลกรัมต่อไร่

(ก่อนโครงการ 138.50 กิโลกรัมต่อไร่ หลังโครงการ 158.70 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.12) เนื่องจากกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่จัดซื้อวัสดุทางการเกษตรที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการมาผสมทำปุ๋ยอินทรีย์จำหน่ายให้สมาชิกในราคาถูกลงกว่าท้องตลาด

(3) การเก็บเกี่ยว ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 196.16 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 1,247.01 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 1,050.85 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.73) จากการใช้บริการอุปกรณ์เครื่องชุดหัวมันสำปะหลังของกลุ่ม

(4) ค่าขนส่ง ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 56.11 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 186.48 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 130.37 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 30.09) จากการใช้บริการลานรับซื้อผลผลิตของกลุ่ม ช่วยลดระยะทางในการนำผลผลิตไปจำหน่าย

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายการผลิต/ค่าปัจจัยการผลิตที่ลดลงจากการใช้บริการเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ อื่น ๆ เช่น การใช้เครื่องสับมันสำปะหลัง แทนค่าจ้างแรงงาน การซักรถกระบะ และดัมพ์เทรลเลอร์รถบรรทุก แทนการเช่าจากภาคเอกชน (ตารางที่ 4.17)

ตารางที่ 4.17 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตสินค้ามันสำปะหลังของเกษตรกรในโครงการ ปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66

| รายการ | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2563/64 | | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2565/66 | | การเปลี่ยนแปลง (+ เพิ่ม/- ลด) | | |
|---------------------------------------|--|---------------------|--|---------------------|----------------------------------|---------------------|---------|
| | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ร้อยละ |
| | 1) ค่าจ้างเครื่องจักร/แรงงาน | - | 3,212.60 | - | 2,780.98 | - | -431.62 |
| 1.1) ค่าเตรียมดิน | - | 678.36 | - | 584.73 | - | -93.63 | -13.80 |
| 1.2) ค่าปลูก/ค่าซ่อม | - | 382.93 | - | 374.42 | - | -8.51 | -2.22 |
| 1.3) ค่าฉีดยา | - | 283.62 | - | 240.25 | - | -43.37 | -15.29 |
| 1.4) ค่าใส่ปุ๋ย | - | 186.87 | - | 161.40 | - | -25.47 | -13.63 |
| 1.5) ค่าดูแลรักษา | - | 247.33 | - | 238.96 | - | -8.37 | -3.38 |
| 1.6) ค่าเก็บเกี่ยว | - | 1,247.01 | - | 1,050.85 | - | -196.16 | -15.73 |
| 1.7) ค่าขนส่ง | - | 186.48 | - | 130.37 | - | -56.11 | -30.09 |
| 2) ค่าปัจจัยการผลิต | - | 1,939.67 | - | 1,994.75 | - | 55.08 | 2.84 |
| 2.1) ค่าพันธุ์ (ต้น) | 1,461.82 | 575.09 | 1,461.82 | 577.22 | - | 2.13 | 0.37 |
| 2.2) ค่าปุ๋ยเคมี | 34.24 | 675.92 | 23.11 | 658.38 | -11.13 | -17.54 | -2.59 |
| 2.3) ค่าปุ๋ยอินทรีย์/ ชีวภาพ | 138.50 | 207.33 | 158.70 | 236.61 | 20.20 | 29.28 | 14.12 |
| - ปุ๋ยอินทรีย์ | 101.67 | 168.15 | 124.40 | 188.88 | 22.73 | 20.73 | 12.33 |
| - สารชีวภาพ | 36.83 | 39.18 | 34.30 | 47.73 | -2.53 | 8.55 | 21.82 |
| 2.4) ค่าสารกำจัดศัตรูพืช และวัชพืช | 1.56 | 233.97 | 1.48 | 230.52 | -0.08 | -3.45 | -1.47 |

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

| รายการ | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2563/64 | | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2565/66 | | การเปลี่ยนแปลง (+ เพิ่ม/- ลด) | | |
|---|--|---------------------|--|---------------------|----------------------------------|---------------------|--------------|
| | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ร้อยละ |
| 2.5) ค่าสารอื่น ๆ และ วัสดุปรับปรุงดิน | 4.05 | 34.4 | 6.41 | 63.85 | 2.36 | 29.45 | 85.61 |
| 2.6) ค่าน้ำมัน | 3.98 | 136.44 | 3.91 | 143.17 | -0.07 | 6.73 | 4.93 |
| 2.7) ค่าไฟฟ้า | - | 21.82 | - | 21.82 | - | - | - |
| 2.8) ค่าวัสดุการเกษตร/ วัสดุสิ้นเปลือง | - | 8.76 | - | 7.31 | - | -1.45 | -16.55 |
| 2.9) อื่น ๆ เช่น ค่าเช่า ที่ดิน ค่าจ้างและ บริการอื่น ๆ เป็นต้น | - | 45.94 | - | 55.87 | - | 9.93 | 21.62 |
| รวม | | 5,152.27 | | 4,775.73 | | -376.54 | -7.31 |

ที่มา : จากการสำรวจ

5.2.4) สิ้นค้าอ้อยโรงงาน

ในภาพรวมสามารถลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 416.58 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 9,585.20 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 9,168.62 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.35) จากการเปลี่ยนแปลงค่าจ้างเครื่องจักร/แรงงานที่ลดลง 448.61 บาทต่อไร่ แต่ค่าปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น 32.03 บาทต่อไร่ เนื่องจากเกษตรกรใช้บริการเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ของกลุ่มในราคาต่ำกว่าภาคเอกชน และมีเครื่องจักรกลฯ ใช้เพียงพอ ลดการจ้างแรงงานเอกชนที่มีค่าจ้างสูง รวมทั้งเกษตรกรลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี จากการปรับราคาสูงขึ้น ปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์/สารชีวภาพ โดยรายละเอียดค่าใช้จ่ายการผลิตที่ลดลง เช่น

(1) การเตรียมดินแปลงใหม่ ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 82.66 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 679.33 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 596.67 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.17) จากการใช้บริการรถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ผานพรวน ยกร่องของกลุ่ม

(2) การปลูก/ซ่อม ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 103.33 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 563.33 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 460.00 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 18.34) จากการใช้บริการชุดเครื่องตัดอ้อยต่อพ่วงของกลุ่ม

(3) ค่าปุ๋ยเคมี ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 93.49 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 1,121.33 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 1,027.84 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.34) โดยเกษตรกรลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีลง 23.82 กิโลกรัมต่อไร่ (ก่อนโครงการ 64.67 กิโลกรัมต่อไร่ หลังโครงการ 40.85 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.34) ปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์/สารชีวภาพที่เพิ่มขึ้น 6.67 กิโลกรัมต่อไร่ (ก่อนโครงการ 170.00 กิโลกรัมต่อไร่ หลังโครงการ 176.67 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 22.15)

เนื่องจาก กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่จัดซื้อวัสดุทางการเกษตรที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการมาผสมทำปุ๋ยอินทรีย์จำหน่ายให้สมาชิกในราคาถูกกว่าท้องตลาด

(4) การเก็บเกี่ยว ลดค่าใช้จ่ายการผลิต 118.44 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 2,143.53 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 2,025.09 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.53) จากการใช้บริการชุดเครื่องตัดอ้อยต่อฟวงของกลุ่ม

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายการผลิต/ค่าปัจจัยการผลิตที่ลดลง จากการใช้บริการเครื่องมือ อุปกรณ์ อื่น ๆ เช่น การผสมปุ๋ยจำหน่ายให้สมาชิกในราคาต่ำกว่าท้องตลาด การใช้รถบรรทุก 6 ล้อของกลุ่ม แทนการใช้จากภาคเอกชน (ตารางที่ 4.18)

ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตสินค้าอ้อยโรงงานของเกษตรกรในโครงการ ปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66

| รายการ | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2563/64 | | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2565/66 | | การเปลี่ยนแปลง (+ เพิ่ม/- ลด) | | |
|---|--|---------------------|--|---------------------|----------------------------------|---------------------|--------------|
| | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ร้อยละ |
| | 1) ค่าจ้างเครื่องจักร/แรงงาน | | 5,406.31 | | 4,957.70 | | -448.61 |
| 1.1) ค่าเตรียมดิน | - | 679.33 | - | 596.67 | - | -82.66 | -12.17 |
| 1.2) ค่าปลูก/ค่าซ่อม | - | 563.33 | - | 460.00 | - | -103.33 | -18.34 |
| 1.3) ค่าฉีดยา | - | 147.33 | - | 138.67 | - | -8.66 | -5.88 |
| 1.4) ค่าใส่ปุ๋ย | - | 545.33 | - | 536.67 | - | -8.66 | -1.59 |
| 1.5) ค่าดูแลรักษา | - | 446.33 | - | 375.00 | - | -71.33 | -15.98 |
| 1.6) ค่าเก็บเกี่ยว | - | 2,143.53 | - | 2,025.09 | - | -118.44 | -5.53 |
| 1.7) ค่าขนส่ง | - | 881.13 | - | 825.60 | - | -55.53 | -6.30 |
| 2) ค่าปัจจัยการผลิต | - | 4,178.89 | - | 4,210.92 | - | 32.03 | 0.77 |
| 2.1) ค่าพันธุ์ (ท่อน) | 1,600.00 | 1,604.47 | 1,610.00 | 1,613.33 | 10.00 | 8.86 | 0.55 |
| 2.2) ค่าปุ๋ยเคมี | 64.67 | 1,121.33 | 40.85 | 1,027.84 | -23.82 | -93.49 | -8.34 |
| 2.3) ค่าปุ๋ยอินทรีย์/ ชีวภาพ | 170.00 | 722.22 | 176.67 | 882.22 | 6.67 | 160.00 | 22.15 |
| 2.4) ค่าสารกำจัดศัตรู พืชและวัชพืช | 0.89 | 269.20 | 0.79 | 255.20 | -0.10 | -14.00 | -5.20 |
| 2.5) ค่าน้ำมัน | 2.77 | 91.67 | 2.73 | 114.00 | -0.04 | 22.33 | 24.36 |
| 2.6) ค่าไฟฟ้า | - | 110.00 | - | 83.33 | - | -26.67 | -24.25 |
| 2.7) ค่าวัสดุการเกษตร /วัสดุสิ้นเปลือง | 20.00 | - | 20.00 | - | - | - | - |
| 2.8) อื่น ๆ (ค่าจ้างและ บริการอื่น ๆ) | - | 240.00 | - | 215.00 | - | -25.00 | -10.42 |
| รวม | | 9,585.20 | | 9,168.62 | | -416.58 | -4.35 |

ที่มา : จากการสำรวจ

5.2.5) สิ้นค้าปาล์มน้ำมัน

ในภาพรวมสามารถลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 276.90 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 6,244.37 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 5,967.47 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.43) จากการเปลี่ยนแปลงค่าจ้างเครื่องจักร/แรงงานที่ลดลง 282.69 บาทต่อไร่ แต่ค่าปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น 5.79 บาทต่อไร่ เกษตรกรใช้บริการเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ของกลุ่มในราคาต่ำกว่าภาคเอกชน และมีเครื่องจักรกลฯ ใช้เพียงพอ ลดการจ้างแรงงานเอกชนที่มีค่าจ้างสูง รวมทั้งเกษตรกรลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี จากการปรับราคาสูงขึ้น ปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์/สารชีวภาพ โดยรายละเอียดค่าใช้จ่ายการผลิตที่ลดลง เช่น

(1) **ค่าปุ๋ยเคมี** ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 267.15 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 2,039.45 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 1,772.30 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.10) จากการใช้บริการแม่ปุ๋ยและเครื่องผสมปุ๋ยของกลุ่ม (ทั้งนี้จากสถานการณ์ราคาปุ๋ยที่เพิ่มขึ้น เกษตรกรปรับลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีลง 41.19 กิโลกรัมต่อไร่ (ก่อนโครงการ 110.86 กิโลกรัมต่อไร่ หลังโครงการ 69.67 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.10) และปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์/ชีวภาพเพิ่มขึ้น 72.72 กิโลกรัมต่อไร่ (ก่อนโครงการ 143.77 กิโลกรัมต่อไร่ หลังโครงการ 216.49 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 46.28)

(2) **การดูแลรักษา** ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 181.81 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 692.02 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 510.21 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 26.27) จากการให้บริการรถแทรกเตอร์ พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงตัดหญ้า เครื่องฉีดพ่นน้ำของกลุ่ม

(3) **ค่าขนส่ง** ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 116.96 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 254.41 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 137.45 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 45.97) จากการให้บริการลานรับซื้อผลผลิตของกลุ่ม ช่วยลดระยะทางในการนำผลผลิตไปจำหน่าย

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายการผลิต/ค่าปัจจัยการผลิตที่ลดลง จากการใช้บริการเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ อื่น ๆ เช่น รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ในการเตรียมดินปลูกปาล์มใหม่ การปรับปรุงพื้นที่ บำรุงต้นปาล์มโดยการสับพีชพร้อมบดละเอียด การใช้บริการรถบรรทุก 6 ล้อของกลุ่มในการขนส่งที่ต่ำกว่าภาคเอกชน (ตารางที่ 4.19)

ตารางที่ 4.19 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตสิ้นค้าปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในโครงการ ปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66

| รายการ | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2563/64 | | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2565/66 | | การเปลี่ยนแปลง (+ เพิ่ม/- ลด) | | |
|--------------------|--|---------------------|--|---------------------|----------------------------------|---------------------|---------|
| | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ร้อยละ |
| | 1) ค่าจ้างแรง | - | 3,114.91 | - | 2,832.22 | - | -282.69 |
| 1.1) ค่าฉีดยา | - | 31.96 | - | 28.21 | - | -3.75 | -11.73 |
| 1.2) ค่าใส่ปุ๋ย | - | 151.25 | - | 114.96 | - | -36.29 | -23.99 |
| 1.3) ค่าดูแลรักษา | - | 692.02 | - | 510.21 | - | -181.81 | -26.27 |
| 1.4) ค่าเก็บเกี่ยว | - | 1,985.27 | - | 2,041.39 | - | 56.12 | 2.83 |
| 1.5) ค่าขนส่ง | - | 254.41 | - | 137.45 | - | -116.96 | -45.97 |

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

| รายการ | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2563/64 | | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2565/66 | | การเปลี่ยนแปลง (+ เพิ่ม/- ลด) | | |
|--|--|---------------------|--|---------------------|----------------------------------|---------------------|--------------|
| | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ร้อยละ |
| | 2) ค่าปัจจัยการผลิต | - | 3,129.46 | - | 3,135.25 | - | 5.79 |
| 2.1) ค่าปุ๋ยเคมี | 110.86 | 2,039.45 | 69.67 | 1,772.30 | -41.19 | -267.15 | -13.10 |
| 2.2) ค่าปุ๋ยอินทรีย์/ชีวภาพ | 143.77 | 531.93 | 216.49 | 778.10 | 72.72 | 246.17 | 46.28 |
| - ปุ๋ยอินทรีย์ | 138.64 | 469.97 | 209.98 | 687.55 | 71.34 | 217.58 | 46.30 |
| - สารชีวภาพ | 5.13 | 61.96 | 6.51 | 90.55 | 1.38 | 28.59 | 46.14 |
| 2.3) ค่าสารกำจัดศัตรู พืชและวัชพืช | 0.39 | 32.49 | 0.27 | 24.44 | -0.12 | -8.05 | -24.78 |
| 2.4) ค่าสารอื่น ๆ และ วัสดุปรับปรุงดิน | 25.98 | 118.50 | 31.40 | 147.64 | 5.42 | 29.14 | 24.59 |
| 2.5) ค่าน้ำมัน | 4.30 | 154.77 | 4.41 | 188.35 | 0.11 | 33.58 | 21.70 |
| 2.6) ค่าไฟฟ้า | - | 15.46 | - | 16.25 | - | 0.79 | 5.11 |
| 2.7) ค่าวัสดุการเกษตร/ วัสดุสิ้นเปลือง | - | 51.75 | - | 55.04 | - | 3.29 | 6.36 |
| 2.8) อื่น ๆ เช่น ค่าเช่า เครื่องจักร ค่าจ้างและ บริการอื่น ๆ เป็นต้น | - | 185.11 | - | 153.13 | - | -31.98 | -17.28 |
| รวม | | 6,244.37 | | 5,967.47 | | -276.90 | -4.43 |

ที่มา : จากการสำรวจ

5.2.6) สิ้นค้ายางพารา

ในภาพรวมสามารถลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 473.03 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 6,244.81 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 5,771.78 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.57) จากการเปลี่ยนแปลงค่าจ้างเครื่องจักร/แรงงานที่ลดลง 278.42 บาทต่อไร่ และค่าปัจจัยการผลิตลดลง 194.61 บาทต่อไร่ เนื่องจากเกษตรกรใช้บริการเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ของกลุ่มในราคาต่ำกว่าภาคเอกชน และมีเครื่องจักรกลฯ ใช้เพียงพอ ลดการจ้างแรงงานเอกชนที่มีค่าจ้างสูง รวมทั้งเกษตรกรลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี จากการปรับราคาสูงขึ้น ปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์/สารชีวภาพ โดยรายละเอียดค่าใช้จ่ายการผลิตที่ลดลง เช่น

(1) **ค่าปุ๋ยเคมี** ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 263.96 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 1,059.67 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 795.71 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 24.91) จากการใช้บริการแม่ปุ๋ยและเครื่องผสมปุ๋ยของกลุ่ม (ทั้งนี้จากสถานการณ์ราคาปุ๋ยที่เพิ่มขึ้น เกษตรกรปรับลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีลง 29.69 กิโลกรัมต่อไร่ (ก่อนโครงการ 58.37 กิโลกรัมต่อไร่ หลังโครงการ 28.68 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 24.91) และปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์/ชีวภาพที่เพิ่มขึ้น 45.03 กิโลกรัมต่อไร่ (ก่อนโครงการ 219.24 กิโลกรัมต่อไร่ หลังโครงการ 264.27 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 21.85)

(2) การดูแลรักษา ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 126.48 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 684.46 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 557.98 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 18.48) จากเครื่องตัดหญ้า อุปกรณ์ให้น้ำของกลุ่ม

(3) ค่าเก็บเกี่ยว ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 128.20 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 3,163.37 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 3,035.17 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.05) จากการที่เกษตรกรกลับมากรีดยางเอง แทนการจ้างแรงงาน โดยใช้อุปกรณ์และองค์ความรู้ของกลุ่ม

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายการผลิต/ค่าปัจจัยการผลิตที่ลดลง จากการให้บริการเครื่องมือ อุปกรณ์อื่น ๆ เช่น การหว่านปุ๋ยแทนค่าจ้างแรงงาน การรวบรวมผลผลิตนํ้ายางแทนการเข้าอุปกรณ์จากภาคเอกชน การให้บริการรถบรรทุกขนส่งในราคาต่ำกว่าท้องตลาด (ตารางที่ 4.20)

ตารางที่ 4.20 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตสินค้าทางการเกษตรของเกษตรกรในโครงการ ปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66

| รายการ | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2563/64 | | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2565/66 | | การเปลี่ยนแปลง (+ เพิ่ม/- ลด) | | |
|---------------------------------------|--|---------------------|--|---------------------|----------------------------------|---------------------|--------------|
| | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ร้อยละ |
| | 1) ค่าจ้างเครื่องจักร/แรงงาน | - | 4,243.44 | - | 3,965.02 | - | -278.42 |
| 1.1) ค่าฉีดยา | - | 68.95 | - | 64.95 | - | -4.00 | -5.80 |
| 1.2) ค่าใส่ปุ๋ย | - | 154.88 | - | 139.32 | - | -15.56 | -10.05 |
| 1.3) ค่าดูแลรักษา | - | 684.46 | - | 557.98 | - | -126.48 | -18.48 |
| 1.4) ค่าเก็บเกี่ยว | - | 3,163.37 | - | 3,035.17 | - | -128.20 | -4.05 |
| 1.5) ค่าขนส่ง | - | 171.78 | - | 167.60 | - | -4.18 | -2.43 |
| 2) ค่าปัจจัยการผลิต | - | 2,001.37 | - | 1,806.76 | - | -194.61 | -9.72 |
| 2.1) ค่าปุ๋ยเคมี | 58.37 | 1,059.67 | 28.68 | 795.71 | -29.69 | -263.96 | -24.91 |
| 2.2) ค่าปุ๋ยอินทรีย์/ชีวภาพ | 219.24 | 350.05 | 264.27 | 426.55 | 45.03 | 76.50 | 21.85 |
| - ปุ๋ยอินทรีย์ | 218.99 | 320.42 | 263.9 | 388.46 | 44.91 | 68.04 | 21.23 |
| - สารชีวภาพ | 0.25 | 29.63 | 0.37 | 38.09 | 0.12 | 8.46 | 28.55 |
| 2.3) ค่าสารกำจัดศัตรูพืช และวัชพืช | 0.31 | 37.75 | 0.22 | 35.05 | -0.09 | -2.70 | -7.15 |
| 2.4) ค่าสารอื่น ๆ และวัสดุปรับปรุงดิน | 5.04 | 125.72 | 6.57 | 155.74 | 1.53 | 30.02 | 23.88 |
| 2.5) ค่าน้ำมัน | 3.74 | 127.32 | 3.54 | 145.59 | -0.20 | 18.27 | 14.35 |
| 2.6) ค่าวัสดุการเกษตร/วัสดุสิ้นเปลือง | - | 176.74 | - | 121.54 | - | -55.20 | -31.23 |
| 2.7) อื่น ๆ (ค่าจ้างและบริการอื่น ๆ) | - | 124.12 | - | 126.58 | - | 2.46 | 1.98 |
| รวม | | 6,244.81 | | 5,771.78 | | -473.03 | -7.57 |

ที่มา : จากการสำรวจ

5.2.7) สิ้นค้าทุเรียน

ในภาพรวมสามารถลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 211.98 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 22,903.98 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 22,692.00 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.93) จากการเปลี่ยนแปลงค่าจ้างเครื่องจักร/แรงงานที่ลดลง 423.66 บาทต่อไร่ แต่ค่าปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น 211.68 บาทต่อไร่ เนื่องจากเกษตรกรใช้บริการเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ของกลุ่มในราคาต่ำกว่าภาคเอกชน และมีเครื่องจักรกลฯ ใช้เพียงพอ ลดการจ้างแรงงานเอกชนที่มีค่าจ้างสูง รวมทั้งเกษตรกรลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี จากการปรับราคาสูงขึ้น ปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์/สารชีวภาพ โดยรายละเอียดค่าใช้จ่ายการผลิตที่ลดลง เช่น

(1) **ค่าปุ๋ยเคมี** ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 77.72 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 3,432.38 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 3,354.66 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.26) จากการใช้บริการแม่ปุ๋ยและเครื่องผสมปุ๋ยของกลุ่ม (ทั้งนี้จากสถานการณ์ราคาปุ๋ยที่เพิ่มขึ้น เกษตรกรปรับลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีลง 32.20 กิโลกรัมต่อไร่ (ก่อนโครงการ 172.92 กิโลกรัมต่อไร่ หลังโครงการ 140.72 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.26) และปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์/ชีวภาพที่เพิ่มขึ้น 18.14 กิโลกรัมต่อไร่ (ก่อนโครงการ 142.44 กิโลกรัมต่อไร่ หลังโครงการ 160.58 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 26.36)

(2) **ค่าดูแลรักษา** ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 363.02 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 2,983.29 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 2,620.27 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.17) จากการใช้รถตัดหญ้า ระบบโซลาเซลล์พร้อมอุปกรณ์ปั้มน้ำประหยัดแรงงาน

(3) **ค่าสารกำจัดศัตรูพืชและวัชพืช** ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 206.81 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 3,715.95 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 3,509.14 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.57) จากการซื้อสารเคมีของกลุ่มในราคาถูกกว่าท้องตลาดทั่วไป

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายการผลิต/ค่าปัจจัยการผลิตที่ลดลง จากการใช้บริการเครื่องมือ อุปกรณ์ อื่น ๆ เช่น การใช้โดรนฉีดพ่นยา และการตัดแต่งกิ่งในราคาต่ำกว่าการจ้างแรงงานอุปกรณ์ในการรวบรวมผลผลิต ตะกร้า เข่ง ตาข่ายแทนการเข้ายืม การให้บริการรถบรรทุกขนส่งในราคาต่ำกว่าการจ้างภาคเอกชน (ตารางที่ 4.21)

ตารางที่ 4.21 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตสิ้นค้าทุเรียนของเกษตรกรในโครงการ ปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66

| รายการ | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2563/64 | | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2565/66 | | การเปลี่ยนแปลง (+ เพิ่ม/- ลด) | | |
|--------------------|--|---------------------|--|---------------------|----------------------------------|---------------------|---------|
| | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ร้อยละ |
| | 1) ค่าจ้างเครื่องจักร/แรงงาน | - | 7,619.40 | - | 7,195.74 | - | -423.66 |
| 1.1) ค่าฉีดยา | - | 1,140.15 | - | 1,121.4 | - | -18.75 | -1.64 |
| 1.2) ค่าใส่ปุ๋ย | - | 624.69 | - | 561.69 | - | -63.00 | -10.09 |
| 1.3) ค่าดูแลรักษา | - | 2,983.29 | - | 2,620.27 | - | -363.02 | -12.17 |
| 1.4) ค่าเก็บเกี่ยว | - | 2,724.91 | - | 2,770.56 | - | 45.65 | 1.68 |
| 1.5) ค่าขนส่ง | - | 146.36 | - | 121.82 | - | -24.54 | -16.77 |

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

| รายการ | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2563/64 | | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2565/66 | | การเปลี่ยนแปลง (+ เพิ่ม/- ลด) | | ร้อยละ |
|--|--|---------------------|--|---------------------|----------------------------------|---------------------|--------------|
| | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | |
| | 2) ค่าปัจจัยการผลิต | - | 15,284.58 | - | 15,496.26 | - | |
| 2.1) ค่าปุ๋ยเคมี | 172.92 | 3,432.38 | 140.72 | 3,354.66 | -32.20 | -77.72 | -2.26 |
| 2.2) ค่าปุ๋ยอินทรีย์/ ชีวภาพ | 142.44 | 1,589.05 | 160.58 | 2,007.91 | 18.14 | 418.86 | 26.36 |
| - ปุ๋ยอินทรีย์ | 125.1 | 1,216.56 | 142.26 | 1,561.71 | 17.16 | 345.15 | 28.37 |
| - สารชีวภาพ | 17.34 | 372.49 | 18.32 | 446.2 | 0.98 | 73.71 | 19.79 |
| 2.3) ค่าสารกำจัดศัตรู พืช และวัชพืช | 20.37 | 3,715.95 | 20.25 | 3,509.14 | -0.12 | -206.81 | -5.57 |
| 2.4) ค่าสารอื่น ๆ และ วัสดุปรับปรุงดิน | 135.63 | 3,935.96 | 153.15 | 4,045.71 | 17.52 | 109.75 | 2.79 |
| 2.5) ค่าน้ำมัน | 15.26 | 535.8 | 14.19 | 607.15 | -1.07 | 71.35 | 13.32 |
| 2.6) ค่าไฟฟ้า | - | 654.04 | - | 601.60 | - | -52.44 | -8.02 |
| 2.7) ค่าน้ำ | - | 58.45 | - | 62.09 | - | 3.64 | 6.23 |
| 2.8) ค่าวัสดุการเกษตร/ วัสดุสิ้นเปลือง | - | 602.95 | - | 419.00 | - | -183.95 | -30.51 |
| 2.9) อื่น ๆ เช่น ค่าเช่า เครื่องจักร ค่าจ้างและ บริการอื่น ๆ เป็นต้น | - | 760.00 | - | 889.00 | - | 129.00 | 16.97 |
| รวม | | 22,903.98 | | 22,692.00 | | -211.98 | -0.93 |

ที่มา : จากการสำรวจ

5.2.8) สิ้นค้าโคเนื้อ

ในภาพรวมสามารถลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 1,492.82 บาทต่อตัว (ก่อนโครงการ 32,972.25 บาทต่อตัว หลังโครงการ 31,479.44 บาทต่อตัว คิดเป็นร้อยละ 4.53) จากการเปลี่ยนแปลงค่าจ้างเครื่องจักร/แรงงานที่ลดลง 25.00 บาทต่อตัว และค่าปัจจัยการผลิตลดลง 1,467.82 บาทต่อตัว เนื่องจากเกษตรกรใช้บริการเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ของกลุ่มในราคาต่ำกว่าภาคเอกชน และมีเครื่องจักรกลฯ ใช้เพียงพอ ลดการจ้างแรงงานเอกชนที่มีค่าจ้างสูง โดยรายละเอียดค่าใช้จ่ายการผลิตที่ลดลง เช่น

(1) ค่าอาหารสัตว์ ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 179.50 บาทต่อตัว (ก่อนโครงการ 8,292.38 บาทต่อตัว หลังโครงการ 8,112.89 บาทต่อตัว คิดเป็นร้อยละ 2.16) จากการใช้เครื่องผสมอาหาร ถังหมักบ่มอาหารและเครื่องอัดฟาง

(2) ค่าดูแลรักษา ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 40.00 บาทต่อตัว (ก่อนโครงการ 859.15 บาทต่อตัว หลังโครงการ 819.15 บาทต่อตัว คิดเป็นร้อยละ 4.66) จากการใช้รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงลดค่าจ้างแรงงาน เครื่องตัดหญ้า (ตารางที่ 4.22)

ตารางที่ 4.22 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตสินค้าโคเนื้อของเกษตรกรในโครงการ ปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66

| รายการ | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2563/64 | | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2565/66 | | การเปลี่ยนแปลง (+ เพิ่ม/- ลด) | | ร้อยละ |
|-------------------------------------|--|---------------------|--|---------------------|----------------------------------|---------------------|--------------|
| | ปริมาณ (กก./ตัว) | มูลค่า (บาท/ตัว) | ปริมาณ (กก./ตัว) | มูลค่า (บาท/ตัว) | ปริมาณ (กก./ตัว) | มูลค่า (บาท/ตัว) | |
| | | | | | | | |
| 1) ค่าจ้างเครื่องจักร/แรงงาน | - | 1,456.05 | - | 1,431.05 | - | -25.00 | -1.72 |
| 1.1) ค่าดูแลรักษา | - | 859.15 | - | 819.15 | - | -40.00 | -4.66 |
| 1.2) ค่าให้อาหาร | - | 290.00 | - | 290.00 | - | - | - |
| 1.3) ค่าฉีดยา | - | 134.40 | - | 149.40 | - | 15.00 | 11.16 |
| 1.4) ค่าเก็บผลผลิต | - | 82.50 | - | 82.50 | - | - | - |
| 1.5) ค่าขนส่ง | - | 90.00 | - | 90.00 | - | - | - |
| 2) ค่าปัจจัยการผลิต | - | 31,516.20 | - | 30,048.39 | - | -1,467.82 | -4.66 |
| 2.1) ค่าพันธุ์สัตว์ | - | 22,250.00 | - | 20,950.00 | - | -1,300.00 | -5.84 |
| 2.2) ค่าอาหาร | 940.00 | 8,292.38 | 961.54 | 8,112.89 | 21.54 | -179.50 | -2.16 |
| 2.3) ค่ายารักษา (ขวด) ^{1/} | 1.20 | 418.82 | 1.14 | 412.50 | 0.06 | -6.32 | -1.51 |
| 2.4) ค่าฮอร์โมน (ขวด) ^{1/} | 0.64 | 161.50 | 0.64 | 166.00 | - | 4.50 | 2.79 |
| 2.5) ค่าน้ำมัน | - | 90.00 | - | 102.50 | - | 12.50 | 13.89 |
| 2.6) ค่าไฟฟ้า | - | 55.50 | - | 75.00 | - | 19.50 | 35.14 |
| 2.7) ค่าน้ำ | - | 88.00 | - | 94.50 | - | 6.50 | 7.39 |
| 2.8) ค่าวัสดุทางการแพทย์ | - | 160.00 | - | 135.00 | - | - 25.00 | -15.63 |
| รวม | | 32,972.25 | | 31,479.44 | | -1,492.82 | -4.53 |

หมายเหตุ : ^{1/}ค่ายารักษา และค่าฮอร์โมน ปริมาณ 1 ขวด เท่ากับ 20 มิลลิลิตร
ที่มา : จากการสำรวจ

5.2.9) สินค้ากุ้งขาว

ในภาพรวมสามารถลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 2,272.82 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 186,021.85 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 183,749.03 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.22) จากการเปลี่ยนแปลงค่าจ้างเครื่องจักร/แรงงานที่ลดลง 1,260.00 บาทต่อไร่ และค่าปัจจัยการผลิตลดลง 1,012.82 บาทต่อไร่ เนื่องจากเกษตรกรใช้บริการเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ของกลุ่มในราคาต่ำกว่าภาคเอกชน และมีเครื่องจักรกลฯ ใช้เพียงพอ ลดการจ้างแรงงานเอกชนที่มีค่าจ้างสูง โดยรายละเอียดค่าใช้จ่ายการผลิตที่ลดลง เช่น

(1) ค่าดูแลรักษา ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 1,020.00 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 5,400.00 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 4,380.00 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 18.89) จากการใช้ชุดควบคุมและจัดการคุณภาพน้ำสำหรับฟาร์มเพาะเลี้ยงกุ้งขาว และมอเตอร์เกียร์ 3 แรงช่วยประหยัดค่าจ้างแรงงานลง

(2) ค่าให้อาหาร ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 400.00 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 5,200.00 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 4,800.00 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.69) จากการใช้ เครื่องหว่านอาหารอัตโนมัติ

(3) ค่าไฟฟ้า ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 6,157.60 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 28,640.00 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 22,482.40 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 21.50) จากการใช้ ชุดโซลาร์เซลล์ใช้ในฟาร์ม (ตารางที่ 4.23)

ตารางที่ 4.23 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตสินค้ากุ้งขาวของเกษตรกรในโครงการ ปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66

| รายการ | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2563/64 | | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2565/66 | | การเปลี่ยนแปลง (+ เพิ่ม/- ลด) | | |
|--|--|---------------------|--|---------------------|----------------------------------|---------------------|--------------|
| | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ร้อยละ |
| 1) ค่าจ้างเครื่องจักร/แรงงาน | - | 21,840.00 | - | 20,580.00 | - | -1,260.00 | -5.77 |
| 1.1) ค่าดูแลรักษา | - | 5,400.00 | - | 4,380.00 | - | -1,020.00 | -18.89 |
| 1.2) ค่าให้อาหาร | - | 5,200.00 | - | 4,800.00 | - | -400.00 | -7.69 |
| 1.3) ค่าเก็บผลผลิต | - | 10,100.00 | - | 10,100.00 | - | - | - |
| 1.4) ค่าขนส่ง | - | 1,140.00 | - | 1,300.00 | - | 160.00 | 14.04 |
| 2) ค่าปัจจัยการผลิต | - | 164,181.85 | - | 163,169.03 | - | -1,012.82 | -0.62 |
| 2.1) ค่าพันธุ์ (ตัว) | 133,333.40 | 14,546.80 | 134,060.60 | 14,626.79 | 727.20 | 79.99 | 0.55 |
| 2.2) ค่าอาหาร (กระสอบ) | 133.33 | 100,000.05 | 134.06 | 102,556.36 | 0.73 | 2,556.31 | 2.56 |
| 2.3) ค่าฮอร์โมน | 10.00 | 600.00 | 10.00 | 600.00 | - | - | - |
| 2.4) ค่าน้ำมัน | 189.07 | 6,600.00 | 189.07 | 7,228.48 | - | 628.48 | 9.52 |
| 2.5) ค่าไฟฟ้า | - | 28,640.00 | - | 22,482.40 | - | -6,157.60 | -21.50 |
| 2.6) ค่าน้ำ | - | 1,995.00 | - | 2,075.00 | - | 80.00 | 4.01 |
| 2.7) ค่าวัสดุการเกษตร/ วัสดุสิ้นเปลือง | - | 11,000.00 | - | 11,800.00 | - | 800.00 | 7.27 |
| 2.8) อื่น ๆ เช่น ค่าวิตามิน อาหารเสริม ค่าจ้างและ บริการอื่น ๆ เป็นต้น | - | 800.00 | - | 1,800.00 | - | 1,000.00 | 125.00 |
| รวม | | 186,021.85 | | 183,749.03 | | -2,272.82 | -1.22 |

ที่มา : จากการสำรวจ

5.2.10) สินค้าหม่อนไหม

ในภาพรวมสามารถลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 206.25 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 5,032.80 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 4,826.55 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.10) จากการเปลี่ยนแปลงค่าจ้างเครื่องจักร/แรงงานที่ลดลง 250.00 บาทต่อไร่ แต่ค่าปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น 43.75 บาท เนื่องจากเกษตรกรใช้บริการเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ของกลุ่มในราคาต่ำกว่าภาคเอกชน และมีเครื่องจักรกลฯ ใช้เพียงพอ ลดการจ้างแรงงานเอกชนที่มีค่าจ้างสูง โดยรายละเอียดค่าใช้จ่ายการผลิตที่ลดลง เช่น

(1) ค่าเตรียมดิน ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 50.00 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 445.00 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 395.00 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.24) จากรถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์

(2) ค่าดูแลรักษา ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 80.00 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 498.30 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 418.30 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 16.05) จากระบบให้น้ำในแปลงหม่อน เครื่องพ่นสะพอนหลัง ช่วยประหยัดค่าจ้าง

(3) ค่าน้ำ ลดค่าใช้จ่ายการผลิตลง 15.00 บาทต่อไร่ (ก่อนโครงการ 75.00 บาทต่อไร่ หลังโครงการ 60.00 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 20.00) จากระบบให้น้ำในแปลงหม่อน (ตารางที่ 4.24)

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายการผลิต/ค่าปัจจัยการผลิตที่ลดลง จากการใช้บริการเครื่องมือ อุปกรณ์อื่น ๆ เช่น การตัดแต่งกิ่งต้นหม่อนแทนการจ้างแรงงาน การผลิตปุ๋ยอินทรีย์จำหน่ายให้สมาชิกในราคาต่ำกว่าท้องตลาด (ตารางที่ 4.24)

ตารางที่ 4.24 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการผลิตสินค้าหม่อนไหมของเกษตรกรในโครงการ ปีเพาะปลูก 2563/64 กับปีเพาะปลูก 2565/66

| รายการ | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2563/64 | | ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีเพาะปลูก 2565/66 | | การเปลี่ยนแปลง (+ เพิ่ม/- ลด) | | |
|--|--|---------------------|--|---------------------|----------------------------------|---------------------|--------------|
| | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ปริมาณ (กก./ไร่) | มูลค่า (บาท/ไร่) | ร้อยละ |
| | 1) ค่าจ้างเครื่องจักร/แรงงาน | - | 2,528.30 | - | 2,278.30 | - | -250.00 |
| 1.1) ค่าเตรียมดิน | - | 445.00 | - | 395.00 | - | -50.00 | -11.24 |
| 1.2) ค่าปลูก/ค่าซ่อม | - | 270.00 | - | 270.00 | - | - | - |
| 1.3) ค่าดูแลรักษา | - | 498.30 | - | 418.30 | - | -80.00 | -16.05 |
| 1.4) ค่าเก็บเกี่ยว | - | 1,085.00 | - | 1,075.00 | - | -10.00 | -0.92 |
| 1.5) ค่าขนส่ง | - | 70.00 | - | 70.00 | - | - | - |
| 1.6) อื่น ๆ | - | 160.00 | - | 50.00 | - | -110.00 | -68.75 |
| 2) ค่าปัจจัยการผลิต | - | 2,504.50 | - | 2,548.25 | - | 43.75 | 1.75 |
| 2.1) ค่าพันธุ์ (ท่อน) | 405.00 | 415.00 | 405.00 | 415.00 | - | - | - |
| 2.2) ค่าปุ๋ยเคมี/อินทรีย์ | 237.50 | 1,400.50 | 245.50 | 1,404.50 | 8.00 | 4.00 | 0.29 |
| 2.3) ค่าวัสดุปรับปรุงดิน | 8.00 | 92.50 | 9.00 | 108.75 | 1.00 | 16.25 | 17.57 |
| 2.4) ค่าน้ำมัน | 11.32 | 393.50 | 10.32 | 428.00 | -1.00 | 34.50 | 8.77 |
| 2.5) ค่าไฟฟ้า | - | 100.00 | - | 100.00 | - | - | - |
| 2.6) ค่าน้ำ | - | 75.00 | - | 60.00 | - | -15.00 | -20.00 |
| 2.7) อื่น ๆ (ค่าจ้าง และบริการอื่น ๆ) | - | 28.00 | - | 32.00 | - | 4.00 | 14.29 |
| รวม | | 5,032.80 | | 4,826.55 | | -206.25 | -4.10 |

ที่มา : จากการสำรวจ

5) การพัฒนาคุณภาพผลผลิต

5.1) การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร

ภาพรวมโครงการ พบว่า เกษตรกรนำเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ได้รับจากโครงการไปพัฒนาคุณภาพของผลผลิตให้ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้น โดยก่อนมีโครงการเกษตรกร ร้อยละ 39.24 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร หลังมีโครงการเกษตรกร ร้อยละ 44.35 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยร้อยละ 13.02 ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น ซึ่งมีแนวโน้มที่ดีในการพัฒนาในระยะต่อไป แต่ทั้งนี้ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 60.00 ซึ่งยังต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้าเกษตร เมื่อพิจารณามาตรฐานสินค้าเกษตร เกษตรกรได้รับการรับรองภาพรวมหลังเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น โดยร้อยละ 30.93 มีการผลิตสินค้าเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (Good Agriculture Practice: GAP) เพิ่มขึ้นจากก่อนโครงการ ร้อยละ 29.51 มาตรฐานสินค้าอื่น ๆ อาทิ การรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System: PGS) การผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน (Roundtable On Sustainable Palm Oil: RSPO) เพิ่มขึ้น และร้อยละ 18.45 มาตรฐานเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น เมื่อพิจารณาในแต่ละหน่วยงาน มีรายละเอียด ดังนี้ (ตารางที่ 4.27 และตารางที่ 4.28)

5.1.1) กรมส่งเสริมการเกษตร ก่อนมีโครงการเกษตรกร ร้อยละ 45.66 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร หลังมีโครงการเกษตรกร ร้อยละ 52.83 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยร้อยละ 15.70 ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น เมื่อพิจารณามาตรฐานสินค้าเกษตร เกษตรกรได้รับการรับรองภาพรวมหลังเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น โดยร้อยละ 13.54 มีการผลิตสินค้าเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (Good Agriculture Practice: GAP) เพิ่มขึ้นจากก่อนโครงการ ร้อยละ 53.88 มาตรฐานสินค้าอื่น ๆ อาทิ การรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System: PGS) การผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน (Roundtable On Sustainable Palm Oil: RSPO) เพิ่มขึ้น และร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เท่าเดิมทั้งก่อนและหลังมีโครงการ

5.1.2) กรมการข้าว ก่อนมีโครงการเกษตรกร ร้อยละ 34.48 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร หลังมีโครงการเกษตรกร ร้อยละ 38.82 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยร้อยละ 12.59 ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น เมื่อพิจารณามาตรฐานสินค้าเกษตร เกษตรกรได้รับการรับรองภาพรวมหลังเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น โดยร้อยละ 51.72 มีการผลิตสินค้าเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (Good Agriculture Practice: GAP) เพิ่มขึ้นจากก่อนโครงการ ร้อยละ 25.64 มาตรฐานอื่น ๆ อาทิ การรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System: PGS) เพิ่มขึ้น และร้อยละ 23.27 มาตรฐานเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น

5.1.3) กรมปศุสัตว์ ก่อนมีโครงการเกษตรกร ร้อยละ 47.27 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร หลังมีโครงการเกษตรกร ร้อยละ 52.73 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยร้อยละ 11.55 ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น เมื่อพิจารณามาตรฐานสินค้าเกษตร เกษตรกรได้รับการรับรองภาพรวมหลังเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น โดยร้อยละ 54.55 มีการผลิตสินค้าเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (Good Agriculture Practice: GAP) เพิ่มขึ้นจากก่อนโครงการ ร้อยละ 7.15 มาตรฐานอื่น ๆ มาตรฐานฟาร์มปลอดโรค (Good Farming Management : GFM) เพิ่มขึ้น และร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เท่าเดิมทั้งก่อนและหลังมีโครงการ

5.1.4) กรมประมง ก่อนมีโครงการเกษตรกร ร้อยละ 73.33 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร หลังมีโครงการเกษตรกร ร้อยละ 80.00 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยร้อยละ 9.10 ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น เมื่อพิจารณามาตรฐานสินค้าเกษตร เกษตรกร ร้อยละ 9.10 ได้การรับรองการผลิตสินค้าเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (Good Agriculture Practice: GAP) เพิ่มขึ้นจากก่อนโครงการ

5.1.5) กรมหม่อนไหม ก่อนมีโครงการเกษตรกร ร้อยละ 50.00 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรเท่าเดิมทั้งก่อนและหลังมีโครงการ โดยได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (Good Agriculture Practice: GAP) ร้อยละ 40.00 และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ร้อยละ 30.00

5.1.6) การยางแห่งประเทศไทย ก่อนมีโครงการเกษตรกร ร้อยละ 16.92 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร หลังมีโครงการเกษตรกร ร้อยละ 20.00 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยร้อยละ 18.20 ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น เมื่อพิจารณามาตรฐานสินค้าเกษตร เกษตรกรได้รับการรับรองการผลิตสินค้าเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (Good Agriculture Practice: GAP) เพิ่มขึ้นจากก่อนโครงการร้อยละ 18.20 (ตารางที่ 4.25)

ตารางที่ 4.25 การพัฒนาคุณภาพผลผลิตในกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ปี 2565

หน่วย : ร้อยละ

| หน่วยงาน | การได้รับรองมาตรฐาน สินค้าเกษตร | มาตรฐานสินค้าเกษตรที่เกษตรกรได้รับ ^{1/} | | |
|-------------------------------|------------------------------------|--|---------------|--------|
| | | GAP | เกษตรอินทรีย์ | อื่น ๆ |
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | | | | |
| - ก่อนโครงการ | 45.66 | 43.21 | 1.89 | 2.45 |
| - หลังโครงการ | 52.83 | 49.06 | 1.89 | 3.77 |
| ร้อยละการเปลี่ยนแปลง | 15.70 | 13.54 | - | 53.88 |
| 2. กรมการข้าว | | | | |
| - ก่อนโครงการ | 34.48 | 22.66 | 11.43 | 0.39 |
| - หลังโครงการ | 38.82 | 34.38 | 14.09 | 0.49 |
| ร้อยละการเปลี่ยนแปลง | 12.59 | 51.72 | 23.27 | 25.64 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | | | | |
| - ก่อนโครงการ | 47.27 | 20.00 | 1.82 | 25.45 |
| - หลังโครงการ | 52.73 | 30.91 | 1.82 | 27.27 |
| ร้อยละการเปลี่ยนแปลง | 11.55 | 54.55 | - | 7.15 |
| 4. กรมประมง | | | | |
| - ก่อนโครงการ | 73.33 | 73.33 | - | - |
| - หลังโครงการ | 80.00 | 80.00 | - | - |
| ร้อยละการเปลี่ยนแปลง | 9.10 | 9.10 | - | - |

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละ

| หน่วยงาน | การได้รับรองมาตรฐาน สินค้าเกษตร | มาตรฐานสินค้าเกษตรที่เกษตรกรได้รับ ^{1/} | | |
|------------------------|------------------------------------|--|---------------|--------|
| | | GAP | เกษตรอินทรีย์ | อื่น ๆ |
| 5. กรมหม่อนไหม | | | | |
| - ก่อนโครงการ | 50.00 | 40.00 | 30.00 | - |
| - หลังโครงการ | 50.00 | 40.00 | 30.00 | - |
| ร้อยละการเปลี่ยนแปลง | - | - | - | - |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | | | | |
| - ก่อนโครงการ | 16.92 | 16.92 | - | - |
| - หลังโครงการ | 20.00 | 20.00 | - | - |
| ร้อยละการเปลี่ยนแปลง | 18.20 | 18.20 | - | - |
| ภาพรวม | | | | |
| - ก่อนโครงการ | 39.24 | 30.10 | 8.67 | 1.83 |
| - หลังโครงการ | 44.35 | 39.41 | 10.27 | 2.37 |
| ร้อยละการเปลี่ยนแปลง | 13.02 | 30.93 | 18.45 | 29.51 |

หมายเหตุ : ^{1/}เกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรมากกว่า 1 มาตรฐาน
ที่มา : จากการสำรวจ

5.2) การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรในแต่ละสินค้าหลังเข้าร่วมโครงการ

5.2.1) **กลุ่มข้าว** หลังโครงการเกษตรกร ร้อยละ 38.82 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยร้อยละ 34.38 ได้การรับรองการผลิตสินค้าเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (Good Agriculture Practice: GAP) ร้อยละ 14.09 ได้การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และร้อยละ 0.49 มาตรฐานอื่น ๆ เช่น การรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System: PGS)

5.2.2) **กลุ่มพืชไร่** หลังโครงการเกษตรกร ร้อยละ 10.00 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยร้อยละ 9.09 ได้การรับรองการผลิตสินค้าเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (Good Agriculture Practice: GAP) ร้อยละ 0.91 ได้การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และมาตรฐานอื่น ๆ เช่น การรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System: PGS) เท่ากัน เมื่อพิจารณาในแต่ละสินค้า พบว่า ร้อยละ 60.00 สินค้าสับปะรดได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้ามากที่สุด รองลงมาร้อยละ 7.27 สินค้ามันสำปะหลัง และร้อยละ 3.33 สินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

5.2.3) **กลุ่มไม้ยืนต้น** หลังโครงการเกษตรกร ร้อยละ 40.77 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยร้อยละ 34.62 ได้การรับรองการผลิตสินค้าเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (Good Agriculture Practice: GAP) ร้อยละ 6.15 ได้การรับรองมาตรฐานอื่น ๆ เช่น มาตรฐาน RSPO (Roundtable On Sustainable Palm Oil) เมื่อพิจารณาในแต่ละสินค้า พบว่า ร้อยละ 80.00 สินค้ามะพร้าว ได้การรับรองมาตรฐานสินค้ามากที่สุด รองลงมาร้อยละ 40.00 สินค้ากาแฟและไม้ได้การรับรองมาตรฐานสินค้าเท่ากัน และร้อยละ 26.25 สินค้าปาล์มน้ำมัน

5.2.4) กลุ่มไม้ผล หลังโครงการเกษตรกร ร้อยละ 80.95 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยร้อยละ 80.48 ได้รับการรับรองการผลิตสินค้าเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (Good Agriculture Practice: GAP) ร้อยละ 1.43 ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และร้อยละ 0.48 มาตรฐานอื่น ๆ เช่น การรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System: PGS) เมื่อพิจารณาในแต่ละสินค้า พบว่า สินค้ามังคุด มะขามหวาน และกระเทียมได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าทั้งหมด รองลงมาร้อยละ 92.73 สินค้าทุเรียนได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้า และร้อยละ 86.15 สินค้าลำไยได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้า

5.2.5) กลุ่มพืชผัก/สมุนไพร หลังโครงการเกษตรกร ร้อยละ 63.64 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยร้อยละ 58.18 ได้รับการรับรองการผลิตสินค้าเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (Good Agriculture Practice: GAP) ร้อยละ 10.91 ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และร้อยละ 5.45 มาตรฐานอื่น ๆ เช่น มาตรฐาน GMP (Good Manufacturing Practice) เมื่อพิจารณาในแต่ละสินค้า พบว่า สินค้าพริกไทยและมันฝรั่งได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าทั้งหมด รองลงมาร้อยละ 80.00 สินค้าเห็ดนางฟ้าได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้า และร้อยละ 73.33 สินค้าผัก/สมุนไพรได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้า

5.2.6) กลุ่มหม่อนไหม หลังโครงการเกษตรกร ร้อยละ 50.00 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยร้อยละ 50.00 ได้รับการรับรองการผลิตสินค้าเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (Good Agriculture Practice: GAP) และร้อยละ 30.00 ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

5.2.7) กลุ่มประมง หลังโครงการเกษตรกรร้อยละ 26.67 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยร้อยละ 26.67 ได้รับการรับรองการผลิตสินค้าเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (Good Agriculture Practice: GAP) เมื่อพิจารณาในแต่ละสินค้า พบว่า ร้อยละ 33.33 สินค้ากุ้งขาวและปลานิลได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเท่ากัน รองลงมาร้อยละ 13.34 สินค้าปลาตก

5.2.8) กลุ่มปศุสัตว์ หลังโครงการเกษตรกร ร้อยละ 52.73 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยร้อยละ 30.91 ได้รับการรับรองการผลิตสินค้าเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (Good Agriculture Practice: GAP) ร้อยละ 1.82 ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และร้อยละ 27.27 มาตรฐานอื่น ๆ เช่น มาตรฐานฟาร์มปลอดโรค ระดับ A มาตรฐานผลิตภัณฑ์ฮาลาล (Halal) เมื่อพิจารณาในแต่ละสินค้า พบว่า ร้อยละ 85.00 สินค้าโคนมได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้ามากที่สุด รองลงมาร้อยละ 50.00 สินค้าแพะ และร้อยละ 40.00 สินค้าไก่พื้นเมือง

5.2.9) กลุ่มแมลงเศรษฐกิจ หลังโครงการเกษตรกรร้อยละ 44.00 ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยร้อยละ 16.00 ได้รับการรับรองการผลิตสินค้าเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (Good Agriculture Practice: GAP) และร้อยละ 28.00 ได้รับการรับรองมาตรฐานอื่น ๆ เช่น มาตรฐานฟาร์มผึ้ง เมื่อพิจารณาในแต่ละสินค้า พบว่า สินค้าผึ้งพันธุ์ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าทั้งหมด และร้อยละ 30.00 สินค้าผึ้งโพรง (ตารางที่ 4.26)

ตารางที่ 4.26 การรับรองมาตรฐานหลังมีโครงการในแต่ละสินค้า

หน่วย : ร้อยละ

| รายการ/สินค้า | ได้รับรองมาตรฐาน | มาตรฐานสินค้าเกษตรที่เกษตรกรได้รับ ^{1/} | | |
|------------------------------|------------------|--|---------------|-------------|
| | สินค้าเกษตร | GAP | เกษตรอินทรีย์ | อื่น ๆ |
| 1. กลุ่มข้าว | 38.82 | 34.38 | 14.09 | 0.49 |
| 2. กลุ่มพืชไร่ | 10.00 | 9.09 | 0.91 | 0.91 |
| - ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ | 3.33 | 3.33 | - | - |
| - มันสำปะหลัง | 7.27 | 5.45 | - | 1.82 |
| - อ้อยโรงงาน | - | - | - | - |
| - สับปะรด | 60.00 | 60.00 | 10.00 | - |
| 3. กลุ่มไม้ยืนต้น | 40.77 | 34.62 | - | 6.15 |
| - ปาล์มน้ำมัน | 26.25 | 16.25 | - | 10.00 |
| - มะพร้าว | 80.00 | 80.00 | - | - |
| - กาแฟ | 40.00 | 40.00 | - | - |
| - ไม้ | 40.00 | 40.00 | - | - |
| - หวาย | - | - | - | - |
| - ยางพารา | 20.00 | 20.00 | - | - |
| 4. กลุ่มไม้ผล | 80.95 | 80.48 | 1.43 | 0.48 |
| - ทุเรียน | 92.73 | 92.73 | - | - |
| - มังคุด | 100.00 | 100.00 | - | - |
| - ลำไย | 86.15 | 84.62 | - | 1.54 |
| - มะม่วง | 65.00 | 65.00 | 15.00 | - |
| - กล้วย | 60.00 | 60.00 | - | - |
| - มะขามหวาน | 100.00 | 100.00 | - | - |
| - ฝรั่ง | 40.00 | 40.00 | - | - |
| - ส้มเขียวหวาน | 20.00 | 20.00 | - | - |
| - อะโวคาโด | 20.00 | 20.00 | - | - |
| - กระท้อน | 100.00 | 100.00 | - | - |
| 5.กลุ่มพืชผัก/สมุนไพร | 63.64 | 58.18 | 10.91 | 5.45 |
| - ผัก/สมุนไพร | 73.33 | 66.67 | 40.00 | 6.67 |
| - พริก | 60.00 | 60.00 | - | - |
| - พริกไทย | 100.00 | 100.00 | - | - |
| - มันฝรั่ง | 100.00 | 100.00 | - | - |
| - เห็ดนางฟ้า | 80.00 | 60.00 | - | 20.00 |
| - ข้าวโพดฝักสด | - | - | - | - |
| - บุก | - | - | - | - |

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละ

| รายการ/สินค้า | ได้รับรองมาตรฐาน | มาตรฐานสินค้าเกษตรที่เกษตรกรได้รับ ^{1/} | | |
|----------------------|------------------|--|---------------|--------|
| | สินค้าเกษตร | GAP | เกษตรอินทรีย์ | อื่น ๆ |
| 6. กลุ่มหม่อนไหม | 50.00 | 50.00 | 30.00 | - |
| 7. กลุ่มประมง | 26.67 | 26.67 | - | - |
| - ปลานิล | 33.33 | 33.33 | - | - |
| - ปลาดุก | 13.34 | 13.34 | - | - |
| - กุ้งขาว | 33.33 | 33.33 | - | - |
| 8. กลุ่มปศุสัตว์ | 52.73 | 30.91 | 1.82 | 27.27 |
| - โคนม | 85.00 | 55.00 | - | 45.00 |
| - โคเนื้อ | 25.00 | 20.00 | 5.00 | 5.00 |
| - แพะ | 50.00 | - | - | 50.00 |
| - ไก่พื้นเมือง | 40.00 | 40.00 | - | - |
| 9. กลุ่มแมลงเศรษฐกิจ | 44.00 | 16.00 | - | 28.00 |
| - ผึ้งพันธุ์ | 100.00 | 60.00 | - | 40.00 |
| - ผึ้งโพรง | 30.00 | 5.00 | - | 25.00 |

หมายเหตุ : ^{1/}เกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรมากกว่า 1 มาตรฐาน
ที่มา : จากการสำรวจ

5.3) สาเหตุที่เกษตรกรไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร

จากตารางที่ 4.27 ในภาพรวมหลังโครงการ เกษตรกรไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรร้อยละ 55.65 ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ 1) เกษตรกรอยู่ระหว่างส่งเสริม/ตรวจรับรองฯ ร้อยละ 8.57 และ 2) ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ร้อยละ 47.08 ซึ่งเมื่อพิจารณาสาเหตุแล้ว พบว่า ร้อยละ 43.33 เกษตรกรไม่ทำสินค้าเกษตรปลอดภัย ร้อยละ 2.74 เกษตรกรไม่ต่ออายุใบรับรอง เนื่องจากเกษตรกรเห็นว่าราคาจำหน่ายผลผลิตสินค้าที่ได้รับรองมาตรฐานไม่มีความแตกต่างกับสินค้าทั่วไปที่ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานส่งผลให้เกษตรกรขาดแรงจูงใจในการทำเกษตรแบบปลอดภัย และร้อยละ 1.01 เกษตรกรไม่ทำตามหลักเกณฑ์การตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร เมื่อพิจารณาในแต่ละหน่วยงาน มีรายละเอียด ดังนี้

5.3.1) กรมส่งเสริมการเกษตร เกษตรกรอยู่ระหว่างส่งเสริม/ตรวจรับรองฯ ร้อยละ 6.98 ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ร้อยละ 40.19 เนื่องจาก เกษตรกรร้อยละ 35.85 ไม่ทำสินค้าเกษตรปลอดภัย รองลง ร้อยละ 2.26 เกษตรกรไม่ต่ออายุใบรับรอง และร้อยละ 2.08 เกษตรกรไม่ทำตามหลักเกณฑ์การตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร

5.3.2) **กรมการข้าว** เกษตรกรอยู่ระหว่างส่งเสริม/ตรวจรับรองฯ ร้อยละ 6.30 ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ร้อยละ 54.88 เนื่องจาก เกษตรกรร้อยละ 51.53 ไม่ทำสินค้าเกษตรปลอดภัย รองลงมาร้อยละ 2.76 เกษตรกรไม่ต่ออายุใบรับรอง และร้อยละ 0.59 เกษตรกรไม่ทำตามหลักเกณฑ์การตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร

5.3.3) **กรมปศุสัตว์** เกษตรกรอยู่ระหว่างส่งเสริม/ตรวจรับรองฯ ร้อยละ 16.36 ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ร้อยละ 30.91 เนื่องจาก เกษตรกรร้อยละ 21.82 ไม่ทำสินค้าเกษตรปลอดภัย และร้อยละ 9.09 เกษตรกรไม่ต่ออายุใบรับรอง

5.3.4) **กรมประมง** เกษตรกรร้อยละ 20.00 ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร เนื่องจากเกษตรกรไม่ทำสินค้าเกษตรปลอดภัย

5.3.5) **กรมหม่อนไหม** เกษตรกรร้อยละ 50.00 อยู่ระหว่างส่งเสริม/ตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร

5.3.6) **การยางแห่งประเทศไทย** เกษตรกรอยู่ระหว่างส่งเสริม/ตรวจรับรองฯ ร้อยละ 24.62 ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ร้อยละ 55.38 เนื่องจาก เกษตรกรร้อยละ 41.53 ไม่ทำสินค้าเกษตรปลอดภัย และร้อยละ 13.85 เกษตรกรไม่ต่ออายุใบรับรอง (ตารางที่ 4.27)

ตารางที่ 4.27 สาเหตุที่เกษตรกรไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร

หน่วย : ร้อยละ

| หน่วยงาน | อยู่ระหว่าง ส่งเสริม/ ตรวจรับรอง | ไม่ได้รับการ รับรอง มาตรฐาน สินค้าเกษตร | สาเหตุ | | |
|------------------------|--|--|-----------------------------------|--|--|
| | | | เกษตรกร ไม่ต่ออายุ ใบรับรอง | เกษตรกรไม่ทำ สินค้าเกษตร ปลอดภัย | เกษตรกรไม่ทำตาม หลักเกณฑ์การ ตรวจรับรองฯ |
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | 6.98 | 40.19 | 2.26 | 35.85 | 2.08 |
| 2. กรมการข้าว | 6.30 | 54.88 | 2.76 | 51.53 | 0.59 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | 16.36 | 30.91 | 9.09 | 21.82 | - |
| 4. กรมประมง | - | 20.00 | - | 20.00 | - |
| 5. กรมหม่อนไหม | 50.00 | - | - | - | - |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | 24.62 | 55.38 | 13.85 | 41.53 | - |
| รวม | 8.57 | 47.08 | 2.74 | 43.33 | 1.01 |

ที่มา : จากการสำรวจ

5.4) **ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร** ในภาพรวมโครงการ พบว่า กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 23.97 มีการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร จากการได้รับสนับสนุนเครื่องจักรกลาและนำมาใช้ในการแปรรูปสินค้าเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร เช่น การนำเครื่องอบแห้งมาแปรรูปผลไม้อบแห้ง เนื้อสัตว์อบแห้ง การนำเครื่องซีลสุญญากาศใช้สำหรับการนำผลผลิตแพคเกจจิ้งสุญญากาศ เป็นต้น ที่เหลือร้อยละ 76.03 ไม่มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร เนื่องจากกลุ่มยังไม่มีความพร้อมในการแปรรูปผลผลิตจำหน่ายสินค้าเกษตรขั้นต้น ส่งพ่อค้าคนกลาง และผู้ประกอบการในท้องถิ่น เมื่อพิจารณาในแต่ละหน่วยงาน มีรายละเอียด ดังนี้

5.4.1) กรมส่งเสริมการเกษตร กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร การแปรรูปผลผลิตแล้ว ร้อยละ 35.85 โดยมีการนำเครื่องจักรที่ได้รับสนับสนุนมาแปรรูปสินค้า เช่น ในสินค้าเห็ดนางฟ้า การนำโรงแปรรูปสินค้า อาคารจำหน่ายสินค้า มาเป็นจุดสำหรับใช้แปรรูปผลผลิตเห็ดนางฟ้า เป็นแหนดเห็ดจำหน่าย 500 บาทต่อกก. เห็ด 3 รส จำหน่าย 35 บาทต่อกระปุก ในสินค้ามะพร้าว มีการนำเครื่องแยกเส้นมะพร้าวไฟเบอร์ เครื่องอัดโยมะพร้าว มาแปรรูปเป็นขุยมะพร้าว จำหน่าย 30 บาทต่อกิโลกรัม โยมะพร้าวจำหน่าย 500 บาทต่อตัน และในสินค้าลำไย มีการนำเครื่องอบแห้ง เครื่องอบพีชทราย และห้องเย็นสำเร็จรูป มาแปรรูปเป็นลำไยสีทองอบแห้งจำหน่าย 400 บาทต่อกิโลกรัม น้ำพริกลำไย 45 บาทต่อกระปุก และลำไยพีชทรายถุง 50 กรัม จำหน่าย 50 บาทต่อถุง เป็นต้น ยังไม่มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ร้อยละ 64.15 เนื่องจากกลุ่มอยู่ระหว่างการเตรียมการเพื่อแปรรูปผลผลิตให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และบางกลุ่มจัดซื้อเครื่องจักรกลทางการเกษตร โดยเน้นในการลดค่าใช้จ่ายการผลิต และเพิ่มผลผลิต

5.4.2) กรมการข้าว กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร การแปรรูปผลผลิตแล้ว ร้อยละ 18.23 โดยมีการนำเครื่องจักรที่ได้รับสนับสนุนมาแปรรูปสินค้า เช่น การนำเครื่องคัดแยกเมล็ดพันธุ์ข้าว เครื่องสีข้าว เครื่องสีลู่สุญญากาศพร้อมอุปกรณ์ และเครื่องอัดฟาง มาแปรรูปผลผลิตข้าวเป็น เมล็ดพันธุ์ข้าวจำหน่ายศูนย์ข้าวชุมชนจำหน่าย 25 บาทต่อกิโลกรัม ข้าวบรรจุสุญญากาศจำหน่ายเป็นข้าวสารขาว 40 บาทต่อกิโลกรัม ข้าวกล้อง 50 บาทต่อกิโลกรัม ข้าวไรซ์เบอร์รี่ 70 บาทต่อกิโลกรัม และการทำฟางอัดก้อนจำหน่ายให้กับเกษตรกรที่เลี้ยงปศุสัตว์ 20 - 25 บาทต่อก้อน ยังไม่มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ร้อยละ 81.77 เนื่องจากกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่จัดซื้อเครื่องจักรกลทางการเกษตร โดยเน้นในการลดค่าใช้จ่ายการผลิต และเพิ่มผลผลิต

5.4.3) กรมปศุสัตว์ กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร การแปรรูปผลผลิตแล้ว ร้อยละ 27.27 โดยมีการนำเครื่องจักรที่ได้รับสนับสนุนมาแปรรูปสินค้า เช่น การนำเตาปิ้งย่าง เครื่องอบลมร้อน และเครื่องสีสุญญากาศ มาแปรรูปสินค้าโคเนื้อจำหน่ายในท้องถิ่น โดยแปรรูปเป็นลูกชิ้นเนื้อจำหน่าย 220 บาทต่อกิโลกรัม แหนมเนื้อ 200 บาทต่อกิโลกรัม ทอดมันเนื้อ 150 บาทต่อกิโลกรัม และในสินค้าแพะ มีการแปรรูปเป็นเนื้อแพะแดดเดียวจำหน่าย 35 บาทต่อขีด ใส่อั่วแพะ 40 บาทต่อขีด เป็นต้น และยังไม่มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ร้อยละ 72.73 เนื่องจากกลุ่มอยู่ระหว่างการเตรียมการเพื่อแปรรูปผลผลิตให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และบางกลุ่มมีการทำ MOU ร่วมกับบริษัทเอกชนในการจำหน่ายสินค้ารูปแบบวัตถุดิบ

5.4.4) กรมประมง กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร การแปรรูปผลผลิตแล้ว ร้อยละ 33.33 โดยมีการนำเครื่องจักรที่ได้รับสนับสนุนมาแปรรูปสินค้า เช่น การนำเครื่องแยกก้างปลา เครื่องอบแห้งและเครื่องลอกหนังมาใช้ผลิตเนื้อปลาตากแห้งแดดเดียว จำหน่าย 200 บาทต่อกิโลกรัม การทำพริกน้ำปลาบรรจุจำหน่าย ชุดละ 50 ซอง ราคา 40 บาท เป็นต้น ยังไม่มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ร้อยละ 66.67 เนื่องจากกลุ่มอยู่ระหว่างการเตรียมการเพื่อแปรรูปผลผลิตให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และบางกลุ่มมีปริมาณผลผลิตไม่เพียงพอต่อการนำมาเป็นวัตถุดิบในการแปรรูป

5.4.5) กรมหม่อนไหม กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร การแปรรูปผลผลิตแล้ว ร้อยละ 50.00 โดยมีการนำเครื่องจักรที่ได้รับสนับสนุนมาแปรรูปสินค้า เช่น การนำเครื่องปั่นปุ๋ยไหมและเครื่องสาวไหมมาใช้ผลิตผ้าโสร่งจำหน่าย 2,500 บาทต่อผืน และผลิตผ้าถุงจำหน่าย 1,800 บาทต่อผืน เป็นต้น ยังไม่มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ร้อยละ 50.00 เนื่องจากกลุ่มอยู่ระหว่างการเตรียมการเพื่อแปรรูปผลผลิตให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และบางกลุ่มจัดซื้อเครื่องจักรกลทางการเกษตร โดยเน้นในการลดค่าใช้จ่ายการผลิต

5.4.6) การยางแห่งประเทศไทย กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร การแปรรูปผลผลิตแล้ว ร้อยละ 7.69 โดยมีการนำเครื่องจักรที่ได้รับสนับสนุนมาแปรรูปสินค้า เช่น การนำเครื่องอัดก้อนยางพารา เครื่องอบยางพารามาแปรรูปเป็นยางพารารมควันจำหน่าย 49 บาทต่อกิโลกรัม ยังไม่มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ร้อยละ 92.31 เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่จำหน่ายผลผลิตในรูปแบบน้ำยางสด และบางกลุ่มอยู่ระหว่างการเตรียมการเพื่อแปรรูปผลผลิตให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด (ตารางที่ 4.28)

ตารางที่ 4.28 การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ จำแนกแต่ละหน่วยงาน ปี 2565

| หน่วยงาน | หน่วย: ร้อยละ | |
|------------------------|-----------------------------|--------------------------------|
| | มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร | ไม่มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร |
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | 35.85 | 64.15 |
| 2. กรมการข้าว | 18.23 | 81.77 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | 27.27 | 72.73 |
| 4. กรมประมง | 33.33 | 66.67 |
| 5. กรมหม่อนไหม | 50.00 | 50.00 |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | 7.69 | 92.31 |
| ภาพรวม | 23.97 | 76.03 |

ที่มา : จากการสำรวจ

6) ด้านการเชื่อมโยงตลาด

6.1) การทำสัญญาซื้อขายผลผลิต ในภาพรวมโครงการ พบว่า หลังมีโครงการกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 42.01 มีการทำสัญญาซื้อขายผลผลิต โดยมีการทำสัญญาเพิ่มขึ้น ร้อยละ 29.78 ซึ่งเป็นแนวโน้มที่ดีในการพัฒนาในปีต่อ ๆ ไป แต่เมื่อพิจารณาจากเกณฑ์ที่กำหนด กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ยังทำสัญญาซื้อขายผลผลิตต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 60 ทั้งนี้ ต้องได้รับการส่งเสริม และพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร เพื่อให้ผลผลิตตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการ ซึ่งจะก่อให้เกิดการซื้อขายผลผลิตอย่างต่อเนื่อง ในส่วนรูปแบบการทำสัญญาซื้อขายผลผลิตมีการดำเนินการใน 3 รูปแบบ คือ การทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายผลผลิตร่วมกับภาคเอกชน (Memorandum Of Understanding: MOU) การทำเกษตรพันธสัญญา และการทำสัญญาซื้อขายผลผลิตกับสหกรณ์/วิสาหกิจชุมชน โดยส่วนใหญ่เป็นการทำสัญญาในรูปแบบการทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายผลผลิตกับภาคเอกชน เพิ่มขึ้นร้อยละ 30.20 และการทำเกษตรพันธสัญญา เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.05 และการทำสัญญากับสหกรณ์/วิสาหกิจชุมชน เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.24 เมื่อพิจารณาในแต่ละหน่วยงาน มีรายละเอียด ดังนี้

6.1.1) กรมส่งเสริมการเกษตร หลังมีโครงการกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 41.51 มีการทำสัญญาซื้อขายผลผลิต โดยมีการทำสัญญาเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.23 ส่วนใหญ่เป็นการทำสัญญาในรูปแบบการทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายผลผลิตกับภาคเอกชน เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.50 และการทำเกษตรพันธสัญญา เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.26 และการทำสัญญากับสหกรณ์/วิสาหกิจชุมชน เพิ่มขึ้น ร้อยละ 14.65

6.1.2) กรมการข้าว หลังมีโครงการกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 40.89 มีการทำสัญญาซื้อขายผลผลิต โดยมีการทำสัญญาเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.75 ส่วนใหญ่เป็นการทำสัญญากับสหกรณ์/วิสาหกิจชุมชน เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.79 สัญญาในรูปแบบการทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายผลผลิตกับภาคเอกชน เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.78 และการทำเกษตรพันธสัญญา เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.76

6.1.3) กรมปศุสัตว์ หลังมีโครงการกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 45.45 มีการทำสัญญาซื้อขายผลผลิต โดยมีการทำสัญญาเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.00 ส่วนใหญ่เป็นการทำสัญญาในรูปแบบการทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายผลผลิตกับภาคเอกชน เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.03 และการทำเกษตรพันธสัญญา และการทำสัญญากับสหกรณ์/วิสาหกิจชุมชน เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.97

6.1.4) กรมประมง หลังมีโครงการกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 66.67 มีการทำสัญญาซื้อขายผลผลิต โดยมีการทำสัญญาเพิ่มขึ้นร้อยละ 100.00 เป็นการทำสัญญาในรูปแบบการทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายผลผลิตกับภาคเอกชน เพิ่มขึ้นร้อยละ 100.00

6.1.5) กรมหม่อนไหม หลังมีโครงการกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 100.00 มีการทำสัญญาซื้อขายผลผลิต โดยมีการทำสัญญาเพิ่มขึ้นร้อยละ 100.00 เป็นการทำสัญญากับสหกรณ์/วิสาหกิจชุมชน เพิ่มขึ้นร้อยละ 100.00

6.1.6) การยางแห่งประเทศไทย หลังมีโครงการกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 46.15 มีการทำสัญญาซื้อขายผลผลิต โดยมีการทำสัญญาเพิ่มขึ้นร้อยละ 36.34 เป็นการทำสัญญากับสหกรณ์/วิสาหกิจชุมชน เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.03 และการทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายผลผลิตกับภาคเอกชน เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.02 (ตารางที่ 4.29)

ตารางที่ 4.29 การทำสัญญาซื้อขายผลผลิตของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ปี 2565

หน่วย : ร้อยละ

| หน่วยงาน | การทำสัญญาซื้อขาย | รูปแบบการทำสัญญา ^{1/} | | |
|------------------------|-------------------|--|---------------------|--|
| | | การทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายผลผลิตร่วมกับภาคเอกชน | การทำเกษตรพันธสัญญา | การทำสัญญาซื้อขายผลผลิตกับสหกรณ์/วิสาหกิจชุมชน |
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | | | | |
| - ก่อนโครงการ | 33.96 | 17.92 | 2.83 | 15.09 |
| - หลังโครงการ | 41.51 | 22.49 | 3.46 | 17.30 |
| ร้อยละการเปลี่ยนแปลง | 22.23 | 25.50 | 22.26 | 14.65 |

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละ

| หน่วยงาน | การทำสัญญาซื้อขาย | รูปแบบการทำสัญญา ^{1/} | | |
|-------------------------------|-------------------|---|---------------------|--|
| | | การทำบ้านที่กซื้อตกลงซื้อขายผลผลิตร่วมกับภาคเอกชน | การทำเกษตรพันธสัญญา | การทำสัญญาซื้อขายผลผลิตกับสหกรณ์/วิสาหกิจชุมชน |
| 2. กรมการข้าว | | | | |
| - ก่อนโครงการ | 31.03 | 18.72 | 1.48 | 15.76 |
| - หลังโครงการ | 40.89 | 24.67 | 1.95 | 20.77 |
| ร้อยละการเปลี่ยนแปลง | 31.75 | 31.78 | 31.76 | 31.79 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | | | | |
| - ก่อนโครงการ | 36.36 | 18.18 | 9.09 | 9.09 |
| - หลังโครงการ | 45.45 | 22.73 | 11.36 | 11.36 |
| ร้อยละการเปลี่ยนแปลง | 25.00 | 25.03 | 24.97 | 24.97 |
| 4. กรมประมง | | | | |
| - ก่อนโครงการ | 33.33 | 33.33 | - | - |
| - หลังโครงการ | 66.67 | 66.67 | - | - |
| ร้อยละการเปลี่ยนแปลง | 100.00 | 100.00 | - | - |
| 5. กรมหม่อนไหม | | | | |
| - ก่อนโครงการ | 50.00 | - | - | 50.00 |
| - หลังโครงการ | 100.00 | - | - | 100.00 |
| ร้อยละการเปลี่ยนแปลง | 100.00 | - | - | 100.00 |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | | | | |
| - ก่อนโครงการ | 33.85 | 23.08 | - | 15.38 |
| - หลังโครงการ | 46.15 | 27.70 | - | 18.46 |
| ร้อยละการเปลี่ยนแปลง | 36.34 | 20.02 | - | 20.03 |
| ภาพรวม | | | | |
| - ก่อนโครงการ | 32.37 | 18.64 | 2.07 | 15.38 |
| - หลังโครงการ | 42.01 | 24.27 | 2.63 | 19.57 |
| ร้อยละการเปลี่ยนแปลง | 29.78 | 30.20 | 27.05 | 27.24 |

หมายเหตุ : ^{1/}กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่สามารถทำสัญญาซื้อขายผลผลิตมากกว่า 1 รูปแบบ
ที่มา : จากการสำรวจ

6.2) ช่องทางโอกาสทางการค้า ภาพรวมโครงการ พบว่า กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 60.81 สามารถเพิ่มช่องทางโอกาสทางการค้า เช่น การจัดจำหน่ายสินค้าออนไลน์ การออกบูธสินค้า ในจังหวัด ห้างสรรพสินค้า และการแปรรูปผลผลิตตามความต้องการของตลาด เมื่อพิจารณาในแต่ละหน่วยงาน พบว่า กรมหม่อนไหม กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ทั้งหมดสามารถเพิ่มช่องทางโอกาสทางการค้า จากการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าไหมจำหน่ายทางเพจออนไลน์ และการออกบูธแสดงสินค้าในงานต่าง ๆ รองลงมามีกรมปศุสัตว์ กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 72.73 เพิ่มช่องทางโอกาสทางการค้า จากการประชาสัมพันธ์กลุ่มทางเพจออนไลน์ จำหน่ายเนื้อโคขุนบรรจุถุงสุญญากาศ กรมประมง ร้อยละ 66.67 การยางแห่งประเทศไทย ร้อยละ 61.54 กรมส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 60.38 และกรมการข้าว ร้อยละ 59.87 เพิ่มช่องทางโอกาสทางการค้าจากการขายสินค้าออนไลน์ และการแปรรูปผลผลิตจำหน่าย (ตารางที่ 4.30)

ตารางที่ 4.30 การเพิ่มช่องทางโอกาสทางการค้าของกลุ่มระดับแปลงใหญ่

หน่วย : ร้อยละ

| หน่วยงาน | เพิ่มขึ้น | เท่าเดิม |
|------------------------|--------------|--------------|
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | 60.38 | 39.62 |
| 2. กรมการข้าว | 59.87 | 40.13 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | 72.73 | 27.27 |
| 4. กรมประมง | 66.67 | 33.33 |
| 5. กรมหม่อนไหม | 100.00 | - |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | 61.54 | 38.46 |
| ภาพรวม | 60.81 | 39.19 |

ที่มา : จากการสำรวจ

7) ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม

7.1) แผนบริหารจัดการใช้เครื่องจักรกลฯ ภาพรวมกลุ่มระดับแปลงใหญ่ทั้งหมด มีแผนบริหารการใช้เครื่องจักรกลฯ ที่กลุ่มได้รับการสนับสนุน โดยดำเนินการจัดประชุมร่วมกับสมาชิกกลุ่ม เพื่อกำหนดแผนการใช้งานเครื่องจักรกลฯ กำหนดราคาให้บริการ ค่าซ่อมบำรุงดูแลรักษา ค่าคนขับให้บริการ และการจัดลำดับการให้บริการ ซึ่งพบว่า ภาพรวมเกษตรกรทั้งหมดได้รับการจัดลำดับการใช้งานเครื่องจักรกลฯ แล้ว และเกษตรกรร้อยละ 98.88 มีความเห็นว่าการจัดลำดับของกลุ่ม มีความยุติธรรม ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 1.12 การจัดลำดับของกลุ่มไม่มีความยุติธรรม เนื่องจากเครื่องจักรกลฯ ใช้งานเฉพาะประธาน/คณะกรรมการกลุ่ม และเครือญาติใกล้ชิด โดยมีเกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่ส่วนน้อย คือ กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมการข้าว ในสองหน่วยงานที่เห็นว่าไม่มีความยุติธรรมในการจัดลำดับการใช้งานเครื่องจักรกลฯ คิดเป็นร้อยละ 98.68 และ 98.82 ตามลำดับ ในส่วนกรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมหม่อนไหม และการยางแห่งประเทศไทย มีความเห็นว่าการจัดลำดับการให้บริการมีความยุติธรรมทั้งหมด (ตารางที่ 4.31)

ตารางที่ 4.31 แผนบริหารจัดการใช้เครื่องจักรกลฯ

หน่วย : ร้อยละ

| หน่วยงาน | มีแผนการบริหารจัดการเครื่องจักรกลฯ | การบริหารเครื่องจักรกลฯ | |
|------------------------|------------------------------------|---|---|
| | | เกษตรกรได้รับการจัดลำดับการใช้งานเครื่องจักรกลฯ | ความยุติธรรมในการลำดับการใช้งานเครื่องจักรกลฯ |
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | 100.00 | 100.00 | 98.68 |
| 2. กรมการข้าว | 100.00 | 100.00 | 98.82 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | 100.00 | 100.00 | 100.00 |
| 4. กรมประมง | 100.00 | 100.00 | 100.00 |
| 5. กรมหม่อนไหม | 100.00 | 100.00 | 100.00 |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | 100.00 | 100.00 | 100.00 |
| ภาพรวม | 100.00 | 100.00 | 98.88 |

ที่มา : จากการสำรวจ

8.2) การจัดทำบัญชี/การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ/การปฏิบัติตามกฎระเบียบ

ข้อบังคับกลุ่ม

8.2.1) การจัดทำบัญชี การเข้าร่วมโครงการยกระดับแปลงใหญ่ฯ กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ต้องจดทะเบียนในรูปนิติบุคคล ซึ่งต้องจัดทำบัญชีเพื่อยื่นเสียภาษี ในภาพรวมกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ทั้งหมดจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และจ้างบริษัททำบัญชี ปิดบัญชีกลุ่มแล้วยื่นกรมสรรพากร

ทั้งนี้ การดำเนินการรับทำบัญชีของบริษัทมีค่าใช้จ่ายที่สูง กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่บางแปลงขาดความพร้อม เนื่องจากมีการดำเนินงานของกลุ่มแบบวิถีชาวบ้าน ไม่ได้ดำเนินการในเชิงธุรกิจเกษตร โดยมีรายได้ของกลุ่มไม่มากนัก รวมทั้งขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชี และการดำเนินงานในรูปแบบนิติบุคคล

8.2.2) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ภาพรวมกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 70.71 มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ และเครือข่ายแปลงใหญ่ในระดับจังหวัด ภาคเอกชน ในการเข้ามาแนะนำ ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการผลิต ด้านการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิต ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 29.29 ไม่สร้างเครือข่ายความร่วมมือ เนื่องจากกลุ่มไม่มีความโดดเด่นในสินค้า และยังไม่พร้อมในการแปรรูปผลผลิต รวมทั้งกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่บางแปลงเกษตรกรติดภารกิจส่วนตัว ขาดความพร้อมในการรวมกลุ่มทำกิจกรรมส่วนรวมในการเข้ามาส่งเสริมของสถาบันการศึกษาและภาคเอกชน

เมื่อพิจารณาในแต่ละหน่วยงาน พบว่า (1) กรมหม่อนไหม กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ทั้งหมดสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เช่น การปลูกหม่อนอินทรีย์ การเลี้ยงไหม การทอผ้าไหม (2) กรมส่งเสริมการเกษตร กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 72.64 สร้างเครือข่ายความร่วมมือ เช่น การแปรรูปผลผลิตในกลุ่มไม้ผล การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในกลุ่มพืชไร่ ไม้ยืนต้น (3) กรมการข้าว กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ร้อยละ 70.44 สร้างเครือข่ายความร่วมมือ เช่น แปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว การแปรรูปข้าวสาร การขายออนไลน์ (4) การยางแห่งประเทศไทย กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 69.23 สร้างเครือข่ายความร่วมมือ เช่น การผลิตน้ำยางคุณภาพ การดูแลต้นยาง และการกรีดยางอย่างถูกวิธี (5) กรมประมง กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ร้อยละ 66.67 สร้างเครือข่ายความร่วมมือ เช่น การบำบัดน้ำเสียในฟาร์ม การให้อาหารในปริมาณที่เหมาะสมการแปรรูปผลผลิต (6) กรมปศุสัตว์ กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ร้อยละ 54.55 สร้างเครือข่ายความร่วมมือ เช่น การดูแลฟาร์มอย่างถูกวิธี การแปรรูปผลผลิต (ตารางที่ 4.34)

8.2.3) การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับกลุ่ม ในภาพรวมเกษตรกร ร้อยละ 99.03 มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับกลุ่ม ในการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ สิทธิของสมาชิก กฎระเบียบการเข้าร่วมประชุม การบริหารจัดการรายรับและรายจ่ายกลุ่ม รวมถึงการปันผลให้กับสมาชิกกลุ่ม ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 0.97 ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับกลุ่ม เนื่องจากไม่มีเวลามาเข้าร่วมประชุมกลุ่ม ติดภารกิจส่วนตัวในการดูแลแปลงเกษตร เมื่อพิจารณาในแต่ละหน่วยงาน พบว่า กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมหม่อนไหม เกษตรกรทั้งหมดปฏิบัติตามกฎระเบียบ

ของกลุ่ม ในส่วนของกรมการข้าว กรมส่งเสริมการเกษตร และการยางแห่งประเทศไทย ปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม ร้อยละ 99.21 ร้อยละ 98.49 และร้อยละ 96.92 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.32)

ตารางที่ 4.32 การจัดทำบัญชี การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับกลุ่ม

หน่วย : ร้อยละ

| หน่วยงาน | การจัดทำบัญชี | การสร้างเครือข่าย ความร่วมมือสร้างเครือข่าย | การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับกลุ่ม |
|------------------------|---------------|--|---|
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | 100.00 | 72.64 | 98.49 |
| 2. กรมการข้าว | 100.00 | 70.44 | 99.21 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | 100.00 | 54.55 | 100.00 |
| 4. กรมประมง | 100.00 | 66.67 | 100.00 |
| 5. กรมหม่อนไหม | 100.00 | 100.00 | 100.00 |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | 100.00 | 69.23 | 96.92 |
| ภาพรวม | 100.00 | 70.71 | 99.03 |

ที่มา : จากการสำรวจ

9) ความพึงพอใจ

9.1) ประธานกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่

9.1.1) ความร่วมมือของคณะทำงานกลุ่ม ประธานกลุ่มร้อยละ 93.49 มีความพึงพอใจต่อความร่วมมือของคณะทำงานกลุ่มที่ระดับมากขึ้นไป เนื่องจากมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน และคณะทำงานกลุ่มต้องศึกษาเพิ่มเติมในการบริหารงานในรูปแบบนิติบุคคล การบริหารเครื่องจักรกลฯ การจัดลำดับการให้บริการ และการดูแลรักษาเครื่องจักรกลฯ และร้อยละ 6.51 ระดับปานกลาง เนื่องจากคณะทำงานกลุ่มติดภารกิจส่วนตัวไม่มีเวลามาร่วมกิจกรรมของกลุ่ม เมื่อพิจารณาในแต่ละหน่วยงาน พบว่า กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการข้าว กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมหม่อนไหม การยางแห่งประเทศไทย มีความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากขึ้นไป ที่ร้อยละ 97.17 92.61 100.00 100.00 100.00 และ 69.23 (ตารางที่ 4.35)

9.1.2) ความร่วมมือของสมาชิกกลุ่ม ประธานกลุ่มร้อยละ 91.42 มีความพึงพอใจ ต่อความร่วมมือของสมาชิกอยู่ที่ระดับมากขึ้นไป เนื่องจากสมาชิกให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุมชี้แจงแนวทางการใช้เครื่องจักรกลฯ ของกลุ่ม แสดงความคิดเห็นการคิดค่าบริการ การจัดลำดับการให้บริการ และการดูแลเครื่องจักรกลฯ และร้อยละ 8.58 ระดับปานกลาง เนื่องจากเกษตรกรติดภารกิจส่วนตัวในการดูแลแปลงเกษตรไม่มีเวลามาร่วมกิจกรรมของกลุ่ม เมื่อพิจารณาในแต่ละหน่วยงาน พบว่า ประธานกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการข้าว กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมหม่อนไหม การยางแห่งประเทศไทย มีความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากขึ้นไป ที่ร้อยละ 91.51 92.61 90.91 100.00 100.00 และ 69.23 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.33)

ตารางที่ 4.33 ความพึงพอใจของประธานกลุ่มย่อยระดับแปลงใหญ่

หน่วย : ร้อยละ

| หน่วยงาน | ระดับความร่วมมือของคณะทำงานกลุ่ม | | | ระดับความร่วมมือของสมาชิกกลุ่ม | | |
|------------------------|----------------------------------|-------------|--------------|--------------------------------|-------------|--------------|
| | น้อยลงไป | ปานกลาง | มากขึ้นไป | น้อยลงไป | ปานกลาง | มากขึ้นไป |
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | - | 2.83 | 97.17 | - | 8.49 | 91.51 |
| 2. กรมการข้าว | - | 7.39 | 92.61 | - | 7.39 | 92.61 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | - | - | 100.00 | - | 9.09 | 90.91 |
| 4. กรมประมง | - | - | 100.00 | - | - | 100.00 |
| 5. กรมหม่อนไหม | - | - | 100.00 | - | - | 100.00 |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | - | 30.77 | 69.23 | - | 30.77 | 69.23 |
| ภาพรวม | - | 6.51 | 93.49 | - | 8.58 | 91.42 |

ที่มา : จากการสำรวจ

9.2) ความพึงพอใจของเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

9.2.1) ความพึงพอใจต่อการได้รับเครื่องจักรกลฯ เกษตรกรร้อยละ 94.18 มีความพึงพอใจต่อการได้รับเครื่องจักรกลฯ ที่ระดับมากขึ้นไป เนื่องจากราคาค่าบริการในพื้นที่มีราคาสูง และในบางช่วงเวลาขาดแคลน การใช้บริการช่วยลดปัญหาการขาดแคลนเครื่องจักรกลฯ และได้ใช้บริการในราคาที่ต่ำกว่าภาคเอกชน ร้อยละ 5.82 พึงพอใจระดับปานกลาง เนื่องจากเกษตรกรในกลุ่มมีจำนวนมากไม่เพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ในรอบปีเพาะปลูกให้ครอบคลุมทุกคน เมื่อพิจารณาในแต่ละหน่วยงาน พบว่า เกษตรกรกลุ่มย่อยระดับแปลงใหญ่ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการข้าว กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมหม่อนไหม การยางแห่งประเทศไทย มีความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากขึ้นไปที่ร้อยละ 93.21 94.78 90.91 73.33 100.00 และ 95.38 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.36)

9.2.2) การใช้เครื่องจักรกลฯ เกษตรกรร้อยละ 92.28 มีความพึงพอใจต่อการใช้เครื่องจักรกลฯ ที่ระดับมากขึ้นไป เนื่องจากตรงตามความต้องการของกลุ่ม สามารถใช้งานได้ปกติ และช่วยลดค่าใช้จ่ายการผลิต และสามารถใช้บริการได้ทันช่วงเวลาเพาะปลูกและเก็บเกี่ยวผลผลิต ส่วนร้อยละ 7.72 พึงพอใจระดับปานกลาง เนื่องจากต้องรอลำดับคิวในการใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรกลฯ รวมทั้งเครื่องจักรกลฯ ในบางรายการ ที่จัดซื้อไม่ได้ใช้ประโยชน์ได้เต็มประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาในแต่ละหน่วยงาน เกษตรกรกลุ่มย่อยระดับแปลงใหญ่ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการข้าว กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมหม่อนไหม การยางแห่งประเทศไทย มีความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากที่สุดที่ร้อยละ 91.51 92.81 85.45 73.33 100.00 และ 95.38 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.36)

9.2.3) การทำงานของประธาน/คณะกรรมการกลุ่ม เกษตรกรร้อยละ 95.55 มีความพึงพอใจต่อการทำงานของประธาน/คณะกรรมการกลุ่มที่ระดับมากขึ้นไป มีการชี้แจงการให้บริการ รายได้ รายจ่ายให้สมาชิกทราบอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 4.45 ระดับปานกลาง เนื่องจากบางแปลงสมาชิกจำนวนมากเกษตรกรใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรกลฯ ล่าช้าไม่ทันช่วงฤดูเพาะปลูก เมื่อพิจารณาในแต่ละหน่วยงาน พบว่า เกษตรกรกลุ่มย่อยระดับแปลงใหญ่ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการข้าว กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมหม่อนไหม การยางแห่งประเทศไทย มีความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากที่สุด ที่ร้อยละ 93.96 96.26 90.91 100.00 100.00 และ 96.92 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.34)

ตารางที่ 4.34 ความพึงพอใจของเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

หน่วย : ร้อยละ

| หน่วยงาน | การได้รับเครื่องจักรกลฯ | | | การใช้เครื่องจักรกลฯ | | | การทำงานของคณะกรรมการ | | |
|------------------------|-------------------------|-------------|---------------|----------------------|-------------|---------------|-----------------------|-------------|---------------|
| | น้อย ลงไป | ปาน กลาง | มาก ขึ้นไป | น้อย ลงไป | ปาน กลาง | มาก ขึ้นไป | น้อย ลงไป | ปาน กลาง | มาก ขึ้นไป |
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | - | 6.79 | 93.21 | - | 8.49 | 91.51 | - | 6.04 | 93.96 |
| 2. กรมการข้าว | - | 5.22 | 94.78 | - | 7.19 | 92.81 | - | 7.74 | 92.26 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | - | 9.09 | 90.91 | - | 14.55 | 85.45 | - | 9.09 | 90.91 |
| 4. กรมประมง | - | 26.67 | 73.33 | - | 26.67 | 73.33 | - | - | 100.00 |
| 5. กรมหม่อนไหม | - | - | 100.00 | - | - | 100.00 | - | - | 100.00 |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | - | 4.62 | 95.38 | - | 4.62 | 95.38 | - | 3.08 | 96.92 |
| ภาพรวม | - | 5.82 | 94.18 | - | 7.72 | 92.28 | - | 4.45 | 95.55 |

ที่มา : จากการสำรวจ

4.3 ด้านประสิทธิภาพ (Efficiency)

การประเมินประสิทธิภาพ เป็นการเปรียบเทียบผลการเบิกจ่ายงบประมาณในการดำเนินงานโครงการที่ทำให้เกิดผลผลิตและระยะเวลาตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผลการประเมินตามหลักเกณฑ์ที่ 3 ประสิทธิภาพ มีรายละเอียดดังนี้

4.3.1 การเบิกจ่ายงบประมาณ

เป็นการเปรียบเทียบผลการเบิกจ่ายงบประมาณจริง จำนวน 9,323.8368 ล้านบาท 3,377 แปลง กับงบประมาณที่ตั้งไว้ตามแผน จำนวน 9,505.8736 ล้านบาท 3,381 แปลง ดังนี้

ประสิทธิภาพการใช้งบประมาณตามแผน เท่ากับ 2.81 ล้านบาทต่อแปลง ในขณะที่ประสิทธิภาพของผลการเบิกจ่ายงบประมาณจริงเท่ากับ 2.76 ล้านบาท ทั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการเบิกจ่ายงบประมาณของโครงการมีประสิทธิภาพ เนื่องจากโครงการสามารถประหยัดการใช้งบประมาณเป็นจำนวน 0.05 ล้านบาทต่อแปลง

ตารางที่ 4.35 การเบิกจ่ายงบประมาณโครงการยกระดับผลผลิตทางการเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด

| หน่วยงาน | ผลการดำเนินงานเบิกจ่าย | | | | | | | | | | ผลการใช้จ่ายงบประมาณ | | | |
|-----------------------------|------------------------|--------------|--------------|-------------------------|----------------------|-------------------------|-------------------------|----------------------|-------------------------|--------------|-------------------------------|-------------|-----|--------|
| | งบประมาณ (แปลง) | | | | | เป้าหมาย | | | | | ของกลุ่มกระต๊อบแปลงใหญ่ (บาท) | | | |
| | เป้า หมาย | ผล | ร้อยละ | งบอุดหนุน | งบดำเนินงาน | งบดำเนินงาน | งบดำเนินงาน | งบดำเนินงาน | งบดำเนินงาน | งบดำเนินงาน | งบดำเนินงาน | งบดำเนินงาน | รวม | ร้อยละ |
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | 1,065 | 1,065 | 100.00 | 2,923,830,699.00 | 9,416,000.00 | 2,933,246,699.00 | 2,857,816,173.69 | 8,286,541.20 | 2,866,102,714.89 | 97.71 | | | | |
| 2. กรมการข้าว | 2,029 | 2,025 | 99.80 | 5,754,119,257.00 | 7,914,000.00 | 5,762,033,257.00 | 5,669,037,323.02 | 5,335,536.95 | 5,674,372,859.97 | 98.48 | | | | |
| 3. กรมปศุสัตว์ | 109 | 109 | 100.00 | 305,834,566.00 | 555,000.00 | 306,389,566.00 | 300,711,211.85 | 263,180.00 | 300,974,391.85 | 98.23 | | | | |
| 4. กรมประมง | 29 | 29 | 100.00 | 78,885,196.00 | 270,000.00 | 79,155,196.00 | 77,699,033.53 | 86,568.00 | 77,785,601.53 | 98.27 | | | | |
| 5. กรมหม่อนไหม | 15 | 15 | 100.00 | 40,496,747.00 | 78,000.00 | 40,574,747.00 | 40,264,366.62 | 50,344.00 | 40,314,710.62 | 99.36 | | | | |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | 134 | 134 | 100.00 | 376,327,175.00 | 897,000.00 | 377,224,175.00 | 359,795,383.14 | 102,680.07 | 359,898,063.21 | 95.41 | | | | |
| 7. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ | | | | | 5,250,000.00 | 5,250,000.00 | | 3,378,000.00 | 3,378,000.00 | 64.34 | | | | |
| 8. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร | | | | | 2,000,000.00 | 2,000,000.00 | | 1,010,537.90 | 1,010,537.90 | 50.53 | | | | |
| ภาพรวม | 3,381 | 3,377 | 99.88 | 9,479,493,640.00 | 26,380,000.00 | 9,505,873,640.00 | 9,305,323,491.85 | 18,513,388.12 | 9,323,836,879.97 | 98.09 | | | | |

ที่มา: รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการของ 6 หน่วยงาน ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2564

4.3.2 ด้านระยะเวลา

เป็นการพิจารณาผลการดำเนินงานโครงการในแต่ละขั้นตอนเป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยพบว่า หน่วยงานสามารถดำเนินการได้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ ตั้งแต่ขั้นตอนการทบทวนรายละเอียดโครงการ/แผนการดำเนินงาน การพิจารณาอนุมัติแผนของคณะกรรมการบริหารโครงการระดับจังหวัด การดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และการจัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณและได้รับการตรวจเอกสารบันทึกบัญชีโครงการ ซึ่งทันตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ ในเดือนธันวาคม 2564 (ตารางที่ 4.36)

ตารางที่ 4.36 ขั้นตอนระยะเวลาดำเนินการโครงการ

| ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการ | ระยะเวลา | ผลดำเนินงานตามกรอบเวลา |
|--|-----------------------|------------------------|
| 1. กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ทบทวนรายละเอียดโครงการ/แผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ | มกราคม – มีนาคม 2564 | 3,381 แปลง |
| 2. กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่จดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนประเภทนิติบุคคล | มกราคม – พฤษภาคม 2564 | 3,381 แปลง |
| 3. คณะกรรมการบริหารโครงการระดับจังหวัดพิจารณาอนุมัติแผนฯ | มกราคม – กรกฎาคม 2564 | 3,379 แปลง |
| 4. ทำข้อตกลงร่วมกันกับกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | 3,379 แปลง |
| 5. โอนงบประมาณให้กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | 3,379 แปลง |
| 6. กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ดำเนินการตามแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | 3,377 แปลง |
| 7. หน่วยงานเข้าติดตามให้คำแนะนำการดำเนินงานกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | 3,377 แปลง |
| 8. กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่จัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณและได้รับการตรวจเอกสารบันทึกบัญชีโครงการ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | 3,377 แปลง |

ที่มา : รายงานความก้าวหน้าการประชุมโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด 8 หน่วยงาน ครั้งที่ 7/2564 วันที่ 18 มกราคม 2565

4.3.3 ประสิทธิภาพการผลิต

จากการสนับสนุนงบประมาณโครงการให้กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ในการจัดซื้อเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ เพื่อให้เกษตรกรได้ใช้ประโยชน์ พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรร้อยละ 49.53 มีผลผลิตต่อหน่วยที่เพิ่มขึ้น จากการใช้บริการเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ของกลุ่มที่ให้บริการเพิ่มขึ้น ในขั้นตอนการปลูก บำรุงดูแลรักษา จนถึงการเก็บเกี่ยวผลผลิต ส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น รวมทั้งการมีเครื่องจักรกลฯ ของกลุ่ม ช่วยให้การเพาะปลูก และเก็บเกี่ยวได้ทันช่วงฤดูกาล โดยไม่ต้องรอบริการใช้จากภาคเอกชน ผลผลิตไม่ได้รับความเสียหาย ร้อยละ 27.81 มีผลผลิตต่อหน่วยเท่าเดิม เนื่องจากเพิ่งเริ่มใช้ประโยชน์เครื่องจักรกลฯ ยังไม่เห็นการเปลี่ยนแปลงของผลผลิตต่อหน่วย และร้อยละ 22.66 มีผลผลิตต่อหน่วยลดลง จากที่เกษตรกรประสบภัยแล้ง น้ำท่วม โรคแมลงศัตรูพืช ส่งผลให้ผลผลิตต่อหน่วยลดลง (ตารางที่ 4.37)

ตารางที่ 4.37 ร้อยละของเกษตรกรที่เพิ่มผลผลิตจากการใช้เครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์
ปัจจัยการผลิต ปี 2565

หน่วย : ร้อยละ

| รายการ | เพิ่มขึ้น | เท่าเดิม | ลดลง |
|-------------------------------|--------------|--------------|--------------|
| 1. กลุ่มข้าว | 51.53 | 25.02 | 23.45 |
| 2. กลุ่มพืชไร่ | 40.91 | 31.82 | 27.27 |
| - ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ | 40.00 | 43.33 | 16.67 |
| - มันสำปะหลัง | 40.00 | 29.09 | 30.91 |
| - อ้อยโรงงาน | 33.34 | 33.33 | 33.33 |
| - สับปะรด | 60.00 | 10.00 | 30.00 |
| 3. กลุ่มไม้ยืนต้น | 58.46 | 29.23 | 12.31 |
| - ยางพารา | 49.23 | 41.54 | 9.23 |
| - ปาล์มน้ำมัน | 73.75 | 15.00 | 11.25 |
| - มะพร้าว | 48.57 | 28.57 | 22.86 |
| - กาแฟ | 60.00 | 40.00 | - |
| - ไม้ | 60.00 | 20.00 | 20.00 |
| - หวาย | - | 100.00 | - |
| 4. กลุ่มไม้ผล | 44.29 | 25.71 | 30.00 |
| - ทุเรียน | 50.91 | 14.55 | 34.54 |
| - มังคุด | 20.00 | 16.00 | 64.00 |
| - ลำไย | 40.00 | 30.77 | 29.23 |
| - มะม่วง | 40.00 | 35.00 | 25.00 |
| - กัลย | 46.67 | 40.00 | 13.33 |
| - มะขามหวาน | 60.00 | 20.00 | 20.00 |
| - ฝรั่ง | 60.00 | 40.00 | - |
| - ส้มเขียวหวาน | 60.00 | 40.00 | - |
| - อะโวคาโด | 100.00 | - | - |
| - กระท้อน | 40.00 | 40.00 | 20.00 |
| 5. กลุ่มพืชผัก/สมุนไพร | 36.37 | 45.45 | 18.18 |
| - ผัก/สมุนไพร | 33.34 | 53.33 | 13.33 |
| - พริก | 40.00 | 40.00 | 20.00 |
| - พริกไทย | - | 40.00 | 60.00 |
| - มันฝรั่ง | 40.00 | 40.00 | 20.00 |
| - เห็ดนางฟ้า | 50.00 | 30.00 | 20.00 |
| - ข้าวโพดฝักสด | 40.00 | 60.00 | - |
| - บุก | 40.00 | 60.00 | - |

ตารางที่ 4.37 (ต่อ)

| รายการ | หน่วย : ร้อยละ | | |
|----------------------|----------------|----------|-------|
| | เพิ่มขึ้น | เท่าเดิม | ลดลง |
| 6. กลุ่มหม่อนไหม | 30.00 | 70.00 | - |
| 7. กลุ่มประมง | 53.33 | 40.00 | 6.67 |
| - ปลานิล | 60.00 | 40.00 | - |
| - ปลาดุก | 60.00 | 40.00 | - |
| - กุ้งขาว | 40.00 | 40.00 | 20.00 |
| 8. กลุ่มปศุสัตว์ | 41.82 | 50.91 | 7.27 |
| - โคนม | 50.00 | 35.00 | 15.00 |
| - โคเนื้อ | 50.00 | 45.00 | 5.00 |
| - แพะ | 20.00 | 80.00 | - |
| - ไก่พื้นเมือง | 20.00 | 80.00 | - |
| 9. กลุ่มแมลงเศรษฐกิจ | 32.00 | 16.00 | 52.00 |
| - ผึ้งพันธุ์ | 60.00 | 20.00 | 20.00 |
| - ผึ้งโพรง | 25.00 | 15.00 | 60.00 |
| ภาพรวม | 49.53 | 27.81 | 22.66 |

ที่มา : จากการสำรวจ

เมื่อพิจารณาจากเกณฑ์การเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยที่ร้อยละ 20 จะเห็นได้ว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้นเพียง ร้อยละ 5.74 ยังต่ำกว่าเกณฑ์ในทุกกลุ่มสินค้า เนื่องจากใช้ประโยชน์เครื่องจักรกลฯ ยังไม่เต็มประสิทธิภาพ ครอบคลุมรายการที่จัดซื้อ และมีปัจจัยภายนอกอื่นเข้ามากระทบในช่วงเพาะปลูก เช่น ภัยแล้ง น้ำท่วม โรคแมลงศัตรูพืช ผลผลิตได้รับความเสียหายในช่วงการเพาะปลูก ส่งผลให้ผลผลิตที่ได้รับไม่เต็มที่

พิจารณาในแต่ละกลุ่มสินค้ารายละเอียด ดังนี้

5.3.1) กลุ่มสินค้าข้าว เกษตรกรร้อยละ 51.53 มีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 25.02 มีผลผลิตต่อหน่วยเท่าเดิม และร้อยละ 23.45 มีผลผลิตต่อหน่วยที่ลดลง โดยมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 31.97 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.32 เครื่องมือ อุปกรณ์ที่เข้ามาช่วยเพิ่มผลผลิต เช่น รถเกี่ยวข้าวที่เก็บเกี่ยวอย่างประณีตขึ้น การใช้รถแทรกเตอร์ในการเตรียมดิน เครื่องผสมปุ๋ย เครื่องหว่านปุ๋ย และเครื่องสูบน้ำ

5.3.2) กลุ่มพืชไร่ (มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน และสับปะรด) เกษตรกรร้อยละ 40.91 มีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 31.82 มีผลผลิตต่อหน่วยที่เท่าเดิม และร้อยละ 27.27 มีผลผลิตต่อหน่วยที่ลดลง ในภาพรวมผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 321.00 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.31 โดยข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพิ่มขึ้น 40.77 กิโลกรัมต่อไร่ สับปะรด เพิ่มขึ้น 119.23 กิโลกรัมต่อไร่ มันสำปะหลัง เพิ่มขึ้น 367.07 กิโลกรัมต่อไร่ และอ้อยโรงงาน เพิ่มขึ้น 428.67 กิโลกรัมต่อไร่ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่เข้ามาช่วยเพิ่มผลผลิต เช่น สารปรับปรุงบำรุงดิน จุลินทรีย์ผสมปรับสภาพดิน เครื่องตัดหญ้า รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ เครื่องปลูก ถังพ่นยา และเครื่องขุดหัวมันสำปะหลัง

5.3.3) กลุ่มไม้ยืนต้น (ปาล์มน้ำมัน ยางพารา มะพร้าว กาแฟ ไม้ หวาย) เกษตรกร ร้อยละ 58.46 มีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 29.23 มีผลผลิตต่อหน่วยที่เท่าเดิม และร้อยละ 12.31 มีผลผลิตต่อหน่วยที่ลดลง ในภาพรวมผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 56.00 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.34 โดยยางพารา เพิ่มขึ้น 15.89 กิโลกรัมต่อไร่ ปาล์มน้ำมัน เพิ่มขึ้น 100.30 กิโลกรัมต่อไร่ มะพร้าว เพิ่มขึ้น 67.86 กิโลกรัมต่อไร่ กาแฟ เพิ่มขึ้น 12.00 กิโลกรัมต่อไร่ ไม้ 29.40 กิโลกรัมต่อไร่ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่สามารถเพิ่มผลผลิตต่อหน่วย เช่น เครื่องสูบน้ำแรงดันสูง เครื่องผสมปุ๋ย เครื่องตัดหญ้า แม่ปุ๋ยเคมี วัสดุผสมปุ๋ยอินทรีย์ เครื่องวัดคุณภาพดิน

5.3.4) กลุ่มไม้ผล (ทุเรียน มังคุด ลำไย มะม่วง กล้วย มะขามหวาน ฝรั่ง ส้มเขียวหวาน อะโวคาโด และกระท้อน) เกษตรกรร้อยละ 44.29 มีผลผลิตต่อหน่วยที่เพิ่มขึ้น หลังมีโครงการ ร้อยละ 25.71 มีผลผลิตต่อหน่วยที่เท่าเดิม ร้อยละ 30.00 มีผลผลิตต่อหน่วยที่ลดลง ในภาพรวมผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 71 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.92 โดยทุเรียน เพิ่มขึ้น 232.71 กิโลกรัมต่อไร่ มังคุด ลดลง 187.24 กิโลกรัมต่อไร่ ลำไย เพิ่มขึ้น 31.49 กิโลกรัมต่อไร่ มะม่วง เพิ่มขึ้น 75.20 กิโลกรัมต่อไร่ กล้วย เพิ่มขึ้น 156.40 กิโลกรัมต่อไร่ อะโวคาโด เพิ่มขึ้น 310.00 กิโลกรัมต่อไร่ มะขามหวาน เพิ่มขึ้น 60.00 กิโลกรัมต่อไร่ กระท้อน เพิ่มขึ้น 12.00 กิโลกรัมต่อไร่ ส้มเขียวหวาน เพิ่มขึ้น 321.57 กิโลกรัมต่อไร่ และฝรั่ง เพิ่มขึ้น 248.00 กิโลกรัมต่อไร่ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่สามารถเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยได้ เช่น ระบบน้ำสปริงเกอร์ เครื่องตัดหญ้าแบบนั่งขับ เครื่องสูบน้ำมอเตอร์ไฟฟ้า เครื่องผสมปุ๋ย แม่ปุ๋ยเคมี วัสดุผสมปุ๋ยหมัก

5.3.5) กลุ่มพืชผัก/สมุนไพร (ผัก/สมุนไพร พริก พริกไทย มันฝรั่ง เห็ดนางฟ้า ข้าวโพดฝักสด และบุก) เกษตรกรร้อยละ 36.37 มีผลผลิตต่อหน่วยที่เพิ่มขึ้นหลังมีโครงการ ร้อยละ 45.45 มีผลผลิตต่อหน่วยที่เท่าเดิม ร้อยละ 18.18 มีผลผลิตต่อหน่วยที่ลดลง ในภาพรวมผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น เฉลี่ย 29.00 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.95 โดยเครื่องมือ อุปกรณ์ที่สามารถเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยได้ เช่น ชุดปั๊มน้ำโซล่าเซลล์ โรงเรือนระบบปิด (EVAP) โรงปุ๋ยหมัก สารชีวภัณฑ์ และชุดอุปกรณ์ประกอบการตรวจหาพยาธิแมลง – สารพิษตกค้าง แม่ปุ๋ยเคมี วัสดุผสมปุ๋ยหมัก

5.3.6) กลุ่มหม่อนไหม เกษตรกรร้อยละ 30.00 มีผลผลิตต่อหน่วยที่เพิ่มขึ้น หลังมีโครงการ ร้อยละ 70.00 มีผลผลิตต่อหน่วยที่เท่าเดิม ในภาพรวมผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 200.00 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.43 โดยเครื่องมือ อุปกรณ์ที่สามารถเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยได้ เช่น ฟางอัดก้อน วัสดุผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ระบบน้ำในปลูกหม่อนผลสด วัสดุผสมปุ๋ยหมัก

5.3.7) กลุ่มประมง เกษตรกรร้อยละ 53.33 มีผลผลิตต่อหน่วยที่เพิ่มขึ้น หลังมีโครงการ ร้อยละ 40.00 มีผลผลิตต่อหน่วยที่เท่าเดิม ร้อยละ 6.67 มีผลผลิตต่อหน่วยที่เพิ่มขึ้น ในภาพรวมผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 185.00 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.46 โดยปลาชนิด เพิ่มขึ้น 43.00 กิโลกรัมต่อไร่ ปลาดุก เพิ่มขึ้น 220.00 กิโลกรัมต่อไร่ กุ้งขาว เพิ่มขึ้น 110.00 กิโลกรัมต่อไร่ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่สามารถเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยได้ เช่น เครื่องผสมอาหารสัตว์น้ำ ชุดควบคุม และจัดการคุณภาพน้ำอัจฉริยะ ปื้มลม เครื่องเพิ่มออกซิเจน เครื่องตีน้ำ

5.3.8) กลุ่มปศุสัตว์ เกษตรกรร้อยละ 41.82 มีผลผลิตต่อหน่วยที่เพิ่มขึ้น หลังมีโครงการ ร้อยละ 50.91 มีผลผลิตต่อหน่วยที่เท่าเดิม โดยโคนมเกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตต่อหน่วย 0.34 กิโลกรัมต่อตัวต่อวัน โคเนื้อ เพิ่มขึ้น 32.25 กิโลกรัมต่อตัว แพะ เพิ่มขึ้น 0.17 กิโลกรัมต่อตัว และไก่พื้นเมือง เพิ่มขึ้น 0.02 กิโลกรัมต่อตัว เครื่องมือ อุปกรณ์ที่สามารถเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยได้ เช่น เครื่องผสมอาหาร วัสดุคืบในการผสมอาหารสัตว์ เครื่องอัดฟาง และอาหารสำเร็จรูปคุณภาพสูง เป็นต้น

5.3.9) กลุ่มแมลงเศรษฐกิจ เกษตรกรร้อยละ 32.00 มีผลผลิตต่อหน่วยที่เพิ่มขึ้นหลังมีโครงการ ร้อยละ 16.00 มีผลผลิตต่อหน่วยที่เท่าเดิม ร้อยละ 52.00 มีผลผลิตต่อหน่วยที่ลดลงในภาพรวมผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 0.14 กิโลกรัมต่อรัง คิดเป็นร้อยละ 2.42 โดยผึ้งพันธุ์ เพิ่มขึ้น 1.34 กิโลกรัมต่อรัง ผึ้งโพรง เพิ่มขึ้น 0.03 กิโลกรัมต่อรัง ซึ่งการเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยจากการบริหารจัดการทีมที่มีความชำนาญในการเก็บผลผลิตที่แปลงเกษตรกร เครื่องมือวัดความชื้น และอุปกรณ์เก็บน้ำผึ้ง ที่ช่วยลดความสูญเสีย (ตารางที่ 4.37 และ ตารางที่ 4.38)

ตารางที่ 4.38 เปรียบเทียบผลผลิตต่อหน่วยของเกษตรกรในโครงการ ปีเพาะปลูก 2563/64 กับ ปีเพาะปลูก 2565/66

| กลุ่มสินค้า | ก่อนโครงการ | หลังโครงการ | การเปลี่ยนแปลง | |
|----------------------|-------------|-------------|----------------|--------|
| | | | (+ เพิ่ม/- ลด) | ร้อยละ |
| 1. ข้าว | 505.53 | 537.50 | 31.97 | 6.32 |
| 2. พืชไร่ | 6,042.00 | 6,363.00 | 321.00 | 5.31 |
| - มันสำปะหลัง | 3,857.78 | 4,224.85 | 367.07 | 9.52 |
| - ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ | 962.33 | 1,003.10 | 40.77 | 4.24 |
| - อ้อยโรงงาน | 13,860.00 | 14,288.67 | 428.67 | 3.09 |
| - สับปะรด | 3,777.47 | 3,896.70 | 119.23 | 3.16 |
| 3. ไม้ยืนต้น | 1,676.00 | 1,732.00 | 56.00 | 3.34 |
| - ปาล์มน้ำมัน | 3,318.49 | 3,418.79 | 100.30 | 3.02 |
| - ยางพารา | 243.08 | 258.97 | 15.89 | 6.54 |
| - มะพร้าว | 1,026.38 | 1,094.24 | 67.86 | 6.61 |
| - กาแฟ | 166.00 | 178.00 | 12.00 | 7.23 |
| - ไม้ | 1,981.40 | 2,010.80 | 29.40 | 1.48 |
| - หวาย | 2,880.00 | 2,880.00 | 0.00 | 0.00 |

หน่วย : กิโลกรัมต่อไร่

ตารางที่ 4.38 (ต่อ)

| กลุ่มสินค้า | ก่อนโครงการ | หลังโครงการ | หน่วย : กิโลกรัมต่อไร่ | |
|------------------------------------|-----------------|-----------------|----------------------------------|-------------|
| | | | การเปลี่ยนแปลง (+ เพิ่ม/- ลด) | ร้อยละ |
| 4. ไม้ผล | 1,444.00 | 1,515.00 | 71.00 | 4.92 |
| - ลำไย | 1,105.24 | 1,136.73 | 31.49 | 2.85 |
| - ทุเรียน | 1,353.70 | 1,586.41 | 232.71 | 17.19 |
| - มังคุด | 1,574.51 | 1,387.27 | -187.24 | -11.89 |
| - มะม่วง | 1,278.42 | 1,353.62 | 75.20 | 5.88 |
| - อะโวคาโด | 1,440.00 | 1,750.00 | 310.00 | 21.53 |
| - กล้วย | 2,357.93 | 2,514.33 | 156.40 | 6.63 |
| - มะขามหวาน | 680.00 | 740.00 | 60.00 | 8.82 |
| - กระท้อน | 1,376.00 | 1,388.00 | 12.00 | 0.87 |
| - ส้มเขียวหวาน | 2,067.24 | 2,388.81 | 321.57 | 15.56 |
| - ฝรั่ง | 5,834.00 | 6,082.00 | 248.00 | 4.25 |
| 5. พืชผัก | 3,037.00 | 3,066.00 | 29.00 | 0.95 |
| - ผัก/สมุนไพร | 2,915.53 | 2,937.53 | 22.00 | 0.75 |
| - พริก | 2,345.56 | 2,416.44 | 70.88 | 3.02 |
| - พริกไทย | 673.96 | 660.17 | -13.79 | -2.05 |
| - มันฝรั่ง | 3,480.00 | 3,519.00 | 39.00 | 1.12 |
| - เห็ดนางฟ้า | 10,361.18 | 10,417.00 | 55.82 | 0.54 |
| - ข้าวโพดฝักสด | 1,040.00 | 1,105.00 | 65.00 | 6.25 |
| - บุก | 266.00 | 270.00 | 4.00 | 1.50 |
| 6. หม่อนไหม | 2,120.00 | 2,320.00 | 200.00 | 9.43 |
| 7. ประมง | 2,864.00 | 3,049.00 | 185.00 | 6.46 |
| - ปลาดุก | 3,500.00 | 3,720.00 | 220.00 | 6.29 |
| - ปลานิล | 565.00 | 608.00 | 43.00 | 7.61 |
| - กุ้งขาว | 1,422.00 | 1,532.00 | 110.00 | 7.74 |
| 8. ปศุสัตว์ | | | | |
| - โคเนื้อ (กก./ตัว) | 464.75 | 497.00 | 32.25 | 6.94 |
| - โคนม (กก.น้ำนมดิบ /ตัว/วัน) | 11.88 | 12.22 | 0.34 | 2.86 |
| - แพะ (กก./ตัว) | 29.92 | 30.09 | 0.17 | 0.57 |
| - ไก่พื้นเมือง (กก./ตัว) | 1.02 | 1.04 | 0.02 | 1.96 |
| 9. แผลงเศรษฐกิจ (กก./ไร่ปี) | 5.79 | 5.93 | 0.14 | 2.42 |
| - ฝั่่งพันธุ์ | 33.33 | 34.67 | 1.34 | 4.02 |
| - ฝั่่งโพร่ง | 3.09 | 3.12 | 0.03 | 0.97 |
| | | ภาพรวม | | 5.74 |

ที่มา : จากการสำรวจ

4.4 ด้านผลกระทบ (Impact)

4.4.1 ด้านเศรษฐกิจ

ผลกระทบจากการลดค่าใช้จ่ายการผลิต การเพิ่มผลผลิต และราคาจำหน่ายสินค้าที่เพิ่มขึ้นในกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ พบว่า สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจรวม 6,358.31 ล้านบาท ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการลงทุนของภาครัฐจากโครงการในการส่งเสริมสนับสนุน เทคโนโลยี เครื่องจักรกลทางการเกษตรให้กลุ่มเกษตรกร สามารถสร้างผลกระทบใน 1 ปีแรกที่ดำเนินการต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยกลุ่มข้าวสร้างมูลค่า จำนวน 2,164.88 ล้านบาท กลุ่มพืชไร่ 967.99 ล้านบาท กลุ่มไม้ยืนต้น 1,154.27 ล้านบาท กลุ่มไม้ผล 1,052.18 ล้านบาท กลุ่มพืชผัก/สมุนไพร 291.74 ล้านบาท กลุ่มหม่อนไหม 56.21 ล้านบาท กลุ่มประมง 236.52 ล้านบาท กลุ่มปศุสัตว์ 434.07 ล้านบาท และกลุ่มแมลงเศรษฐกิจ 0.45 ล้านบาท เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มสินค้า มีรายละเอียด ดังนี้ (ตารางที่ 4.39)

1) **กลุ่มข้าว** สร้างมูลค่าจากการลดค่าใช้จ่ายการผลิต จำนวน 893.46 ล้านบาท และการเพิ่มผลผลิต จำนวน 1,271.42 ล้านบาท รวมมูลค่าทางเศรษฐกิจ จำนวน 2,164.88 ล้านบาท

2) **กลุ่มพืชไร่** สร้างมูลค่าจากการลดค่าใช้จ่ายการผลิต จำนวน 227.59 ล้านบาท และเพิ่มผลผลิต จำนวน 740.40 ล้านบาท รวมมูลค่าทางเศรษฐกิจ จำนวน 967.99 ล้านบาท โดยมันสำปะหลังสร้างมูลค่า 588.57 ล้านบาท สินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 154.59 ล้านบาท อ้อยโรงงาน 193.35 ล้านบาท และสับปะรด 31.48 ล้านบาท

3) **กลุ่มไม้ยืนต้น** สร้างมูลค่าจากการลดค่าใช้จ่ายการผลิต 92.95 ล้านบาท และเพิ่มผลผลิต จำนวน 1,061.32 ล้านบาท รวมมูลค่าทางเศรษฐกิจ จำนวน 1,154.27 ล้านบาท โดยสินค้าปาล์มน้ำมันสร้างมูลค่า 902.55 ล้านบาท ยางพารา 230.33 ล้านบาท มะพร้าว 9.98 ล้านบาท กาแฟ 2.85 ล้านบาท ไม้ 6.70 ล้านบาท และหวาย 1.96 ล้านบาท

4) **กลุ่มไม้ผล** สร้างมูลค่าจากการลดค่าใช้จ่ายการผลิต จำนวน 41.34 ล้านบาท และเพิ่มผลผลิต จำนวน 1,010.84 ล้านบาท รวมมูลค่าทางเศรษฐกิจ จำนวน 1,052.18 ล้านบาท โดยสินค้าลำไยสร้างมูลค่า 30.91 ล้านบาท ทุเรียน 694.16 ล้านบาท มังคุด 82.87 ล้านบาท มะม่วง 75.30 ล้านบาท กัลย 65.37 ล้านบาท มะขามหวาน 2.10 ล้านบาท ฝรั่ง 45.35 ล้านบาท ส้มเขียวหวาน 30.11 ล้านบาท อะโวคาโด 17.54 ล้านบาท และกระท้อน 8.47 ล้านบาท

5) **กลุ่มพืชผัก/สมุนไพร** สร้างมูลค่าจากการลดค่าใช้จ่ายการผลิต จำนวน 219.77 ล้านบาท และเพิ่มผลผลิต จำนวน 71.97 ล้านบาท รวมมูลค่าทางเศรษฐกิจ จำนวน 291.74 ล้านบาท โดยพืชผัก/สมุนไพร สร้างมูลค่า 83.52 ล้านบาท พริก 14.31 ล้านบาท พริกไทย 4.79 ล้านบาท มันฝรั่ง 0.76 ล้านบาท เห็ดนางฟ้า 184.51 ล้านบาท ข้าวโพดฝักสด 3.77 ล้านบาท และบุก 0.08 ล้านบาท

6) **กลุ่มหม่อนไหม** สร้างมูลค่าจากการลดค่าใช้จ่ายการผลิต จำนวน 5.85 ล้านบาท และเพิ่มผลผลิต จำนวน 50.36 ล้านบาท รวมมูลค่าทางเศรษฐกิจ จำนวน 56.21 ล้านบาท

7) **กลุ่มประมง** สร้างมูลค่าจากการลดค่าใช้จ่ายการผลิต จำนวน 18.36 ล้านบาท และเพิ่มผลผลิต จำนวน 218.16 ล้านบาท รวมมูลค่าทางเศรษฐกิจ จำนวน 236.52 ล้านบาท โดยปลาชนิด สร้างมูลค่า 15.65 ล้านบาท ปลาดุก 168.23 ล้านบาท กุ้งขาว 52.64 ล้านบาท

8) **กลุ่มปศุสัตว์** สร้างมูลค่าจากการลดค่าใช้จ่ายการผลิต จำนวน 52.70 ล้านบาท และเพิ่มผลผลิต จำนวน 381.37 ล้านบาท รวมมูลค่าทางเศรษฐกิจ จำนวน 434.07 ล้านบาท โดยโคเนื้อสร้างมูลค่า 266.18 ล้านบาท โคนม 163.30 ล้านบาท แพะ 3.47 ล้านบาท และไก่พื้นเมือง 1.12 ล้านบาท

9) **กลุ่มแมลงเศรษฐกิจ** สร้างมูลค่าจากการลดค่าใช้จ่ายการผลิต 0.21 ล้านบาท และเพิ่มผลผลิต 0.24 ล้านบาท รวมมูลค่าทางเศรษฐกิจ จำนวน 0.45 ล้านบาท โดยผึ้งพันธุ์สร้างมูลค่า 0.16 ล้านบาท และผึ้งโพรงสร้างมูลค่า 0.29 ล้านบาท (ตารางที่ 4.39)

ตารางที่ 4.39 มูลค่าจากการลดค่าใช้จ่ายการผลิต และการเพิ่มผลผลิต

หน่วย : ล้านบาท

| กลุ่มสินค้า | มูลค่าจากการลดค่าใช้จ่ายการผลิต | มูลค่าจากการเพิ่มผลผลิต | มูลค่าเพิ่มรวม |
|------------------------|---------------------------------|-------------------------|-----------------|
| 1. กลุ่มข้าว | 893.46 | 1,271.42 | 2,164.88 |
| 2. กลุ่มพืชไร่ | 227.59 | 740.40 | 967.99 |
| 3. กลุ่มไม้ยืนต้น | 92.95 | 1,061.32 | 1,154.27 |
| 4. กลุ่มไม้ผล | 41.34 | 1,010.84 | 1,052.18 |
| 5. กลุ่มพืชผัก/สมุนไพร | 219.77 | 71.97 | 291.74 |
| 6. กลุ่มหม่อนไหม | 5.85 | 50.36 | 56.21 |
| 7. กลุ่มประมง | 18.36 | 218.16 | 236.52 |
| 8. กลุ่มปศุสัตว์ | 52.70 | 381.37 | 434.07 |
| 9. กลุ่มแมลงเศรษฐกิจ | 0.21 | 0.24 | 0.45 |
| ภาพรวม | 1,552.23 | 4,806.08 | 6,358.31 |

ที่มา : ตารางผนวกที่ 1

4.4.2 **ด้านสังคม** พิจารณาจากการได้รับเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ วัสดุทางการเกษตรของ กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ไปใช้ประโยชน์ในการจ้างงานในชุมชน การสร้างแรงจูงใจในการย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตรของสมาชิกในครัวเรือน และการลดเวลาการทำงานลง ส่งผลให้สมาชิกในครัวเรือน มีเวลาอยู่ร่วมกันเพิ่มขึ้น

1) **การจ้างงานในชุมชน** เกษตรกรร้อยละ 77.43 ได้รับการจ้างงานในชุมชนที่เพิ่มขึ้น โดยเป็นการจ้างงานในกิจกรรมภายในกลุ่ม เช่น การขับเครื่องจักรกลฯ ให้บริการแก่สมาชิกกลุ่ม การตัดคุณภาพผลผลิต การขับรถขนส่งผลผลิต ส่วนร้อยละ 22.57 ยังทำงานปกติไม่มีการจ้างงาน

ในชุมชน เมื่อพิจารณารายหน่วยงาน พบว่า (1) กรมส่งเสริมการเกษตร เกษตรกรร้อยละ 70.75 ได้รับการจ้างงานในชุมชนที่เพิ่มขึ้น ส่วนร้อยละ 29.25 ยังทำงานปกติไม่มีการจ้างงานในชุมชน (2) กรมการข้าว เกษตรกรร้อยละ 84.73 ได้รับการจ้างงานในชุมชนที่เพิ่มขึ้น ส่วนร้อยละ 15.27 ยังทำงานปกติไม่มีการจ้างงานในชุมชน (3) กรมปศุสัตว์ เกษตรกร ร้อยละ 54.55 ได้รับการจ้างงานในชุมชนที่เพิ่มขึ้น ส่วนร้อยละ 45.45 ยังทำงานปกติไม่มีการจ้างงานในชุมชน (4) กรมประมง เกษตรกรร้อยละ 33.33 ได้รับการจ้างงานในชุมชนที่เพิ่มขึ้น ส่วนร้อยละ 66.67 ยังทำงานปกติไม่มีการจ้างงาน ในชุมชน (5) กรมหม่อนไหม เกษตรกรร้อยละ 50.00 ได้รับการจ้างงานในชุมชนที่เพิ่มขึ้น ส่วนร้อยละ 50.00 ยังทำงานปกติไม่มีการจ้างงานในชุมชน (6) การยางแห่งประเทศไทย เกษตรกร ร้อยละ 61.54 ได้รับการจ้างงานในชุมชนที่เพิ่มขึ้น ส่วนร้อยละ 38.46 ยังทำงานปกติไม่มีการจ้างงานในชุมชน (ตารางที่ 4.40)

2) การย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตรของสมาชิกในครัวเรือน สมาชิกในครัวเรือนร้อยละ 11.47 ย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตร โดยเข้ามาช่วยบิดา มารดา ทำการเกษตร ในการแปรรูปผลผลิต และการจำหน่ายผลผลิตผ่านช่องทางออนไลน์ ส่วนที่เหลือร้อยละ 88.53 สมาชิกในครัวเรือนไม่ย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตร เนื่องจากสมาชิกในครัวเรือนมีความต้องการทำงานโรงงาน บริษัทเอกชนที่มีเงินเดือนประจำ เมื่อพิจารณารายหน่วยงาน พบว่า (1) กรมส่งเสริมการเกษตร สมาชิกในครัวเรือน ร้อยละ 12.64 ย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตร ส่วนร้อยละ 87.36 ไม่ย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตร (2) กรมการข้าว สมาชิกในครัวเรือนร้อยละ 10.34 ย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตร ส่วนร้อยละ 89.66 ไม่ย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตร (3) กรมปศุสัตว์ สมาชิกในครัวเรือนร้อยละ 12.73 ย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตร ส่วนร้อยละ 87.27 ไม่ย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตร (4) กรมประมง สมาชิกในครัวเรือน ร้อยละ 46.67 ย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตร ส่วนร้อยละ 53.33 ไม่ย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตร (5) กรมหม่อนไหม สมาชิกในครัวเรือนร้อยละ 10.00 ย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตร ส่วนร้อยละ 90.00 ไม่ย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตร (6) การยางแห่งประเทศไทย สมาชิกในครัวเรือนร้อยละ 13.85 ย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตร ส่วนร้อยละ 86.15 ไม่ย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตร (ตารางที่ 4.40)

3) การมีเวลาในการอยู่ร่วมกันของครัวเรือนที่ เกษตรกร ร้อยละ 39.55 มีเวลาในการอยู่ร่วมกันเพิ่มขึ้น โดยเกษตรกรมีเวลาในการพบปะพูดคุยกับสมาชิกในครัวเรือน มีเวลาในการทำเกษตรร่วมกัน ร้อยละ 59.92 มีเวลาในการอยู่ร่วมกันเหมือนเดิม และร้อยละ 0.53 มีเวลาอยู่ร่วมกันลดลง เนื่องจากต้องทำงานเพิ่มขึ้นเพื่อดูแลค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เมื่อพิจารณาในแต่ละหน่วยงาน พบว่า (1) กรมส่งเสริมการเกษตร เกษตรกร ร้อยละ 33.02 มีเวลาในการอยู่ร่วมกันของครัวเรือน ที่เพิ่มขึ้น ส่วนร้อยละ 66.23 เวลาปกติเหมือนเดิม (2) กรมการข้าว เกษตรกร ร้อยละ 44.24 มีเวลาในการอยู่ร่วมกันของครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น ส่วนร้อยละ 55.27 เวลาปกติเหมือนเดิม (3) กรมปศุสัตว์ เกษตรกรร้อยละ 50.91 มีเวลาในการอยู่ร่วมกันของครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น ส่วนร้อยละ 49.09 เวลาปกติเหมือนเดิม (4) กรมประมง เกษตรกร ร้อยละ 40.00 มีเวลาในการอยู่ร่วมกันของครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น ส่วนร้อยละ 60.00 เวลาปกติเหมือนเดิม (5) กรมหม่อนไหม เกษตรกรร้อยละ 10.00 มีเวลา

ในการอยู่ร่วมกันของครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น ส่วนร้อยละ 90.00 เวลาปกติเหมือนเดิม (6) การยางแห่งประเทศไทย เกษตรกรร้อยละ 38.46 มีเวลาในการอยู่ร่วมกันของครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น ส่วนร้อยละ 61.54 เวลาปกติเหมือนเดิม

แสดงให้เห็นว่า ผลกระทบด้านสังคมใน 1 ปีแรกยังไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก ในการเคลื่อนย้ายสมาชิกในครัวเรือนเข้าสู่ภาคการเกษตร ซึ่งสมาชิกในครัวเรือนหรือเกษตรกรรุ่นใหม่ ยังคงมีความสนใจในการทำงานในภาคเอกชน มากกว่าการเข้ามารับช่วงต่อการทำงานเกษตร ต่อจากบิดา มารดา ในส่วนการมีเวลาอยู่ร่วมกันที่เพิ่มขึ้นก็เช่นเดียวกันยังไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก เกษตรกรยังคงทำงานหนักเป็นส่วนใหญ่ในการดูแลรักษาแปลงเกษตร และการทำงานรับจ้างในพื้นที่ (ตารางที่ 4.40)

ตารางที่ 4.40 ผลกระทบด้านสังคมของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ปี 2565

หน่วย : ร้อยละ

| หน่วยงาน | การจ้างงาน | | การย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตร | | การอยู่ร่วมกัน | | |
|------------------------|--------------|--------------|---------------------------|--------------|----------------------|--------------|-------------|
| | ในชุมชน | | ของสมาชิกในครัวเรือน | | ของสมาชิกในครัวเรือน | | |
| | มี | ไม่มี | มี | ไม่มี | เพิ่มขึ้น | เท่าเดิม | ลดลง |
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | 70.75 | 29.25 | 12.64 | 87.36 | 33.02 | 66.23 | 0.75 |
| 2. กรมการข้าว | 84.73 | 15.27 | 10.34 | 89.66 | 44.24 | 55.27 | 0.49 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | 54.55 | 45.45 | 12.73 | 87.27 | 50.91 | 49.09 | - |
| 4. กรมประมง | 33.33 | 66.67 | 46.67 | 53.33 | 40.00 | 60.00 | - |
| 5. กรมหม่อนไหม | 50.00 | 50.00 | 10.00 | 90.00 | 10.00 | 90.00 | - |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | 61.54 | 38.46 | 13.85 | 86.15 | 38.46 | 61.54 | - |
| ภาพรวม | 77.43 | 22.57 | 11.47 | 88.53 | 39.55 | 59.92 | 0.53 |

ที่มา : จากการสำรวจ

4.4.3 ด้านสิ่งแวดล้อม พิจารณาจากการได้รับเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ วัสดุทางการเกษตรของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ไปใช้ประโยชน์ในการลดการใช้สารเคมี ใช้เครื่องจักรกลฯ แทนการสัมผัสสารเคมีโดยตรงเพื่อสุขภาพที่ดีขึ้นของเกษตรกร และนำเครื่องจักรกลฯ วัสดุทางการเกษตรมาผลิตวัสดุเหลือใช้นำกลับมาใช้ประโยชน์

1) การลดการใช้สารเคมี เกษตรกรร้อยละ 66.66 ลดการใช้สารเคมีในการทำเกษตร จากการปรับเปลี่ยนมาทำสินค้าเกษตรปลอดภัย และเพื่อสุขภาพของตนเอง โดยเกษตรกรใช้สารชีวภัณฑ์ที่กลุ่มจัดซื้อมาใช้ทดแทนสารเคมี นำรถตัดหญ้ามาใช้แทนยาฆ่าหญ้า ยาคุมหญ้า ส่วนร้อยละ 33.34 ยังไม่ลดใช้สารเคมี เนื่องจากต้องพึ่งพิงสารเคมีในการกำจัดวัชพืช ศัตรูพืช และเกษตรกรบางรายเน้นการผลิตให้ได้ปริมาณ และรูปลักษณะผลผลิตตามที่คุณประกอบการต้องการ เมื่อพิจารณาในแต่ละหน่วยงาน พบว่า (1) กรมส่งเสริมการเกษตร เกษตรกร ร้อยละ 63.02 ลดการใช้สารเคมีในการทำ

การเกษตร ส่วนร้อยละ 36.98 ยังไม่ลดการใช้สารเคมี (2) กรมการข้าว เกษตรกรร้อยละ 66.50 ลดการใช้สารเคมีในการทำการเกษตร ส่วนร้อยละ 33.50 ยังไม่ลดการใช้สารเคมี (3) กรมปศุสัตว์ เกษตรกรร้อยละ 69.09 ลดการใช้สารเคมีในการทำการเกษตร ส่วนร้อยละ 30.91 ยังไม่ลดการใช้สารเคมี (4) กรมประมง เกษตรกรร้อยละ 53.33 ลดการใช้สารเคมีในการทำการเกษตร ส่วนร้อยละ 46.67 ยังไม่ลดการใช้สารเคมี (5) กรมหม่อนไหม เกษตรกรทั้งหมดลดการใช้สารเคมีในการทำการเกษตร (6) การยางแห่งประเทศไทย เกษตรกรร้อยละ 66.15 ลดการใช้สารเคมีในการทำการเกษตร ส่วนร้อยละ 33.85 ยังไม่ลดการใช้สารเคมี (ตารางที่ 4.41)

2) **สุขภาพเกษตรกร** เกษตรกรร้อยละ 30.81 มีสุขภาพที่ดีขึ้น จากการใช้ประโยชน์เครื่องจักรกลฯ เช่น โดรนเพื่อการเกษตรฉีดพ่นสารชีวภัณฑ์ เครื่องผสมปุ๋ยหมัก เครื่องตัดหญ้าแทนการใช้สารเคมี เป็นต้น ส่งผลให้เกษตรกรไม่ต้องสัมผัสสารเคมีโดยตรง เกษตรกรร้อยละ 68.66 สุขภาพเหมือนเดิม เนื่องจากยังคงใช้เครื่องมือทั่วไปที่ต้องสัมผัสสารเคมีโดยตรง และเกษตรกรร้อยละ 0.53 มีปัญหาสุขภาพแย่ลง เนื่องจากเกษตรกรเน้นการใช้สารเคมีในการเพิ่มผลผลิต และใช้เครื่องมือทั่วไปที่ต้องสัมผัสสารเคมีโดยตรง เมื่อพิจารณารายหน่วยงาน พบว่า (1) กรมส่งเสริมการเกษตร เกษตรกรร้อยละ 33.40 มีสุขภาพที่ดีขึ้น ร้อยละ 66.22 เหมือนเดิม ร้อยละ 0.38 ที่แย่ลง (2) กรมการข้าว เกษตรกรร้อยละ 31.23 มีสุขภาพที่ดีขึ้น ร้อยละ 68.28 เหมือนเดิม ร้อยละ 0.49 ที่แย่ลง (3) กรมปศุสัตว์ เกษตรกรร้อยละ 34.55 มีสุขภาพที่ดีขึ้น ร้อยละ 61.81 เหมือนเดิม ร้อยละ 3.64 ที่แย่ลง (4) กรมประมง เกษตรกรร้อยละ 33.33 มีสุขภาพที่ดีขึ้น ร้อยละ 66.67 เหมือนเดิม (5) กรมหม่อนไหม เกษตรกรทั้งหมดมีสุขภาพที่เหมือนเดิม (6) การยางแห่งประเทศไทย เกษตรกรร้อยละ 26.15 มีสุขภาพที่ดีขึ้น ร้อยละ 73.85 เหมือนเดิม (ตารางที่ 4.41)

3) **การนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์** เกษตรกรร้อยละ 74.62 มีการนำวัสดุเหลือใช้ กลับมาใช้ประโยชน์ เช่น การนำวัสดุเหลือใช้ในครัวเรือนมาผลิตน้ำหมักชีวภาพ ขุยมะพร้าวมาทำปุ๋ยจำหน่าย นำฟางข้าวมาอัดก้อนเป็นอาหารสัตว์ ส่วนร้อยละ 25.38 ไม่นำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ เนื่องจาก มีการจัดการกับวัสดุเหลือใช้ยาก จากการไม่มีอุปกรณ์ช่วยในการแปรรูปวัสดุเหลือใช้ในพื้นที่ และต้นทุนในการดำเนินการจัดการวัสดุเหลือใช้ในแปลงเกษตรค่อนข้างสูง เกษตรกรจึงเห็นว่าไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินการ เมื่อพิจารณาในแต่ละหน่วยงาน พบว่า (1) กรมส่งเสริมการเกษตร เกษตรกรร้อยละ 55.66 มีการนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ เช่น การทำปุ๋ยหมักจากทะลายปาล์ม และกากผลไม้ การแปรรูปเศษไม้เป็นฟืนใช้ในครัวเรือน เป็นต้น ส่วนร้อยละ 44.34 ไม่นำกลับมาใช้ประโยชน์ (2) กรมการข้าว เกษตรกรร้อยละ 86.80 มีการนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ เช่น การไถกลบ การนำฟางข้าวมาอัดก้อน เป็นต้น ส่วนร้อยละ 13.20 ไม่นำกลับมาใช้ประโยชน์ (3) กรมปศุสัตว์ เกษตรกรร้อยละ 78.18 มีการนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ เช่น การทำปุ๋ยหมักจากมูลสัตว์ เป็นต้น ส่วนร้อยละ 21.82 ไม่นำกลับมาใช้ประโยชน์ (4) กรมประมง เกษตรกรร้อยละ 33.33 มีการนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ เช่น การบำบัดน้ำเพื่อหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ ส่วนร้อยละ 66.67 ไม่นำกลับมาใช้ประโยชน์ (5) กรมหม่อนไหม เกษตรกรร้อยละ

50.00 มีการนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ เช่น การไถกลบและการทำน้ำหมักชีวภาพจากเศษพืชในแปลง ส่วนร้อยละ 50.00 ไม่นำกลับมาใช้ประโยชน์ (6) การยางแห่งประเทศไทย เกษตรกรร้อยละ 46.15 มีการนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ เช่น การไถกลบและการทำน้ำหมักชีวภาพจากเศษพืชในแปลง ส่วนร้อยละ 53.85 ไม่นำกลับมาใช้ประโยชน์

ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมใน 1 ปีแรกยังไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก เกษตรกรยังคงพึ่งพิงสารเคมีในการกำจัดวัชพืช ศัตรูพืช และเกษตรกรบางรายเน้นการผลิตให้ได้ปริมาณและรูปลักษณะผลผลิตตามที่ตลาดต้องการ ในด้านสุขภาพของเกษตรกรก็เช่นเดียวกันยังไม่เปลี่ยนแปลง เกษตรกรยังคงใช้สารเคมีโดยการสัมผัสโดยตรงเป็นส่วนใหญ่ในการฉีดพ่นยา ซึ่งในปีต่อ ๆ ไป เกษตรกรจะเกิดการเรียนรู้ในการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรกลฯ สำหรับการฉีดพ่น ซึ่งจะลดการสัมผัสได้มากยิ่งขึ้น (ตารางที่ 4.41)

ตารางที่ 4.41 ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของกลุ่มระดับแปลงใหญ่ ปี 2565

หน่วย : ร้อยละ

| หน่วยงาน | การลดการใช้สารเคมี | | สุขภาพเกษตรกร | | | การนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ | |
|------------------------|--------------------|--------------|---------------|--------------|-------------|-------------------------------------|--------------|
| | ลด | ไม่ลด | ดีขึ้น | เหมือนเดิม | แย่ลง | ใช้ | ไม่ใช้ |
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | 63.02 | 36.98 | 33.40 | 66.22 | 0.38 | 55.66 | 44.34 |
| 2. กรมการข้าว | 66.50 | 33.50 | 31.23 | 68.28 | 0.49 | 86.80 | 13.20 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | 69.09 | 30.91 | 34.55 | 61.81 | 3.64 | 78.18 | 21.82 |
| 4. กรมประมง | 53.33 | 46.67 | 33.33 | 66.67 | 0.00 | 33.33 | 66.67 |
| 5. กรมหม่อนไหม | 100.00 | - | 0.00 | 100.00 | 0.00 | 50.00 | 50.00 |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | 66.15 | 33.85 | 26.15 | 73.85 | 0.00 | 46.15 | 53.85 |
| ภาพรวม | 66.66 | 33.34 | 30.81 | 68.66 | 0.53 | 74.62 | 25.38 |

ที่มา : จากการสำรวจ

4.5 ความยั่งยืน (Sustainability)

การประเมินผลความยั่งยืนโครงการ เนื่องจากการดำเนินโครงการเพิ่งสิ้นสุดเพียง 1 ปี การพิจารณาความยั่งยืนของโครงการเป็นการพิจารณาเฉพาะความคงอยู่ของกลุ่มระดับแปลงใหญ่ จำนวนเกษตรกร พื้นที่โครงการและการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานของเกษตรกรในพื้นที่โครงการ รายละเอียด ดังนี้

4.5.1 ความคงอยู่ของกลุ่มระดับแปลงใหญ่

เป็นการพิจารณาถึงความเข้มแข็งของกลุ่มระดับแปลงใหญ่ ความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่ม โดยพิจารณาจากจำนวนแปลง จำนวนเกษตรกร และพื้นที่เข้าร่วมโครงการที่คงอยู่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 ซึ่งสิ้นสุดการดำเนินโครงการแล้ว 1 ปี พบว่า กลุ่มระดับแปลงใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด 3,377 แปลง ยังคงดำเนินงานกิจกรรมของกลุ่ม โดยมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการจำนวน 214,692 ราย พื้นที่ 4,072,844.37 ไร่ มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง อาทิ การจัดประชุมสมาชิก โดยมีการจัดประชุมเฉลี่ยจำนวน 3 ครั้งต่อปี ในการวางแผนการดำเนินงานกลุ่ม กำหนดเงื่อนไข ค่าบริการใช้เครื่องจักรกลฯ และการปันผลรายได้คืนให้กับสมาชิก (ตารางที่ 4.42)

ตารางที่ 4.42 ความคงอยู่ของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ ปี 2565

| หน่วยงาน | จำนวนแปลง (แปลง) | | | จำนวนเกษตรกร (ราย) | | | จำนวนพื้นที่ (ไร่) | | |
|---------------|------------------|--------------|---------------|--------------------|----------------|---------------|---------------------|---------------------|---------------|
| | แผน | คงอยู่ | ร้อยละ | แผน | คงอยู่ | ร้อยละ | แผน | คงอยู่ | ร้อยละ |
| 1. กสก. | 1,065 | 1,065 | 100.00 | 59,157 | 59,157 | 100.00 | 1,451,957.25 | 1,451,957.25 | 100.00 |
| 2. กข. | 2,025 | 2,025 | 100.00 | 139,869 | 139,869 | 100.00 | 2,340,677.25 | 2,340,677.25 | 100.00 |
| 3. ปศ. | 109 | 109 | 100.00 | 6,590 | 6,590 | 100.00 | 111,995.35 | 111,995.35 | 100.00 |
| 4. ปม. | 29 | 29 | 100.00 | 1,182 | 1,182 | 100.00 | 21,032.77 | 21,032.77 | 100.00 |
| 5. มม. | 15 | 15 | 100.00 | 684 | 684 | 100.00 | 27,539.25 | 27,539.25 | 100.00 |
| 6. กยท. | 134 | 134 | 100.00 | 7,210 | 7,210 | 100.00 | 119,642.50 | 119,642.50 | 100.00 |
| ภาพรวม | 3,377 | 3,377 | 100.00 | 214,692 | 214,692 | 100.00 | 4,072,844.37 | 4,072,844.37 | 100.00 |

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565)

4.5.2 การเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน เกษตรกรร้อยละ 96.53 ไม่มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน เนื่องจากถิ่นฐานเดิมเป็นพื้นที่ทำเกษตรกรรม เกษตรกรที่ยังคงอยู่ในพื้นที่จึงยึดถืออาชีพเกษตรกรตามบรรพบุรุษ ส่วนที่เหลือร้อยละ 3.47 มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน เนื่องจากย้ายไปประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรที่สร้างความมั่นคงด้านรายได้มากกว่า และสะดวกสบายกว่าการทำเกษตร เมื่อพิจารณารายหน่วยงาน พบว่า (1) กรมส่งเสริมการเกษตร เกษตรกรร้อยละ 95.28 ไม่มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน ร้อยละ 4.72 มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน (2) กรมการข้าว เกษตรกรร้อยละ 97.54 ไม่มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน ร้อยละ 2.46 มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน (3) กรมปศุสัตว์ เกษตรกรร้อยละ 96.36 ไม่มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน ร้อยละ 3.64 มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน (4) กรมประมง เกษตรกรทั้งหมด ไม่มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน (5) กรมหม่อนไหม เกษตรกรร้อยละ 90.00 ไม่มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน ร้อยละ 10.00 มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน (6) การยางแห่งประเทศไทย เกษตรกรร้อยละ 98.46 ไม่มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน ร้อยละ 1.54 มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน (ตารางที่ 4.43)

ตารางที่ 4.43 ร้อยละของเกษตรกรที่มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน

| หน่วยงาน | หน่วย : ร้อยละ | |
|------------------------|---------------------|---------------------|
| | มีการเคลื่อนย้ายออก | ไม่มีเคลื่อนย้ายออก |
| 1. กรมส่งเสริมการเกษตร | 4.72 | 95.28 |
| 2. กรมการข้าว | 2.46 | 97.54 |
| 3. กรมปศุสัตว์ | 3.64 | 96.36 |
| 4. กรมประมง | - | 100.00 |
| 5. กรมหม่อนไหม | 10.00 | 90.00 |
| 6. การยางแห่งประเทศไทย | 1.54 | 98.46 |
| ภาพรวม | 3.47 | 96.53 |

ที่มา : จากการสำรวจ

4.6 ผลการประเมินโครงการฯ ตามเกณฑ์ตัวชี้วัด OECD – DAC

4.6.1 ภาพรวมผลการประเมินโครงการ

จากผลการประเมินโครงการในข้างต้นตามหลักเกณฑ์ 5 ด้าน ได้แก่ ความสอดคล้อง (Relevance) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ประสิทธิภาพ (Efficiency) ผลกระทบ (Impact) และความยั่งยืน (Sustainability) สรุปได้ดังนี้

1) **หลักเกณฑ์ที่ 1 ความสอดคล้อง (Relevance)** พิจารณาความสอดคล้องกับนโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ และความสอดคล้องกับสถานการณ์ และกลุ่มเป้าหมาย ผลการประเมิน 20.00 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านความสอดคล้อง เป็นจุดเด่นของโครงการ

2) **หลักเกณฑ์ที่ 2 ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness)** พิจารณาด้านความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย กับการบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ ผลการประเมิน 17.50 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านประสิทธิภาพ เป็นจุดเด่นของโครงการ

3) **หลักเกณฑ์ที่ 3 ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency)** พิจารณาด้านความคุ้มค่าของงบประมาณกับความคุ้มค่าของระยะเวลา ผลการประเมิน 18.13 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านประสิทธิภาพ เป็นจุดเด่นของโครงการ

4) **หลักเกณฑ์ที่ 4 ผลกระทบ (Impact)** พิจารณาด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ผลการประเมิน 15.01 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ B หมายความว่า เป็นโครงการที่ดี หรือ สูงกว่ามาตรฐานทั่วไป

5) **หลักเกณฑ์ที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability)** ผลการประเมิน 20.00 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านความยั่งยืน เป็นจุดเด่นของโครงการ

สรุปผลประเมิน โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ได้ 90.64 คะแนน เป็นโครงการเกรด A โครงการที่มีความโดดเด่น (ตารางที่ 4.44)

ตารางที่ 4.44 ผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด

| เกณฑ์/ประเด็น | ค่า คะแนนเต็ม | ผล คะแนน | ระดับผล การประเมิน | แปลความหมาย |
|--------------------------------------|------------------|-------------|-----------------------|---------------------------------|
| 1. ความสอดคล้อง (Relevance) | 20.00 | 20.00 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |
| 1.1 นโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ | 10.00 | 10.00 | | |
| 1.2 สถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย | 10.00 | 10.00 | | |
| 2. ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | 20.00 | 17.50 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |
| 2.1 ความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย | 10.00 | 10.00 | | |
| 2.2 ความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์ | 10.00 | 7.50 | | |

ตารางที่ 4.44 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ค่า คะแนนเต็ม | ผล คะแนน | ระดับผล การประเมิน | แปลความหมาย |
|--|------------------|--------------|-----------------------|----------------------------------|
| 3.ประสิทธิภาพ (Efficiency) | 20.00 | 18.13 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |
| 3.1 ด้านงบประมาณ | 10.00 | 10.00 | | |
| 3.2 ด้านระยะเวลา | 5.00 | 5.00 | | |
| 3.3 ด้านประสิทธิภาพการผลิต | 5.00 | 3.13 | | |
| 4. ผลกระทบ (Impact) | 20.00 | 15.01 | B | ดี หรือ สูงกว่า มาตรฐานทั่วไป |
| 4.1 ด้านเศรษฐกิจ | 2.86 | 2.86 | | |
| 4.2 ด้านสังคม | 8.58 | 5.01 | | |
| 4.3 ด้านสิ่งแวดล้อม | 8.56 | 7.14 | | |
| 5. ความยั่งยืน (Sustainability) | 20.00 | 20.00 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |
| 5.1 ความคงอยู่ของกลุ่มยกระดับใหญ่ | 5.00 | 5.00 | | |
| 5.2 ความคงอยู่ของจำนวนเกษตรกร | 5.00 | 5.00 | | |
| 5.3 ความคงอยู่ของจำนวนพื้นที่ | 5.00 | 5.00 | | |
| 5.4 การไม่เคลื่อนย้ายถิ่นฐาน | 5.00 | 5.00 | | |
| ผลประเมินภาพรวม | 100.00 | 90.64 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |

ที่มา : ตารางผนวกที่ 2

4.6.2 กรมส่งเสริมการเกษตร

1) **หลักเกณฑ์ที่ 1 ความสอดคล้อง (Relevance)** พิจารณาความสอดคล้องกับนโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ และความสอดคล้องกับสถานการณ์ และกลุ่มเป้าหมาย ผลการประเมิน 20.00 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านความสอดคล้อง เป็นจุดเด่นของโครงการ

2) **หลักเกณฑ์ที่ 2 ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness)** พิจารณาความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย กับการบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ ผลการประเมิน 17.73 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านประสิทธิภาพ เป็นจุดเด่นของโครงการ

3) **หลักเกณฑ์ที่ 3 ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency)** พิจารณาด้านความคุ้มค่าของงบประมาณกับความคุ้มค่าของระยะเวลา ผลการประเมิน 18.13 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านประสิทธิภาพ เป็นจุดเด่นของโครงการ

4) **หลักเกณฑ์ที่ 4 ผลกระทบ (Impact)** พิจารณาด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ผลการประเมิน 15.00 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ B หมายความว่า เป็นโครงการที่ดี หรือ สูงกว่ามาตรฐานทั่วไป

5) **หลักเกณฑ์ที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability)** ผลการประเมิน 20.00 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านความยั่งยืน เป็นจุดเด่นของโครงการ

สรุปผลประเมิน โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ได้ 90.01 คะแนน เป็นโครงการเกรด A โครงการที่มีความโดดเด่น (ตารางที่ 4.45)

ตารางที่ 4.45 ผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด กรมส่งเสริมการเกษตร

| เกณฑ์/ประเด็น | ค่าคะแนนเต็ม | ผลคะแนน | ระดับผลการประเมิน | แปลความหมาย |
|--|---------------|--------------|-------------------|------------------------------|
| 1. ความสอดคล้อง (Relevance) | 20.00 | 20.00 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่นของโครงการ |
| 1.1 นโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ | 10.00 | 10.00 | | |
| 1.2 สถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย | 10.00 | 10.00 | | |
| 2. ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | 20.00 | 17.49 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่นของโครงการ |
| 2.1 ความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย | 10.00 | 10.00 | | |
| 2.2 ความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์ | 10.00 | 7.49 | | |
| 3. ประสิทธิภาพ (Efficiency) | 20.00 | 17.51 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่นของโครงการ |
| 3.1 ด้านงบประมาณ | 10.00 | 10.00 | | |
| 3.2 ด้านระยะเวลา | 5.00 | 5.00 | | |
| 3.3 ด้านประสิทธิภาพการผลิต | 5.00 | 2.51 | | |
| 4. ผลกระทบ (Impact) | 20.00 | 15.01 | B | ดี หรือ สูงกว่ามาตรฐานทั่วไป |
| 4.1 ด้านเศรษฐกิจ | 2.86 | 2.86 | | |
| 4.2 ด้านสังคม | 8.58 | 5.01 | | |
| 4.3 ด้านสิ่งแวดล้อม | 8.56 | 7.14 | | |
| 5. ความยั่งยืน (Sustainability) | 20.00 | 20.00 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่นของโครงการ |
| 5.1 ความคงอยู่ของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ | 5.00 | 5.00 | | |
| 5.2 ความคงอยู่ของจำนวนเกษตรกร | 5.00 | 5.00 | | |
| 5.3 ความคงอยู่ของจำนวนพื้นที่ | 5.00 | 5.00 | | |
| 5.4 การไม่เคลื่อนย้ายถิ่นฐาน | 5.00 | 5.00 | | |
| ผลประเมินภาพรวม | 100.00 | 90.01 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่นของโครงการ |

ที่มา : ตารางผนวกที่ 3

4.6.3 กรมการข้าว

1) **หลักเกณฑ์ที่ 1 ความสอดคล้อง (Relevance)** พิจารณาความสอดคล้องกับนโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ และความสอดคล้องกับสถานการณ์ และกลุ่มเป้าหมาย ผลการประเมิน 20.00 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านความสอดคล้อง เป็นจุดเด่นของโครงการ

2) **หลักเกณฑ์ที่ 2 ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness)** พิจารณาความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย กับการบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ ผลการประเมิน 17.62 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านประสิทธิภาพ เป็นจุดเด่นของโครงการ

3) **หลักเกณฑ์ที่ 3 ความคุ้มค่า (Efficiency)** พิจารณาด้านความคุ้มค่าของงบประมาณกับความคุ้มค่าของระยะเวลา ผลการประเมิน 18.13 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านประสิทธิภาพ เป็นจุดเด่นของโครงการ

4) **หลักเกณฑ์ที่ 4 ผลกระทบ (Impact)** พิจารณาด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ผลการประเมิน 13.58 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ B หมายความว่า เป็นโครงการที่ดี หรือ สูงกว่ามาตรฐานทั่วไป

5) **หลักเกณฑ์ที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability)** ผลการประเมิน 20.00 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านความยั่งยืน เป็นจุดเด่นของโครงการ

สรุปผลประเมิน โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ได้ 89.33 คะแนน เป็นโครงการเกรด A โครงการที่มีความโดดเด่น (ตารางที่ 4.46)

ตารางที่ 4.46 ผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด
กรมการข้าว

| เกณฑ์/ประเด็น | ค่า คะแนนเต็ม | ผล คะแนน | ระดับผล การประเมิน | แปลความหมาย |
|---------------------------------------|------------------|--------------|-----------------------|---|
| 1. ความสอดคล้อง (Relevance) | 20.00 | 20.00 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |
| 1.1 นโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ | 10.00 | 10.00 | | |
| 1.2 สถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย | 10.00 | 10.00 | | |
| 2. ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | 20.00 | 17.62 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |
| 2.1 ความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย | 10.00 | 10.00 | | |
| 2.2 ความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์ | 10.00 | 7.62 | | |
| 3. ประสิทธิภาพ (Efficiency) | 20.00 | 18.13 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |
| 3.1 ด้านงบประมาณ | 10.00 | 10.00 | | |
| 3.2 ด้านระยะเวลา | 5.00 | 5.00 | | |
| 3.3 ด้านประสิทธิภาพการผลิต | 5.00 | 3.13 | | |

ตารางที่ 4.46 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ค่า คะแนนเต็ม | ผล คะแนน | ระดับผล การประเมิน | แปลความหมาย |
|--|------------------|--------------|-----------------------|--|
| 4. ผลกระทบ (Impact) | 20.00 | 13.58 | B | ดี หรือ สูงกว่า มาตรฐานทั่วไป |
| 4.1 ด้านเศรษฐกิจ | 2.86 | 1.43 | | |
| 4.2 ด้านสังคม | 8.58 | 5.01 | | |
| 4.3 ด้านสิ่งแวดล้อม | 8.56 | 7.14 | | |
| 5. ความยั่งยืน (Sustainability) | 20.00 | 20.00 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |
| 5.1 ความคงอยู่ของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ | 5.00 | 5.00 | | |
| 5.2 ความคงอยู่ของจำนวนเกษตรกร | 5.00 | 5.00 | | |
| 5.3 ความคงอยู่ของจำนวนพื้นที่ | 5.00 | 5.00 | | |
| 5.4 การไม่เคลื่อนย้ายถิ่นฐาน | 5.00 | 5.00 | | |
| ผลประเมินภาพรวม | 100.00 | 89.33 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |

ที่มา : ตารางผนวกที่ 4

4.6.4 กรอบผลลัพธ์

1) **หลักเกณฑ์ที่ 1 ความสอดคล้อง (Relevance)** พิจารณาความสอดคล้องกับนโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ และความสอดคล้องกับสถานการณ์ และกลุ่มเป้าหมาย ผลการประเมิน 20.00 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านความสอดคล้อง เป็นจุดเด่นของโครงการ

2) **หลักเกณฑ์ที่ 2 ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness)** พิจารณาความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย กับการบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ ผลการประเมิน 17.15 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านประสิทธิภาพ เป็นจุดเด่นของโครงการ

3) **หลักเกณฑ์ที่ 3 ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency)** พิจารณาด้านความคุ้มค่าของงบประมาณกับความคุ้มค่าของระยะเวลา ผลการประเมิน 17.51 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านประสิทธิภาพ เป็นจุดเด่นของโครงการ

4) **หลักเกณฑ์ที่ 4 ผลกระทบ (Impact)** พิจารณาด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ผลการประเมิน 16.44 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ B หมายความว่า เป็นโครงการที่ดี หรือ สูงกว่ามาตรฐานทั่วไป

5) **หลักเกณฑ์ที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability)** ผลการประเมิน 20.00 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านความยั่งยืน เป็นจุดเด่นของโครงการ

สรุปผลประเมิน โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ได้ 91.10 คะแนน เป็นโครงการเกรด A โครงการที่มีความโดดเด่น (ตารางที่ 4.47)

ตารางที่ 4.47 ผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาดกรมปศุสัตว์

| เกณฑ์/ประเด็น | ค่า คะแนนเต็ม | ผล คะแนน | ระดับผล การประเมิน | แปลความหมาย |
|--|------------------|--------------|-----------------------|----------------------------------|
| 1. ความสอดคล้อง (Relevance) | 20.00 | 20.00 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |
| 1.1 นโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ | 10.00 | 10.00 | | |
| 1.2 สถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย | 10.00 | 10.00 | | |
| 2. ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | 20.00 | 17.15 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |
| 2.1 ความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย | 10.00 | 10.00 | | |
| 2.2 ความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์ | 10.00 | 7.15 | | |
| 3. ประสิทธิภาพ (Efficiency) | 20.00 | 17.51 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |
| 3.1 ด้านงบประมาณ | 10.00 | 10.00 | | |
| 3.2 ด้านระยะเวลา | 5.00 | 5.00 | | |
| 3.3 ด้านประสิทธิภาพการผลิต | 5.00 | 2.51 | | |
| 4. ผลกระทบ (Impact) | 20.00 | 16.44 | A | ดี หรือ สูงกว่า มาตรฐานทั่วไป |
| 4.1 ด้านเศรษฐกิจ | 2.86 | 2.86 | | |
| 4.2 ด้านสังคม | 8.58 | 6.44 | | |
| 4.3 ด้านสิ่งแวดล้อม | 8.56 | 7.14 | | |
| 5. ความยั่งยืน (Sustainability) | 20.00 | 20.00 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |
| 5.1 ความคงอยู่ของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ | 5.00 | 5.00 | | |
| 5.2 ความคงอยู่ของจำนวนเกษตรกร | 5.00 | 5.00 | | |
| 5.3 ความคงอยู่ของจำนวนพื้นที่ | 5.00 | 5.00 | | |
| 5.4 การไม่เคลื่อนย้ายถิ่นฐาน | 5.00 | 5.00 | | |
| ผลประเมินภาพรวม | 100.00 | 91.10 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |

ที่มา : ตารางผนวกที่ 5

4.6.5 กรมประมง

1) **หลักเกณฑ์ที่ 1 ความสอดคล้อง (Relevance)** พิจารณาความสอดคล้องกับนโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ และความสอดคล้องกับสถานการณ์ และกลุ่มเป้าหมาย ผลการประเมิน 20.00 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านความสอดคล้อง เป็นจุดเด่นของโครงการ

2) **หลักเกณฑ์ที่ 2 ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness)** พิจารณาด้านความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย กับการบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ ผลการประเมิน 16.93 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านประสิทธิภาพ เป็นจุดเด่นของโครงการ

3) **หลักเกณฑ์ที่ 3 ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency)** พิจารณาด้านความคุ้มค่าของงบประมาณกับความคุ้มค่าของระยะเวลา ผลการประเมิน 18.13 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านประสิทธิภาพ เป็นจุดเด่นของโครงการ

4) **หลักเกณฑ์ที่ 4 ผลกระทบ (Impact)** พิจารณาด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ผลการประเมิน 17.16 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า เป็นโครงการที่ดี หรือ สูงกว่ามาตรฐานทั่วไป

5) **หลักเกณฑ์ที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability)** ผลการประเมิน 20.00 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านความยั่งยืน เป็นจุดเด่นของโครงการ

สรุปผลประเมิน โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ได้ 92.22 คะแนน เป็นโครงการเกรด A โครงการที่มีความโดดเด่น (ตารางที่ 4.48)

ตารางที่ 4.48 ผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาดกรมประมง

| เกณฑ์/ประเด็น | ค่า คะแนนเต็ม | ผล คะแนน | ระดับผล การประเมิน | แปลความหมาย |
|--|------------------|--------------|-----------------------|--|
| 1. ความสอดคล้อง (Relevance) | 20.00 | 20.00 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |
| 1.1 นโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ | 10.00 | 10.00 | | |
| 1.2 สถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย | 10.00 | 10.00 | | |
| 2. ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | 20.00 | 16.93 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |
| 2.1 ความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย | 10.00 | 10.00 | | |
| 2.2 ความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์ | 10.00 | 6.93 | | |
| 3. ประสิทธิภาพ (Efficiency) | 20.00 | 18.13 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |
| 3.1 ด้านงบประมาณ | 10.00 | 10.00 | | |
| 3.2 ด้านระยะเวลา | 5.00 | 5.00 | | |
| 3.3 ด้านประสิทธิภาพการผลิต | 5.00 | 3.13 | | |
| 4. ผลกระทบ (Impact) | 20.00 | 17.16 | A | ดี หรือ สูงกว่า มาตรฐานทั่วไป |
| 4.1 ด้านเศรษฐกิจ | 2.86 | 2.86 | | |
| 4.2 ด้านสังคม | 8.58 | 7.16 | | |
| 4.3 ด้านสิ่งแวดล้อม | 8.56 | 7.14 | | |
| 5. ความยั่งยืน (Sustainability) | 20.00 | 20.00 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |
| 5.1 ความคงอยู่ของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ | 5.00 | 5.00 | | |
| 5.2 ความคงอยู่ของจำนวนเกษตรกร | 5.00 | 5.00 | | |
| 5.3 ความคงอยู่ของจำนวนพื้นที่ | 5.00 | 5.00 | | |
| 5.4 การไม่เคลื่อนย้ายถิ่นฐาน | 5.00 | 5.00 | | |
| ผลประเมินภาพรวม | 100.00 | 92.22 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |

ที่มา : ตารางผนวกที่ 6

4.6.6 กรมหม่อนไหม

1) **หลักเกณฑ์ที่ 1 ความสอดคล้อง (Relevance)** พิจารณาความสอดคล้องกับนโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ และความสอดคล้องกับสถานการณ์ และกลุ่มเป้าหมาย ผลการประเมิน 19.17 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านความสอดคล้อง เป็นจุดเด่นของโครงการ

2) **หลักเกณฑ์ที่ 2 ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness)** พิจารณาความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย กับการบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ ผลการประเมิน 19.63 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านประสิทธิภาพ เป็นจุดเด่นของโครงการ

3) **หลักเกณฑ์ที่ 3 ความคุ้มค่า (Efficiency)** พิจารณาด้านความคุ้มค่าของงบประมาณกับความคุ้มค่าของระยะเวลา ผลการประเมิน 17.50 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านประสิทธิภาพ เป็นจุดเด่นของโครงการ

4) **หลักเกณฑ์ที่ 4 ผลกระทบ (Impact)** พิจารณาด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ผลการประเมิน 11.43 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ C หมายความว่า เป็นโครงการที่ดี หรือ สูงกว่ามาตรฐานทั่วไป

5) **หลักเกณฑ์ที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability)** ผลการประเมิน 20.00 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านความยั่งยืน เป็นจุดเด่นของโครงการ

สรุปผลประเมิน โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ได้ 85.86 คะแนน เป็นโครงการเกรด A โครงการที่มีความโดดเด่น (ตารางที่ 4.49)

ตารางที่ 4.49 ผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาดกรมหม่อนไหม

| เกณฑ์/ประเด็น | ค่าคะแนนเต็ม | ผลคะแนน | ระดับผลการประเมิน | แปลความหมาย |
|---------------------------------------|--------------|--------------|-------------------|------------------------------------|
| 1. ความสอดคล้อง (Relevance) | 20.00 | 19.17 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่นของโครงการ |
| 1.1 นโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ | 10.00 | 10.00 | | |
| 1.2 สถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย | 10.00 | 9.17 | | |
| 2. ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | 20.00 | 16.93 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่นของโครงการ |
| 2.1 ความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย | 10.00 | 10.00 | | |
| 2.2 ความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์ | 10.00 | 6.93 | | |
| 3. ประสิทธิภาพ (Efficiency) | 20.00 | 17.50 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่นของโครงการ |
| 3.1 ด้านงบประมาณ | 10.00 | 10.00 | | |
| 3.2 ด้านระยะเวลา | 5.00 | 5.00 | | |
| 3.3 ด้านประสิทธิภาพการผลิต | 5.00 | 2.50 | | |

ตารางที่ 4.49 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ค่า คะแนนเต็ม | ผล คะแนน | ระดับผล การประเมิน | แปลความหมาย |
|--|------------------|--------------|-----------------------|--|
| 4. ผลกระทบ (Impact) | 20.00 | 11.43 | C | ดี หรือ สูงกว่า มาตรฐานทั่วไป |
| 4.1 ด้านเศรษฐกิจ | 2.86 | 2.86 | | |
| 4.2 ด้านสังคม | 8.58 | 2.86 | | |
| 4.3 ด้านสิ่งแวดล้อม | 8.56 | 5.71 | | |
| 5. ความยั่งยืน (Sustainability) | 20.00 | 20.00 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |
| 5.1 ความคงอยู่ของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ | 5.00 | 5.00 | | |
| 5.2 ความคงอยู่ของจำนวนเกษตรกร | 5.00 | 5.00 | | |
| 5.3 ความคงอยู่ของจำนวนพื้นที่ | 5.00 | 5.00 | | |
| 5.4 การไม่เคลื่อนย้ายถิ่นฐาน | 5.00 | 5.00 | | |
| ผลประเมินภาพรวม | 100.00 | 85.86 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |

ที่มา : ตารางผนวกที่ 7

4.6.7 การยางแห่งประเทศไทย

1) **หลักเกณฑ์ที่ 1 ความสอดคล้อง (Relevance)** พิจารณาความสอดคล้องกับนโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ และความสอดคล้องกับสถานการณ์ และกลุ่มเป้าหมาย ผลการประเมิน 20.00 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านความสอดคล้อง เป็นจุดเด่นของโครงการ

2) **หลักเกณฑ์ที่ 2 ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness)** พิจารณาด้านความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย กับการบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ ผลการประเมิน 16.93 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านประสิทธิภาพ เป็นจุดเด่นของโครงการ

3) **หลักเกณฑ์ที่ 3 ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency)** พิจารณาด้านความคุ้มค่าของงบประมาณกับความคุ้มค่าของระยะเวลา ผลการประเมิน 18.13 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านประสิทธิภาพ เป็นจุดเด่นของโครงการ

4) **หลักเกณฑ์ที่ 4 ผลกระทบ (Impact)** พิจารณาด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ผลการประเมิน 15.73 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ B หมายความว่า เป็นโครงการที่ดี หรือ สูงกว่ามาตรฐานทั่วไป

5) **หลักเกณฑ์ที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability)** ผลการประเมิน 20.00 คะแนน จาก 20.00 คะแนน ซึ่งอยู่ระดับ A หมายความว่า การดำเนินโครงการ ด้านความยั่งยืน เป็นจุดเด่นของโครงการ

สรุปผลประเมิน โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ได้ 90.79 คะแนน เป็นโครงการเกรด A โครงการที่มีความโดดเด่น (ตารางที่ 4.50)

ตารางที่ 4.50 ผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด
การยางแห่งประเทศไทย

| เกณฑ์/ประเด็น | ค่า คะแนนเต็ม | ผล คะแนน | ระดับผล การประเมิน | แปลความหมาย |
|--|------------------|--------------|-----------------------|----------------------------------|
| 1. ความสอดคล้อง (Relevance) | 20.00 | 20.00 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |
| 1.1 นโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ | 10.00 | 10.00 | | |
| 1.2 สถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย | 10.00 | 10.00 | | |
| 2. ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | 20.00 | 16.93 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |
| 2.1 ความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย | 10.00 | 10.00 | | |
| 2.2 ความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์ | 10.00 | 6.93 | | |
| 3. ประสิทธิภาพ (Efficiency) | 20.00 | 18.13 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |
| 3.1 ด้านงบประมาณ | 10.00 | 10.00 | | |
| 3.2 ด้านระยะเวลา | 5.00 | 5.00 | | |
| 3.3 ด้านประสิทธิภาพการผลิต | 5.00 | 3.13 | | |
| 4. ผลกระทบ (Impact) | 20.00 | 15.73 | B | ดี หรือ สูงกว่า มาตรฐานทั่วไป |
| 4.1 ด้านเศรษฐกิจ | 2.86 | 2.86 | | |
| 4.2 ด้านสังคม | 8.58 | 5.73 | | |
| 4.3 ด้านสิ่งแวดล้อม | 8.56 | 7.14 | | |
| 5. ความยั่งยืน (Sustainability) | 20.00 | 20.00 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |
| 5.1 ความคงอยู่ของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ | 5.00 | 5.00 | | |
| 5.2 ความคงอยู่ของจำนวนเกษตรกร | 5.00 | 5.00 | | |
| 5.3 ความคงอยู่ของจำนวนพื้นที่ | 5.00 | 5.00 | | |
| 5.4 การไม่เคลื่อนย้ายถิ่นฐาน | 5.00 | 5.00 | | |
| ผลประเมินภาพรวม | 100.00 | 90.79 | A | ดีมาก/เป็นจุดเด่น ของโครงการ |

ที่มา : ตารางผนวกที่ 8

บทที่ 5

สรุป และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด เป็นโครงการสำคัญที่อยู่ภายใต้แผน/โครงการที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมตามบัญชีท้าย พ.ร.ก. ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกร โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม รวมทั้งเครือข่ายความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ในการร่วมกันบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ และยกระดับการผลิตไปสู่สินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีภารกิจที่กำหนดไว้ในกิจกรรมโครงการให้ประเมินผลโครงการ ซึ่งการประเมินผลครั้งนี้ ประเมินผลตามหลักเกณฑ์ ของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง ใน 5 ด้าน ได้แก่ ความสอดคล้อง (Relevance) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ประสิทธิภาพ (Efficiency) ผลกระทบ (Impact) และความยั่งยืน (Sustainability) สรุปผลประเมิน ได้ดังนี้

โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ได้คะแนนรวมเท่ากับ 90.64 คะแนน (จาก 100 คะแนน) อยู่ในเกรด A เป็นโครงการที่มีความโดดเด่น โดยพิจารณาจากด้านความสอดคล้อง (Relevance) ได้คะแนนเท่ากับ 20.00 คะแนน (จาก 20.00 คะแนน) โครงการมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรกลทางการเกษตร และมีความสอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งมีความจำเป็นต้องกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ ด้านประสิทธิผล (Effectiveness) ได้คะแนนเท่ากับ 17.50 คะแนน (จาก 20.00 คะแนน) โครงการมีความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานโครงการ แต่การบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ การใช้เครื่องจักรกลฯ ยังไม่ต่อเนื่องเต็มประสิทธิภาพ ในการลดค่าใช้จ่ายการผลิต การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพ และการเชื่อมโยงตลาด ซึ่งต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขในระยะต่อไป ด้านประสิทธิภาพ (Efficiency) ได้คะแนนเท่ากับ 18.13 คะแนน (จาก 20.00 คะแนน) การใช้งบประมาณของโครงการมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ เท่ากับ 2.76 ล้านบาทต่อแปลง ทำให้ประหยัดงบประมาณได้เท่ากับ 0.05 ล้านบาทต่อแปลง (คิดเป็นร้อยละ 1.78) รวมทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการได้ตามกรอบระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ตามแผน นอกจากนี้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตต่อไร่ได้ร้อยละ 5.74 จากการใช้เครื่องจักรกลของโครงการ แต่ทั้งนี้ผลผลิตยังขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกที่มากกระทบ เช่น ภัยแล้ง น้ำท่วม และโรคระบาด เป็นต้น ด้านผลกระทบ (Impact) ได้คะแนน 15.01 คะแนน (จาก 20.00 คะแนน) ในด้านเศรษฐกิจสามารถสร้างมูลค่าการลดค่าใช้จ่ายการผลิตและเพิ่มผลผลิตได้

6,358.31 ล้านบาท แต่ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมยังไม่ส่งผลกระทบมากนัก ในการเคลื่อนย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตร การมีเวลาอยู่ร่วมกันที่มากขึ้นในครัวเรือน และสุขภาพที่ดีขึ้นของเกษตรกร เนื่องจากเป็นผลกระทบ 1 ปีแรกที่ดำเนินการ ด้านความยั่งยืน (Sustainability) ได้คะแนนเท่ากับ 20.00 คะแนน (จาก 20.00 คะแนน) โดยแปลงใหญ่ จำนวน 3,377 แปลง ดำเนินการอยู่ ณ ปัจจุบัน และไม่มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชนมากนัก มีรายละเอียดดังนี้

5.1.1 ด้านความสอดคล้อง (Relevance)

โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด เป็นโครงการที่เข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้กับเกษตรกรโดยการใช้เทคโนโลยี เครื่องจักรกลฯ ในกระบวนการผลิต รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ตรงตามความต้องการของตลาด ซึ่งมีความสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในการเพิ่มประสิทธิภาพ ที่เน้นการผลิตในรูปแบบเกษตรสมัยใหม่ เกษตรแม่นยำที่มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ และพัฒนาต่อยอดของเดิมให้ดีขึ้น อีกทั้งโครงการยกระดับแปลงใหญ่เป็นโครงการสำคัญภายใต้แผนงาน/โครงการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งโครงการสอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศ ที่ต้องการกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจในท้องถิ่นเกิดการใช้จ่ายจากเครื่องจักรกลฯ ทั่วประเทศ โดยภาพรวมโครงการมีความสอดคล้องทั้งนโยบาย/แผนยุทธศาสตร์สถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย จัดอยู่ใน ระดับเกรด A ค่าคะแนนเท่ากับ 20.00 คะแนน (จาก 20.00 คะแนน)

5.1.2 ด้านประสิทธิผล (Effectiveness)

เป็นการประเมินผลความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย และการบรรลุวัตถุประสงค์โครงการภาพรวมอยู่ในเกรด A ได้คะแนนเท่ากับ 17.50 คะแนน (จาก 20.00 คะแนน) ประกอบด้วย

1) **ความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย** พบว่า ได้คะแนนเท่ากับ 10.00 คะแนน (จาก 10.00 คะแนน) การดำเนินงานโครงการในภาพรวม “ได้บรรลุเป้าหมาย” โดยสามารถดำเนินการได้จำนวน 3,377 แปลง ทั้งนี้ ตามเป้าหมายต้องดำเนินการ 3,381 แปลง แต่ในทางปฏิบัติเมื่อดำเนินการโครงการมีการยกเลิก 4 แปลง โดยยกเลิกในขั้นตอนการอนุมัติของคณะกรรมการระดับจังหวัด 2 แปลง คือ 1) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าวตำบลบ้านผึ้ง (กลุ่มข้าวอินทรีย์) อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม และ 2) สหกรณ์การเกษตรบ้านแพง ตำบลบ้านแพง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม โดยทั้ง 2 แปลง ดำเนินการในเขตปฏิรูปที่ดิน ไม่สามารถดำเนินการขอใช้พื้นที่ได้ทันเวลา ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ เพราะเกี่ยวข้องกับระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ และอีก 2 แปลง ยกเลิกในขั้นตอนการจัดซื้อเครื่องจักรกลฯ คือ 1) แปลงใหญ่ข้าว เกษตรอินทรีย์บ้านมะเมียงหมู่ที่ 4 ตำบลโซคนาสาม อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ มีปัญหาการบริหารจัดการภายในกลุ่ม 2) กลุ่มนาแปลงใหญ่ ตำบลบ่อกระดาน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ขอเปลี่ยนแปลงรายการในการจัดซื้อจัดจ้าง ทำให้ไม่สามารถดำเนินการจัดซื้อได้ทันตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

นอกจากนี้ ได้เพิ่มเติมในประเด็นความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนโครงการ พบว่าเจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจขั้นตอนโครงการในระดับมากและมากที่สุดร้อยละ 87.74 เนื่องจาก

ดำเนินการตามคู่มือ และมีการประสานเจ้าหน้าที่ระดับส่วนกลางอย่างต่อเนื่อง ส่วนที่เหลือเข้าใจระดับปานกลางและน้อย เนื่องจากโครงการมีเงื่อนไขต้องจดทะเบียนในรูปแบบนิติบุคคล ซึ่งเป็นเรื่องใหม่รวมทั้งเกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อเครื่องจักรกลทางการเกษตร ซึ่งไม่มีประสบการณ์ ด้านความพึงพอใจเจ้าหน้าที่ ประธานกลุ่ม และเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการมากและมากที่สุด ร้อยละ 91.22 เนื่องจากมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการในระดับอำเภอและระดับจังหวัด ในการทำหน้าที่ กำกับ ติดตาม แก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง

2) การบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ พบว่า ได้คะแนนเท่ากับ 7.50 คะแนน (จาก 10.00 คะแนน) โดยเกษตรกรร้อยละ 92.25 นำเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ/อุปกรณ์ไปใช้ประโยชน์ในการต่อยอดด้านการผลิต ด้านการพัฒนาคุณภาพ และด้านการตลาด อาทิ รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ โดรนเพื่อการเกษตร รถเกี่ยวข้าว เครื่องอัดฟาง วัสดุทำปุ๋ยหมัก สร้างลานรับซื้อผลผลิต อาคารแปรรูปผลผลิต รถบรรทุก 6 ล้อ อุปกรณ์สำหรับแปรรูปผลผลิต ด้านประสิทธิภาพการผลิต สามารถลดค่าใช้จ่ายการผลิต ร้อยละ 8.31 จากการใช้ประโยชน์ในเครื่องจักรกลฯ แต่ทั้งนี้ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ร้อยละ 20 จากการใช้ประโยชน์ในเครื่องจักรกลฯ ยังไม่ต่อเนื่องเต็มประสิทธิภาพ และผลลัพท์ของราคาปัจจัยการผลิตที่ปรับสูงขึ้น โดยกลุ่มสินค้าข้าวลดลง 386.77 บาทต่อไร่ กลุ่มพืชไร่ ลดลง 422.00 บาทต่อไร่ กลุ่มไม้ยืนต้น ลดลง 357.00 บาทต่อไร่กลุ่มไม้ผล ลดลง 275.00 บาทต่อไร่ กลุ่มพืชผัก/สมุนไพร ลดลง 2,562.00 บาทต่อไร่ กลุ่มหม่อนไหมลดลง 206.25 บาทต่อไร่ กลุ่มประมง ลดลง 1,099.00 บาทต่อไร่ กลุ่มปศุสัตว์ ไก่เนื้อ ลดลง 0.98 บาทต่อกิโลกรัมโคเนื้อ ลดลง 1,492.81 บาทต่อตัว ด้านการพัฒนาคุณภาพและการพัฒนาด้านการตลาด เกษตรกรได้การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรหลังมีโครงการ ร้อยละ 44.35 และทำสัญญาซื้อขายผลผลิตร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนร้อยละ 42.01 ซึ่งยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แต่มีแนวโน้มการพัฒนาที่ดีขึ้นจากก่อนมีโครงการ ซึ่งต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาต่อเนื่อง

5.1.3 ด้านประสิทธิภาพ (Efficiency)

เป็นการประเมินผลความคุ้มค่าของงบประมาณ ระยะเวลาดำเนินโครงการ และประสิทธิภาพการผลิต โดยผลประเมินได้เกรด A ได้คะแนนเท่ากับ 18.13 (จาก 20.00 คะแนน)

1) ความคุ้มค่าของงบประมาณ ผลการประเมินได้คะแนนเท่ากับ 10.00 คะแนน (จาก 10.00 คะแนน) โดยประสิทธิภาพการใช้งบประมาณตามแผนเท่ากับ 2.81 ล้านบาทต่อแปลง ในขณะที่ประสิทธิภาพของผลการเบิกจ่ายงบประมาณจริงเท่ากับ 2.76 ล้านบาท ทั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการเบิกจ่ายงบประมาณของโครงการฯ มีประสิทธิภาพ เนื่องจากโครงการสามารถประหยัดการใช้งบประมาณเป็นจำนวน 0.05 ล้านบาทต่อแปลง

2) ความคุ้มค่าของระยะเวลา ผลการประเมินได้คะแนนเท่ากับ 5.00 คะแนน (จาก 5.00 คะแนน) โดยหน่วยงานสามารถดำเนินการได้ทันตามกรอบระยะเวลา 15 เดือน (เริ่มโครงการ 1 ตุลาคม 2563 สิ้นสุดโครงการ เดือนธันวาคม 2564) ตั้งแต่การจดทะเบียน

วิสาหกิจชุมชนประเภทนิติบุคคล การพิจารณาอนุมัติโครงการของคณะกรรมการระดับจังหวัด การจัดซื้อเครื่องจักรกลฯ และการตรวจเอกสารบัญชีโครงการ

3) ประสิทธิภาพการผลิต ผลการประเมินได้คะแนนเท่ากับ 3.13 คะแนน (จาก 5.00 คะแนน) โดยเกษตรกรมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5.74 จากการใช้ประโยชน์ในเครื่องจักรกลฯ แต่ทั้งนี้ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ร้อยละ 20 เนื่องจากผลกระทบจาก ภัยแล้ง น้ำท่วม โรคแมลงศัตรูพืช ผลผลิตได้รับความเสียหายในช่วงการเพาะปลูก ส่งผลให้ผลผลิตที่ได้รับไม่เต็มที่

5.1.4 ด้านผลกระทบ (Impact)

เป็นการประเมินผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ผลประเมิน ได้เกรด B ได้คะแนนเท่ากับ 15.01 (จาก 20.00 คะแนน)

1) ด้านเศรษฐกิจ พิจารณาจากการใช้ประโยชน์เครื่องจักรกลฯ ของเกษตรกรในการลดค่าใช้จ่ายการผลิต และการเพิ่มผลผลิตในแต่ละกลุ่มสินค้า ผลการประเมินได้คะแนนเท่ากับ 2.86 คะแนน (จาก 2.86 คะแนน) โดยพบว่า ผลกระทบจากการลดค่าใช้จ่ายการผลิต และเพิ่มผลผลิตรวม 6,358.31 ล้านบาท โดยกลุ่มข้าวมีมูลค่า จำนวน 2,164.88 ล้านบาท กลุ่มไม้ยืนต้น 1,154.27 ล้านบาท กลุ่มไม้ผล 1,052.18 ล้านบาท กลุ่มพืชไร่ 967.99 ล้านบาท กลุ่มปศุสัตว์ 434.07 ล้านบาท

2) ด้านสังคม พิจารณาจากการได้รับเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ วัสดุทางการเกษตร ของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ไปใช้ประโยชน์ในการจ้างงานในชุมชน การสร้างแรงจูงใจในการย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตรของสมาชิกในครัวเรือน และการลดเวลาการทำงานลงส่งผลให้สมาชิกในครัวเรือนมีเวลาอยู่ร่วมกันที่เพิ่มขึ้น ผลการประเมิน ได้คะแนนเท่ากับ 5.01 (จาก 8.58 คะแนน)

2.1) การจ้างงานในชุมชน เกษตรกรร้อยละ 77.43 ได้รับการจ้างงานในชุมชนที่เพิ่มขึ้น โดยเป็นการจ้างงานในกิจกรรมภายในกลุ่ม เช่น การขับเครื่องจักรกลฯ ให้บริการแก่สมาชิกกลุ่ม การคัดคุณภาพผลผลิต การขับรถขนส่งผลผลิต ส่วนร้อยละ 22.57 ยังทำงานปกติไม่มีการจ้างงานในชุมชน

2.2) การย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตรของสมาชิกในครัวเรือน สมาชิกในครัวเรือน ร้อยละ 11.47 ย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตร โดยเข้ามาช่วยบิดา มารดา ทำการเกษตร ในการแปรรูปผลผลิต และการจำหน่ายผลผลิตผ่านช่องทางออนไลน์ ส่วนที่เหลือร้อยละ 88.53 สมาชิกในครัวเรือนไม่ย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตร เนื่องจากสมาชิกในครัวเรือนมีความต้องการทำงานโรงงาน บริษัทเอกชนที่มีเงินเดือนประจำ

2.3) การอยู่ร่วมกันของสมาชิกในครัวเรือน เกษตรกรร้อยละ 39.55 มีเวลาในการอยู่ร่วมกันเพิ่มขึ้น โดยเกษตรกรมีเวลาในการพบปะพูดคุยกับสมาชิกในครัวเรือน มีเวลาในการทำเกษตรร่วมกัน ร้อยละ 59.92 มีเวลาในการอยู่ร่วมกันเหมือนเดิม และร้อยละ 0.53 มีเวลาอยู่ร่วมกันลดลง เนื่องจากต้องทำงานเพิ่มขึ้นเพื่อดูแลค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

3) ด้านสิ่งแวดล้อม พิจารณาจากการได้รับเครื่องจักรกลฯ เครื่องมือ วัสดุทางการเกษตร ของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ไปใช้ประโยชน์ในการลดการใช้สารเคมี ใช้เครื่องจักรกลฯ แทนการสัมผัสสารเคมีโดยตรงเพื่อสุขภาพที่ดีขึ้นของเกษตรกร และนำเครื่องจักรกลฯ วัสดุทางการเกษตรมาผลิตวัสดุเหลือใช้ นำกลับมาใช้ประโยชน์ ผลการประเมินได้คะแนนเท่ากับ 7.13 (จาก 8.56 คะแนน)

3.1) การลดใช้สารเคมี เกษตรกรร้อยละ 66.66 ลดการใช้สารเคมีในการทำการเกษตรจากการปรับเปลี่ยนมาทำสินค้าเกษตรปลอดภัย และเพื่อสุขภาพของตนเอง โดยเกษตรกรใช้สารชีวภัณฑ์ที่กลุ่มจัดซื้อมาใช้ทดแทนสารเคมี นำรถตัดหญ้ามาใช้แทนยาฆ่าหญ้า ยาคุมหญ้า ส่วนร้อยละ 33.34 ยังไม่ลดใช้สารเคมี เนื่องจากต้องพึ่งพิงสารเคมีในการกำจัดวัชพืช ศัตรูพืช และเกษตรกรบางรายเน้นการผลิตให้ได้ปริมาณ และรูปลักษณะผลผลิตตามที่คุณประกอบการต้องการ

3.2) สุขภาพเกษตรกร เกษตรกรร้อยละ 30.81 มีสุขภาพที่ดีขึ้น จากการใช้ประโยชน์เครื่องจักรกลฯ เช่น โดรนเพื่อการเกษตรฉีดพ่นสารชีวภัณฑ์ เครื่องผสมปุ๋ยหมัก เครื่องตัดหญ้าแทนการใช้สารเคมี เป็นต้น ส่งผลให้เกษตรกรไม่ต้องสัมผัสสารเคมีโดยตรง เกษตรกรร้อยละ 68.66 สุขภาพเหมือนเดิม เนื่องจากยังคงใช้เครื่องมือทั่วไปที่ต้องสัมผัสสารเคมีโดยตรง และเกษตรกร ร้อยละ 0.53 มีปัญหาสุขภาพแย่ง เนื่องจากเกษตรกรเน้นการใช้สารเคมีในการเพิ่มผลผลิต และใช้เครื่องมือทั่วไปที่ต้องสัมผัสสารเคมีโดยตรง

3.3) การนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ เกษตรกรร้อยละ 74.62 มีการนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ เช่น การนำวัสดุเหลือใช้ในครัวเรือนมาผลิตน้ำหมักชีวภาพ ขุยมะพร้าวมาทำปุ๋ยจำหน่าย นำฟางข้าวมาอัดก้อนเป็นอาหารสัตว์ ส่วนร้อยละ 25.38 ไม่นำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ เนื่องจาก มีการจัดการกับวัสดุเหลือใช้ยาก จากการใช้ไม่มีอุปกรณ์ช่วยในการแปรรูปวัสดุเหลือใช้ในพื้นที่ และต้นทุนในการดำเนินการจัดการวัสดุเหลือใช้ในแปลงเกษตรค่อนข้างสูง เกษตรกรจึงเห็นว่าไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินการ

5.1.5 ด้านความยั่งยืน (Sustainability) เป็นการประเมินผลความคงอยู่ของกลุ่มระดับแปลงใหญ่ และการเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน ผลประเมินได้เกรด A ได้คะแนนเท่ากับ 20.00 (จาก 20.00 คะแนน)

1) ความคงอยู่ของกลุ่มระดับแปลงใหญ่ ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 ซึ่งสิ้นสุดการดำเนินโครงการแล้ว 1 ปี พบว่า กลุ่มระดับแปลงใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด 3,377 แปลง ยังคงดำเนินงานกิจกรรมของกลุ่ม โดยมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการจำนวน 214,692 ราย พื้นที่ 4,072,844.37 ไร่ มีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง อาทิ การจัดประชุมสมาชิก โดยมีการจัดประชุมเฉลี่ยจำนวน 3 ครั้งต่อปี ในการวางแผนการดำเนินงานกลุ่ม กำหนดเงื่อนไข ค่าบริการใช้เครื่องจักรกลฯ และการปันผลรายได้คืนให้กับสมาชิก

2) การเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน เกษตรกรร้อยละ 96.53 ไม่มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน เนื่องจากถิ่นฐานเดิมเป็นพื้นที่ทำเกษตรกรรม เกษตรกรที่ยังคงอยู่ในพื้นที่จึงยึดถืออาชีพเกษตรกรรมตามบรรพบุรุษ ส่วนที่เหลือร้อยละ 3.47 มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน เนื่องจากย้ายไปประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร ที่สร้างความมั่นคงด้านรายได้มากกว่า และสะดวกสบายกว่าการทำเกษตร

5.2 ปัจจัยความสำเร็จ

5.2.1 ระดับนโยบาย โครงการยกระดับแปลงใหญ่ฯ เป็นโครงการที่สนับสนุนตรงจุดการพัฒนาประเทศ โดยมีการนำเทคโนโลยี เครื่องจักรกลฯ มาใช้ในการพัฒนาภาคเกษตรกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนาคุณภาพ และการเชื่อมโยงตลาด ดังนั้น การดำเนินโครงการ

ลักษณะเดียวกันในอนาคต โดยสนับสนุนเทคโนโลยี เครื่องจักรกลฯ จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศ ในการกระตุ้นระบบเศรษฐกิจฐานรากในชุมชน ช่วยลดปัญหาแรงงานในภาคเกษตรและต้นทุนการผลิต

5.2.2 ระดับหน่วยงาน หน่วยงานเจ้าของสินค้าแปลงใหญ่ เป็นพี่เลี้ยงที่ดีในการส่งเสริมองค์ความรู้ การกำกับ ติดตาม พร้อมแก้ไขปัญหาด้านการผลิต ด้านการพัฒนาคุณภาพ และการสร้างตลาด ให้แก่กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่อย่างต่อเนื่อง

5.2.3 ระดับกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่

1) ประธาน และคณะกรรมการกลุ่มเป็นที่ยอมรับ มีความเสียสละ และทำงานเพื่อส่วนรวม รวมทั้งสมาชิกในกลุ่มมีความสามัคคี ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมรับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

2) การกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานของคณะกรรมการ และกฎระเบียบการบริหารจัดการกลุ่มที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติร่วมกันในกลุ่มแปลงใหญ่

3) การบริหารจัดการกลุ่มที่โปร่งใส ในการจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย การชี้แจงผลการดำเนินงานของกลุ่ม การจัดลำดับ และค่าใช้จ่ายในการให้บริการเครื่องจักรกลทางการเกษตร

4) การมีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีวิสัยทัศน์ มีความรอบรู้ด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ช่วยในการบริหารจัดการกลุ่มในการผลิต การสร้างตลาดให้ตรงใจผู้บริโภค

5) การให้ความสำคัญกับการผลิตสินค้าคุณภาพที่ได้การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยการควบคุมการผลิตและการคัดเลือกสินค้าที่ได้มาตรฐานตรงกับความต้องการของตลาด

6) การนำเทคโนโลยี เครื่องมือ/อุปกรณ์มาใช้ในการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต

7) การประสานความร่วมมือหน่วยงานในพื้นที่ อาทิ หน่วยงานภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน ให้การสนับสนุนพัฒนาองค์ความรู้ คำปรึกษาด้านการผลิต การพัฒนาคุณภาพ และการตลาด

5.3 ข้อค้นพบ

5.3.1 การบริหารจัดการกลุ่ม ประธานและคณะกรรมการกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ มีความคิดเห็นควรดำเนินการในรูปแบบวิสาหกิจชุมชนจะเหมาะสมกับวิถีชาวบ้านมากกว่าการบริหารจัดการในรูปแบบนิติบุคคล เนื่องจากการดำเนินการของกลุ่มยังไม่ได้ดำเนินการในเชิงธุรกิจ รายได้ยังไม่มากและยังขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานบริหารงานกลุ่มในรูปแบบนิติบุคคล โดยเฉพาะการจัดจ้างบริษัทมาจัดทำบัญชี ซึ่งมีค่าใช้จ่ายที่สูง

5.3.2 กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ไม่สามารถดำเนินการได้ครบตามเป้าหมาย จำนวน 3,381 แปลง เนื่องจากหลักเกณฑ์เงื่อนไขการจัดซื้อจัดจ้างเครื่องจักรกลฯ ลักษณะพื้นที่ในการก่อสร้างอาคารโรงเรือน รวมทั้งการคัดเลือกกลุ่มแปลงใหญ่เข้าร่วมโครงการ ขาดความชัดเจนในคู่มือโครงการ

5.3.3 กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ยังขาดตลาดรองรับผลผลิตที่แน่นอน ส่วนใหญ่ยังไม่มีการทำสัญญาซื้อขายผลผลิตร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เนื่องจากผลผลิตที่เกษตรกรผลิตได้ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการทั้งคุณภาพและปริมาณ

5.3.4 กลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ส่วนใหญ่ไม่มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาคเอกชน ในการเข้ามาส่งเสริมองค์ความรู้และให้คำปรึกษาในการพัฒนาผลผลิต การสร้างมูลค่าเพิ่มจากการแปรรูปผลผลิตและการสร้างช่องทางตลาด

5.3.5 เกษตรกรที่ร่วมโครงการส่วนใหญ่เข้าสู่วัยสูงอายุ ส่งผลให้การรับรู้และเข้าใจในเทคโนโลยีสารสนเทศไม่เพียงพอ

5.3.6 การใช้ประโยชน์เครื่องจักรกลทางการเกษตรและอุปกรณ์ยังไม่เต็มประสิทธิภาพ

5.3.7 เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่ได้การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร เนื่องจากขาดความสนใจในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย หน่วยงานอยู่ระหว่างการตรวจรับรองมาตรฐาน และพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์

5.3.8 เกษตรกรบางส่วนยังคงเผาตอซังข้าว ต้นข้าวโพด และเศษซากพืช ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

5.3.9 การประเมินผลโครงการในครั้งนี้ ไม่เกิดผลกระทบด้านสังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งด้านความยั่งยืนของโครงการมากนัก เนื่องจาก เป็นผลกระทบเพียง 1 ปีแรกที่ดำเนินการโครงการ

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 เชิงนโยบาย

การดำเนินโครงการในระยะต่อไป คณะกรรมการบริหารโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ระดับกระทรวง ควรดำเนินการ ดังนี้

1) ควรทบทวนการสนับสนุนเครื่องจักรกลการเกษตร หรืออุปกรณ์ทางการเกษตร โดยให้เกษตรกรแปลงใหญ่มีส่วนร่วมจ่ายสมทบ เพื่อกระตุ้นความรู้สึกเป็นเจ้าของและเกิดความกระตือรือร้นในการใช้ประโยชน์เครื่องจักรกลทางการเกษตรหรืออุปกรณ์ทางการเกษตรให้เต็มประสิทธิภาพ ซึ่งที่ผ่านมามีโครงการที่ดำเนินการในลักษณะนี้ คือ โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงานเกษตรกร เป็นการสนับสนุนเงินให้สหกรณ์การเกษตรในการจัดซื้อ โดยจ่ายสมทบร้อยละ 30 ของราคาอุปกรณ์

2) ควรมีการพิจารณาทบทวนคู่มือ เงื่อนไขหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างเครื่องจักรกลฯ พื้นที่ในการก่อสร้างอาคาร รวมทั้งเงื่อนไขการคัดเลือกกลุ่มแปลงใหญ่เข้าร่วมโครงการให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น ศักยภาพในการจัดทำแผนธุรกิจ เพื่อให้กลุ่มแปลงใหญ่สามารถดำเนินการได้ครบตามเป้าหมายที่โครงการกำหนดไว้

3) ควรมีการเชื่อมโยงกับโครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงานเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตรที่มีกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ช่างเกษตรท้องถิ่น ซึ่งเป็นการดูแล

ซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลการเกษตรหรืออุปกรณ์ทางการเกษตรในเบื้องต้น แทนการจัดจ้างผู้ประกอบการเอกชนดำเนินการทั้งหมด

4) ต่อยอดเครื่องจักรกลการเกษตรหรืออุปกรณ์ทางการเกษตรที่กลุ่มแปลงใหญ่ได้รับ โดยนำไปให้บริการกับเกษตรกรในพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อสร้างอาชีพและรายได้ให้กับกลุ่มแปลงใหญ่ อีกทางหนึ่ง โดยต้องมีการจัดทำแผนธุรกิจการให้บริการเครื่องจักรกลการเกษตรหรืออุปกรณ์ทางการเกษตร

5) การใช้หลักตลาดนำการผลิตสำหรับสินค้าแปลงใหญ่ต้องเร่งพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรลุภัณฑ์ การสร้าง Brand ให้สามารถเข้าสู่ตลาด Online และ Offline สร้างจุดรวบรวมและกระจายผลผลิต E-Marketplace

6) ควรมีการประเมินผลโครงการ เพื่อวัดผลกระทบ และความยั่งยืนของโครงการ ให้ครอบคลุมชัดเจนมากยิ่งขึ้น

5.4.2 หน่วยงาน

1) หน่วยงานเจ้าของแปลงระดับกรม

1.1) กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการข้าว กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมหม่อนไหม การยางแห่งประเทศไทย ควรร่วมมือกันในการสร้างเครือข่ายให้บริการ (Service Provider) ฐานข้อมูลเครื่องจักรกลฯ ทั้ง 3,377 แปลง ของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ เพื่อเชื่อมโยงการให้บริการเครื่องจักรกลฯ ในกลุ่มแปลงใหญ่ปกติ หรือเกษตรกรผู้สนใจรับบริการทั่วไป ซึ่งจะนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรกลฯ ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ สร้างรายได้ให้แก่กลุ่ม โดยนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงดูแลรักษา หรือทดแทนเครื่องเดิมต่อไปในอนาคต

1.2) กรมส่งเสริมการเกษตร ควรประสานกับพาณิชย์จังหวัด และสรรพากรจังหวัด เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่เพิ่มขึ้นในการจัดทำบัญชีและการดำเนินกิจการกลุ่มในรูปแบบนิติบุคคล ให้กับประธานและคณะกรรมการกลุ่ม

3) หน่วยงานเจ้าของแปลงระดับพื้นที่ สำนักงานเกษตรจังหวัด ศูนย์วิจัยข้าว สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ และศูนย์วิจัยยาง

3.1) ควรเร่งรวบรวมกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ และประสานจัดหาบริษัทจัดทำบัญชี ที่คิดค่าบริการในราคาต่ำที่สุดมาให้บริการ เพื่อนำไปสู่การลดค่าใช้จ่ายในการจัดทำบัญชี

3.2) ควรเร่งส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจ และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น จากการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน และเร่งในการตรวจรับรองมาตรฐาน เพื่อให้เกษตรกรสามารถยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร นำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

3.3) ควรประสานระหว่างผู้ผลิตกับผู้ประกอบการ ให้เกิดความชัดเจนก่อนทำการผลิต รวมทั้งสร้างความเข้าใจกับเกษตรกรก่อนทำข้อตกลง (MOU) ร่วมกัน เพื่อให้เกษตรกรสามารถวางแผนการผลิตและควบคุมคุณภาพผลผลิตได้ตามมาตรฐานที่ทางผู้ประกอบการต้องการ ซึ่งจะนำไปสู่การเชื่อมโยงตลาดที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

5.4.3 กลุ่มเกษตรกรยกระดับแปลงใหญ่

- 1) ควรมีการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยคัดเลือกเกษตรกรในชุมชนที่มีความรู้ความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิต การแปรรูปผลผลิต การสร้างช่องทางตลาด เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานกลุ่ม ซึ่งนำไปสู่การยกระดับกลุ่มไปสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร
- 2) ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ประกอบการเพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพและปริมาณผลผลิตตามที่คุณประกอบการต้องการ และจัดทำแผนการผลิตของสมาชิกรายแปลง เพื่อให้ผลผลิตที่ได้เป็นไปตามที่ตกลงไว้ ซึ่งจะนำไปสู่การซื้อขายผลผลิตที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น
- 3) ควรประสานหน่วยงานภาครัฐ ภาคการศึกษา ภาคเอกชนในการเข้ามาสนับสนุนองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อปรับใช้ในขบวนการผลิตสินค้าเกษตร การแปรรูปผลผลิตและการเชื่อมโยงตลาด เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลผลิตต่อไป
- 4) ส่งเสริมให้มีการนำงานวิจัยวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ ซึ่งจะนำไปสู่การลดปัญหาสิ่งแวดล้อม สร้างมูลค่าเพิ่ม และสามารถสร้างรายได้ให้กับกลุ่มเพิ่มขึ้น รวมถึงการลดละเลิกใช้สารเคมีหรือใช้สารเคมีให้ถูกวิธี

บรรณานุกรม

- บันเทิง มาแสง. (2546). *เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จโครงการ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). *ทฤษฎีการประเมินผล* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา.
- สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. (2561). *โครงการศึกษาแนวทางการประเมินความคุ้มค่ามูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคมขององค์การมหาชน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2562). *ความคุ้มค่าการใช้อากาศยานไร้คนขับ (โดรน) ช่วยทำนาในภาคกลางและภาคเหนือตอนล่าง*. กรุงเทพฯ: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2564). *การประเมินผลโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด*. กรุงเทพฯ: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2565) *คำนิยามข้อมูลสถิติการเกษตร*. กรุงเทพฯ: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (2564). *นวัตกรรมด้านการเกษตรเพื่อประโยชน์สาธารณะ*. กรุงเทพฯ: องค์การมหาชน.
- สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ. (2563) *คู่มือแนวทางการติดตามและประเมินผลโครงการที่มีลักษณะเฉพาะกิจเพื่อบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม ฉบับสมบูรณ์*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการคลัง.
- สำราญ สารบรรณ. (2560). *การส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อเข้าสู่เกษตร 4.0*. กรุงเทพฯ: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- อนันต์ สิทธิวัฒนานนท์. (2551). *การประยุกต์ทฤษฎีแผนงานเพื่อประเมินแนวทางการกำหนดและประเมินผลแผนงานและโครงการตามพระราชบัญญัติสภาองค์กร ชุมชน พ.ศ.2551*. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- อมรพิมล พัทธ์กี. (2563). *การพัฒนาเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรพินท์ แมททิว. (ม.ป.ป.). *เทคนิคการสุ่มตัวอย่างและการประมาณค่า*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- Edward B. (1987). *The Concept of Sustainable Economics Delvelopment*. International Institute for Environment and development. Colorado State University, England.
- Likert, R. (1932). *A Technique for the Measurement of Attitudes*. Archives of Psychology. Columbia University.
- Neuman, W.L. (2014). *Basics of Social Research: Qualitative and Quantitative Approaches*. Boston: Allyn and Bacon, USA.
- Rossi, P. H., Freeman, H. E., & Lipsey, M. W. (1999). *Evaluation: A Systematic Approach (6th Ed.)* Thousand Oaks, CA: Sage.

ภาคผนวก

ภาคผนวกที่ 1
รายละเอียดโครงการ

โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด

1. สาระสำคัญของโครงการ

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่กระจายตัวอยู่ทั่วโลก และยังคงมีแนวโน้มการระบาดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะถัดไป และจำเป็นต้องมุ่งเน้นการกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจในท้องถิ่น เพื่อลดผลกระทบจากการหดตัวของภาคเศรษฐกิจสำคัญ รวมทั้งจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรของภาครัฐในการลงทุน เพื่อพยุงเศรษฐกิจและเกิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภายในประเทศเป็นหลัก คณะรัฐมนตรีจึงเห็นชอบกรอบนโยบายการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในด้านต่าง ๆ ที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2563 ซึ่งหนึ่งในนั้นมีกรอบนโยบายด้านเกษตร โดยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาศักยภาพการผลิต ต่อยอดของเดิมให้ดีขึ้น เน้นการผลิตในรูปแบบเกษตรสมัยใหม่ เกษตรอัจฉริยะ เกษตรแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำที่มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ มีการสร้างความร่วมมือการบริหารจัดการที่เชื่อมโยงตลอดห่วงโซ่ ตั้งแต่การวางแผนการผลิต การแปรรูป และการตลาด ตลอดจนการวางระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งมีการพัฒนากระบวนการผลิตที่ถูกสุขลักษณะและได้มาตรฐานความปลอดภัย

ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป็นการดำเนินงานซึ่งเน้นการรวมกลุ่มของเกษตรกรรายย่อยที่อยู่บริเวณพื้นที่ใกล้เคียงกันที่พร้อมจะพัฒนาการผลิตและการตลาดร่วมกันตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยวางระบบการผลิตและการบริหารจัดการในแนวทางเดียวกัน เพื่อประหยัดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยเน้น การผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตามนโยบายการตลาดนำการผลิต นำไปสู่การจัดการสินค้าเกษตรสู่สมดุระหว่างอุปสงค์และอุปทาน สร้างเสถียรภาพของราคาสินค้าเกษตรได้อย่างมั่นคงในอนาคตตามแผนปฏิรูปการเกษตร โดยเกษตรกรยังคงเป็นเจ้าของพื้นที่และร่วมกันดำเนินการบริหารจัดการการผลิต ทั้งนี้ การกำหนดพื้นที่เป้าหมายของเกษตรแปลงใหญ่ ดำเนินการในพื้นที่ต่าง ๆ เช่น พื้นที่ในเขตชลประทาน พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน พื้นที่ในเขตสหกรณ์นิคม และพื้นที่เกษตรทั่วไป โดยเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่จะร่วมกันกำหนดเป้าหมายการผลิต การถ่ายทอดเทคโนโลยี การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุกขั้นตอน จนถึงการเชื่อมโยงตลาดกับภาคเอกชนแบบประชารัฐ ทั้งนี้ การปรับระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยการนำหลักเกษตรสมัยใหม่ร่วมกับการเชื่อมโยงตลาดจะก่อให้เกิดความร่วมมือในการผลิต โดยเกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกรในพื้นที่ที่มีการดำเนินกิจกรรมที่ใกล้เคียงกันหรือมีพื้นที่ติดต่อกันทำให้เกิดขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่ขึ้น (Economy of Scale) เกษตรกรเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงาน ผลักดันให้เกษตรกรรวมกลุ่มในการผลิตเพื่อร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพดี ราคาถูกและการใช้เทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสม เช่น เครื่องจักรกลการเกษตร (Motor Pool) เพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตลอดจน การจัดการด้านการตลาด ช่วยพัฒนาเกษตรกรให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น มีการพัฒนาเชิงพื้นที่ตามศักยภาพสู่การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรตามความต้องการตลาด ด้วยการบูรณาการทุกภาคส่วน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา มีการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ จำนวน 6,916 แปลง เกษตรกร 408,000 ราย พื้นที่ 6,595,008 ไร่ สร้างมูลค่าเพิ่มจากการลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มผลผลิตรวม 36,108.25 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 2 มิถุนายน 2563)

ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้จัดทำโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่ และเชื่อมโยงตลาด เพื่อให้เกษตรกรมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีความหลากหลายมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาศักยภาพความเข้มแข็งในการบริหารจัดการแปลงใหญ่ โดยใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมสมัยใหม่ ต่อยอดด้านคุณภาพมาตรฐาน แปรรูป สร้างมูลค่าเพิ่ม และเชื่อมโยงตลาด และสร้างโอกาสในการเพิ่มคุณภาพผลผลิตและผลตอบแทนจากการผลิต การลดต้นทุนการผลิต รายได้เพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืนต่อไป

2. งบประมาณ

งบประมาณเงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 งบอุดหนุนทั่วไป และงบดำเนินงาน จำนวน 9,505,873,640 บาท ประกอบด้วย

2.1 งบอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป จำนวน 9,479,493,640 บาท แบ่งตามหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

| ลำดับ | หน่วยงานที่เป็นเจ้าของสินค้าระดับกรม | จำนวนแปลง | วงเงิน (บาท) |
|------------|--------------------------------------|--------------|----------------------|
| 1 | กรมการข้าว | 2,029 | 5,754,119,257 |
| 2 | กรมหม่อนไหม | 15 | 40,496,747 |
| 3 | กรมปศุสัตว์ | 109 | 305,834,566 |
| 4 | กรมประมง | 29 | 78,885,196 |
| 5 | การยางแห่งประเทศไทย | 134 | 376,327,175 |
| 6 | กรมส่งเสริมการเกษตร | 1,065 | 2,923,830,699 |
| รวม | | 3,381 | 9,479,493,640 |

2.2 งบดำเนินงาน จำนวน 26,380,000 บาท

| ลำดับ | หน่วยงานที่เป็นเจ้าของสินค้าระดับกรม | จำนวนแปลง | วงเงิน (บาท) |
|------------|--------------------------------------|-----------|-------------------|
| 1 | กรมการข้าว | 2,029 | 7,914,000 |
| 2 | กรมหม่อนไหม | 15 | 78,000 |
| 3 | กรมปศุสัตว์ | 109 | 555,000 |
| 4 | กรมประมง | 29 | 270,000 |
| 5 | การยางแห่งประเทศไทย | 134 | 897,000 |
| 6 | กรมส่งเสริมการเกษตร | 1,065 | 9,416,000 |
| 7 | กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ | | 5,250,000 |
| 8 | สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร | | 2,000,000 |
| รวม | | | 26,380,000 |

หมายเหตุ : งบดำเนินงาน 1. ประชุมวิเคราะห์จัดทำแผนดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงิน 2. จัดเก็บข้อมูลและบันทึกผลการดำเนินงาน 3. ติดตาม และประเมินผลความก้าวหน้าการดำเนินงาน 4. บริหารจัดการโครงการ

3. วัตถุประสงค์โครงการ

3.1 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกร โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม รวมทั้งเครือข่ายความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ในการร่วมกันบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ

3.2 ยกระดับการผลิตไปสู่สินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมพลังงาน และอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และยา ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง

4. เป้าหมายโครงการ

แปลงใหญ่ที่เสนอความต้องการรับการสนับสนุนงบประมาณ จำนวน 3,381 แปลง

5. กิจกรรมและขั้นตอนวิธีการดำเนินงาน

5.1 ระบุกิจกรรมโดยเรียงลำดับตามระยะเวลาดำเนินงาน ก่อน - หลัง และแสดงปริมาณในแต่ละกิจกรรมในลักษณะของตาราง

5.2 แผนการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์หลังจากสิ้นสุดโครงการ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

5.3 ระบุการเชื่อมโยงผลผลิตกับการตลาดหรือการนำไปใช้ประโยชน์

5.4 ระบุการบริหารจัดการผลผลิตและรายได้ รวมถึงมีเงินทุนหมุนเวียน เพื่อดำเนินกิจกรรมต่อไปหรือเพื่อต่อยอด

6. หน่วยงานดำเนินงาน

6.1 หน่วยงานหลัก กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมการข้าว กรมหม่อนไหม การยางแห่งประเทศไทย กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

6.2 หน่วยงานร่วมดำเนินงาน

1) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ กรมวิชาการเกษตร กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

2) สำนักนายกรัฐมนตรี

3) สำนักงานงบประมาณ กรมประชาสัมพันธ์

4) กระทรวงมหาดไทย

5) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6) กระทรวงพาณิชย์

7) กระทรวงอุตสาหกรรม

8) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

9) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ผลผลิตของโครงการ

แปลงใหญ่ จำนวน 3,381 แปลง เกษตรกร 215,147 ราย พื้นที่ 4,180,180 ไร่ มีการนำเทคโนโลยีเกษตรสมัยใหม่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิต มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

7.2 ตัวชี้วัด

แปลงใหญ่ จำนวน 3,381 แปลง ได้รับการพัฒนาใน 3 มิติ โดยผ่านตัวชี้วัดอย่างน้อย 1 มิติ จาก 3 มิติ

- 1) มีการใช้เทคโนโลยี/เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- 2) มีการสร้างมูลค่าเพิ่ม
- 3) มีการเชื่อมโยงตลาด

7.3 ผลลัพธ์ของโครงการ

แปลงใหญ่ จำนวน 3,381 แปลง มีการนำเทคโนโลยีเกษตรสมัยใหม่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิต มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและอุตสาหกรรมต่อเนื่องสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มไม่น้อยกว่า 7,170 ล้านบาทต่อปี

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) เกษตรกร
 - 1.1) เกษตรกรมีศักยภาพและความเข้มแข็งในการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตร
 - 1.2) ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรไปสู่เกษตรสมัยใหม่
- 2) สังคม

ได้สินค้าบริโภคที่มีคุณภาพมาตรฐาน/ปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 3) ภาครัฐ

เกิดการหมุนเวียนเงินทุนในระบบเศรษฐกิจ



คู่มือโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด

ภาคผนวกที่ 2
มติคณะรัฐมนตรี คำสั่งที่เกี่ยวข้อง

2.1 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ

โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด



คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ ๑๒๖๐ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓ รับทราบและอนุมัติตามผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ตามที่เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะประธานกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้เสนอ โดยให้เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงานงบประมาณและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยให้ดำเนินการให้ถูกต้อง เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

เพื่อให้การดำเนินการตามโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

องค์ประกอบ

| | |
|--|------------------|
| ๑. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ | ประธานกรรมการ |
| ๒. รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้รับมอบหมาย | รองประธานกรรมการ |
| ๓. ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย | กรรมการ |
| ๔. ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม | กรรมการ |
| ๕. ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ | กรรมการ |
| ๖. ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม | กรรมการ |
| ๗. ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ | กรรมการ |
| ๘. ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ | กรรมการ |
| ๙. อธิบดีกรมการข้าว | กรรมการ |
| ๑๐. อธิบดีกรมชลประทาน | กรรมการ |
| ๑๑. อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ | กรรมการ |
| ๑๒. อธิบดีกรมประมง | กรรมการ |
| ๑๓. อธิบดีกรมปศุสัตว์ | กรรมการ |
| ๑๔. อธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร | กรรมการ |
| ๑๕. อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน | กรรมการ |
| ๑๖. อธิบดีกรมวิชาการเกษตร | กรรมการ |

๑๗. อธิบดี...

| | |
|--|--------------------------------|
| ๑๗. อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ | กรรมการ |
| ๑๘. อธิบดีกรมหม่อนไหม | กรรมการ |
| ๑๙. เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม | กรรมการ |
| ๒๐. เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ | กรรมการ |
| ๒๑. เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร | กรรมการ |
| ๒๒. ผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทย | กรรมการ |
| ๒๓. ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร | กรรมการ |
| ๒๔. ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร | กรรมการ |
| ๒๕. อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร | กรรมการและเลขานุการ |
| ๒๖. รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ที่ได้รับมอบหมาย | กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ |
| ๒๗. ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ | กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ |
| ๒๘. ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร | กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ |

หน้าที่และอำนาจ

๑. กำหนดนโยบายและกรอบแนวทางการปฏิบัติงานตามโครงการ
 ๒. กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการให้เป็นไปตามนโยบาย หลักเกณฑ์และวัตถุประสงค์
เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด
 ๓. ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานโครงการ
 ๔. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานได้ตามความเหมาะสม
 ๕. ปฏิบัติงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2.2 มติคณะรัฐมนตรีอนุมัติโครงการยกระดับแปลงใหญ่ ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล)๒๕๖๓๐



| |
|-----------------------|
| สำนักงานรัฐมนตรี |
| กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ |
| เลขรับ ๓๑๖๕๗ |
| วันที่ ๑๗ กย ๒๕๖๓ |
| เวลา ๑๕.๕๕ น. |

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๕๐๔๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้ขอให้เสนอความเห็นเกี่ยวกับผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วยความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓ ลงมติรับทราบและอนุมัติตามผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓ ตามที่เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้เสนอ และให้เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงบประมาณและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยให้ดำเนินการให้ถูกต้อง เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายปัญญาพล ศรีแสงแก้ว)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๕๒ (สตีมา), ๑๕๒๒ (เฉลิมขวัญ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th

บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

เรื่อง ผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓

๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ด่วนที่สุด ที่ อว (ปคร) ๐๒๑๐/๕๒๖๗ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓
๒. สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๑๑/๑๒๗๔ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓
๓. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๓๒/๗๘๕ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓
๔. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๓/๓๓๒ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓
๕. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๐๖/๕๔๑๗ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓

ด่วนที่สุด

ที่ อว (ปคร) ๐๒๑๐/๕๒๖๗



กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ ราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๘๐๔๘

ลงวันที่ ๑๔ กันยายน สิงหาคม ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง ผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาแล้ว เห็นควรรับทราบ ผลการพิจารณาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย) ตามที่คณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้เสนอ และจะดำเนินการตามข้อสังเกตและมติคณะกรรมการ ตามขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

โทร ๐ ๒๓๓๓ ๓๘๗๖

โทรสาร ๐ ๒๓๓๓ ๓๙๓๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวเฉลิมขวัญ ทองจันทร์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

15 ก.ย. 63

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๑๑๑/๑ ๒๕๖๕



สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๕๐๔๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งขอให้สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว ดังนี้

๑. เห็นชอบด้วยกับผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวการประชุม ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓ เนื่องจากโครงการที่เสนอขออนุมัติมีความสำคัญที่จะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) รวมทั้งทำให้เกิดการจ้างงาน สร้างอาชีพ กระตุ้น พื้นฟูการท่องเที่ยว และฟื้นฟูเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยขอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการตามระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดต่อไป

๒. กรณีการปรับปรุงรายละเอียด “โครงการเราเที่ยวด้วยกัน”

๒.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๖ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ระเบียบนี้ใช้บังคับแก่ข้าราชการ ๔ ประเภท ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง และข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ และข้อ ๑๗ กำหนดให้ การลาพักผ่อนเป็นการลาประเภทหนึ่งในการลาทั้งหมด ๑๑ ประเภท โดยข้อ ๒๖ กำหนดให้ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาพักผ่อน ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาต และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะหยุดราชการได้ และข้อ ๒๓ กำหนดให้ข้าราชการมีสิทธิลาพักผ่อนประจำปีในปีงบประมาณหนึ่งได้ ๑๐ วันทำการ เว้นแต่ข้าราชการดังต่อไปนี้ (๑) ผู้ซึ่งได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครั้งแรก (๒) ผู้ซึ่งลาออกจากราชการเพราะเหตุส่วนตัว แล้วต่อมาได้รับบรรจุเข้ารับราชการอีก (๓) ผู้ซึ่งลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งแล้วต่อมาได้รับบรรจุเข้ารับราชการอีกหลัง ๖ เดือน นับแต่วันออกจากราชการ (๔) ผู้ซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการในกรณีอื่น นอกจากกรณีไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร และกรณีไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ แล้วต่อมาได้รับบรรจุเข้ารับราชการอีก ไม่มีสิทธิลาพักผ่อนประจำปีในปีที่ได้รับบรรจุเข้ารับราชการยังไม่ถึง ๖ เดือน และข้อ ๒๘ กำหนดว่า ข้าราชการประเภทใดที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาและมีวันหยุดภาคการศึกษา หากได้หยุดราชการตามวันหยุดภาคการศึกษาเกินกว่าวันลาพักผ่อนตามระเบียบนี้ ไม่มีสิทธิลาพักผ่อนตามที่กำหนดไว้ในส่วนนี้ สิทธิ...

สิทธิในการลาพักผ่อนสะสมนั้น ข้อ ๒๔ ของระเบียบฯ มีหลักการสรุปได้ว่าในปีใดข้าราชการผู้ใดมิได้ลาพักผ่อนประจำปี หรือลาพักผ่อนประจำปีแล้วแต่ไม่ครบ ๑๐ วันทำการ ให้สะสมวันที่ยังมิได้ลาในปีนั้นรวมเข้ากับปีต่อ ๆ ไปได้ แต่วันลาพักผ่อนสะสมรวมกับวันลาพักผ่อนในปีปัจจุบันจะต้องไม่เกิน ๒๐ วันทำการ สำหรับผู้ที่ได้รับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ให้มีสิทธินำวันลาพักผ่อนสะสมรวมกับวันลาพักผ่อนในปีปัจจุบันได้ไม่เกิน ๓๐ วันทำการ และสำหรับข้าราชการที่ประจำการในต่างประเทศ ในเมืองที่กำลังพัฒนาซึ่งตั้งอยู่ในภูมิภาคแอฟริกา ลาตินอเมริกา และอเมริกากลาง หรือเมืองที่มีความเป็นอยู่ยากลำบาก เมืองที่มีภาวะความเป็นอยู่ไม่ปกติ และเมืองที่มีสถานการณ์พิเศษ ระเบียบฯ ข้อ ๒๕ กำหนดให้มีสิทธิลาพักผ่อนประจำปีในปีหนึ่งได้เพิ่มขึ้นอีก ๑๐ วันทำการ สำหรับวันลาตามข้อนี้มีให้นำวันที่ยังมิได้ลาในปีนั้นรวมเข้ากับปีต่อไป

๒.๒ สำหรับกรณีคณะกรรมการกฤษฎีกาใช้จ่ายเงินกู้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยปรับปรุงรายละเอียด “โครงการเราเที่ยวด้วยกัน” โดยให้ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง พนักงานรัฐวิสาหกิจ สามารถลาพักผ่อนในวันธรรมดาเพิ่มได้ ๒ วัน โดยไม่ถือเป็นวันลาเมื่อลงทะเบียนและใช้สิทธิในโครงการดังกล่าว นั้น เห็นว่า เนื่องจากการลาพักผ่อนเป็นการลาประเภทหนึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ และเมื่อได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจอนุญาตตามที่ระเบียบฯ กำหนดแล้วจึงจะหยุดราชการได้ การขออนุมัติให้ข้าราชการตามระเบียบฯ ที่ลงทะเบียนและใช้สิทธิใน “โครงการเราเที่ยวด้วยกัน” หยุดราชการไปพักผ่อนในวันธรรมดาเพิ่มได้ ๒ วัน โดยไม่ถือเป็นวันลา จึงเป็นการขอปฏิบัตินอกเหนือหลักเกณฑ์ที่ระเบียบฯ กำหนดไว้ กรณีจึงอยู่ในอำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะพิจารณาอนุมัติ ตามมาตรา ๔ (๙) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกอบมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

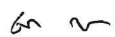
ขอแสดงความนับถือ



(นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักแผนงานและกิจการพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๗๙๐
โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๘๐๙

สำเนาถูกต้อง



(นางสาวเฉลิมขวัญ ทองจันทร์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
15 ค.ย. 63

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๗๓๒/๗๘๕



สำนักงบประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๘๐๔๘
ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงบประมาณเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ เสนอเรื่อง ผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓ ที่ได้มีการพิจารณากลั่นกรองข้อเสนอแผนงานหรือโครงการเพื่อขอใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนดฯ และพิจารณาความเหมาะสมของการปรับปรุงรายละเอียดของแผนงาน/โครงการ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑. รับทราบผลการพิจารณากลั่นกรองโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย) ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และโครงการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยการสร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ เพื่อบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทบ.) พร้อมทั้งมอบหมายให้ อว. และ สทบ. เร่งดำเนินการตามข้อสังเกตและมติคณะกรรมการฯ และเสนอโครงการฯ ให้คณะกรรมการฯ พิจารณาอีกครั้งหนึ่งตามขั้นตอนต่อไป

๒. อนุมัติโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ของกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรอบวงเงินรวม ๑๓,๙๐๔.๕๐ ล้านบาท โดยใช้จ่ายจากเงินกู้ภายใต้แผนงานที่ ๓.๑ ตามบัญชีท้ายพระราชกำหนดฯ พร้อมทั้งเห็นควรมอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรเร่งพิจารณา กำหนดแนวทางการอำนวยความสะดวกแก่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายในการจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน ประเภทนิติบุคคลตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้แล้วเสร็จ เพื่อให้สามารถดำเนินโครงการภายใต้รูปแบบที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งรับความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ไปดำเนินการอย่างเคร่งครัดต่อไป รวมทั้งมอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการดังนี้

๒.๑ ดำเนินโครงการให้เป็นไปหลักการทั้ง ๘ ข้อของคณะกรรมการฯ โดยเฉพาะในประเด็นการจัดซื้อจัดหาครุภัณฑ์ที่ต้องดำเนินการประมาณค่าใช้จ่ายเป็นไปตามระเบียบของทางราชการและดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการโดยเคร่งครัด

/๒.๒ จัดทำ...

๒.๒ จัดทำประมาณการความต้องการใช้จ่ายเป็นรายเดือน เพื่อให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะสามารถจัดหาเงินกู้เพื่อใช้จ่ายโครงการตามแผนการใช้จ่ายเงินที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายทางการเงินของภาครัฐ

๒.๓ รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการ และการใช้จ่ายเงินกู้ รวมถึงปัญหาอุปสรรค โดยจัดส่งให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนดภายในวันที่ ๗ ของเดือนถัดไป

๒.๔ ประสานกับกระทรวงการคลังในการรายงานขีดความสามารถในการชำระคืนหนี้เงินกู้ ประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๖ แห่งพระราชกำหนดฯ ด้วย

๓. อนุมัติให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ขยายระยะเวลาการดำเนินโครงการเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ประชาชนซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จากเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ เป็นเดือนกันยายน ๒๕๖๓ ตามที่ พม. เสนอ พร้อมทั้งรับความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ไปดำเนินการต่อไป

๔. อนุมัติให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยปรับปรุงรายละเอียดโครงการเราเที่ยวด้วยกัน เพื่อส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวในวันธรรมดา เพิ่มความถี่การพักค้าง และกระตุ้นการใช้จ่ายกลุ่มศักยภาพ ดึงกลุ่มผู้มีกำลังซื้อ เช่น ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง พนักงานรัฐวิสาหกิจ ให้ออกเดินทางท่องเที่ยวตามที่ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเสนอ

๕. รับทราบผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ของกรมหม่อมใหม่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมทั้งเห็นควรให้กรมหม่อมใหม่ใช้จ่ายจากเงินกู้ตามพระราชกำหนดฯ ตามขั้นตอนต่อไป
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานประมาณพิจารณาแล้วขอเรียนว่า เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแหล่งเงินทุนในการจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการเกษตรของเกษตรกรให้สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรได้อย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) สามารถจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาให้แก่กลุ่มเป้าหมายได้อย่างครบถ้วน รวมทั้งเพื่อส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวในวันธรรมดา เพิ่มความถี่การพักค้าง กระตุ้นการใช้จ่ายกลุ่มศักยภาพ และดึงกลุ่มผู้มีกำลังซื้อให้ออกเดินทางท่องเที่ยว ประกอบกับได้ผ่านการกลั่นกรองแผนงาน/โครงการ และวงเงินของโครงการที่เหมาะสมจากคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้แล้ว จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะรับทราบผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓ อนุมัติให้ พม. ขยายระยะเวลาการดำเนินโครงการเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ประชาชนฯ ภายใต้กรอบวงเงินตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ จำนวน ๒๐,๓๔๕.๖๔๓๐ ล้านบาท และอนุมัติให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยปรับปรุงรายละเอียดโครงการเราเที่ยวด้วยกัน โดยดำเนินการภายใต้

กรอบวงเงินตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ และ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ จำนวน ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท รวมทั้งเห็นชอบให้กรมหม่อนไหมใช้จ่ายจากเงินกู้ตามพระราชกำหนดฯ ตามที่คณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้เสนอ

สำหรับโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด เห็นควรอนุมัติในหลักการ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และการกำกับดูแลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ โดยจะต้องกำหนดให้มีคู่มือ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ขั้นตอนการดำเนินงาน ความรับผิดชอบ และความสัมพันธ์ของภาครัฐกับเกษตรกร และกลุ่มเกษตรกร และการเบิกจ่ายเงินในการดำเนินโครงการ รวมทั้งกำหนดมาตรการและแนวทางการบริหารจัดการทรัพย์สินซึ่งได้จากการจัดสรรเงินกู้เพื่อจัดซื้อจัดหาจากรัฐ รวมถึงมีแผนการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์หลังสิ้นสุดโครงการ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืนของโครงการ ทั้งนี้ การสนับสนุนเงินอุดหนุนสมาชิกเกษตรแปลงใหญ่ จำนวน ๕,๒๕๐ แปลง ในการดำเนินการจะต้องให้ความสำคัญกับการคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการ โดยเป็นกลุ่มที่ไม่มีความเสี่ยงในการบริหารจัดการ และมีศักยภาพและความพร้อมในการดำเนินงาน

อย่างไรก็ดี เพื่อให้การใช้จ่ายเงินกู้มีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หน่วยงานเจ้าของโครงการควรเร่งดำเนินการให้ทันต่อสถานการณ์ และปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ให้ถูกต้องครบถ้วนอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความชัดเจนของโครงการ/รายการ ระยะเวลาดำเนินการ และความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในทุกมิติ ซึ่งจะต้องเป็นไปตามเกณฑ์ อัตรา และมาตรฐานของทางราชการอย่างประหยัด ไม่มีความซ้ำซ้อนกับโครงการอื่น ๆ ของภาครัฐ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน โดยให้ความสำคัญกับระบบการติดตามและประเมินผลให้ทันต่อสถานการณ์ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์สูงสุดของทางราชการและประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับอย่างยั่งยืน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



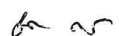
(นายเดชาวิวัฒน์ ณ สงขลา)

ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

กองยุทธศาสตร์การงบประมาณ

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๑๕๕๑ โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๓๖๙

สำเนาถูกต้อง



(นางสาวเลื่อมขวัญ ทองจันทร์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

15 ต.ค. 63

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๐๓/๓๗๕



สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๘๐๔๘
ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีที่คณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้เสนอผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

(๑) การเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบผลการพิจารณากลับกรองโครงการเพื่อขอใช้จ่ายเงินกู้ จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ (๑) โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย) ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และ (๒) โครงการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยการสร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ เพื่อบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทบ.) ซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นชอบในหลักการของโครงการดังกล่าว และมอบหมายให้ อว. และ สทบ. เร่งดำเนินการตามข้อสังเกตและมติคณะกรรมการฯ และเสนอโครงการฯ ให้คณะกรรมการฯ พิจารณาอีกครั้งหนึ่งตามขั้นตอนต่อไป นั้น เนื่องจากการรายงานความคืบหน้าของการดำเนินการ จึงเป็นกรณีที่คณะรัฐมนตรีสามารถรับทราบตามที่คณะกรรมการฯ เสนอได้

(๒) การเสนอคณะรัฐมนตรีให้พิจารณาอนุมัติโครงการเพื่อขอใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำหรับโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ของกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใต้แผนงานที่ ๓.๑ ตามบัญชีท้ายพระราชกำหนดฯ กรอบวงเงินรวม ๑๓,๙๐๔.๕๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมฯ โดยมอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ และรับไปดำเนินการตามแนวทางที่คณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้กำหนดไว้โดยเคร่งครัด กรณีจึงอยู่ในอำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะพิจารณาอนุมัติโครงการตามที่คณะกรรมการฯ เสนอได้

(๓) การเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติให้ขยายระยะเวลาการดำเนินโครงการเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ประชาชนซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จากเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ เป็นเดือนกันยายน ๒๕๖๓ และการปรับปรุงรายละเอียดโครงการเราเที่ยวด้วยกัน ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยให้ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง พนักงานรัฐวิสาหกิจ สามารถลาพักผ่อนในวันธรรมดาเพิ่มได้ ๒ วัน โดยไม่ถือเป็นวันลา เมื่อลงทะเบียนและใช้สิทธิในโครงการเราเที่ยวด้วยกัน นั้น เป็นการดำเนินการขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของโครงการตามข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ กรณีจึงอยู่ในอำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะพิจารณาอนุมัติการขยายระยะเวลาและการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการดังกล่าวได้

(๔) การเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบให้ใช้จ่ายจากเงินกู้แทนการใช้จ่ายจากงบกลาง กรณีโครงการพัฒนาเพิ่มศักยภาพมัลเบอร์รี่วัลเลย์ จังหวัดสระบุรี ของกรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นโครงการภายใต้แผนงานฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชนของจังหวัดที่คณะกรรมการฯ พิจารณาเห็นชอบโครงการแล้ว และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ อนุมัติโครงการตามที่คณะกรรมการฯ เสนอ โดยให้จังหวัดใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น โดยให้ดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามขั้นตอนต่อไป แต่โดยที่กรมหม่อนไหม ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการไม่สามารถก่องหนผู้กัพันได้ทันภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ จึงไม่สามารถขอรับการจัดสรรจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นได้ จึงจำเป็นต้องใช้จ่ายจากเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินฯ ซึ่งเป็นกรณีที่หน่วยงานไม่สามารถดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้ จึงต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบให้ใช้จ่ายจากเงินกู้แทนการใช้จ่ายจากงบกลาง กรณีจึงอยู่ในอำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะพิจารณาให้ความเห็นชอบได้ตามที่เห็นสมควร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายปลกรณ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายการเงินการคลัง

ฝ่ายกฎหมายการคลัง

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ - ๙ ต่อ ๑๔๐๙ (นางสาวปัทมาฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๖๐

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nr0900@ocs.go.th

สำเนาถูกต้อง



(นางสาวเฉลิมขวัญ ทองจันทร์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

15 ก.ค. 63

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๑๑๐๖/๕๔๑๗



สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๘๐๔๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี เรื่อง ผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานฯ พิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความเห็นขอผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๓ ที่ได้พิจารณากลับกรองข้อเสนอแผนงานหรือโครงการเพื่อขอใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนดฯ ทั้งนี้ ในส่วนของโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ของกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นั้น เห็นควรให้กรมส่งเสริมการเกษตร เร่งดำเนินการอำนวยความสะดวกให้เกษตรกรกรกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ได้มีฐานะเป็นนิติบุคคลจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนประเภทนิติบุคคลตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้แล้วเสร็จก่อนที่จะให้เงินสนับสนุนในการซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์รวมทั้งวัสดุทางการเกษตรให้แก่เกษตรกรกรกลุ่มดังกล่าว รวมถึงต้องกำหนดให้เกษตรกรกรกลุ่มเป้าหมายดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการโดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายทศพร ศิริสัมพันธ์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๙๖๐๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๘๖๐

Email: Soontraluck@nesdc.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวเฉลิมขวัญ ทองจันทร์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

15 ๑-๗-๐7

2.3 มติคณะรัฐมนตรีอนุมัติขยายระยะเวลา
โครงการยกระดับแปลงใหญ่
ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๗๓๒/๗๓๕

สำนักงบประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวประชุมครั้งที่ ๓๓/๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างอิง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๘๘๘๘

ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงบประมาณเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ เสนอเรื่อง ผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวประชุมครั้งที่ ๓๓/๒๕๖๔ ที่ได้มีมติที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณากลับรองความเหมาะสมของการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดที่เป็นสาระสำคัญของโครงการที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ใช้จ่ายจากเงินกู้ตามพระราชกำหนดฯ และการพิจารณากลับรองข้อเสนอโครงการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑. อนุมัติให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ขยายระยะเวลาดำเนินโครงการหอผู้ป่วยวิกฤต ICU NEGATIVE PRESSURE COVID 19 จากเดิมสิ้นสุดวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ เป็น สิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้เห็นชอบตามขั้นตอนแล้ว

๒. อนุมัติให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช เปลี่ยนแปลงรายละเอียดที่เป็นสาระสำคัญของโครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านสัตว์ป่า โดยเป็นการขยายระยะเวลาดำเนินโครงการจากเดิมตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๖๓ - สิงหาคม ๒๕๖๔ เป็น ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๖๓ - ธันวาคม ๒๕๖๔ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบตามขั้นตอนแล้ว

๓. อนุมัติให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เปลี่ยนแปลงรายละเอียดที่เป็นสาระสำคัญของโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย) โดยเป็นการปรับแผนการดำเนินกิจกรรมการจ้างงานเพิ่มเติมทดแทนในพื้นที่ที่ยังจ้างได้ต่ำกว่าเป้าหมาย ระยะเวลา ๔ เดือน (เดือนกันยายน - ธันวาคม ๒๕๖๔) จำนวน ๒๐,๓๗๓ อัตราต่อเดือน ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้เห็นชอบตามขั้นตอนแล้ว ทั้งนี้ เห็นควรมอบหมายให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

/กำกับดูแล...

กำกับดูแลการจ้างงานในแต่ละพื้นที่ภายใต้กรอบจำนวนเป้าหมายการจ้างงานที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณงานที่กำหนดไว้ เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้จะต้องปฏิบัติตามมาตรการและข้อกำหนดของภาครัฐในการควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในพื้นที่ดำเนินการด้วย

๔. อนุมัติให้มหาวิทยาลัยขอนแก่น เปลี่ยนแปลงรายละเอียดที่เป็นสาระสำคัญของโครงการพัฒนาการผลิตและใช้โปรตีนจากแมลงเพื่อเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมการผลิตอาหารสัตว์ โดยเป็นการขยายระยะเวลาดำเนินโครงการจากเดิมสิ้นสุดเดือนกันยายน ๒๕๖๔ เป็นสิ้นสุดในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ และเปลี่ยนแปลงรายการใช้จ่ายงบประมาณ จากค่าสาธารณูปโภค และค่าวัสดุสำนักงาน เป็นค่าวัสดุภายในโรงเรียน ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้เห็นชอบตามขั้นตอนแล้ว นอกจากนี้ เห็นควรให้มหาวิทยาลัยขอนแก่น สามารถถัวจ่ายในรายการค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของโครงการฯ

๕. อนุมัติให้กรมส่งเสริมการเกษตร เปลี่ยนแปลงรายละเอียดของโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด โดยขยายระยะเวลาการดำเนินโครงการ จากเดิมสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ เป็นวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบตามขั้นตอนแล้ว

๖. มอบหมายให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำกับหน่วยงานรับผิดชอบโครงการฯ ตามข้อ ๑. - ๕. เรงดำเนินการแก้ไขข้อมูลโครงการที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้เปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของโครงการในระบบ eMENS CR รวมถึงเร่งดำเนินโครงการให้แล้วเสร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๗. อนุมัติโครงการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก ครั้งที่ ๕ รวม ๑๑ จังหวัด จำนวน ๑,๐๑๓ โครงการ กรอบวงเงินรวม ๓,๔๘๔,๒๗๐,๓๘๑ บาท โดยให้ใช้จ่ายเงินจากงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น และมอบหมายให้หน่วยงานรับผิดชอบ เร่งปฏิบัติตามขั้นตอนการขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายงบกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายการค่าใช้จ่ายในการบรรเทา แก้ไขปัญหา และเยียวยา ผู้ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยเคร่งครัด ทั้งนี้ เห็นควรให้หน่วยงานรับผิดชอบ ดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ในคราวประชุมครั้งที่ ๒๙/๒๕๖๔ และครั้งที่ ๓๒/๒๕๖๔ อย่างเคร่งครัด

/๘. มอบหมายให้...

๘. มอบหมายให้จังหวัดเชียงราย เร่งจัดทำรายละเอียดของข้อเสนอโครงการหมกรรมไม้ดอก อาเซียนเชียงราย Chiangrai Asean Flowers Festival ใน ๕ อำเภอ (อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอ เชียงของ อำเภอพาน อำเภอเทิง และอำเภอแม่สรวย) วงเงิน ๓๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์เพื่อประกอบการพิจารณาของสำนักงานงบประมาณตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

๙. มอบหมายให้หน่วยงานรับผิดชอบถนนในพื้นที่ (กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ตามข้อเสนอของจังหวัดที่ไม่ได้รับการสนับสนุน พิจารณาดำเนินการ ปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินการติดตั้งโคมไฟถนน เพื่อเพิ่มแสงสว่างและเสริมสร้างความปลอดภัย ในพื้นที่ทั่วไปตามความจำเป็นและเหมาะสมต่อไป
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานงบประมาณพิจารณาแล้วขอเรียนว่า เพื่อให้โครงการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ใช้จ่ายจาก เงินกู้ตามพระราชกำหนดฯ สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสถานการณ์ ปัจจุบัน ประกอบกับโครงการได้ผ่านการกลั่นกรองและพิจารณาความเหมาะสมของวงเงินจากคณะกรรมการ กลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้แล้ว จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาอนุมัติตามผลการพิจารณาของ คณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ในคราวประชุมครั้งที่ ๓๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๔ ซึ่งได้เห็นชอบการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดที่เป็นสาระสำคัญของโครงการของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น และกรมส่งเสริมการเกษตร รวมทั้งเห็นชอบโครงการพัฒนาและ เสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก ครั้งที่ ๕ รวม ๑๑ จังหวัด จำนวน ๑,๐๑๓ โครงการ กรอบวงเงินรวม ๓,๔๘๔,๒๗๐,๓๘๑ บาท ตามที่คณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้เสนอ

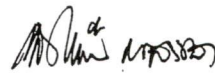
ทั้งนี้ สำหรับโครงการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก ครั้งที่ ๕ หากจะพิจารณาใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เห็นควรให้กระทรวงมหาดไทย โดยสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เร่งรวบรวมโครงการที่ผ่านการพิจารณาแล้ว ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ รายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางการใช้จ่าย งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายการค่าใช้จ่ายในการบรรเทา แก้ไขปัญหา และเยียวยา ผู้ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และรายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ และมอบหมายให้จังหวัด รับความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ตามผลการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ในคราวประชุมครั้งที่ ๒๙/๒๕๖๔ และครั้งที่ ๓๒/๒๕๖๔ ไปประกอบการดำเนินการตามขั้นตอน รวมทั้ง

/จัดทำแผน...

จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และยืนยันความพร้อมของโครงการ รวมถึงประมาณการ
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยคำนึงถึงศักยภาพและความสามารถในการใช้จ่าย
ความคุ้มค่า ประหยัด เป้าหมาย และประโยชน์ที่ทางราชการและประชาชนจะได้รับเป็นสำคัญ ตลอดจน
ปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ให้ถูกต้องครบถ้วน
อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระยะเวลาการดำเนินการ และความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้น
ในทุกมิติ เพื่อเสนอขอรับจัดสรรงบประมาณเท่าที่จำเป็นตามขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายเดชาวิวัฒน์ ณ สงขลา)

ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

กองยุทธศาสตร์การงบประมาณ

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๑๕๙๕

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๓๖๙

สำเนาถูกต้อง

ท.พร. ๖๖,

(นางสาวทรัพย์สิน วันอ่อน)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

14 ก. ย. ๖4

ภาคผนวกที่ 3

ค่าใช้จ่ายปัจจัยการผลิต ผลผลิตต่อไร่
และมูลค่าทางเศรษฐกิจโครงการยกระดับแปลงใหญ่

ตารางผนวกที่ 1 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายปัจจัยการผลิต ผลผลิตต่อไร่ และมูลค่าทางเศรษฐกิจ โครงการยกระดับแปลงใหญ่

| กลุ่มสินค้า | ขนาดพื้นที่ (ไร่) | ค่าใช้จ่ายปัจจัยการผลิต (บาท/ไร่) | | | | ผลผลิตต่อไร่ (กบ./ไร่) | | | | ผลผลิตต่อไร่ (กบ./ไร่) | | | | มูลค่าทางเศรษฐกิจ (ล้านบาท) | | | | มูลค่าเพิ่มรวม (ล้านบาท) | | | | |
|-------------------------------|-------------------|-----------------------------------|-------------|------------|--------|------------------------|-------------|------------|--------|------------------------|--------------|------------|--------|-----------------------------|-------------|------------|-----------|--------------------------|-------------|-------------|------------|----------|
| | | ก่อนโครงการ | หลังโครงการ | ผลต่าง +/- | ร้อยละ | ก่อนโครงการ | หลังโครงการ | ผลต่าง +/- | ร้อยละ | ก่อนโครงการ | หลังโครงการ | ผลต่าง +/- | ร้อยละ | ก่อนโครงการ | หลังโครงการ | ผลต่าง +/- | ร้อยละ | | ก่อนโครงการ | หลังโครงการ | ผลต่าง +/- | ร้อยละ |
| ผลรวมมูลค่าทางเศรษฐกิจ | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 1. ข้าว | 2,310,625.50 | 3,997.13 | 3,610.36 | -386.77 | -9.68 | 505.53 | 537.50 | 31.97 | 6.32 | 1,167,805.90 | 1,241,658.59 | 74,852.69 | 6.42 | 9.65 | 10.10 | 23,138.56 | 21,586.33 | 1,552.23 | 44,905.74 | 49,711.82 | 4,806.08 | 6,358.31 |
| 2. พืชไร่ | 540,057.75 | 6,710.00 | 6,289.00 | -421.00 | -6.27 | 6080.00 | 6402.00 | 322.00 | 5.30 | 3,283,616.36 | 3,457,318.77 | 173,702.41 | 5.29 | | | 3,623.91 | 3,396.32 | 227.59 | 5,761.36 | 6,501.76 | 740.40 | 967.99 |
| -มันสำปะหลัง | 286,957.25 | 5,152.27 | 4,775.73 | -376.54 | -7.31 | 3857.78 | 4,224.85 | 367.07 | 9.52 | 1,107,017.94 | 1,212,351.34 | 105,333.40 | 9.52 | 2.26 | 2.46 | 1,478.48 | 1,370.43 | 108.05 | 2,501.86 | 2,982.38 | 480.52 | 588.57 |
| -ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ | 92,365.75 | 5,235.65 | 4,761.41 | -474.24 | -9.06 | 962.33 | 1003.10 | 40.77 | 4.24 | 88,886.33 | 92,652.08 | 3,765.75 | 4.24 | 7.77 | 8.65 | 483.59 | 439.79 | 43.80 | 690.65 | 801.44 | 110.79 | 154.59 |
| -ถั่วเหลือง | 146,842 | 9,585.20 | 9,168.62 | -416.58 | -4.35 | 13860.00 | 14,288.67 | 428.67 | 3.09 | 2,035,233.59 | 2,098,180.45 | 63,946.86 | 3.09 | 1.10 | 1.13 | 1,407.51 | 1,346.34 | 61.17 | 2,298.76 | 2,370.94 | 72.18 | 193.35 |
| -สับปะรด | 13,893 | 18,307.00 | 17,258.00 | -1,049.00 | -5.73 | 3,777.47 | 3,896.70 | 119.23 | 3.16 | 52,478.50 | 54,134.90 | 1,656.40 | 3.16 | 6.29 | 6.41 | 254.33 | 239.76 | 14.57 | 330.09 | 347.00 | 16.91 | 31.48 |
| 3. ไม้ยืนต้น | 260,633 | 6,197.00 | 5,841.00 | -356.00 | -5.74 | 16860.00 | 17,420.00 | 560.00 | 3.32 | 439,372.27 | 454,023.94 | 14,651.67 | 3.32 | | | 1,615.24 | 1,522.28 | 92.95 | 3,680.83 | 4,742.15 | 1,061.32 | 1,154.27 |
| -ปาล์มหมาก | 115,939 | 6,244.37 | 5,967.47 | -276.90 | -4.43 | 33,184.9 | 34,18.79 | 100.30 | 3.02 | 384,742.41 | 396,371.09 | 11,628.68 | 3.02 | 5.66 | 7.69 | 723.97 | 691.86 | 32.10 | 2,177.64 | 3,048.09 | 870.45 | 902.55 |
| -ยางพารา | 120,482 | 6,244.81 | 5,771.78 | -473.03 | -7.57 | 24,308 | 2,93.97 | 15.89 | 6.54 | 29,286.76 | 31,201.22 | 1,914.46 | 6.54 | 41.11 | 44.14 | 752.39 | 695.40 | 56.99 | 1,203.98 | 1,377.22 | 173.24 | 230.23 |
| -มะพร้าว | 13,505 | 4,304.26 | 4,190.74 | -113.52 | -2.64 | 10,263.8 | 10,94.24 | 67.86 | 6.61 | 13,860.75 | 14,777.16 | 916.41 | 6.61 | 8.09 | 8.16 | 58.13 | 56.59 | 1.53 | 112.13 | 120.58 | 8.45 | 9.98 |
| -กาแฟ | 5,744 | 3,718.20 | 3,521.00 | -197.20 | -5.30 | 1,660.00 | 1,780.00 | 120.00 | 7.23 | 953.55 | 1,022.48 | 68.93 | 7.23 | 25.00 | 25.00 | 21.36 | 20.23 | 1.13 | 23.84 | 25.56 | 1.72 | 2.85 |
| -ไม้ | 4,190 | 12,767.20 | 12,524.00 | -243.20 | -1.90 | 1,981.40 | 2,010.80 | 29.40 | 1.48 | 8,302.56 | 8,425.75 | 123.19 | 1.48 | 18.75 | 19.15 | 53.50 | 52.48 | 1.02 | 155.67 | 161.35 | 5.68 | 6.70 |
| -หวาย | 773 | 7,624.61 | 7,396.99 | -227.62 | -2.99 | 2,880.00 | 2,880.00 | 0.00 | 0.00 | 2,226.24 | 2,226.24 | 0.00 | 0.00 | 3.40 | 4.20 | 5.89 | 5.72 | 0.18 | 7.57 | 9.35 | 1.78 | 1.96 |
| 4. ไม้ผล | 150,818 | 12,078.00 | 11,803.00 | -275.00 | -2.28 | 14,420.00 | 15,120.00 | 700.00 | 4.85 | 217,446.32 | 228,024.29 | 10,577.97 | 4.85 | | | 1,821.52 | 1,780.18 | 41.34 | 7,888.88 | 8,899.72 | 1,010.84 | 1,052.18 |
| -ลำไย | 33,099 | 9,234.51 | 9,029.84 | -204.67 | -2.22 | 11,052.4 | 11,367.3 | 314.9 | 2.85 | 36,581.79 | 37,624.06 | 1,042.27 | 2.85 | 19.91 | 20.00 | 305.65 | 298.87 | 6.77 | 728.34 | 752.48 | 24.14 | 30.91 |
| -ทุเรียน | 24,799 | 22,903.98 | 22,692.00 | -211.98 | -0.93 | 13,537.0 | 13,864.1 | 327.1 | 17.19 | 33,570.07 | 34,340.98 | 770.91 | 17.19 | 107.24 | 109.02 | 567.99 | 562.73 | 5.26 | 3,600.05 | 4,288.95 | 688.90 | 694.16 |
| -เงาะ | 20,259 | 8,907.12 | 8,539.77 | -367.35 | -4.12 | 15,745.1 | 13,87.27 | -1,872.4 | -11.89 | 31,897.60 | 28,104.36 | -3,793.24 | -11.89 | 36.72 | 44.36 | 180.45 | 173.01 | 7.44 | 1,171.28 | 1,246.71 | 75.43 | 82.87 |
| -มะม่วง | 46,328 | 10,304.40 | 9,955.80 | -348.60 | -3.38 | 12,784.2 | 13,53.62 | 752.0 | 5.88 | 59,226.32 | 62,710.17 | 3,483.85 | 5.88 | 18.24 | 18.17 | 477.38 | 461.23 | 16.15 | 1,080.29 | 1,139.44 | 59.15 | 75.30 |
| -อ้อยคั่ว | 554 | 6,560.00 | 6,044.00 | -516.00 | -7.87 | 14,400.00 | 17,500.00 | 3,100.00 | 21.53 | 797.76 | 969.50 | 171.74 | 21.53 | 44.00 | 54.00 | 3.63 | 3.35 | 0.29 | 35.10 | 52.35 | 17.25 | 17.54 |
| -กล้วย | 12,215 | 10,570.00 | 10,220.00 | -350.00 | -3.31 | 23,579.3 | 23,143.33 | 436.00 | 6.63 | 28,800.94 | 30,711.28 | 1,910.34 | 6.63 | 30.37 | 30.47 | 129.11 | 124.83 | 4.28 | 874.68 | 935.77 | 61.09 | 65.37 |
| -มะขามเทศ | 7,512 | 4,012.00 | 3,980.00 | -32.00 | -0.80 | 6,800.00 | 7,400.00 | 600.00 | 8.82 | 5,107.82 | 5,585.1 | 477.28 | 8.82 | 14.00 | 13.20 | 30.14 | 29.90 | 0.24 | 71.51 | 73.37 | 1.86 | 2.10 |
| -กระเทียม | 714 | 11,850.20 | 11,826.00 | -24.20 | -0.20 | 13,760.00 | 13,880.00 | 120.00 | 0.87 | 982.12 | 990.69 | 8.57 | 0.87 | 61.00 | 69.00 | 8.46 | 8.44 | 0.02 | 59.91 | 68.36 | 8.45 | 8.47 |
| -มันเขี้ยวเทศ | 2,834 | 21,803.83 | 21,725.16 | -78.67 | -0.36 | 20,672.4 | 23,888.81 | 3,215.7 | 15.56 | 5,857.52 | 6,768.69 | 891.17 | 15.56 | 12.00 | 14.80 | 61.78 | 61.56 | 0.22 | 70.29 | 100.18 | 29.89 | 30.11 |
| -ฝรั่ง | 2,507 | 22,710.30 | 22,442.20 | -268.10 | -1.18 | 58,340.00 | 60,820.00 | 2,480.00 | 4.25 | 14,624.38 | 15,246.05 | 621.67 | 4.25 | 13.50 | 15.88 | 56.93 | 56.26 | 0.67 | 197.43 | 242.11 | 44.68 | 45.35 |
| 5. ปุ๋ย | 17,108 | 133,505.00 | 132,431.00 | -1,074.00 | -0.80 | 289,100 | 307,600 | 18,500 | 6.40 | 49,458.01 | 52,631.07 | 3,173.06 | 6.40 | | | 2,284.03 | 2,265.66 | 18.36 | 2,667.03 | 2,885.19 | 218.16 | 236.52 |
| -ปุ๋ยขาว | 2,461 | 186,021.85 | 183,749.03 | -2,272.82 | -1.22 | 14,220.00 | 15,320.00 | 1,100.00 | 7.74 | 3,498.83 | 3,769.49 | 270.66 | 7.74 | 146.00 | 148.00 | 457.71 | 452.11 | 5.59 | 510.83 | 557.88 | 47.05 | 52.64 |
| -ปุ๋ยน้ำ | 1,809 | 26,952.80 | 26,614.94 | -337.86 | -1.25 | 5,650.00 | 6,080.00 | 430.00 | 7.61 | 1,021.80 | 1,099.57 | 77.77 | 7.61 | 52.00 | 62.00 | 48.74 | 48.13 | 0.61 | 53.13 | 68.17 | 15.04 | 15.65 |
| -ปุ๋ยคอก | 12,839 | 138,449.00 | 137,502.00 | -947.00 | -0.68 | 35,000.00 | 37,200.00 | 2,200.00 | 6.29 | 44,937.38 | 47,762.01 | 2,824.63 | 6.29 | 46.80 | 47.30 | 1,777.58 | 1,765.42 | 12.16 | 2,103.07 | 2,259.14 | 156.07 | 168.23 |

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

| กลุ่มสินค้า | ขนาดพื้นที่ (ไร่) | ค่าใช้จ่ายปัจจัยการผลิต (บาท/ไร่) | | ผลต่าง +- | ร้อยละ | ผลผลิตต่อไร่ (ก./ไร่) | | ผลต่าง +- | ร้อยละ | ผลผลิต (ตัน) | | ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.) | | มูลค่าการลดค่าใช้จ่ายการผลิต (ล้านบาท) | | มูลค่าการเพิ่มผลผลิต (ล้านบาท) | | มูลค่าเพิ่มรวม (ล้านบาท) | |
|------------------------------|-------------------|-----------------------------------|-------------|------------|--------|-----------------------|-------------|-----------|--------|--------------|-------------|----------------------|-------------|--|-------------|--------------------------------|-------------|--------------------------|-------------|
| | | ก่อนโครงการ | หลังโครงการ | | | ก่อนโครงการ | หลังโครงการ | | | ก่อนโครงการ | หลังโครงการ | ก่อนโครงการ | หลังโครงการ | ก่อนโครงการ | หลังโครงการ | ก่อนโครงการ | หลังโครงการ | | ก่อนโครงการ |
| 6. ปศุสัตว์ ^{1/} | 66,899 | | | | | | | | | | | | | | | | | | 424.07 |
| - โคเนื้อ | 32,389 | 32,972.25 | 31,479.44 | -1,492.81 | -4.53 | 464.75 | 497.00 | 32.25 | 6.94 | 23,157.85 | 24,764.82 | 105.50 | 107.45 | 1,067.93 | 1,019.57 | 48.35 | 2,443.15 | 2,660.98 | 266.18 |
| - โคนม | 20,877 | 13.45 | 12.47 | -0.98 | -7.29 | 11.88 | 12.22 | 0.34 | 2.86 | 104,932.27 | 107,935.38 | 17.71 | 18.73 | 0.28 | 0.26 | 0.02 | 1,858.35 | 2,021.63 | 163.30 |
| - แพะ | 12,389 | 3,904.46 | 3,555.33 | -349.13 | -8.94 | 2,992 | 3,009 | 0.17 | 0.57 | 3,706.79 | 3,727.85 | 136.00 | 135.00 | 48.37 | 44.05 | 4.33 | 504.12 | 503.26 | -0.86 |
| - ไข่พื้นเมือง | 1,244 | 5,228.1 | 5,204.7 | -23.4 | -0.45 | 5.02 | 5.04 | 0.02 | 0.40 | 3,747.68 | 3,762.61 | 75.00 | 75.00 | 0.65 | 0.65 | 0.00 | 281.08 | 282.20 | 1.12 |
| 7. หมอนไหม | 28,357 | 5,032.80 | 4,826.55 | -206.25 | -4.10 | 212,000 | 232,000 | 20,000 | 9.43 | 60,116.84 | 65,788.24 | 5.40 | 5.70 | 142.72 | 136.87 | 5.85 | 324.63 | 374.99 | 50.36 |
| 8. พืชผัก | 82,974 | 39,751.00 | 37,102.00 | -2,649.00 | -6.66 | 304,800 | 307,700 | 2,900 | 0.95 | 252,937.38 | 255,284.19 | | | 3,298.26 | 3,078.50 | 219.77 | 8,220.02 | 8,291.99 | 71.97 |
| - ถั่ว/สมุนไพร | 69,036 | 24,079.83 | 23,628.46 | -451.37 | -1.87 | 291,553 | 293,753 | 2,200 | 0.75 | 201,275.07 | 202,793.85 | 30.47 | 30.50 | 1,662.36 | 1,631.20 | 31.16 | 6,132.85 | 6,185.21 | 52.36 |
| - พริก | 6,898 | 28,776.13 | 27,066.63 | -1,709.50 | -5.94 | 234,556 | 241,644 | 7,088 | 3.02 | 16,179.09 | 16,668.00 | 25.60 | 25.00 | 198.49 | 186.70 | 11.79 | 414.18 | 416.70 | 2.52 |
| - พริกไทย | 511 | 20,137.80 | 19,962.73 | -175.07 | -0.87 | 673.96 | 660.17 | -13.79 | -2.05 | 344.56 | 337.51 | 148.00 | 165.00 | 10.30 | 10.21 | 0.09 | 50.99 | 55.69 | 4.70 |
| - ฝรั่ง | 893 | 26,887.00 | 26,691.00 | -196.00 | -0.73 | 348,000 | 351,900 | 3,900 | 1.12 | 3,108.51 | 3,143.35 | 11.34 | 11.40 | 24.02 | 23.84 | 0.18 | 35.25 | 35.83 | 0.58 |
| - ใช้น้ำมันพืช | 2,847 | 485,587.00 | 423,731.00 | -61,856.00 | -12.74 | 10,361.18 | 10,417.00 | 55.82 | 0.54 | 29,495.69 | 29,654.59 | 53.00 | 53.00 | 1,382.34 | 1,206.26 | 1,76.09 | 1,563.27 | 1,571.69 | 8.42 |
| - ข้าวโพด ฝักสด | 2,316 | 8,330.00 | 8,148.00 | -182.00 | -2.18 | 104,000 | 110,500 | 6,500 | 6.25 | 2,408.64 | 2,559.18 | 8.60 | 9.40 | 19.29 | 18.87 | 0.42 | 20.71 | 24.06 | 3.35 |
| - ปุ๋ย | 473 | 3,080.00 | 2,996.00 | -84.00 | -2.73 | 266,000 | 270,000 | 4,000 | 1.50 | 125.82 | 127.71 | 22.00 | 22.00 | 1.46 | 1.42 | 0.04 | 2.77 | 2.81 | 0.04 |
| 9. แสมเศรษฐกิจ ^{2/} | 2,722 | 747.00 | 669.00 | -78.00 | -10.44 | 5.99 | 6.15 | 0.16 | 2.67 | 27.20 | 27.91 | | | 2.03 | 1.83 | 0.21 | 6.96 | 7.20 | 0.24 |
| - ฝรั่งแห้ง | 262 | 2,461.30 | 2,314.15 | -1,471.15 | -5.98 | 33,333 | 34,673 | 1,340 | 4.02 | 14,533 | 15,111 | 103,000 | 107,200 | 0.64 | 0.61 | 0.04 | 1.50 | 1.62 | 0.12 |
| - ฝรั่งสด | 2,461 | 5,645.00 | 4,933.78 | -711.22 | -12.53 | 3,093 | 3,123 | 30 | 0.97 | 12,673 | 12,880 | 430,920 | 435,920 | 1.39 | 1.22 | 0.17 | 5.46 | 5.58 | 0.12 |

หมายเหตุ : ^{1/} กลุ่มปศุสัตว์ สินค้าโคนม ค่าใช้จ่ายปัจจัยการผลิต (บาทต่อกก./น้ำหนัก) ผลผลิต (น้ำหนักดิบ) และราคา (น้ำหนักดิบบาทต่อกก.) สินค้าโคเนื้อ และราคา (น้ำหนักดิบบาทต่อกก.) สินค้าไก่เนื้อ และราคา (น้ำหนักดิบบาทต่อกก.)

(บาทต่อตัว) ผลผลิต (กก.ต่อตัว) และราคา (บาทต่อกก.)

^{2/} กลุ่มแสมเศรษฐกิจ ค่าใช้จ่ายปัจจัยการผลิต (บาทต่อไร่) ผลผลิต (กก.ต่อไร่) และราคา (บาทต่อกก.)

ที่มา : จากการศึกษา

ภาคผนวกที่ 4

สรุปผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่
ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาดในภาพรวมและรายการ

ตารางผนวกที่ 2 สรุปผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งขั้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ ประเมิน | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|--|---|---------------------|-------------------|-------------------|----------------------------------|---|---|---------------------|
| หลักเกณฑ์ 1 ความสอดคล้อง (Relevance) | | | | | | | | |
| 1.1 ความสอดคล้องกับนโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) สอดคล้องกับนโยบาย ระดับประเทศ | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ | ร้อยละ 100 | 100.00 | 3.34 | 3.34 | 100.00 | 3.34 | 10.00 |
| 2) สอดคล้องกับระดับ หน่วยงาน | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับนโยบายระดับหน่วยงาน | ร้อยละ 100 | 95.56 | 3.33 | 3.18 | 95.56 | 3.33 | 10.00 |
| 3) สอดคล้องกับนโยบาย ระดับพื้นที่ | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับนโยบายระดับพื้นที่ | ร้อยละ 100 | 91.48 | 3.33 | 3.05 | 91.48 | 3.33 | 10.00 |
| 1.2 ความสอดคล้องกับสถานการณ์และเป้าหมาย 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) สอดคล้องสถานการณ์ | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับสถานการณ์ | ร้อยละ 100 | 91.48 | 3.34 | 3.06 | 91.48 | 3.34 | 10.00 |
| 2) สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละ 100 | 89.77 | 3.33 | 2.99 | 89.77 | 3.33 | 10.00 |
| 2.1) ความครอบคลุม กลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละของครอบคลุมเป้าหมาย | ร้อยละ 100 | 95.00 | 3.33 | 3.16 | 95.00 | 3.33 | 10.00 |
| 2.2) ความตรงกลุ่ม เป้าหมาย | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องตรงกลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละ 100 | 95.00 | 3.33 | 3.16 | 95.00 | 3.33 | 10.00 |

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชิ้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ ประเมิน | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|--|--|--|-------------------|-------------------|----------------------------------|---|---|---------------------|
| หลักเกณฑ์ 2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | | | | | | | | |
| 2.1 ความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) การบริหารโครงการ | จำนวนคณะกรรมการบริหารโครงการ ระดับส่วนกลาง/ระดับจังหวัด | คณะกรรมการ ส่วนกลาง/ คณะกรรมการ 70 จังหวัด | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 10.00 |
| | จำนวนครั้งในการกำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหา | ไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |
| 2) การเสนอแผนงานการ ใช้จ่ายงบประมาณของ กลุ่มแปลงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่เสนอแผนงาน งบประมาณให้หน่วยงานเจ้าของสินค้า | 3,381 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |
| 3) การอนุมัติของคณะ กรรมการฯ ระดับต่าง ๆ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่ผ่านการ อนุมัติ (ระดับอำเภอ/ระดับจังหวัด) | 3,381 แปลง | 99.94 | 0.71 | 0.71 | 99.94 | 0.71 | 0.71 |
| 4) การจัดทำ MOU กับ กลุ่มแปลงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่จัดทำ MOU | 3,381 แปลง | 99.94 | 0.71 | 0.71 | 99.94 | 0.71 | 0.71 |
| 5) การโอนเงินให้กลุ่ม แปลงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่ได้รับโอนเงิน จากโครงการ | 3,381 แปลง | 99.94 | 0.71 | 0.71 | 99.94 | 0.71 | 0.71 |

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ประเมินผล (1) | ผลการประเมิน (2) | น้ำหนักคะแนน (3) | คะแนนจากผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชั้นของคะแนนตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับผลการประเมิน |
|--|---|-----------------------------|------------------|------------------|---------------------------------|--|---|-------------------|
| 6) กลุ่มแปลงใหญ่ได้รับเงินจากโครงการ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่ได้รับเงินจากโครงการ | 3,381 แปลง | 99.94 | 0.71 | 0.71 | 99.94 | 0.71 | |
| 7) กลุ่มแปลงใหญ่ได้ดำเนินการจัดซื้อเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางอุปกรณ์ทางการเกษตร | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่จัดซื้อเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรแล้ว | 3,381 แปลง | 99.88 | 0.71 | 0.71 | 99.88 | 0.71 | |
| 8) การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนของกลุ่มแปลงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนของกลุ่มแปลงใหญ่ | 3,381 แปลง | 99.88 | 0.72 | 0.72 | 99.88 | 0.72 | |
| 9) การจัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่จัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ | 3,381 แปลง | 99.88 | 0.72 | 0.72 | 99.88 | 0.72 | |
| 10) การตรวจสอบบัญชีโครงการ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่มีการตรวจสอบบัญชีโครงการ | 3,381 แปลง | 99.88 | 0.72 | 0.72 | 99.88 | 0.72 | |
| 11) ความเข้าใจและความพึงพอใจ | ร้อยละเจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจขั้นตอนโครงการมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 87.74 | 0.72 | 0.63 | 87.74 | 0.72 | |
| | ร้อยละเจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจต่อขั้นตอนการดำเนินงานโครงการมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 91.22 | 0.72 | 0.66 | 91.22 | 0.72 | |

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล | ผลการ ประเมิน | น้ำหนัก คะแนน | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชั้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|--|--|--------------------------|------------------|------------------|--|---|---|---------------------------|
| 2.2 การบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) การพัฒนาแปลงใหญ่ ใน 3 มิติ | ร้อยละของกลุ่มเกษตรกรต้นแบบใหญ่ที่นำ เครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทาง การเกษตรไปต่อยอดการพัฒนา 3 มิติ | อย่างน้อย 1 ด้าน | 100.00 | 10.00 | 7.45 | 74.61 | 7.50 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/ อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตร ไปต่อยอดการพัฒนาด้านการผลิต | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 78.91 | 0.46 | 0.45 | 98.64 | 0.46 | |
| 2) การใช้ประโยชน์ของ เกษตรกร | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/ อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตร ไปต่อยอดการพัฒนาด้านการสร้าง มูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 49.45 | 0.46 | 0.28 | 61.81 | 0.35 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/ อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไป ต่อยอดของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/ มูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 38.17 | 0.46 | 0.22 | 47.71 | 0.23 | |
| 3) ค่าใช้จ่ายการผลิต | อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไป ต่อยอดการพัฒนาด้านการเชื่อมโยงตลาด | ไม่น้อยกว่า | 75.45 | 0.92 | 0.46 | 50.00 | 0.46 | |
| | ผลิตต่อหน่วยลดลง | ร้อยละ 60 | 8.31 | 0.92 | 0.38 | 41.55 | 0.46 | |

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x(3)/(1) | แบ่งชั้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ ประเมิน | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|-------------------------------|---|-----------------------|-------------------|-------------------|-----------------------------------|---|---|---------------------|
| 4) การพัฒนาคุณภาพ ผลผลิต | ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับบริการรับรอง มาตรฐานสินค้าเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 44.35 | 0.45 | 0.33 | 73.92 | 0.34 | |
| 5) ด้านการเชื่อมโยงตลาด | | | | | | | | |
| 5.1) การทำสัญญาซื้อขาย ผลผลิต | ร้อยละของกลุ่มแม่แปลงใหญ่ที่ทำข้อตกลง ร่วมกับภาคเอกชน (Memorandum Of Understanding) | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 24.27 | 0.45 | 0.18 | 40.45 | 0.11 | |
| | ร้อยละของกลุ่มแม่แปลงใหญ่ทำสัญญาซื้อขาย ผลผลิตกับสหกรณ์การเกษตร/วิสาหกิจชุมชน | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 2.63 | 0.45 | 0.02 | 4.38 | 0.00 | |
| | ร้อยละของกลุ่มแม่แปลงใหญ่ที่มีช่องทาง และโอกาสทางการค้าที่เพิ่มขึ้น | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 19.57 | 0.45 | 0.15 | 32.62 | 0.11 | |
| 5.2) ช่องทางโอกาส ทางการค้า | ร้อยละของกลุ่มแม่แปลงใหญ่ที่มีแผนบริหาร การใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 60.81 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| 6) ด้านการบริหาร จัดการกลุ่ม | ร้อยละของกลุ่มแม่แปลงใหญ่ที่จัดทำบัญชี | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร้อยละของกลุ่มแม่แปลงใหญ่ที่สร้าง เครือข่ายความร่วมมือ | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 70.71 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล | ผลการ ประเมิน | น้ำหนัก คะแนน | คะแนนจากผล | | OECD | ระดับ |
|--|---|--------------------|------------------|------------------|---------------|------------------|-------------------------------|------------------|
| | | | | | ประเมิน | แบ่งส่วนของคะแนน | | |
| | | (1) | (2) | (3) | (4)=(2×3)/1 | (5)=(4)×100/3 | (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ผลการ ประเมิน |
| 6) ด้านการบริหาร | ร้อยละของเกษตรกรที่ปฏิบัติตาม | ไม่น้อยกว่า | 99.03 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| จัดการกลุ่ม (ต่อ) | กฎระเบียบ ข้อบังคับกลุ่ม | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| 7) ความพึงพอใจ | ร้อยละของประชาชนที่มีความพึงพอใจต่อความ | มากกว่าหรือ | 93.49 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร่วมมือของคณะทำงานกลุ่มมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | | | | | | |
| | ร้อยละของประชาชนที่มีความพึงพอใจ | มากกว่าหรือ | 91.42 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ต่อความร่วมมือสมาชิกมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีความพึงพอใจจาก | มากกว่าหรือ | 94.18 | 0.46 | 0.46 | 100.00 | 0.46 | |
| | การได้รับเครื่องจักรกลมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีความพึงพอใจจาก | มากกว่าหรือ | 92.28 | 0.46 | 0.46 | 100.00 | 0.46 | |
| | การใช้เครื่องจักรกลมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีความพึงพอใจต่อ | มากกว่าหรือ | 95.55 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ประชาชนคณะกรรมาธิการกลุ่มมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 3 ประสิทธิภาพ (Efficiency) 20.00 คะแนน | | | 20.00 | 17.78 | 88.91 | 18.13 | A | |
| 3.1 ด้านงบประมาณ 10.00 คะแนน | | | 10.00 | 10.00 | 100.00 | 10.00 | 10.00 | |
| | ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ | น้อยกว่าหรือ | 2.76 | 10.00 | 100.00 | 10.00 | 10.00 | |
| | จริงเทียบกับประสิทธิภาพงบประมาณ | เท่ากับ 2.81 ล้าน | | | | | | |
| | ตามแผน | บาทต่อแปลง | | | | | | |

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2)×(3)/(1) | เบี่ยงเบนของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)×100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับผล การ ประเมิน |
|---|--------------------------|---------------------------|-------------------------|-------------------------|--|--|--|---------------------------|
| 3.2 ด้านระยะเวลา 5.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่พบทบทวนรายละเอียดโครงการ/แผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ | มกราคม – มีนาคม 2564 | ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 | 100.00 | 0.62 | 0.62 | 100.00 | 0.62 | 5.00 |
| 2) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่จดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนประเภทนิติบุคคล | มกราคม – 15 พฤษภาคม 2564 | ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 | 100.00 | 0.62 | 0.62 | 100.00 | 0.62 | 5.00 |
| 3) คณะกรรมการฯ ระดับจังหวัดพิจารณาอนุมัติแผนฯ | มกราคม – 15 กรกฎาคม 2564 | ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 | 99.94 | 0.62 | 0.62 | 100.00 | 0.62 | 5.00 |
| 4) ทำข้อตกลงร่วมกันกับกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 | 99.94 | 0.62 | 0.62 | 100.00 | 0.62 | 5.00 |
| 5) โอนงบประมาณให้กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 | 99.94 | 0.63 | 0.63 | 100.00 | 0.63 | 5.00 |
| 6) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ดำเนินการตามแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 | 99.88 | 0.63 | 0.63 | 100.00 | 0.63 | 5.00 |
| 7) หน่วยงานข้ามภาคติดตามให้คำแนะนำ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 | 99.88 | 0.63 | 0.63 | 100.00 | 0.63 | 5.00 |
| 8) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่จัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณและได้รับการตรวจสอบเอกสารบันทึกบัญชีโครงการ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 | 99.88 | 0.63 | 0.63 | 100.00 | 0.63 | 5.00 |

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/1 | แบ่งชั้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/3 | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับผล การ ประเมิน |
|--|----------------------------|---------------------------|-------------------------|-------------------------|--------------------------------------|---|---|---------------------------|
| 3.3 ด้านประสิทธิภาพ 5.00 คะแนน | | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มี | ไม่น้อยกว่า | 49.53 | 2.50 | 2.06 | 82.55 | 2.50 | |
| | ผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | ผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น | ร้อยละ 20 | 5.74 | 2.50 | 0.72 | 28.70 | 0.63 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 4 ผลกระทบ (Impact) 20.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 4.1 ด้านเศรษฐกิจ | | | | | | | | |
| | มูลค่าทางเศรษฐกิจ | ไม่น้อยกว่า | 88.68 | 2.86 | 2.54 | 88.68 | 2.86 | |
| | | 7,170 ลบ. ต่อปี | | | | | | |
| 4.2 ด้านสังคม | | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่เกิด | ไม่น้อยกว่า | 77.43 | 2.86 | 2.86 | 100.00 | 2.86 | |
| | การจ้างงานในชุมชน | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่สมาชิก | ไม่น้อยกว่า | 11.47 | 2.86 | 0.55 | 19.12 | 0.00 | |
| | ในครัวเรือนย้ายเข้าสู่ภาค | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | การเกษตร | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่สมาชิก | ไม่น้อยกว่า | 39.55 | 2.86 | 1.89 | 65.92 | 2.15 | |
| | ในครัวเรือนมีเวลาในการอยู่ | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | ร่วมกันที่เพิ่มขึ้น | | | | | | | |

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/1 | แบ่งส่วนของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4x100)/3 | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|--|---|------------------------------|-------------------------|-------------------------|--------------------------------------|---|---|---------------------------|
| 4.3 ด้านสิ่งแวดล้อม | | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่ลดการใช้สารเคมี | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 66.66 | 2.86 | 2.86 | 100.00 | 2.86 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีปัญหาด้านสุขภาพลดลง | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 30.81 | 2.85 | 1.46 | 51.35 | 1.43 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 74.62 | 2.85 | 2.85 | 100.00 | 2.85 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability) 20.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 5.1 ความคงอยู่ของกลุ่มแปลงใหญ่ | จำนวนแปลงที่ดำเนินการโครงการ | 3,377 แปลง | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 | ร้อยละเกษตรกรที่คงอยู่เข้าร่วมโครงการ | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 100 | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| | ร้อยละพื้นที่คงอยู่เข้าร่วมโครงการ | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 100 | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| 5.2 การเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน | ร้อยละของเกษตรกรที่ไม่เคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 96.53 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 1 ความสอดคล้อง (Relevance) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 3 ประสิทธิภาพ (Efficiency) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 4 ผลกระทบ (Impact) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability) | | | | | | | | |
| | | | | | | | 20.00 | |
| | | | | | | | 17.50 | |
| | | | | | | | 18.13 | |
| | | | | | | | 15.01 | |
| | | | | | | | 20.00 | |
| | | | | | | | 90.64 | เกรด A |

ตารางผนวกที่ 3 สรุปผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาดของกรมส่งเสริมการเกษตร

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ | | น้ำหนัก | คะแนนจาก | แบ่งชั้นของคะแนน | ผลคะแนน OECD | ระดับ |
|---|--------------------------------|------------|---------|---------|---------------|------------------|--------------------|---------|
| | | ประสิทธิผล | ประเมิน | | | | | |
| | | (1) | (2) | (3) | (4)=(2x3)/(1) | (5)=(4)x100/(3) | เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ประเมิน |
| หลักเกณฑ์ 1 ความสอดคล้อง (Relevance) | | | | | | | | |
| 1.1 ความสอดคล้องกับนโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) สอดคล้องกับนโยบาย | ร้อยละของหน่วยงานกับความ | ร้อยละ 100 | 100.00 | 3.34 | 3.34 | 100.00 | 3.34 | 3.34 |
| ระดับประเทศ | สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ | | | | | | | |
| 2) สอดคล้องกับระดับ | ร้อยละของหน่วยงานกับความ | ร้อยละ 100 | 93.86 | 3.33 | 3.13 | 93.86 | 3.33 | 3.33 |
| หน่วยงาน | สอดคล้องกับนโยบายระดับหน่วยงาน | | | | | | | |
| 3) สอดคล้องกับนโยบาย | ร้อยละของหน่วยงานกับความ | ร้อยละ 100 | 88.60 | 3.33 | 2.95 | 88.60 | 3.33 | 3.33 |
| ระดับพื้นที่ | สอดคล้องกับนโยบายระดับพื้นที่ | | | | | | | |
| 1.2 ความสอดคล้องกับสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) สอดคล้องสถานการณ์ | ร้อยละของหน่วยงานกับความ | ร้อยละ 100 | 85.96 | 3.34 | 2.87 | 85.96 | 3.34 | 3.34 |
| | สอดคล้องกับสถานการณ์ | | | | | | | |
| 2) สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย | | | | | | | | |
| 2.1) ความครอบคลุม | ร้อยละของหน่วยงานกับความ | ร้อยละ 100 | 89.33 | 3.33 | 2.97 | 89.33 | 3.33 | 3.33 |
| กลุ่มเป้าหมาย | สอดคล้องครอบคลุมเป้าหมาย | | | | | | | |
| 2.2) ความตรงกลุ่ม | ร้อยละของหน่วยงานกับความ | ร้อยละ 100 | 94.11 | 3.33 | 3.13 | 94.11 | 3.33 | 3.33 |
| เป้าหมาย | สอดคล้องตรงกลุ่มเป้าหมาย | | | | | | | |

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชิ้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ ประเมิน | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|--|--|--|-------------------|-------------------|----------------------------------|---|---|---------------------|
| หลักเกณฑ์ 2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | | | | | | | | |
| 2.1 ความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) การบริหารโครงการ | จำนวนคณะกรรมการบริหารโครงการ ระดับส่วนกลาง/ระดับจังหวัด | คณะกรรมการ ส่วนกลาง/ คณะกรรมการ 70 จังหวัด | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 10.00 |
| 2) การเสนอแผนงานการ ใช้จ่ายงบประมาณของ กลุ่มแปลงใหญ่ | จำนวนครั้งในการกำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหา จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่เสนอแผนงาน งบประมาณให้หน่วยงานเจ้าของสินค้า | ไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |
| 3) การอนุมัติของคณะ กรรมการฯ ระดับต่าง ๆ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่ผ่านการ อนุมัติ (ระดับอำเภอ/ระดับจังหวัด) | 1,065 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |
| 4) การจัดทำ MOU กับ กลุ่มแปลงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่จัดทำ MOU | 1,065 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |
| 5) การโอนเงินให้กลุ่ม แปลงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่ได้รับโอนเงิน จากโครงการ | 1,065 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชั้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|---|--|------------------------------|-------------------|-------------------|----------------------------------|---|---|---------------------|
| 6) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ได้รับ เงินจากโครงการ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่ได้รับเงินจาก โครงการ | 1,065 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | |
| 7) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ได้ดำเนิน การจัดซื้อเครื่องมือ/ อุปกรณ์ทางการเกษตร | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่จัดซื้อ เครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทาง การเกษตรแล้ว | 1,065 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | |
| 8) การใช้จ่ายงบประมาณตาม แผนของกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่ดำเนินการใช้จ่าย งบประมาณตามแผนของกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | 1,065 แปลง | 100.00 | 0.72 | 0.72 | 100.00 | 0.72 | |
| 9) การจัดทำการายงานการ ใช้จ่ายงบประมาณ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่จัดทำรายงาน การใช้จ่ายงบประมาณโครงการ | 1,065 แปลง | 100.00 | 0.72 | 0.72 | 100.00 | 0.72 | |
| 10) การตรวจสอบบัญชี โครงการ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่มีการ ตรวจสอบบัญชีโครงการ | 1,065 แปลง | 100.00 | 0.72 | 0.72 | 100.00 | 0.72 | |
| 11) ความเข้าใจและความ พึงพอใจ | ร้อยละเจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจขั้นตอน โครงการมากที่สุด | มากกว่าหรือ เท่ากับร้อยละ 80 | 88.59 | 0.72 | 0.64 | 88.59 | 0.72 | |
| | ร้อยละเจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจ ต่อขั้นตอนการดำเนินงานโครงการ มากและมากที่สุด | มากกว่าหรือ เท่ากับร้อยละ 80 | 89.85 | 0.72 | 0.65 | 89.85 | 0.72 | |

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ประเมินผล | ผลการประเมิน | น้ำหนักคะแนน | คะแนนจากผลประเมิน | แบ่งชั้นของคะแนนตามหลัก OECD | ผลคะแนน OECD | ระดับ |
|--|--|-----------------------|--------------|---------------|-------------------|------------------------------|---------------------------|-------|
| | (1) | (2) | (3) | (4)=(2)(3)(1) | (5)=(4)100/(3) | (6)=(5) | เทียบเกณฑ์ 5 ระดับประเมิน | |
| 2.2 การบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) การพัฒนาแปลงใหญ่ใน 3 มิติ | ร้อยละของกลุ่มเกษตรกรต้นแบบแปลงใหญ่ที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนา 3 มิติ | อย่างน้อย 1 ด้าน | 100.00 | 10.00 | 7.46 | 74.52 | 7.49 | |
| 2) การใช้ประโยชน์ของเกษตรกร | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนาด้านการผลิต | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 72.56 | 0.46 | 0.42 | 90.70 | 0.46 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนาด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 47.25 | 0.46 | 0.27 | 59.06 | 0.23 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนาด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 37.12 | 0.46 | 0.21 | 46.40 | 0.23 | |
| 3) ค่าใช้จ่ายการผลิต | ร้อยละของเกษตรกรที่มีค่าใช้จ่ายการผลิตต่อหน่วยลดลง | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 59.25 | 0.92 | 0.46 | 50.00 | 0.46 | |
| | ค่าใช้จ่ายการผลิตต่อหน่วยลดลง | ร้อยละ 20 | 8.45 | 0.92 | 0.39 | 42.25 | 0.46 | |

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชั้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|-------------------------------|--|-----------------------|-------------------|-------------------|----------------------------------|---|---|---------------------|
| 4) การพัฒนาคุณภาพ ผลผลิต | ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับบริการรับรอง มาตรฐานสินค้าเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 52.83 | 0.45 | 0.40 | 88.05 | 0.45 | |
| 5) ด้านการเชื่อมโยงตลาด | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่ทำข้อตกลง ร่วมกับภาคเอกชน (Memorandum Of Understanding) | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 22.49 | 0.45 | 0.17 | 37.48 | 0.11 | |
| 5.1) การทำสัญญาซื้อขาย ผลผลิต | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ทำสัญญาซื้อขาย | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 3.46 | 0.45 | 0.03 | 5.77 | 0.00 | |
| 5.2) ช่องทางโอกาสทางการค้า | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่มีช่องทาง ผลผลิตกับสหกรณ์การเกษตร/วิสาหกิจชุมชน | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 17.30 | 0.45 | 0.13 | 28.83 | 0.11 | |
| 6) ด้านการบริหาร จัดการกลุ่ม | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่มีแผนบริหาร และโอกาสทางการค้าที่เพิ่มขึ้น | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 60.38 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | การใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่จัดทำบัญชี | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่สร้าง เครือข่ายความร่วมมือ | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 72.64 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล | ผลการ ประเมิน | น้ำหนัก คะแนน | คะแนนจากผล ประเมิน | แบ่งส่วนของคะแนน ตามหลัก OECD | ผลคะแนน OECD | ระดับ |
|--|---|-----------------------------|------------------|------------------|-----------------------|----------------------------------|--------------|-------|
| | | | | | | | | |
| 6) ด้านการบริหาร | ร้อยละของเกษตรกรที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับกลุ่ม | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 98.49 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| 7) ความพึงพอใจ | ร้อยละของประธานที่มีความพึงพอใจต่อความ | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 97.17 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร่วมมือของคณะทำงานกลุ่มมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 91.51 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ต่อความร่วมมือสมาชิกมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 93.21 | 0.46 | 0.46 | 100.00 | 0.46 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีความพึงพอใจจาก | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 91.51 | 0.46 | 0.46 | 100.00 | 0.46 | |
| | การได้รับเครื่องจักรกลมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 93.96 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีความพึงพอใจต่อ | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | | | | | | |
| | การใช้เครื่องจักรกลมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | | | | | | |
| | ประธานคณะกรรมการกลุ่มมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 3 ประสิทธิภาพ (Efficiency) 20.00 คะแนน | | | 20.00 | 17.68 | 88.37 | 17.51 | A | |
| 3.1 ด้านงบประมาณ 10.00 คะแนน | | | 10.00 | 10.00 | 100.00 | 10.00 | 10.00 | |
| | ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ | น้อยกว่าหรือ | 2.68 | 10.00 | 100.00 | 10.00 | 10.00 | |
| | จริงเทียบกับประสิทธิภาพงบประมาณ | เท่ากับ 2.81 ล้าน | | | | | | |
| | ตามแผน | บาทต่อแปลง | | | | | | |

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชั้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับผลการ |
|--|----------------------------|---------------------|-------------------|-------------------|----------------------------------|---|---|------------|
| 3.3 ด้านประสิทธิภาพ 5.00 คะแนน | | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มี | ไม่น้อยกว่า | 46.79 | 2.50 | 2.68 | 53.49 | 2.51 | |
| | ผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น | ร้อยละ 60 | | | 1.95 | 77.98 | 1.88 | |
| | ผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น | ร้อยละ 20 | 5.80 | 2.50 | 0.73 | 29.00 | 0.63 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 4 ผลกระทบ (Impact) 20.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 4.1 ด้านเศรษฐกิจ | | | | | | | | |
| | มูลค่าทางเศรษฐกิจ | ไม่น้อยกว่า | 100.00 | 2.86 | 2.86 | 100.00 | 2.86 | |
| | | 2,261 ลบ. ต่อปี | | | | | | |
| 4.2 ด้านสังคม | | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่เกิด | ไม่น้อยกว่า | 70.75 | 2.86 | 2.86 | 100.00 | 2.86 | |
| | การจ้างงานในชุมชน | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่สมาชิก | ไม่น้อยกว่า | 12.64 | 2.86 | 0.60 | 21.07 | 0.72 | |
| | ในครัวเรือนย้ายเข้าสู่ภาค | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | การเกษตร | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่สมาชิก | ไม่น้อยกว่า | 33.02 | 2.86 | 1.57 | 55.03 | 1.43 | |
| | ในครัวเรือนมีเวลาในการอยู่ | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | ร่วมกันที่เพิ่มขึ้น | | | | | | | |

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ประเมินผล (1) | ผลการประเมิน (2) | น้ำหนักคะแนน (3) | คะแนนจากผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งส่วนของคะแนนตามหลัก OECD (5)=(4x100)/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับผลการประเมิน |
|--|---|------------------------------|------------------|------------------|---------------------------------|--|---|-------------------|
| 4.3 ด้านสิ่งแวดล้อม | ร้อยละของเกษตรกรที่ลดการใช้สารเคมี | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 63.02 | 2.86 | 2.86 | 100.00 | 2.86 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีปัญหาด้านสุขภาพลดลง | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 33.40 | 2.85 | 1.59 | 55.67 | 1.43 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 55.66 | 2.85 | 2.85 | 100.00 | 2.85 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability) 20.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 5.1 ความคงอยู่ของกลุ่มแปลงใหญ่ | จำนวนแปลงที่ดำเนินการโครงการ | 1,065 แปลง | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 | ร้อยละเกษตรกรที่คงอยู่เข้าร่วมโครงการ | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 100 | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| | ร้อยละพื้นที่ที่คงอยู่เข้าร่วมโครงการ | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 100 | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| 5.2 การเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน | ร้อยละของเกษตรกรที่ไม่เคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 95.28 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 1 ความสอดคล้อง (Relevance) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 3 ประสิทธิภาพ (Efficiency) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 4 ผลกระทบ (Impact) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability) | | | | | | | | |
| | | | | | | | 20.00 | |
| | | | | | | | 17.49 | |
| | | | | | | | 17.51 | |
| | | | | | | | 15.01 | |
| | | | | | | | 20.00 | |
| | | | | | | | 90.01 | เกรด A |

ตารางผนวกที่ 4 สรุปผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาดของกรมการข้าว

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งขั้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ ประเมิน | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|---|--------------------------------|---------------------|-------------------|-------------------|----------------------------------|---|---|---------------------|
| หลักเกณฑ์ 1 ความสอดคล้อง (Relevance) | | | | | | | | |
| 1.1 ความสอดคล้องกับนโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) สอดคล้องกับนโยบาย ร้อยละของหน่วยงานกับความ ระดับประเทศ | | ร้อยละ 100 | 100.00 | 3.34 | 3.34 | 100.00 | 3.34 | |
| 2) สอดคล้องกับระดับ หน่วยงาน | สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ | ร้อยละ 100 | 97.06 | 3.33 | 3.23 | 97.06 | 3.33 | |
| 3) สอดคล้องกับนโยบาย ระดับพื้นที่ | สอดคล้องกับนโยบายระดับหน่วยงาน | ร้อยละ 100 | 97.06 | 3.33 | 3.23 | 97.06 | 3.33 | |
| 1.2 ความสอดคล้องกับสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) สอดคล้องสถานการณ์ | ร้อยละของหน่วยงานกับความ | ร้อยละ 100 | 100.00 | 3.34 | 3.34 | 100.00 | 3.34 | |
| 2) สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย | สอดคล้องกับสถานการณ์ | | | | | | | |
| 2.1) ความครอบคลุม | ร้อยละของหน่วยงานกับความ | ร้อยละ 100 | 88.89 | 3.33 | 2.96 | 88.89 | 3.33 | |
| 2.2) ความตรงกลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละของหน่วยงานกับความ | ร้อยละ 100 | 95.45 | 3.33 | 3.18 | 95.45 | 3.33 | |
| | สอดคล้องตรงกลุ่มเป้าหมาย | | | | | | | |
| | | | | 20.00 | 19.28 | 96.41 | 20.00 | A |

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชิ้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ ประเมิน | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|--|--|--|-------------------|-------------------|----------------------------------|---|---|---------------------|
| หลักเกณฑ์ 2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | | | | | | | | |
| 2.1 ความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) การบริหารโครงการ | จำนวนคณะกรรมการบริหารโครงการ ระดับส่วนกลาง/ระดับจังหวัด | คณะกรรมการ ส่วนกลาง/ คณะกรรมการ 70 จังหวัด | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |
| 2) การเสนอแผนงานการ ใช้จ่ายงบประมาณของ กลุ่มแปลงใหญ่ | จำนวนครั้งในการกำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหา จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่เสนอแผนงาน งบประมาณให้หน่วยงานเจ้าของสินค้า | ไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |
| 3) การอนุมัติของคณะ กรรมการฯ ระดับต่าง ๆ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่ผ่านการ อนุมัติ (ระดับอำเภอ/ระดับจังหวัด) | 2,029 แปลง | 99.90 | 0.71 | 0.71 | 99.90 | 0.71 | 0.71 |
| 4) การจัดทำ MOU กับ กลุ่มแปลงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่จัดทำ MOU | 2,029 แปลง | 99.90 | 0.71 | 0.71 | 99.90 | 0.71 | 0.71 |
| 5) การโอนเงินให้กลุ่ม แปลงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่ได้รับโอนเงิน จากโครงการ | 2,029 แปลง | 99.90 | 0.71 | 0.71 | 99.90 | 0.71 | 0.71 |
| | | | | | | 86.91 | 17.62 | A |
| | | | | | | 98.49 | 10.00 | |

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ประเมินผล (1) | ผลการประเมิน (2) | น้ำหนักคะแนน (3) | คะแนนจากผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชั้นของคะแนนตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับผลการประเมิน |
|---|--|-----------------------------|------------------|------------------|---------------------------------|--|---|-------------------|
| 6) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ได้รับเงินจากโครงการ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่ได้รับเงินจากโครงการ | 2,029 แปลง | 99.90 | 0.71 | 0.71 | 99.90 | 0.71 | |
| 7) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ได้ดำเนินการจัดซื้อเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางอุปกรณ์ทางการเกษตรแล้ว | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่จัดซื้อเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรแล้ว | 2,029 แปลง | 99.90 | 0.71 | 0.71 | 99.90 | 0.71 | |
| 8) การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนของกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนของกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | 2,029 แปลง | 99.90 | 0.72 | 0.72 | 99.90 | 0.72 | |
| 9) การจัดทำการายงานการใช้จ่ายงบประมาณ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่จัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ | 2,029 แปลง | 99.90 | 0.72 | 0.72 | 99.90 | 0.72 | |
| 10) การตรวจสอบบัญชีโครงการ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่มีการตรวจสอบบัญชีโครงการ | 2,029 แปลง | 99.90 | 0.72 | 0.72 | 99.90 | 0.72 | |
| 11) ความเข้าใจและความพึงพอใจ | ร้อยละเจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจขั้นตอนโครงการมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 88.83 | 0.72 | 0.64 | 88.83 | 0.72 | |
| | ร้อยละเจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจต่อขั้นตอนการดำเนินงานโครงการมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 91.11 | 0.72 | 0.66 | 91.11 | 0.72 | |

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ประเมินผล | ผลการประเมิน | น้ำหนักคะแนน | คะแนนจากผลประเมิน | แบ่งชั้นของคะแนนตามหลัก OECD | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับประเมิน | ระดับผลการประเมิน |
|--|---|-----------------------|--------------|---------------|-------------------|------------------------------|--|-------------------|
| | (1) | (2) | (3) | (4)=(2x3)/(1) | (5)=(4)x100/(3) | | | |
| 2.2 การบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) การพัฒนาแปลงใหญ่ใน 3 มิติ | ร้อยละของกลุ่มเกษตรกรต้นแบบแปลงใหญ่ที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนา 3 มิติ | อย่างน้อย 1 ด้าน | 100.00 | 10.00 | 75.32 | 7.62 | 7.62 | |
| 2) การใช้ประโยชน์ของเกษตรกร | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนาด้านการผลิต | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 82.12 | 0.46 | 102.65 | 0.46 | 0.46 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนาด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 53.36 | 0.46 | 66.70 | 0.35 | 0.35 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนาด้านการก่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 38.51 | 0.46 | 48.14 | 0.23 | 0.23 | |
| 3) ค่าใช้จ่ายการผลิต | ร้อยละของเกษตรกรที่มีค่าใช้จ่ายการผลิตต่อหน่วยลดลง | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 85.42 | 0.92 | 50.00 | 0.46 | 0.46 | |
| | ค่าใช้จ่ายการผลิตต่อหน่วยลดลง | ร้อยละ 20 | 9.68 | 0.92 | 48.40 | 0.46 | 0.46 | |

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x(3)/(1) | แบ่งชั้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|-------------------------------|--|-----------------------|-------------------|-------------------|-----------------------------------|---|---|---------------------|
| 4) การพัฒนาคุณภาพ ผลผลิต | ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับบริการรับรอง มาตรฐานสินค้าเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 38.82 | 0.45 | 0.29 | 64.70 | 0.34 | |
| 5) ด้านการเชื่อมโยงตลาด | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่ทำข้อตกลง ร่วมกับภาคเอกชน (Memorandum Of Understanding) | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 24.67 | 0.45 | 0.19 | 41.12 | 0.23 | |
| 5.1) การทำสัญญาซื้อขาย ผลผลิต | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ทำสัญญาซื้อขาย | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 1.95 | 0.45 | 0.01 | 3.25 | 0.00 | |
| 5.2) ช่องทางโอกาสทางการค้า | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่มีช่องทาง ผลผลิตกับสหกรณ์การเกษตร/วิสาหกิจชุมชน และโอกาสทางการค้าที่เพิ่มขึ้น | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 20.77 | 0.45 | 0.16 | 34.62 | 0.11 | |
| 6) ด้านการบริหาร จัดการกลุ่ม | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่มีแผนบริหาร การใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 59.87 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่จัดทำบัญชี | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่สร้าง เครือข่ายความร่วมมือ | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 70.44 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจากผล | | ระดับ ผลการ ประเมิน ระดับ |
|--|--|-------------------------------|-------------------------|-------------------------|---|---|------------------------------------|
| | | | | | แบ่งชั้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)×100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | |
| 6) ด้านการบริหาร | ร้อยละของเกษตรกรที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับกลุ่ม | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 99.21 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| 7) ความพึงพอใจ | ร้อยละของประธานที่มีความพึงพอใจต่อความ | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 92.61 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร่วมมือของคณะทำงานกลุ่มมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 92.61 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร้อยละของประธานที่มีความพึงพอใจต่อความร่วมมือสมาชิกมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 94.78 | 0.46 | 100.00 | 0.46 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีความพึงพอใจจากการได้รับเครื่องจักรกลมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 92.81 | 0.46 | 100.00 | 0.46 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีความพึงพอใจจากการใช้เครื่องจักรกลมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 92.26 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีความพึงพอใจต่อประธานคณะกรรมการกลุ่มมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 3 ประสิทธิภาพ (Efficiency) 20.00 คะแนน | | | | 20.00 | 17.94 | 89.69 | 18.13 |
| 3.1 ด้านงบประมาณ 10.00 คะแนน | | | | 10.00 | 10.00 | 100.00 | 10.00 |
| | ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ | น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.81 ล้าน | 2.80 | 10.00 | 100.00 | 10.00 | 10.00 |
| | จริงเทียบกับประสิทธิภาพงบประมาณตามแผน | บาทต่อแปลง | | | | | |

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2)×(3)/(1) | แบ่งชิ้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)×100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับผล การ ประเมิน |
|--|--------------------------|---------------------------|-------------------------|-------------------------|--|---|--|---------------------------|
| 3.2 ด้านระยะเวลา 5.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่พบทนายละเอียด โครงการ/แผนการดำเนินงานและ แผนการใช้จ่ายงบประมาณ | มกราคม – มีนาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 100.00 | 0.62 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | 5.00 |
| 2) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่จดทะเบียนวิสาหกิจ ชุมชนประเภทนิติบุคคล | มกราคม – 15 พฤษภาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 100.00 | 0.62 | 0.62 | 100.00 | 0.62 | 0.62 |
| 3) คณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด พิจารณาอนุมัติแผนฯ | มกราคม – 15 กรกฎาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 99.90 | 0.62 | 0.62 | 100.00 | 0.62 | 0.62 |
| 4) ทำข้อตกลงร่วมกันกับกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 99.90 | 0.62 | 0.62 | 100.00 | 0.62 | 0.62 |
| 5) โอนงบประมาณให้กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 99.90 | 0.63 | 0.63 | 100.00 | 0.63 | 0.63 |
| 6) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ดำเนินการตาม แผนการดำเนินงานและแผนการ จ่ายงบประมาณ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 99.80 | 0.63 | 0.63 | 100.00 | 0.63 | 0.63 |
| 7) หน่วยงานเข้ามิตัดตามให้คำแนะนำ กำกับกรดำเนินงานกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 99.80 | 0.63 | 0.63 | 100.00 | 0.63 | 0.63 |
| 8) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่จัดทำรายงานการ จ่ายงบประมาณและได้รับการตรวจ สอบเอกสารบันทึกบัญชีโครงการ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 99.80 | 0.63 | 0.63 | 100.00 | 0.63 | 0.63 |

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชั้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับผล การ ประเมิน |
|--|----------------------------|---------------------------|-------------------------|-------------------------|--|---|--|---------------------------|
| 3.3 ด้านประสิทธิภาพ 5.00 คะแนน | | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มี | ไม่น้อยกว่า | 51.53 | 2.50 | 2.15 | 85.88 | 2.50 | |
| | ผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | ผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น | ร้อยละ 20 | 6.32 | 2.50 | 0.79 | 31.60 | 0.63 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 4 ผลกระทบ (Impact) 20.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 4.1 ด้านเศรษฐกิจ | | | | | | | | |
| | มูลค่าทางเศรษฐกิจ | ไม่น้อยกว่า | 50.36 | 2.86 | 1.44 | 50.36 | 1.43 | |
| | | 4,299 ลบ. ต่อปี | | | | | | |
| 4.2 ด้านสังคม | | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่เกิด | ไม่น้อยกว่า | 84.73 | 2.86 | 2.86 | 100.00 | 2.86 | |
| | การจ้างงานในชุมชน | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่สมาชิก | ไม่น้อยกว่า | 10.34 | 2.86 | 0.49 | 17.23 | 0.00 | |
| | ในครัวเรือนย้ายเข้าสู่ภาค | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | การเกษตร | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่สมาชิก | ไม่น้อยกว่า | 44.24 | 2.86 | 2.11 | 73.73 | 2.15 | |
| | ในครัวเรือนมีเวลาในการอยู่ | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | ร่วมกันที่เพิ่มขึ้น | | | | | | | |

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชั้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4x100)/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|--|---|------------------------------|-------------------------|-------------------------|--|---|---|---------------------------|
| 4.3 ด้านสิ่งแวดล้อม | | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่ลดการใช้สารเคมี | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 66.50 | 2.86 | 2.86 | 100.00 | 2.86 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีปัญหาด้านสุขภาพลดลง | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 31.23 | 2.85 | 1.48 | 52.05 | 1.43 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 86.80 | 2.85 | 2.85 | 100.00 | 2.85 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability) 20.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 5.1 ความคงอยู่ของกลุ่มแปลงใหญ่ | | | | | | | | |
| | จำนวนแปลงที่ดำเนินการโครงการ | 2,025 แปลง | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| | ร้อยละเกษตรกรที่คงอยู่เข้าร่วมโครงการ | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 100 | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| | ร้อยละพื้นที่ที่คงอยู่เข้าร่วมโครงการ | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 100 | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| 5.2 การเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน | | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่ไม่เคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 97.54 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 1 ความสอดคล้อง (Relevance) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 3 ประสิทธิภาพ (Efficiency) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 4 ผลกระทบ (Impact) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability) | | | | | | | | |
| | | | | | | | 20.00 | 20.00 |
| | | | | | | | 17.62 | 17.62 |
| | | | | | | | 18.13 | 18.13 |
| | | | | | | | 13.58 | 13.58 |
| | | | | | | | 20.00 | 20.00 |
| | | | | | | | 89.33 | 89.33 |
| | | | | | | | | เกรด A |

ตารางผนวกที่ 5 สรุปผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาดของกรมปศุสัตว์

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชั้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ ประเมิน | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|---|---|---------------------|-------------------|-------------------|----------------------------------|---|---|---------------------|
| หลักเกณฑ์ 1 ความสอดคล้อง (Relevance) | | | | | | | | |
| 1.1 ความสอดคล้องกับนโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) สอดคล้องกับนโยบาย ระดับประเทศ | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ | ร้อยละ 100 | 100.00 | 3.34 | 3.34 | 100.00 | 3.34 | 3.34 |
| 2) สอดคล้องกับระดับ หน่วยงาน | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับนโยบายระดับหน่วยงาน | ร้อยละ 100 | 94.87 | 3.33 | 3.16 | 94.87 | 3.33 | 3.33 |
| 3) สอดคล้องกับนโยบาย ระดับพื้นที่ | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับนโยบายระดับพื้นที่ | ร้อยละ 100 | 88.62 | 3.33 | 2.95 | 88.62 | 3.33 | 3.33 |
| 1.2 ความสอดคล้องกับสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) สอดคล้องสถานการณ์ | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับสถานการณ์ | ร้อยละ 100 | 87.18 | 3.34 | 2.91 | 87.18 | 3.34 | 3.34 |
| 2) สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละ 100 | 92.16 | 3.33 | 3.07 | 92.16 | 3.33 | 3.33 |
| 2.1) ความครอบคลุม กลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละของครอบครัวในกลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละ 100 | 93.99 | 3.33 | 3.13 | 93.99 | 3.33 | 3.33 |
| 2.2) ความตรงกลุ่ม เป้าหมาย | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องตรงกลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละ 100 | 93.99 | 3.33 | 3.13 | 93.99 | 3.33 | 3.33 |

ตารางผนวกที่ 5 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ | ผลการประเมิน | น้ำหนักคะแนน | คะแนนจากผลประเมิน | แบ่งชิ้นของคะแนน | ผลคะแนน OECD | ระดับ |
|---|--|---|--------------|--------------|-------------------|------------------|----------------------------|--------------|
| | | ประเมินผล | ประเมิน | คะแนน | ผลประเมิน | ตามหลัก OECD | (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ผลการประเมิน |
| | | (1) | (2) | (3) | (4)=(2×3)/(1) | (5)=(4)×100/(3) | 17.15 | A |
| หลักเกณฑ์ 2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | | | | | | | | |
| 2.1 ความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) การบริหารโครงการ | จำนวนคณะกรรมการบริหารโครงการ ระดับส่วนกลาง/ระดับจังหวัด | คณะกรรมการ ส่วนกลาง/คณะกรรมการ 70 จังหวัด | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 10.00 | 0.71 |
| 2) การเสนอแผนงานการใช้จ่ายงบประมาณของ กลุ่มแปลงใหญ่ | จำนวนครั้งในการกำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหา จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่เสนอแผนงาน งบประมาณให้หน่วยงานเจ้าของสินค้า | ไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |
| 3) การอนุมัติของคณะ กรรมการฯ ระดับต่าง ๆ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่ผ่านการ อนุมัติ (ระดับอำเภอ/ระดับจังหวัด) | 109 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |
| 4) การจัดทำ MOU กับ กลุ่มแปลงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่จัดทำ MOU | 109 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |
| 5) การโอนเงินให้กลุ่ม แปลงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่ได้รับเงิน จากโครงการ | 109 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |

ตารางผนวกที่ 5 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ประเมินผล | ผลการประเมิน | น้ำหนักคะแนน | คะแนนจากผลประเมิน | แบ่งชั้นของคะแนนตามหลัก OECD | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับผลการประเมิน |
|---|--|-----------------------------|--------------|---------------|-------------------|------------------------------|---|-------------------|
| | (1) | (2) | (3) | (4)=(2x3)/(1) | (5)=(4)x100/(3) | | | |
| 6) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ได้รับเงินจากโครงการ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่ได้รับเงินจากโครงการ | 109 แปลง | 100.00 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 | |
| 7) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ได้ดำเนินการจัดซื้อเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางอุปกรณ์ทางการเกษตรแล้ว | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่จัดซื้อเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรแล้ว | 109 แปลง | 100.00 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 | |
| 8) การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนของกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนของกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | 109 แปลง | 100.00 | 0.72 | 100.00 | 0.72 | 0.72 | |
| 9) การจัดทำการายงานการใช้จ่ายงบประมาณ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่จัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ | 109 แปลง | 100.00 | 0.72 | 100.00 | 0.72 | 0.72 | |
| 10) การตรวจสอบบัญชีโครงการ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่มีการตรวจสอบบัญชีโครงการ | 109 แปลง | 100.00 | 0.72 | 100.00 | 0.72 | 0.72 | |
| 11) ความเข้าใจและความพึงพอใจ | ร้อยละเจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจขั้นตอนโครงการมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 89.06 | 0.72 | 89.06 | 0.72 | 0.72 | |
| | ร้อยละเจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจต่อขั้นตอนการดำเนินงานโครงการมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 91.71 | 0.72 | 91.71 | 0.72 | 0.72 | |

ตารางผนวกที่ 5 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ประเมินผล | ผลการประเมิน | น้ำหนักคะแนน | คะแนนจากผลประเมิน | แบ่งชั้นของคะแนนตามหลัก OECD | ผลคะแนน OECD | ระดับ |
|--|--|----------------------|--------------|----------------|-------------------|------------------------------|--------------|--------------|
| | (1) | (2) | (3) | (4)=(2)(3)/(1) | (5)=(4)×100/(3) | (6)=(5)เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | | |
| 2.2 การบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) การพัฒนาแปลงใหญ่ใน 3 มิติ | ร้อยละของกลุ่มเกษตรกรต้นแบบแปลงใหญ่ที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนา 3 มิติ | อย่างน้อย 1 ด้าน | 10.00 | 7.40 | 73.89 | 7.15 | 7.15 | ระดับ |
| 2) การใช้ประโยชน์ของเกษตรกร | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนาด้านการผลิต | ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 | 0.46 | 0.46 | 100.00 | 0.46 | 0.46 | ผลการประเมิน |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนาด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร | ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 | 0.46 | 0.42 | 91.11 | 0.46 | 0.46 | ระดับ |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนาด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร | ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 | 0.46 | 0.23 | 50.61 | 0.23 | 0.23 | ระดับ |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนาด้านการเชื่อมโยงตลาด | ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 | 0.46 | 0.28 | 60.64 | 0.23 | 0.23 | ระดับ |
| 3) ค่าใช้จ่ายการผลิต | ร้อยละของเกษตรกรที่มีค่าใช้จ่ายการผลิตต่อหน่วยลดลง | ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 | 0.92 | 0.46 | 50.00 | 0.46 | 0.46 | ระดับ |
| | ค่าใช้จ่ายการผลิตต่อหน่วยลดลง | ร้อยละ 20 | 0.92 | 0.28 | 30.65 | 0.23 | 0.23 | ระดับ |

ตารางผนวกที่ 5 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชั้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|-------------------------------|--|-----------------------|-------------------|-------------------|----------------------------------|---|---|---------------------|
| 4) การพัฒนาคุณภาพ ผลผลิต | ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับบริการรับรอง มาตรฐานสินค้าเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 52.73 | 0.45 | 0.40 | 87.88 | 0.45 | |
| 5) ด้านการเชื่อมโยงตลาด | | | | | | | | |
| 5.1) การทำสัญญาซื้อขาย ผลผลิต | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่ทำข้อตกลง ร่วมกับภาคเอกชน (Memorandum Of Understanding) | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 22.73 | 0.45 | 0.17 | 37.88 | 0.11 | |
| | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ทำสัญญาซื้อขาย ผลผลิตกับสหกรณ์การเกษตร/วิสาหกิจชุมชน | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 11.36 | 0.45 | 0.09 | 18.93 | - | |
| | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่มีช่องทาง และโอกาสทางการค้าที่เพิ่มขึ้น | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 11.36 | 0.45 | 0.09 | 18.93 | - | |
| 5.2) ช่องทางโอกาส ทางการค้า | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่มีช่องทาง และโอกาสทางการค้าที่เพิ่มขึ้น | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 72.73 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| 6) ด้านการบริหาร จัดการกลุ่ม | | | | | | | | |
| | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่มีแผนบริหาร การใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่จัดทำบัญชี | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่สร้าง เครือข่ายความร่วมมือ | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 54.55 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |

ตารางผนวกที่ 5 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล | ผลการ ประเมิน | น้ำหนัก คะแนน | คะแนนจากผล ประเมิน | แบ่งส่วนของคะแนน ตามหลัก OECD | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|--|---|--------------------|------------------|------------------|-----------------------|----------------------------------|---|---------------------------|
| | | | | | | | | |
| 6) ด้านการบริหาร | ร้อยละของเกษตรกรที่ปฏิบัติตาม | ไม่น้อยกว่า | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| จัดการกลุ่ม (ต่อ) | กฎระเบียบ ข้อบังคับกลุ่ม | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| 7) ความพึงพอใจ | ร้อยละของประชาชนที่มีความพึงพอใจต่อความ | มากกว่าหรือ | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร่วมมือของคณะทำงานกลุ่มมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | | | | | | |
| | ร้อยละของประชาชนที่มีความพึงพอใจ | มากกว่าหรือ | 90.91 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ต่อความร่วมมือสมาชิกมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีความพึงพอใจจาก | มากกว่าหรือ | 90.91 | 0.46 | 0.46 | 100.00 | 0.46 | |
| | การได้รับเครื่องจักรกลมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีความพึงพอใจจาก | มากกว่าหรือ | 85.45 | 0.46 | 0.46 | 100.00 | 0.46 | |
| | การใช้เครื่องจักรกลมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีความพึงพอใจต่อ | มากกว่าหรือ | 90.91 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ประชาชนคณะกรรมการกลุ่มมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 3 ประสิทธิภาพ (Efficiency) 20.00 คะแนน | | | 20.00 | 17.29 | 86.44 | 17.51 | A | |
| 3.1 ด้านงบประมาณ 10.00 คะแนน | | | 10.00 | 10.00 | 100.00 | 10.00 | 10.00 | |
| | ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ | น้อยกว่าหรือ | 2.75 | 10.00 | 100.00 | 10.00 | 10.00 | |
| | จริงเทียบกับประสิทธิภาพงบประมาณ | เท่ากับ 2.81 ล้าน | | | | | | |
| | ตามแผน | บาทต่อแปลง | | | | | | |

ตารางผนวกที่ 5 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชิ้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับผล การ ประเมิน |
|--|----------------------------|---------------------------|-------------------------|-------------------------|--|---|--|---------------------------|
| 3.3 ด้านประสิทธิภาพ 5.00 คะแนน | | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มี | ไม่น้อยกว่า | 41.82 | 2.50 | 1.74 | 69.70 | 1.88 | |
| | ผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | ผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น | ร้อยละ 20 | 4.37 | 2.50 | 0.55 | 21.85 | 0.63 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 4 ผลกระทบ (Impact) 20.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 4.1 ด้านเศรษฐกิจ | มูลค่าทางเศรษฐกิจ | ไม่น้อยกว่า | 100.00 | 2.86 | 2.86 | 100.00 | 2.86 | |
| | | 231 ลบ.ต่อปี | | | | | | |
| 4.2 ด้านสังคม | ร้อยละของเกษตรกรที่เกิด | ไม่น้อยกว่า | 54.55 | 2.86 | 2.86 | 100.00 | 2.86 | |
| | การจ้างงานในชุมชน | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่สมาชิก | ไม่น้อยกว่า | 12.73 | 2.86 | 0.61 | 21.22 | 0.72 | |
| | ในครัวเรือนย้ายเข้าสู่ภาค | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | การเกษตร | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่สมาชิก | ไม่น้อยกว่า | 50.91 | 2.86 | 2.43 | 84.85 | 2.86 | |
| | ในครัวเรือนมีเวลาในการอยู่ | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | ร่วมกันที่เพิ่มขึ้น | | | | | | | |

ตารางผนวกที่ 5 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งส่วนของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4x100)/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|--|---|------------------------------|-------------------------|-------------------------|--|---|---|---------------------------|
| 4.3 ด้านสิ่งแวดล้อม | | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่ลดการใช้สารเคมี | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 69.09 | 2.86 | 2.86 | 100.00 | 2.86 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีปัญหาด้านสุขภาพลดลง | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 34.55 | 2.85 | 1.64 | 57.58 | 1.43 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 78.18 | 2.85 | 2.85 | 100.00 | 2.85 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability) 20.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 5.1 ความคงอยู่ของกลุ่มแปลงใหญ่ | จำนวนแปลงที่ดำเนินการโครงการ | 109 แปลง | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 | ร้อยละเกษตรกรที่คงอยู่เข้าร่วมโครงการ | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 100 | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| | ร้อยละพื้นที่ที่คงอยู่เข้าร่วมโครงการ | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 100 | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| 5.2 การเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน | ร้อยละของเกษตรกรที่ไม่เคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 96.36 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 1 ความสอดคล้อง (Relevance) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 3 ประสิทธิภาพ (Efficiency) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 4 ผลกระทบ (Impact) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability) | | | | | | | | |
| | | | | | | | 20.00 | |
| | | | | | | | 17.15 | |
| | | | | | | | 17.51 | |
| | | | | | | | 16.44 | |
| | | | | | | | 20.00 | |
| | | | | | | | 91.10 | เกรด A |

ตารางผนวกที่ 6 สรุปผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาดของกรมประมง

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งขั้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ ประเมิน | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|---|---|---------------------|-------------------|-------------------|----------------------------------|---|---|---------------------|
| หลักเกณฑ์ 1 ความสอดคล้อง (Relevance) | | | | | | | | |
| 1.1 ความสอดคล้องกับนโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) สอดคล้องกับนโยบาย ระดับประเทศ | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ | ร้อยละ 100 | 100.00 | 3.34 | 3.34 | 100.00 | 3.34 | 3.34 |
| 2) สอดคล้องกับระดับ หน่วยงาน | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับนโยบายระดับหน่วยงาน | ร้อยละ 100 | 100.00 | 3.33 | 3.33 | 100.00 | 3.33 | 3.33 |
| 3) สอดคล้องกับนโยบาย ระดับพื้นที่ | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับนโยบายระดับพื้นที่ | ร้อยละ 100 | 100.00 | 3.33 | 3.33 | 100.00 | 3.33 | 3.33 |
| 1.2 ความสอดคล้องกับสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) สอดคล้องสถานการณ์ | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับสถานการณ์ | ร้อยละ 100 | 100.00 | 3.34 | 3.34 | 100.00 | 3.34 | 3.34 |
| 2) สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละ 100 | 92.44 | 3.33 | 3.08 | 92.44 | 3.33 | 3.33 |
| 2.1) ความครอบคลุม กลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละของครอบคลุมเป้าหมาย | ร้อยละ 100 | 92.44 | 3.33 | 3.08 | 92.44 | 3.33 | 3.33 |
| 2.2) ความตรงกลุ่ม เป้าหมาย | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องตรงกลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละ 100 | 95.80 | 3.33 | 3.19 | 95.80 | 3.33 | 3.33 |

ตารางผนวกที่ 6 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ | ผลการประเมิน | น้ำหนักคะแนน | คะแนนจากผลประเมิน | แบ่งชิ้นของคะแนน | ผลคะแนน OECD | ระดับ |
|---|--|-----------------------|--------------|--------------|-------------------|------------------|---------------------------|--------------|
| | | ประเมินผล | ประเมิน | (3) | (4)=(2x3)/(1) | ตามหลัก OECD | (6)=(5)เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ผลการประเมิน |
| | | (1) | (2) | (3) | (4)=(2x3)/(1) | (5)=(4)x100/(3) | 16.93 | A |
| หลักเกณฑ์ 2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | | | | | | | | |
| 2.1 ความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) การบริหารโครงการ | จำนวนคณะกรรมการบริหารโครงการระดับส่วนกลาง/ระดับจังหวัด | คณะกรรมการ | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 10.00 |
| | จำนวนครั้งในการกำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหา | คณะกรรมการ 70 จังหวัด | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |
| 2) การเสนอแผนงานการใช้จ่ายงบประมาณของกลุ่มใหญ่ | จำนวนครั้งในการกำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหา | ไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |
| 3) การอนุมัติของคณะกรรมการฯ ระดับต่าง ๆ | จำนวนกลุ่มแม่ปลิงใหญ่ที่เสนอแผนงานงบประมาณให้หน่วยงานเจ้าของสินค้า | 29 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |
| 4) การจัดทำ MOU กับ กลุ่มแม่ปลิงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแม่ปลิงใหญ่ที่ผ่านการอนุมัติ (ระดับอำเภอ/ระดับจังหวัด) | 29 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |
| 5) การโอนเงินให้กลุ่มแม่ปลิงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแม่ปลิงใหญ่ที่จัดทำ MOU | 29 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |
| | จำนวนกลุ่มแม่ปลิงใหญ่ที่ได้รับเงิน | 29 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |
| | จากโครงการ | | | | | | | |

ตารางผนวกที่ 6 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ประเมินผล (1) | ผลการประเมิน (2) | น้ำหนักคะแนน (3) | คะแนนจากผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชั้นของคะแนนตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับผลการประเมิน |
|---|--|-----------------------------|------------------|------------------|---------------------------------|--|---|-------------------|
| 6) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ได้รับเงินจากโครงการ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่ได้รับเงินจากโครงการ | 29 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | |
| 7) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ได้ดำเนินการจัดซื้อเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางอุปกรณ์ทางการเกษตรแล้ว | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่จัดซื้อเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรแล้ว | 29 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | |
| 8) การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนของกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนของกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | 29 แปลง | 100.00 | 0.72 | 0.72 | 100.00 | 0.72 | |
| 9) การจัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่จัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ | 29 แปลง | 100.00 | 0.72 | 0.72 | 100.00 | 0.72 | |
| 10) การตรวจสอบบัญชีโครงการ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่มีการตรวจสอบบัญชีโครงการ | 29 แปลง | 100.00 | 0.72 | 0.72 | 100.00 | 0.72 | |
| 11) ความเข้าใจและความพึงพอใจ | ร้อยละเจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจขั้นตอนโครงการมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 87.50 | 0.72 | 0.63 | 87.50 | 0.72 | |
| | ร้อยละเจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจต่อขั้นตอนการดำเนินงานโครงการมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 95.03 | 0.72 | 0.68 | 95.03 | 0.72 | |

ตารางผนวกที่ 6 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ประเมินผล | ผลการประเมิน | น้ำหนักคะแนน | คะแนนจากผลประเมิน | แบ่งชั้นของคะแนนตามหลัก OECD | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับผลการประเมิน |
|--|--|-----------------------|--------------|---------------|-------------------|------------------------------|---|-------------------|
| | (1) | (2) | (3) | (4)=(2x3)/(1) | (5)=(4)x100/(3) | | | |
| 2.2 การบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) การพัฒนาแปลงใหญ่ใน 3 มิติ | ร้อยละของกลุ่มเกษตรกรต้นแบบแปลงใหญ่ที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนา 3 มิติ | อย่างน้อย 1 ด้าน | 100.00 | 10.00 | 72.92 | 72.92 | 6.93 | |
| 2) การใช้ประโยชน์ของเกษตรกร | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนาด้านการผลิต | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 62.23 | 0.46 | 77.79 | 77.79 | 0.35 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนาด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 31.11 | 0.46 | 38.89 | 38.89 | 0.12 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนาด้านการเชื่อมโยงตลาด | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 31.11 | 0.46 | 38.89 | 38.89 | 0.12 | |
| 3) ค่าใช้จ่ายการผลิต | ร้อยละของเกษตรกรที่มีค่าใช้จ่ายการผลิตต่อหน่วยลดลง | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 73.33 | 0.92 | 50.00 | 50.00 | 0.46 | |
| | ค่าใช้จ่ายการผลิตต่อหน่วยลดลง | ร้อยละ 20 | 0.80 | 0.92 | 4.00 | 4.00 | 0.00 | |

ตารางผนวกที่ 6 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชั้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ ประเมิน | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|------------------------------|---|-----------------------|-------------------|-------------------|----------------------------------|---|---|---------------------|
| 4) การพัฒนาคุณภาพ ผลผลิต | ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับบริการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 80.00 | 0.45 | 0.60 | 133.33 | 0.45 | |
| 5) ด้านการเชื่อมโยงตลาด | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่ทำข้อตกลงร่วมกับภาคเอกชน (Memorandum Of Understanding) | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 66.67 | 0.45 | 0.50 | 111.12 | 0.45 | |
| 5.1) การทำสัญญาซื้อขายผลผลิต | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ทำสัญญาซื้อขายผลผลิตกับสหกรณ์การเกษตร/วิสาหกิจชุมชน | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 0.00 | 0.45 | 0.00 | 0.00 | 0.00 | |
| 5.2) ช่องทางโอกาสทางการค้า | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่มีช่องทางและโอกาสทางการค้าที่เพิ่มขึ้น | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 0.00 | 0.45 | 0.00 | 0.00 | 0.00 | |
| 6) ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่มีแผนบริหารการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่จัดทำบัญชี | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่สร้างเครือข่ายความร่วมมือ | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 66.67 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |

ตารางผนวกที่ 6 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ | ผลการประเมิน | น้ำหนักคะแนน | คะแนนจากผลประเมิน | แบ่งส่วนของคะแนน | | ระดับ |
|--|---|-------------------|--------------|--------------|-------------------|------------------|----------------------------|--------------|
| | | | | | | ผลคะแนน OECD | ผลคะแนน OECD | |
| | | (1) | (2) | (3) | (4)=(2x3)/1 | (5)=(4x100)/3 | (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ผลการประเมิน |
| 6) ด้านการบริหาร | ร้อยละของเกษตรกรที่ปฏิบัติตาม | ไม่น้อยกว่า | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| จัดการกลุ่ม (ต่อ) | กฎระเบียบ ข้อบังคับกลุ่ม | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| 7) ความพึงพอใจ | ร้อยละของประชาชนที่มีความพึงพอใจต่อความ | มากกว่าหรือ | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร่วมมือของคณะทำงานกลุ่มมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | | | | | | |
| | ร้อยละของประชาชนที่มีความพึงพอใจ | มากกว่าหรือ | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ต่อความร่วมมือสมาชิกมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีความพึงพอใจจาก | มากกว่าหรือ | 73.33 | 0.46 | 0.46 | 100.00 | 0.46 | |
| | การได้รับเครื่องจักรกลมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีความพึงพอใจจาก | มากกว่าหรือ | 73.33 | 0.46 | 0.46 | 100.00 | 0.46 | |
| | การใช้เครื่องจักรกลมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีความพึงพอใจต่อ | มากกว่าหรือ | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ประชาชนคณะกรรมการกลุ่มมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 3 ประสิทธิภาพ (Efficiency) 20.00 คะแนน | | | 20.00 | 18.02 | 90.11 | 18.13 | A | |
| 3.1 ด้านงบประมาณ 10.00 คะแนน | | | 10.00 | 10.00 | 100.00 | 10.00 | 10.00 | |
| | ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ | น้อยกว่าหรือ | 2.68 | 10.00 | 10.00 | 100.00 | 10.00 | |
| | จริงเทียบกับประสิทธิภาพงบประมาณ | เท่ากับ 2.81 ล้าน | | | | | | |
| | ตามแผน | บาทต่อแปลง | | | | | | |

ตารางผนวกที่ 6 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2)×(3)/(1) | แบ่งชิ้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)×100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับผล การ ประเมิน |
|--|--------------------------|---------------------------|-------------------------|-------------------------|--|---|--|---------------------------|
| 3.2 ด้านระยะเวลา 5.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่พบทนายละเอียด โครงการ/แผนการดำเนินงานและ แผนการใช้จ่ายงบประมาณ | มกราคม – มีนาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 100.00 | 0.62 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | 5.00 |
| 2) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่จดทะเบียนวิสาหกิจ ชุมชนประเภทนิติบุคคล | มกราคม – 15 พฤษภาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 100.00 | 0.62 | 0.62 | 100.00 | 0.62 | 0.62 |
| 3) คณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด พิจารณาอนุมัติแผนฯ | มกราคม – 15 กรกฎาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 100.00 | 0.62 | 0.62 | 100.00 | 0.62 | 0.62 |
| 4) ทำข้อตกลงร่วมกันกับกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 100.00 | 0.62 | 0.62 | 100.00 | 0.62 | 0.62 |
| 5) โอนงบประมาณให้กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 100.00 | 0.63 | 0.63 | 100.00 | 0.63 | 0.63 |
| 6) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ดำเนินการตาม แผนการดำเนินงานและแผนการ จ่ายงบประมาณ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 100.00 | 0.63 | 0.63 | 100.00 | 0.63 | 0.63 |
| 7) หน่วยงานเข้ามิตติตามให้คำแนะนำ กำกับกรดำเนินงานกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 100.00 | 0.63 | 0.63 | 100.00 | 0.63 | 0.63 |
| 8) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่จัดทำรายงานการ จ่ายงบประมาณและได้รับการตรวจ สอบเอกสารบันทึกบัญชีโครงการ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 100.00 | 0.63 | 0.63 | 100.00 | 0.63 | 0.63 |

ตารางผนวกที่ 6 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชิ้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับผล การ ประเมิน |
|--|----------------------------|---------------------------|-------------------------|-------------------------|--|---|--|---------------------------|
| 3.3 ด้านประสิทธิภาพ 5.00 คะแนน | | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มี | ไม่น้อยกว่า | 53.33 | 2.50 | 2.22 | 88.88 | 2.50 | |
| | ผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | ผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น | ร้อยละ 20 | 6.40 | 2.50 | 0.80 | 32.00 | 0.63 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 4 ผลกระทบ (Impact) 20.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 4.1 ด้านเศรษฐกิจ | | | | | | | | |
| | มูลค่าทางเศรษฐกิจ | ไม่น้อยกว่า | 100.00 | 2.86 | 2.86 | 100.00 | 2.86 | |
| | | 62 ลบ.ต่อปี | | | | | | |
| 4.2 ด้านสังคม | | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่เกิด | ไม่น้อยกว่า | 33.33 | 2.86 | 2.86 | 100.00 | 2.86 | |
| | การจ้างงานในชุมชน | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่สมาชิก | ไม่น้อยกว่า | 46.67 | 2.86 | 2.22 | 77.78 | 2.15 | |
| | ในครัวเรือนย้ายเข้าสู่ภาค | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | การเกษตร | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่สมาชิก | ไม่น้อยกว่า | 40.00 | 2.86 | 1.91 | 66.67 | 2.15 | |
| | ในครัวเรือนมีเวลาในการอยู่ | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | ร่วมกันที่เพิ่มขึ้น | | | | | | | |

ตารางผนวกที่ 6 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชั้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4x100)/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|--|---|------------------------------|-------------------------|-------------------------|--|---|---|---------------------------|
| 4.3 ด้านสิ่งแวดล้อม | | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่ลดการใช้สารเคมี | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 53.33 | 2.86 | 2.86 | 100.00 | 2.86 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีปัญหาด้านสุขภาพลดลง | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 33.33 | 2.85 | 1.58 | 55.55 | 1.43 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 33.33 | 2.85 | 2.85 | 100.00 | 2.85 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability) 20.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 5.1 ความคงอยู่ของกลุ่มแปลงใหญ่ | จำนวนแปลงที่ดำเนินการโครงการ | 29 แปลง | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 | ร้อยละเกษตรกรที่คงอยู่เข้าร่วมโครงการ | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 100 | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| | ร้อยละพื้นที่ที่คงอยู่เข้าร่วมโครงการ | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 100 | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| 5.2 การเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน | ร้อยละของเกษตรกรที่ไม่เคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 1 ความสอดคล้อง (Relevance) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 3 ประสิทธิภาพ (Efficiency) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 4 ผลกระทบ (Impact) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability) | | | | | | | | |
| | | | | | | | 20.00 | |
| | | | | | | | 16.93 | |
| | | | | | | | 18.13 | |
| | | | | | | | 17.16 | |
| | | | | | | | 20.00 | |
| | | | | | | | 92.22 | เกรด A |

ตารางผนวกที่ 7 สรุปผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาดของกรมหม่อนไหม

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชั้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ ประเมิน | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|---|---|---------------------|-------------------|-------------------|----------------------------------|---|---|---------------------|
| หลักเกณฑ์ 1 ความสอดคล้อง (Relevance) | | | | | | | | |
| 1.1 ความสอดคล้องกับนโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) สอดคล้องกับนโยบาย ระดับประเทศ | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ | ร้อยละ 100 | 100.00 | 3.34 | 3.34 | 100.00 | 3.34 | 3.34 |
| 2) สอดคล้องกับระดับ หน่วยงาน | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับนโยบายระดับหน่วยงาน | ร้อยละ 100 | 100.00 | 3.33 | 3.33 | 100.00 | 3.33 | 3.33 |
| 3) สอดคล้องกับนโยบาย ระดับพื้นที่ | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับนโยบายระดับพื้นที่ | ร้อยละ 100 | 100.00 | 3.33 | 3.33 | 100.00 | 3.33 | 3.33 |
| 1.2 ความสอดคล้องกับสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) สอดคล้องสถานการณ์ | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับสถานการณ์ | ร้อยละ 100 | 87.50 | 3.34 | 2.92 | 87.50 | 3.34 | 3.34 |
| 2) สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละ 100 | 77.94 | 3.33 | 2.60 | 77.94 | 2.50 | 2.50 |
| 2.1) ความครอบคลุม กลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละของครอบครัวในกลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละ 100 | 98.53 | 3.33 | 3.28 | 98.53 | 3.33 | 3.33 |
| 2.2) ความตรงกลุ่ม เป้าหมาย | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องตรงกลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละ 100 | 98.53 | 3.33 | 3.28 | 98.53 | 3.33 | 3.33 |

ตารางผนวกที่ 7 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2X3)/(1) | แบ่งชิ้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)X100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ ประเมิน | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|--|--|--|-------------------|-------------------|----------------------------------|---|---|---------------------|
| หลักเกณฑ์ 2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | | | | | | | | |
| 2.1 ความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) การบริหารโครงการ | จำนวนคณะกรรมการบริหารโครงการ ระดับส่วนกลาง/ระดับจังหวัด | คณะกรรมการ ส่วนกลาง/ คณะกรรมการ 70 จังหวัด | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 10.00 |
| 2) การเสนอแผนงานการ ใช้จ่ายงบประมาณของ กลุ่มแปลงใหญ่ | จำนวนครั้งในการกำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหา จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่เสนอแผนงาน งบประมาณให้หน่วยงานเจ้าของสินค้า | ไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง 15 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |
| 3) การอนุมัติของคณะ กรรมการฯ ระดับต่าง ๆ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่ผ่านการ อนุมัติ (ระดับอำเภอ/ระดับจังหวัด) | 15 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |
| 4) การจัดทำ MOU กับ กลุ่มแปลงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่จัดทำ MOU | 15 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |
| 5) การโอนเงินให้กลุ่ม แปลงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่ได้รับโอนเงิน จากโครงการ | 15 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 |

ตารางผนวกที่ 7 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ประเมินผล (1) | ผลการประเมิน (2) | น้ำหนักคะแนน (3) | คะแนนจากผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชั้นของคะแนนตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับผลการประเมิน |
|---|--|-----------------------------|------------------|------------------|---------------------------------|--|---|-------------------|
| 6) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ได้รับเงินจากโครงการ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่ได้รับเงินจากโครงการ | 15 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | |
| 7) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ได้ดำเนินการจัดซื้อเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางอุปกรณ์ทางการเกษตรแล้ว | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่จัดซื้อเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรแล้ว | 15 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | |
| 8) การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนของกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนของกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | 15 แปลง | 100.00 | 0.72 | 0.72 | 100.00 | 0.72 | |
| 9) การจัดทำการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่จัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ | 15 แปลง | 100.00 | 0.72 | 0.72 | 100.00 | 0.72 | |
| 10) การตรวจสอบบัญชีโครงการ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่มีการตรวจสอบบัญชีโครงการ | 15 แปลง | 100.00 | 0.72 | 0.72 | 100.00 | 0.72 | |
| 11) ความเข้าใจและความพึงพอใจ | ร้อยละเจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจขั้นตอนโครงการมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 82.61 | 0.72 | 0.59 | 82.61 | 0.72 | |
| | ร้อยละเจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจต่อขั้นตอนการดำเนินงานโครงการมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 93.92 | 0.72 | 0.68 | 93.92 | 0.72 | |

ตารางผนวกที่ 7 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ประเมินผล | ผลการประเมิน | น้ำหนักคะแนน | คะแนนจากผลประเมิน | แบ่งชั้นของคะแนนตามหลัก OECD | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับผลการประเมิน |
|--|--|-----------------------|--------------|---------------|-------------------|------------------------------|---|-------------------|
| | (1) | (2) | (3) | (4)=(2x3)/(1) | (5)=(4)x100/(3) | | | |
| 2.2 การบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) การพัฒนาแปลงใหญ่ใน 3 มิติ | ร้อยละของกลุ่มเกษตรกรต้นแบบใหญ่ที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนา 3 มิติ | อย่างน้อย 1 ด้าน | 100.00 | 10.00 | 74.44 | 74.44 | 6.93 | |
| 2) การใช้ประโยชน์ของเกษตรกร | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนาด้านการผลิต | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 60.00 | 0.46 | 75.00 | 75.00 | 0.35 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนาด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 30.00 | 0.46 | 37.50 | 37.50 | 0.12 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนาด้านการเชื่อมโยงตลาด | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 30.00 | 0.46 | 37.50 | 37.50 | 0.12 | |
| 3) ค่าใช้จ่ายการผลิต | ร้อยละของเกษตรกรที่มีค่าใช้จ่ายการผลิตต่อหน่วยลดลง | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 60.00 | 0.92 | 50.00 | 50.00 | 0.46 | |
| | ค่าใช้จ่ายการผลิตต่อหน่วยลดลง | ร้อยละ 20 | 4.10 | 0.92 | 20.50 | 20.50 | 0.00 | |

ตารางผนวกที่ 7 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ประเมินผล (1) | ผลการประเมิน (2) | น้ำหนักคะแนน (3) | คะแนนจากผลประเมิน (4)=(2x(3)/(1) | แบ่งชิ้นของคะแนนตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับผลการประเมิน |
|------------------------------|---|-----------------------|------------------|------------------|----------------------------------|--|---|-------------------|
| 4) การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ | ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับบริการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 50.00 | 0.45 | 0.38 | 83.33 | 0.45 | |
| 5) ด้านการเชื่อมโยงตลาด | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่ทำข้อตกลงร่วมกับภาคเอกชน (Memorandum Of Understanding) | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 0.00 | 0.45 | 0.00 | 0.00 | 0.00 | |
| 5.1) การทำสัญญาซื้อขายผลผลิต | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ทำสัญญาซื้อขายผลผลิตกับสหกรณ์การเกษตร/วิสาหกิจชุมชน | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 100.00 | 0.45 | 0.75 | 166.67 | 0.45 | |
| 5.2) ช่องทางโอกาสทางการค้า | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่มีช่องทางและโอกาสทางการค้าที่เพิ่มขึ้น | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| 6) ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่มีแผนบริหารการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร | ร้อยละ 60 | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่จัดทำบัญชี | ร้อยละ 60 | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่สร้างเครือข่ายความร่วมมือ | ร้อยละ 60 | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |

ตารางผนวกที่ 7 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล | ผลการ ประเมิน | น้ำหนัก คะแนน | คะแนนจากผล ประเมิน | แบ่งส่วนของคะแนน ตามหลัก OECD | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|--|--|-------------------------------|------------------|------------------|-----------------------|----------------------------------|---|---------------------------|
| | | | | | | | | |
| 6) ด้านการบริหาร | ร้อยละของเกษตรกรที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับกลุ่ม | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| 7) ความพึงพอใจ | ร้อยละของประชาชนที่มีความพึงพอใจต่อความ | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร่วมมือของคณะทำงานกลุ่มมากถึงมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 100.00 | 0.46 | 0.46 | 100.00 | 0.46 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีความพึงพอใจจากการได้รับเครื่องจักรกลมากถึงมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 100.00 | 0.46 | 0.46 | 100.00 | 0.46 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีความพึงพอใจจากการใช้เครื่องจักรกลมากถึงมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีความพึงพอใจต่อสถานะคณะกรรมการกลุ่มมากถึงมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 3 ประสิทธิภาพ (Efficiency) 20.00 คะแนน | | | 20.00 | 17.43 | 87.14 | 17.50 | A | |
| 3.1 ด้านงบประมาณ 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| | ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ | น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.81 ล้าน | 2.68 | 10.00 | 10.00 | 100.00 | 10.00 | |
| | จริงเทียบกับประสิทธิภาพงบประมาณตามแผน | บาทต่อแปลง | | | | | | |

ตารางผนวกที่ 7 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ผลการประเมิน (1) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชิ้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับผลการประเมิน |
|--|--|-------------------------|-------------------|----------------------------------|---|---|-------------------|
| 3.3 ด้านประสิทธิภาพ 5.00 คะแนน | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 2.50 | 1.25 | 50.00 | 1.25 | |
| | ผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น | ร้อยละ 20 | 2.50 | 1.18 | 47.15 | 1.25 | |
| | ผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น | ร้อยละ 20 | 2.50 | 1.18 | 47.15 | 1.25 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 4 ผลกระทบ (Impact) 20.00 คะแนน | | | | | | | |
| 4.1 ด้านเศรษฐกิจ | | | | | | | |
| | มูลค่าทางเศรษฐกิจ | ไม่น้อยกว่า 32 ลบ.ต่อปี | 2.86 | 2.86 | 100.00 | 2.86 | |
| 4.2 ด้านสังคม | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่เกิดการจ้างงานในชุมชน | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 2.86 | 2.86 | 100.00 | 2.86 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่สมาชิกในครัวเรือนย้ายเข้าสู่ภาคการเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 2.86 | 0.48 | 16.67 | 0.00 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่สมาชิกในครัวเรือนมีเวลาในการอยู่ร่วมกันที่เพิ่มขึ้น | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 2.86 | 0.48 | 16.67 | 0.00 | |
| รวม | | | | | | | |
| | | | 20.00 | 12.39 | 61.92 | 11.43 | C |

ตารางผนวกที่ 7 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชั้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4x100)/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|--|---|------------------------------|-------------------------|-------------------------|--|---|---|---------------------------|
| 4.3 ด้านสิ่งแวดล้อม | | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่ลดการใช้สารเคมี | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 100.00 | 2.86 | 2.86 | 100.00 | 2.86 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีปัญหาด้านสุขภาพลดลง | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 0.00 | 2.85 | 0.00 | 0.00 | 0.00 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 50.00 | 2.85 | 2.85 | 100.00 | 2.85 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability) 20.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 5.1 ความคงอยู่ของกลุ่มแม่แปลงใหญ่ | | | | | | | | |
| | จำนวนแปลงที่ดำเนินการโครงการ | 15 แปลง | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| | ร้อยละเกษตรกรที่คงอยู่เข้าร่วมโครงการ | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 100 | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| | ร้อยละพื้นที่ที่คงอยู่เข้าร่วมโครงการ | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 100 | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| 5.2 การเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน | | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่ไม่เคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 90.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 1 ความสอดคล้อง (Relevance) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 3 ประสิทธิภาพ (Efficiency) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 4 ผลกระทบ (Impact) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability) | | | | | | | | |
| | | | | | | | 19.17 | |
| | | | | | | | 16.93 | |
| | | | | | | | 17.50 | |
| | | | | | | | 11.43 | |
| | | | | | | | 20.00 | |
| | | | | | | | 85.86 | เกรด A |

ตารางผนวกที่ 8 สรุปผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาดของการยางแห่งประเทศไทย

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชั้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ ประเมิน | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|---|---|---------------------|-------------------|-------------------|----------------------------------|---|---|---------------------|
| หลักเกณฑ์ 1 ความสอดคล้อง (Relevance) | | | | | | | | |
| 1.1 ความสอดคล้องกับนโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) สอดคล้องกับนโยบาย ระดับประเทศ | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ | ร้อยละ 100 | 100.00 | 3.34 | 3.34 | 100.00 | 3.34 | 3.34 |
| 2) สอดคล้องกับระดับ หน่วยงาน | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับนโยบายระดับหน่วยงาน | ร้อยละ 100 | 96.15 | 3.33 | 3.20 | 96.15 | 3.33 | 3.33 |
| 3) สอดคล้องกับนโยบาย ระดับพื้นที่ | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับนโยบายระดับพื้นที่ | ร้อยละ 100 | 92.31 | 3.33 | 3.07 | 92.31 | 3.33 | 3.33 |
| 1.2 ความสอดคล้องกับสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) สอดคล้องสถานการณ์ | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับสถานการณ์ | ร้อยละ 100 | 96.15 | 3.34 | 3.21 | 96.15 | 3.34 | 3.34 |
| 2) สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละ 100 | 92.72 | 3.33 | 3.09 | 92.72 | 3.33 | 3.33 |
| 2.1) ความครอบคลุม กลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละของครอบคลุมนกลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละ 100 | 96.60 | 3.33 | 3.22 | 96.60 | 3.33 | 3.33 |
| 2.2) ความตรงกลุ่ม เป้าหมาย | ร้อยละของหน่วยงานกับความ สอดคล้องตรงกลุ่มเป้าหมาย | ร้อยละ 100 | 96.60 | 3.33 | 3.22 | 96.60 | 3.33 | 3.33 |

ตารางผนวกที่ 8 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2)×(3)/(1) | แบ่งชิ้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)×100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ ประเมิน | ระดับ ผลการ ประเมิน | |
|--|--|--|-------------------|-------------------|------------------------------------|---|---|---------------------|----------|
| หลักเกณฑ์ 2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | | | | | | | | | |
| 2.1 ความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย 10.00 คะแนน | | | | | | | | | |
| 1) การบริหารโครงการ | จำนวนคณะกรรมการบริหารโครงการ ระดับส่วนกลาง/ระดับจังหวัด | คณะกรรมการ ส่วนกลาง/ คณะกรรมการ 70 จังหวัด | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 | |
| 2) การเสนอแผนงานการ ใช้จ่ายงบประมาณของ กลุ่มแปลงใหญ่ | จำนวนครั้งในการกำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหา จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่เสนอแผนงาน งบประมาณให้หน่วยงานเจ้าของสินค้า | ไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง 134 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 | |
| 3) การอนุมัติของคณะ กรรมการฯ ระดับต่าง ๆ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่ผ่านการ อนุมัติ (ระดับอำเภอ/ระดับจังหวัด) | 134 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 | |
| 4) การจัดทำ MOU กับ กลุ่มแปลงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่จัดทำ MOU | 134 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 | |
| 5) การโอนเงินให้กลุ่ม แปลงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแปลงใหญ่ที่ได้รับโอนเงิน จากโครงการ | 134 แปลง | 100.00 | 0.71 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 | |
| | | | | | 20.00 | 84.79 | 16.93 | 16.93 | A |

ตารางผนวกที่ 8 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ประเมินผล | ผลการประเมิน | น้ำหนักคะแนน | คะแนนจากผลประเมิน | แบ่งชั้นของคะแนนตามหลัก OECD | ผลคะแนน OECD | ระดับ |
|---|--|-----------------------------|--------------|--------------|-------------------|------------------------------|--------------|-------|
| | (1) | (2) | (3) | (4)=(2x3)/1 | (5)=(4)x100/3 | (6)=(5)เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | | |
| 6) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ได้รับเงินจากโครงการ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่ได้รับเงินจากโครงการ | 134 แปลง | 100.00 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 | |
| 7) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ได้ดำเนินการจัดซื้อเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางอุปกรณ์ทางการเกษตรแล้ว | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่จัดซื้อเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรแล้ว | 134 แปลง | 100.00 | 0.71 | 100.00 | 0.71 | 0.71 | |
| 8) การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนของกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนของกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | 134 แปลง | 100.00 | 0.72 | 100.00 | 0.72 | 0.72 | |
| 9) การจัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่จัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ | 134 แปลง | 100.00 | 0.72 | 100.00 | 0.72 | 0.72 | |
| 10) การตรวจสอบบัญชีโครงการ | จำนวนกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ที่มีการตรวจสอบบัญชีโครงการ | 134 แปลง | 100.00 | 0.72 | 100.00 | 0.72 | 0.72 | |
| 11) ความเข้าใจและความพึงพอใจ | ร้อยละเจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจขั้นตอนโครงการมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 81.69 | 0.72 | 81.69 | 0.72 | 0.72 | |
| | ร้อยละเจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจต่อขั้นตอนการดำเนินงานโครงการมากที่สุด | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 | 92.65 | 0.72 | 92.65 | 0.72 | 0.72 | |

ตารางผนวกที่ 8 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ประเมินผล | ผลการประเมิน | น้ำหนักคะแนน | คะแนนจากผลประเมิน | แบ่งชั้นของคะแนนตามหลัก OECD | ผลคะแนน OECD | ระดับ |
|--|--|-----------------------|--------------|-----------------|-------------------|------------------------------|--------------|-------|
| | (1) | (2) | (3) | (4)=(2)×(3)/(1) | (5)=(4)×100/(3) | (6)=(5)เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | | |
| 2.2 การบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ 10.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) การพัฒนาแปลงใหญ่ใน 3 มิติ | ร้อยละของกลุ่มเกษตรกรต้นแบบแปลงใหญ่ที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนา 3 มิติ | อย่างน้อย 1 ด้าน | 100.00 | 10.00 | 71.42 | 6.93 | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนาด้านการผลิต | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 92.31 | 0.46 | 115.39 | 0.46 | | |
| 2) การใช้ประโยชน์ของเกษตรกร | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนาด้านการผลิต | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 21.30 | 0.46 | 26.63 | 0.12 | | |
| | มูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร | | 35.50 | 0.46 | 44.38 | 0.23 | | |
| 3) ค่าใช้จ่ายการผลิต | ร้อยละของเกษตรกรที่นำเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปต่อยอดการพัฒนาด้านการเชื่อมโยงตลาด | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 60.00 | 0.92 | 50.00 | 0.46 | | |
| | ค่าใช้จ่ายการผลิตต่อหน่วยลดลง | ร้อยละ 20 | 7.57 | 0.92 | 37.85 | 0.23 | | |

ตารางผนวกที่ 8 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ประเมินผล (1) | ผลการประเมิน (2) | น้ำหนักคะแนน (3) | คะแนนจากผลประเมิน (4)=(2x(3)/(1) | แบ่งชั้นของคะแนนตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับประเมิน | ระดับผลการประเมิน |
|---------------------------------|---|-----------------------|------------------|------------------|----------------------------------|--|--|-------------------|
| 4) การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ | ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับบริการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 20.00 | 0.45 | 0.15 | 33.33 | 0.11 | |
| 5) ด้านการเชื่อมโยงตลาด | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่ทำข้อตกลงร่วมกับภาคเอกชน (Memorandum Of Understanding) | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 27.70 | 0.45 | 0.21 | 46.17 | 0.23 | |
| 5.1) การทำสัญญาซื้อขายผลิตภัณฑ์ | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ทำสัญญาซื้อขายผลิตภัณฑ์สหกรณ์การเกษตร/วิสาหกิจชุมชน | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 0.00 | 0.45 | 0.00 | 0.00 | 0.00 | |
| 5.2) ช่องทางโอกาสทางการค้า | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่มีช่องทางและโอกาสทางการค้าที่เพิ่มขึ้น | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 18.46 | 0.45 | 0.14 | 30.77 | 0.11 | |
| 6) ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่มีแผนบริหารการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 61.54 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่จัดทำบัญชี | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 100.00 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร้อยละของกลุ่มแปลงใหญ่ที่สร้างเครือข่ายความร่วมมือ | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 69.23 | 0.45 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |

ตารางผนวกที่ 8 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจากผล | | ระดับ ผลการ ประเมิน (6)=(5) เทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ |
|--|---|---------------------------|-------------------------|-------------------------|--|---|---|
| | | | | | คะแนนจากผล ประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งส่วนของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | |
| 6) ด้านการบริหาร | ร้อยละของเกษตรกรที่ปฏิบัติตาม | ไม่น้อยกว่า | 96.92 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| จัดการกลุ่ม (ต่อ) | กฎระเบียบ ข้อบังคับกลุ่ม | ร้อยละ 60 | | | | | |
| 7) ความพึงพอใจ | ร้อยละของประชาชนที่มีความพึงพอใจต่อความ | มากกว่าหรือ | 69.23 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ร่วมมือของคณะทำงานกลุ่มมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | | | | | |
| | ร้อยละของประชาชนที่มีความพึงพอใจ | มากกว่าหรือ | 69.23 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ต่อความร่วมมือสมาชิกมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีความพึงพอใจจาก | มากกว่าหรือ | 95.38 | 0.46 | 100.00 | 0.46 | |
| | การได้รับเครื่องจักรกลมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีความพึงพอใจจาก | มากกว่าหรือ | 95.38 | 0.46 | 100.00 | 0.46 | |
| | การใช้เครื่องจักรกลมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีความพึงพอใจต่อ | มากกว่าหรือ | 96.92 | 0.45 | 100.00 | 0.45 | |
| | ประชาชนคณะกรรมการกลุ่มมากที่สุด | เท่ากับร้อยละ 80 | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 3 ประสิทธิภาพ (Efficiency) 20.00 คะแนน | | | | 20.00 | 17.87 | 89.34 | 18.13 |
| 3.1 ด้านงบประมาณ 10.00 คะแนน | | | | 10.00 | 10.00 | 100.00 | 10.00 |
| | ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ | น้อยกว่าหรือ | 2.68 | 10.00 | 100.00 | 10.00 | 10.00 |
| | จริงเทียบกับประสิทธิภาพงบประมาณ | เท่ากับ 2.81 ล้าน | | | | | |
| | ตามแผน | บาทต่อแปลง | | | | | |

ตารางผนวกที่ 8 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2)×(3)/(1) | แบ่งชิ้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)×100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับผล การ ประเมิน |
|--|--------------------------|---------------------------|-------------------------|-------------------------|--|---|--|---------------------------|
| 3.2 ด้านระยะเวลา 5.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 1) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่พบทนายละเอียด โครงการ/แผนการดำเนินงานและ แผนการใช้จ่ายงบประมาณ | มกราคม – มีนาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 100.00 | 0.62 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | 5.00 |
| 2) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่จดทะเบียนวิสาหกิจ ชุมชนประเภทนิติบุคคล | มกราคม – 15 พฤษภาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 100.00 | 0.62 | 0.62 | 100.00 | 0.62 | 0.62 |
| 3) คณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด พิจารณาอนุมัติแผนฯ | มกราคม – 15 กรกฎาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 100.00 | 0.62 | 0.62 | 100.00 | 0.62 | 0.62 |
| 4) ทำข้อตกลงร่วมกันกับกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 100.00 | 0.62 | 0.62 | 100.00 | 0.62 | 0.62 |
| 5) โอนงบประมาณให้กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 100.00 | 0.63 | 0.63 | 100.00 | 0.63 | 0.63 |
| 6) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ดำเนินการตาม แผนการดำเนินงานและแผนการ จ่ายงบประมาณ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 100.00 | 0.63 | 0.63 | 100.00 | 0.63 | 0.63 |
| 7) หน่วยงานเข้ามิตติตามให้คำแนะนำ กำกับกรดำเนินงานกลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 100.00 | 0.63 | 0.63 | 100.00 | 0.63 | 0.63 |
| 8) กลุ่มแม่เลี้ยงใหญ่จัดทำรายงานการ จ่ายงบประมาณและได้รับการตรวจ สอบเอกสารบันทึกบัญชีโครงการ | มกราคม – ธันวาคม 2564 | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 100.00 | 0.63 | 0.63 | 100.00 | 0.63 | 0.63 |

ตารางผนวกที่ 8 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งชั้นของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4)x100/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับผล การ ประเมิน |
|--|----------------------------|---------------------------|-------------------------|-------------------------|--|---|--|---------------------------|
| 3.3 ด้านประสิทธิภาพ 5.00 คะแนน | | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มี | ไม่น้อยกว่า | 49.23 | 2.50 | 2.87 | 57.38 | 3.13 | |
| | ผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น | ร้อยละ 60 | | 2.50 | 2.05 | 82.05 | 2.50 | |
| | ผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น | ร้อยละ 20 | 6.54 | 2.50 | 0.82 | 32.70 | 0.63 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 4 ผลกระทบ (Impact) 20.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 4.1 ด้านเศรษฐกิจ | | | | | | | | |
| | มูลค่าทางเศรษฐกิจ | ไม่น้อยกว่า | 80.78 | 2.86 | 2.31 | 80.78 | 2.86 | |
| | | 285 ลบ. ต่อปี | | | | | | |
| 4.2 ด้านสังคม | | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่เกิด | ไม่น้อยกว่า | 61.54 | 2.86 | 2.86 | 100.00 | 2.86 | |
| | การจ้างงานในชุมชน | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่สมาชิก | ไม่น้อยกว่า | 13.85 | 2.86 | 0.66 | 23.08 | 0.72 | |
| | ในครัวเรือนย้ายเข้าสู่ภาค | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | การเกษตร | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่สมาชิก | ไม่น้อยกว่า | 38.46 | 2.86 | 1.83 | 64.10 | 2.15 | |
| | ในครัวเรือนมีเวลาในการอยู่ | ร้อยละ 60 | | | | | | |
| | ร่วมกันที่เพิ่มขึ้น | | | | | | | |

ตารางผนวกที่ 8 (ต่อ)

| เกณฑ์/ประเด็น | ตัวชี้วัด | เกณฑ์ ประเมินผล (1) | ผลการ ประเมิน (2) | น้ำหนัก คะแนน (3) | คะแนนจาก ผลประเมิน (4)=(2x3)/(1) | แบ่งส่วนของคะแนน ตามหลัก OECD (5)=(4x100)/(3) | ผลคะแนน OECD (6)=(5) เทียบเกณฑ์ 5 ระดับ | ระดับ ผลการ ประเมิน |
|--|---|------------------------------|-------------------------|-------------------------|--|---|---|---------------------------|
| 4.3 ด้านสิ่งแวดล้อม | | | | | | | | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่ลดการใช้สารเคมี | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 66.15 | 2.86 | 2.86 | 100.00 | 2.86 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรที่มีปัญหาด้านสุขภาพลดลง | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 26.15 | 2.85 | 1.24 | 43.58 | 1.43 | |
| | ร้อยละของเกษตรกรนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 | 46.15 | 2.85 | 2.85 | 100.00 | 2.85 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability) 20.00 คะแนน | | | | | | | | |
| 5.1 ความคงอยู่ของกลุ่มแปลงใหญ่ | จำนวนแปลงที่ดำเนินการโครงการ | 134 แปลง | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 | ร้อยละเกษตรกรที่คงอยู่เข้าร่วมโครงการ | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 100 | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| | ร้อยละพื้นที่ที่คงอยู่เข้าร่วมโครงการ | มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 100 | 100.00 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| 5.2 การเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน | ร้อยละของเกษตรกรที่ไม่เคลื่อนย้ายถิ่นฐานออกนอกชุมชน | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 | 98.46 | 5.00 | 5.00 | 100.00 | 5.00 | |
| หลักเกณฑ์ที่ 1 ความสอดคล้อง (Relevance) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 3 ประสิทธิภาพ (Efficiency) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 4 ผลกระทบ (Impact) | | | | | | | | |
| หลักเกณฑ์ที่ 5 ความยั่งยืน (Sustainability) | | | | | | | | |
| | | | | | | | 20.00 | |
| | | | | | | | 16.93 | |
| | | | | | | | 18.13 | |
| | | | | | | | 15.73 | |
| | | | | | | | 20.00 | |
| | | | | | | | 90.79 | เกรด A |

ภาคผนวกที่ 5

สรุปผลการดำเนินงาน ข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะ
โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด

สรุปผลการดำเนินงานโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด

1. สรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ ศูนย์ประเมินผล และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 - 12



<https://shorturl.asia/gReyA>

ศูนย์ประเมินผล



<https://shorturl.asia/Ax3jD>

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1



<https://shorturl.asia/MBfA8>

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2



<https://shorturl.asia/bovMV>

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3



<https://shorturl.asia/jXlgU>

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 4



<https://shorturl.asia/Kma4e>

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 5



<https://shorturl.asia/ezdWa>

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6



<https://shorturl.asia/Ua02Z>
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7



<https://shorturl.asia/vk5D6>
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8



<https://shorturl.asia/Zem8l>
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 9



<https://shorturl.asia/7aG0A>
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10



<https://shorturl.asia/Uw3Cb>
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11



<https://shorturl.asia/P4HSN>
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 12

2. ยกตัวอย่างแบบสรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ 6 หน่วยงาน

2.1 กรมส่งเสริมการเกษตร ในสินค้ามันสำปะหลัง

2.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของแปลง

- 1) ชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนเข้าร่วมโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปลงใหญ่มันสำปะหลัง หมู่ 6
- 2) ชื่อประธานกลุ่ม นายประสิทธิ์ กุสุมาลย์ เบอร์โทร 083-801-2079
- 3) จำนวนสมาชิกที่เข้ากลุ่มวิสาหกิจ 35 ราย พื้นที่ 450 ไร่

2.1.2 การดำเนินการภายใต้เงินกู้ที่ได้รับจำนวนเงิน 2,999,900 บาท

| กิจกรรม | จำนวน | หน่วย | ราคา (บาท) |
|------------------------------|-------|-------|------------|
| 1.รถแทรกเตอร์ 57 แรงม้า | 1 | คัน | 720,000 |
| 2.รถแทรกเตอร์ แรงม้า | 1 | คัน | 1,130,000 |
| 3.ชุดไบริมตัดดินหน้า 57 แรง | 1 | ชุด | 59,400 |
| 4.ชุดผานพรวนดิน 6 ใบ 57 แรง | 1 | ชุด | 49,500 |
| 5.โรตารีปิ่น 1.8 เมตร 57 แรง | 1 | ชุด | 67,500 |
| 6.ชุดไบริมตัดดิน 90 แรง | 1 | ชุด | 68,500 |
| 7.ชุดผานพรวน 4 ใบ 90 แรง | 1 | ชุด | 62,700 |
| 8.ชุดผานเบ็ก 90 แรง | 1 | ชุด | 68,300 |
| 9.ลิปเปอร์ 3 ขา 90 แรง | 1 | ชุด | 45,000 |
| 10.ชุดผานยกร่อง 57 แรง | 1 | ชุด | 39,000 |
| 11.ผานชุดมัน 57 แรง | 1 | ชุด | 22,500 |
| 12.ชุดบั้งกี 57 แรง | 1 | ชุด | 182,500 |
| 13.รถพรวนดินพร้อมอุปกรณ์ | 10 | คัน | 280,000 |
| 14.เครื่องปลูกล้มัน 57 แรง | 1 | ชุด | 85,000 |
| 15.เทรลเลอร์พ่วง 90 แรง | 1 | คัน | 120,000 |

2.1.3 ผลการดำเนินงาน

1) ผลตามแนวทางการพัฒนา 5 ด้าน ของโครงการ

1.1) ด้านการลดต้นทุนการผลิต ในภาพรวม กลุ่มเกษตรกรสามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตจากการนำเครื่องจักรกลฯ ที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการมาให้บริการแก่สมาชิกภายในกลุ่มในอัตราค่าบริการที่ต่ำกว่าผู้รับจ้างทั่วไป แต่เนื่องจากปัจจุบันราคาปุ๋ย สารเคมี และราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีราคาเพิ่มสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนของเกษตรกรลดลงเล็กน้อย ดังนั้นกลุ่มเกษตรกรควรปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยสั่งตัดหรือรวมกลุ่มทำปุ๋ยคอก/ปุ๋ยอินทรีย์

1.2) ด้านการเพิ่มผลผลิต ผลผลิตเพิ่มขึ้นประมาณเล็กน้อย ร้อยละ 3 โดยปัจจัยหลักที่ส่งผลผลิตที่เพิ่มขึ้นในปีเพาะปลูก 2565/66 เป็นผลเนื่องจากการที่กลุ่มเกษตรกรมีการบำรุงพืชผลและดูแลศัตรูพืช รวมถึงสภาพภูมิอากาศมีความเหมาะสมและมีปริมาณน้ำพอดีเหมาะสำหรับการปลูกล้มันสำปะหลัง และกลุ่มเกษตรกรควรไถพรวนดินหลังเก็บเกี่ยวผลผลิตเพื่อเป็นการตากดินฆ่าเชื้อโรคต่าง ๆ ภายในดินเพื่อป้องกันการเกิดโรคเชื้อราในดินและเป็นการการสร้างจุลินทรีย์ในดินหรือทำให้เกิดธาตุอาหารในดิน

1.3) **ด้านการพัฒนาคุณภาพสินค้า** กลุ่มเกษตรกรมีการขยายระยะเวลาในการเก็บเกี่ยวผลผลิตเพื่อเป็นการเพิ่มปริมาณแป้งให้สูงขึ้น ทำให้กลุ่มเกษตรกรจำหน่ายผลผลิตได้ราคาสูงขึ้น และมีการปรับเปลี่ยนท่อนพันธุ์สำหรับการเพาะปลูก

1.4) **ด้านการบริหารจัดการ** กลุ่มเกษตรกรมีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับให้สมาชิกถือปฏิบัติร่วมกันและมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ การวางแผนการเพาะปลูก ร่วมกันเพื่อวางแผน การใช้เครื่องจักรกลฯ ร่วมกัน

1.5) **ด้านการตลาด** กลุ่มเกษตรกรใช้เครื่องจักรกลฯ ที่ได้รับการสนับสนุน บรรทุกผลผลิตไปจำหน่ายให้กับผู้ประกอบการ

2.1.4 ผลการดำเนินการต่อยอดยกระดับแปลงใหญ่ 3 ด้าน

1) **ยกระดับการผลิตด้วยเกษตรสมัยใหม่** มีการปรับใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิตเพื่อลดต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ในอนาคตกลุ่มเกษตรกรมีแผนพัฒนา กลุ่มโดยการแปรรูปสินค้าเพิ่มมูลค่าและจัดซื้อเครื่องผสมปุ๋ย

2) **การพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน** กลุ่มมีการปรับเปลี่ยนท่อนพันธุ์ที่ใช้ในการเพาะปลูกทุกปี เพื่อเป็นการเพิ่มปริมาณแป้งให้เพิ่มสูงขึ้น

3) **การเชื่อมโยงตลาด** กลุ่มเกษตรกรใช้เครื่องจักรกลฯ ที่ได้รับการสนับสนุน บรรทุกผลผลิตไปจำหน่ายให้กับผู้ประกอบการและมีการประชุมกับเครือข่ายกลุ่มแปลงใหญ่ในพื้นที่

2.1.5 ข้อค้นพบ

1) สิ่งที่ทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จ

1.1) ความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสมาชิกและมีการเชื่อมโยงกับกลุ่มเครือข่ายในพื้นที่ส่งผลให้กลุ่มมีข้อมูลที่รอบด้าน

1.2) กลุ่มเกษตรกรมีการวางแผนการผลิตสอดคล้องกับความต้องการใช้เครื่องจักรกลฯ ทำให้เครื่องจักรกลฯ เพียงพอกับการใช้งานของสมาชิก

2) สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน

2.1) ผู้ประกอบการกำหนดราคารับซื้อไม่เหมาะสม

2.2) กลุ่มเกษตรกรยังขาดความรู้ในการบริหารจัดการหลายด้าน เช่น ด้านการตลาด การผสมปุ๋ย การบำรุงรักษาดิน

2.3) ดินเสื่อมสภาพเนื่องจากการใช้สารเคมีมาเป็นเวลานาน

2.1.6 ข้อเสนอแนะ

1) ส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนการใช้ปุ๋ยเคมี มาใช้ปุ๋ยสั่งตัด เพื่อลดต้นทุนการผลิต

2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรสนับสนุนองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการ การตลาด และดูแลในลักษณะแบบพี่เลี้ยงเพื่อให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง

2.1.7 รูปภาพประกอบการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักรกลทางการเกษตร ฯลฯ (8 ภาพ)



2.2 กรมการข้าว

2.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของแปลง

1) ชื่อกลุ่ม ห้างหุ้นส่วนจำกัด นาแปลงใหญ่บ้านหนองบัวบาน อำเภอนิคมน้ำอูน จังหวัดสกลนคร

2) ชื่อประธานกลุ่ม นายทวีศักดิ์ วงศ์ศรีจันทร์ เบอร์โทร 062-552-7806

3) จำนวนสมาชิกที่เข้ากลุ่มวิสาหกิจ 47 ราย พื้นที่ 470 ไร่ รวม – หมู่บ้าน

2.2.2 การดำเนินการภายใต้เงินกู้ที่ได้รับ จำนวนเงิน 3,000,000 บาท

| กิจกรรม | จำนวน | หน่วย | ราคา (บาท) |
|---|-------|-------|------------|
| 1. รถเกี่ยว(ขนาดไม่ต่ำกว่า 70 แรงม้า) | 1 | คัน | 1,110,000 |
| 2. เทเลอร์ลาก | 1 | คัน | 85,000 |
| 3. รถแทรกเตอร์ (ขนาดไม่ต่ำกว่า 40 แรงม้า) | 1 | คัน | 498,000 |
| 4. ไบมัดดิน (ขนาดไม่ต่ำกว่า 40 แรงม้า) | 1 | ชุด | 51,000 |
| 5. ผาน 5 (ขนาดไม่ต่ำกว่า 40 แรงม้า) | 1 | ชุด | 32,900 |
| 6. ผาน 6 (ขนาดไม่ต่ำกว่า 40 แรงม้า) | 1 | ชุด | 33,900 |
| 7. โรตารี (ขนาดไม่ต่ำกว่า 40 แรงม้า) | 1 | ชุด | 57,000 |
| 8. เทเลอร์ลาก (ขนาดไม่ต่ำกว่า 40 แรงม้า) | 1 | คัน | 65,000 |
| 9. จัดซื้อล้อเหล็ก (ขนาดไม่ต่ำกว่า 40 แรงม้า) | 1 | ชุด | 22,900 |
| 10. เครื่องหว่านปุ๋ย (ขนาดไม่ต่ำกว่า 40 แรงม้า) | 1 | คัน | 43,000 |
| 11. รถแทรกเตอร์ (ขนาดไม่ต่ำกว่า 50 แรงม้า) | 1 | คัน | 628,000 |
| 12. ไบมัดดิน (ขนาดไม่ต่ำกว่า 50 แรงม้า) | 1 | ชุด | 59,500 |
| 13. ผาน6 (ขนาดไม่ต่ำกว่า 50 แรงม้า) | 1 | ชุด | 46,300 |
| 14. โรตารี (ขนาดไม่ต่ำกว่า 50 แรงม้า) | 1 | ชุด | 64,500 |
| 15. เครื่องหว่านปุ๋ย (ขนาดไม่ต่ำกว่า 50 แรงม้า) | 1 | ชุด | 43,000 |
| 16. ตู๊ดตัญญา (ขนาดไม่ต่ำกว่า 50 แรงม้า) | 1 | ชุด | 50,000 |
| 17. เครื่องหยอดข้าว 8 แถว | 1 | ชุด | 85,000 |
| 18. ล้อเหล็ก | 1 | ชุด | 25,000 |

2.2.3 ผลการดำเนินงาน

1) ผลตามแนวทางการพัฒนา 5 ด้าน ของโครงการ

1.1) ด้านการลดต้นทุนการผลิต มีการลดต้นทุนโดยการใช้เครื่องจักรกลฯ วัสดุ อุปกรณ์แทนการใช้แรงงานคน

1.2) **ด้านการเพิ่มผลผลิต** สมาชิกมีการใช้ข้าวพันธุ์ดี โดยซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวปลูกจากศูนย์วิจัยข้าวสกลนคร ทำการเพาะปลูกด้วยเครื่องปักดำ

1.3) **ด้านการพัฒนาคุณภาพสินค้า** ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวจากกรมการข้าว เน้นการใช้เครื่องจักรกลฯ เพื่อไม่ให้มีข้าวชนิดอื่นปะปน มีการทำความสะอาดข้าว มีการสู่มัดความชื้นเพื่อให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนด

1.4) **ด้านการบริหารจัดการ** มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจนภายในกลุ่ม โดยมีการวางแผนตั้งแต่ต้นฤดูการเพาะปลูกไปจนถึงการเก็บเกี่ยวผลผลิต มีการวางแผนการใช้เครื่องจักรกลฯ การจัดลำดับคิดการใช้ก่อน – หลัง มีการดูแลและบำรุงรักษาเครื่องจักรกลฯ มีฝ่ายตรวจสอบการใช้จ่ายเงินและบัญชี คอยควบคุมการลงบัญชีรับ – จ่ายของกลุ่ม

1.5) **ด้านการตลาด** ผลผลิตที่ได้จะนำไปจำหน่ายเป็นข้าวเมล็ดพันธุ์ให้กับศูนย์วิจัยข้าวสกลนคร ส่วนที่เหลือจะนำไปจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลางที่มารับซื้อประจำ และขายให้กับเกษตรกรทั่วไปเพื่อนำไปทำเป็นเมล็ดพันธุ์

2.2.4 ผลการดำเนินการต่อยอดยกระดับแปลงใหญ่ 3 ด้าน

1) **ยกระดับการผลิตด้วยเกษตรสมัยใหม่** มีการใช้เทคโนโลยี เครื่องจักรกลฯ ที่ทันสมัยประหยัดเวลา ลดแรงงานคน และลดการใช้สารเคมี

2) **การพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน** ได้รับการรับรองการผลิตเมล็ดพันธุ์ดีจากกรมการข้าว

3) **การเชื่อมโยงตลาด** จำหน่ายให้กับพ่อค้าที่มารับซื้อประจำ เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่อยู่นอกเขตพื้นที่ชลประทาน ทำให้ผลผลิตยังไม่ได้คุณภาพสม่ำเสมอ ขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ โดยเฉพาะปริมาณน้ำฝน ปีไหนฝนดีผลผลิตก็ดีตามไปด้วย

2.2.5 ข้อค้นพบ

1) สิ่งที่ทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จ

1.1) สมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามระเบียบข้อตกลงของกลุ่มเป็นอย่างดี

1.2) กลุ่มมีรายได้จากการให้เช่าอุปกรณ์ ทำให้สามารถนำไปบริหารจัดการภายในกลุ่มได้

1.3) มีการจ้างงานให้กับสมาชิกกลุ่ม ทำให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น เช่น การรับจ้างขับรถแทรกเตอร์ รถเกี่ยวข้าว เป็นต้น

2) สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน

2.1) ความผันผวนของสภาพดินฟ้า อากาศ และโรคระบาดที่ไม่สามารถควบคุมได้

2.2) เครื่องจักรกลฯ มีไม่เพียงพอต่อความต้องการภายในกลุ่ม เช่น รถเกี่ยวข้าว

2.3) ผลผลิตที่ได้มาตรฐาน ยังขายได้ราคาไม่แตกต่างจากท้องตลาดทั่วไป

2.2.6 ข้อเสนอแนะ

- 1) ควรมีการส่งเสริมการให้ความรู้ในด้านการบริหารจัดการ ด้านการตลาด และ เชื่อมโยงตลาดในแหล่งอื่นๆ โดยเปิดช่องทางการจำหน่ายผลผลิตส่วนเกินในช่องทาง Line Facebook เป็นต้น
- 2) ควรส่งเสริม พัฒนา การแปรรูปผลผลิตจากข้าว เช่น ข้าวฮาง ข้าวบรรจุ ถุงสุญญากาศ ฯลฯ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
- 3) ภาครัฐควรมีการถ่ายทอดความรู้ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม ให้ดำเนินการ ต่อได้อย่างยั่งยืน

2.2.7 รูปภาพประกอบการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักรกลทางการเกษตร ฯลฯ (8 ภาพ)



2.3 กรมปศุสัตว์ ในสินค้าโคเนื้อ

2.3.1 ข้อมูลพื้นฐานของแปลง

- 1) ชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนเข้าร่วมโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด หจก. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกพืชเลี้ยงสัตว์และโคเนื้อบ้านห้วยขาด
- 2) ชื่อประธานกลุ่ม สมชาย เศรษฐทอง เบอร์โทร 098-267-4993
- 3) จำนวนสมาชิกที่เข้ากลุ่มวิสาหกิจ 32 ราย พื้นที่ 200 ไร่

2.3.2 การดำเนินการภายใต้เงินกู้ที่ได้รับ จำนวนเงิน 3,000,000 บาท

| กิจกรรม | จำนวน | หน่วย | ราคา (บาท) |
|--------------------------------|-------|---------|------------|
| 1. เครื่องบดเพื่อสัตว์ | 1 | เครื่อง | 180,000 |
| 2. เครื่องอัดไฮโดรลิก | 1 | เครื่อง | 184,040 |
| 3. ตู้แช่ 2 ประตู | 3 | ตู้ | 180,000 |
| 4. เครื่องอบเปิด | 1 | เครื่อง | 50,000 |
| 5. เต่าปิ้งย่างแก๊ส | 1 | เครื่อง | 8,000 |
| 6. ตู้อบลมร้อนถาด | 1 | เครื่อง | 235,400 |
| 7. เครื่องนวดผสม | 1 | เครื่อง | 280,000 |
| 8. เครื่องซีล | 1 | เครื่อง | 145,000 |
| 9. เครื่องชั่งดิจิตอล | 1 | เครื่อง | 50,000 |
| 10. โน้ตบุ๊ก | 1 | เครื่อง | 25,760 |
| 11. เครื่องสับหญ้า | 3 | เครื่อง | 352,800 |
| 12. เครื่องผสมอาหารสัตว์ | 1 | เครื่อง | 374,500 |
| 13. สายพานลำเลียง | 1 | ชุด | 128,400 |
| 14. รถบรรทุก 4 ล้อ | 1 | คัน | 720,000 |
| 15. เครื่องเย็บกระสอบ | 2 | เครื่อง | 33,000 |
| 16. เครื่องสับหญ้าแบบสะพายข้าง | 6 | เครื่อง | 53,100 |

2.3.3 ผลการดำเนินงาน

1) ผลตามแนวทางการพัฒนา 5 ด้าน ของโครงการ

1.1) ด้านการลดต้นทุนการผลิต กลุ่มสามารถลดต้นทุนได้จากการนำองค์ความรู้จากการส่งเสริมในแปลงใหญ่ ที่ปรับแนวทางการใช้สารอินทรีย์เพื่อทำการเกษตรในพืชอาหารสัตว์ อีกทั้งยังได้รับสนับสนุนเครื่องจักรกลการเกษตรเป็นเครื่องสับหญ้า เครื่องผสมอาหารสัตว์ และรถบรรทุกที่เอื้อต่อการลดต้นทุนการผลิตอาหารสัตว์ลง

1.2) ด้านการเพิ่มผลผลิต จากการที่กลุ่มสามารถลดต้นทุนการผลิตด้านอาหารสัตว์ลง ส่งผลให้เกิดการปรับปรุงบำรุงดิน พืชอาหารสัตว์ที่ได้จึงมีปริมาณที่เพิ่มขึ้น และเพียงพอต่อการเลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่

1.3) ด้านการพัฒนาคุณภาพสินค้า จากการที่ได้รับปริมาณอาหารสัตว์ในปริมาณที่เพียงพอ ส่งผลต่อการเพิ่มปริมาณและคุณภาพของโคเนื้อ

1.4) ด้านการตลาด ทางกลุ่มมีการจำหน่ายโคเนื้อเป็นตัวในราคาเหมา และการจำหน่ายเป็นกิโลกรัมให้โรงเชือด แต่ทั้งนี้ราคาเนื้อสดยังไม่แน่นอนขึ้นกับราคากลางของตลาด ดังนั้นกลุ่มจึงเล็งเห็นถึงการต่อยอดในด้านการแปรรูปสินค้า จึงได้มีการขอรับการสนับสนุนเครื่องจักรกลฯ ที่เอื้อต่อการต่อยอดด้านการตลาด เช่น ตู้อบลมร้อน เตาอบเปิด เตาปิ้งย่าง เครื่องซีล ตาช่างดิจิตอล เป็นต้น ซึ่งทางกลุ่มสามารถผลิตลูกชิ้นเนื้อ แหนม และทอดมันเนื้อ จำหน่ายให้กับชุมชนใกล้เคียง

1.5) ด้านการบริหารจัดการ กลุ่มมีรูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มชัดเจน จากการได้รับจัดสรรโรงเรือน ส่งผลให้กลุ่มมีแหล่งผลิตอาหารชั้นสำหรับสัตว์ที่สามารถจำหน่ายให้กับสมาชิกกลุ่มได้เพียงพอ อีกทั้งยังสามารถรับซื้อเนื้อสัตว์บางส่วนจากสมาชิกเพื่อแปรรูป สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรต่อไป

2.3.4 ผลการดำเนินการต่อยอดยกระดับแปลงใหญ่ 3 ด้าน

1) **ยกระดับการผลิตด้วยเกษตรสมัยใหม่** เครื่องจักรกลฯ เอื้อต่อการแปรรูปผลผลิต ซึ่งส่งผลต่อการแปรรูปเพิ่มมูลค่าต่อไป

2) **การพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน** แปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าแก่สินค้า เพิ่มราคาแก่สมาชิก เช่น แหนม ทอดมันเนื้อ ลูกชิ้นเนื้อ เนื้อตากแห้ง เป็นต้น

3) **การเชื่อมโยงตลาด** มีกิจกรรมการแปรรูปเพื่อเพิ่มราคาจำหน่ายแก่สมาชิก โดยให้สมาชิกจำหน่ายกันในพื้นที่ หรือหน้าร้าน เจ้าหน้าที่เข้ามาสนับสนุนสม่ำเสมอ

2.3.5 ข้อค้นพบ

1) สิ่งที่ทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จ

- 1.1) กลุ่มสามารถสร้างรายได้เพิ่มเองจากการแปรรูปผลผลิตเพื่อจัดจำหน่าย
- 1.2) กลุ่มมีความสามัคคีจากการมีประธานกลุ่มที่เข้มแข็ง สามารถจัดประชุม และมีแนวทางการบริหารจัดการร่วมกันชัดเจน สมาชิกให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม

2) สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน

2.1) ผลิตภัณฑ์แปรรูปที่ทางกลุ่มผลิตมานั้นไม่ตรงต่ออุปสงค์ของตลาด เพราะต้นทุนในการผลิตค่อนข้างสูง ทำให้ราคาขายสูงขึ้นตาม เช่น ลูกชิ้นเนื้อ 100% ใส่อ้วนเนื้อผสมเห็ด (สินค้า OTOP)

2.2) ในอดีตทางกลุ่มเคยขายสินค้าส่งออกไปยังประเทศจีนและเวียดนาม แต่ปัจจุบันไม่สามารถส่งออกได้เนื่องจากประเทศปิดด่าน ทำให้ราคาจำหน่ายต่ำลงกว่าเดิม

2.3) กลุ่มยังขาดความรู้ด้านการทำบัญชีและไม่สามารถจัดทำเองได้ จึงต้องใช้ระบบการจ้างภาคเอกชนมาจัดทำบัญชี

2.4) การบริหารทุนติดบุคคลยังคงซับซ้อน เกษตรกรบางรายจึงไม่ยอมดำเนินการต่อ

2.3.6 ข้อเสนอแนะ

1) ทางกลุ่มต้องมีการปรับปรุงสูตรผลิตภัณฑ์แปรรูปเพื่อให้ตรงกับความต้องการของตลาด หรือในกรณีของไส้อั่วเนื้อผสมเห็ดที่เป็นสินค้า OTOP ก็มีการปรับปรุงสูตรตามคำสั่งซื้อของลูกค้า

2) สมาชิกมีการซื้อหญ้าในพื้นที่ สามารถได้ราคาดี เอื้อต่อกระบวนการผลิต และสามารถซื้อได้ถูกกว่าท้องตลาด 100 บาท

2.3.7 รูปภาพประกอบการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักรกลทางการเกษตร ฯลฯ (8 ภาพ)



2.4 กรมประมง ในสินค้ากุ้งขาว

2.4.1 ข้อมูลพื้นฐานของแปลง

- 1) ชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนเข้าร่วมโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่กุ้งทะเลนาถายายอาม
- 2) ชื่อประธานกลุ่ม นางกุลกัญญา กริมนตรี เบอร์โทร 098-9629461
- 3) จำนวนสมาชิกที่เข้ากลุ่มวิสาหกิจ 43 ราย พื้นที่ 1,057.54 ไร่

2.4.2 การดำเนินการภายใต้เงินกู้ที่ได้รับ จำนวนเงิน 2,497,931.05 บาท

| กิจกรรม | จำนวน | หน่วย | ราคา (บาท) |
|--|-------|---------|--------------|
| 1. ชุดควบคุมและจัดการคุณภาพน้ำอัจฉริยะสำหรับฟาร์มเพาะเลี้ยงกุ้งขาว | 20 | ชุด | 1,298,980 |
| 2. มอเตอร์เกียร์ 3 แรง | 55 | เครื่อง | 1,198,951.05 |

2.4.3 ผลการดำเนินงาน

1) ผลตามแนวทางการพัฒนา 5 ด้าน ของโครงการ

1.1) ด้านการลดต้นทุนการผลิต

- ชุดควบคุมและจัดการคุณภาพน้ำอัจฉริยะสำหรับฟาร์มเพาะเลี้ยงกุ้งขาว สามารถลดต้นทุนจากพลังงานไฟฟ้า เป็นเงิน 632.8 บาทต่อวัน
- มอเตอร์เกียร์ 3 แรง สามารถประหยัดการใช้พลังงานไฟฟ้า 1 แอมแปร์ (แบบเดิม 3.8 แอมแปร์ หลังเปลี่ยนเป็นมอเตอร์เกียร์ 2.8 แอมแปร์) คิดเป็นเงินลดลง 547 บาทต่อเดือน

1.2) ด้านการเพิ่มผลผลิต ชุดควบคุมฯ ยังสามารถช่วยในการบริหารจัดการบ่อเลี้ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยงที่จะเกิดจากปริมาณออกซิเจนละลายน้ำต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (5 มก.ออกซิเจนต่อลิตร) ส่งผลให้คุณภาพของผลผลิตดีขึ้น

1.3) ด้านการพัฒนาคุณภาพสินค้า -

1.4) ด้านการตลาด -

1.5) ด้านการบริหารจัดการ -

2.4.4 ผลการดำเนินการต่อยอดยกระดับแปลงใหญ่ 3 ด้าน

1) ยกระดับการผลิตด้วยเกษตรสมัยใหม่

- 1.1) การผลิตพันธุ์กุ้งขาวแวนนาไม สายพันธุ์สีชล 1 เพื่อจำหน่ายให้กับสมาชิกกลุ่มและบุคคลอื่น ในนามของบริษัทแปลงใหญ่กุ้งทะเลนาถายายอาม จำกัด แต่ปัจจุบันได้หยุดดำเนินการแล้ว
- 1.2) ขยายผลรายได้จากการเช่า อุปกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการยกระดับฯ ทางกลุ่มฯ ได้นำไปจัดหาอุปกรณ์สำหรับบ่อเลี้ยงกุ้งขาว เพื่อเพิ่มศักยภาพในกับสมาชิกกลุ่มฯ ซึ่งเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในการลงทุนที่วงเงินจำนวนมาก และนำรายได้จากวงเงินลงทุนมา

จัดซื้ออุปกรณ์อื่น ๆ ต่อไป โดยพิจารณาตามความต้องการของสมาชิกกลุ่มฯ ที่แจ้งความประสงค์ประกอบด้วย

- เครื่องผสมอาหาร ประเภท ราคา 18,000.00 บาทต่อเครื่อง จำนวน 9 เครื่อง และประเภทราคา 18,500.00 บาท จำนวน 1 เครื่อง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 180,500.00 บาท
- เครื่องหว่านอาหารอัตโนมัติ ราคา 19,000.00 บาทต่อเครื่อง จำนวน 4 เครื่อง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 76,000.00 บาท
- โซล่าเซลล์ขนาดเล็ก พร้อม DC brushless motor เป็นอุปกรณ์ลดค่าใช้จ่ายจากพลังงานไฟฟ้า (กำลังดำเนินการ)

2) การพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน -

3) การเชื่อมโยงตลาด -

2.4.5 ข้อค้นพบ

1) สิ่งที่ทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จ แกนนำมีความเข้มแข็ง และรับฟังความเห็นต่าง ๆ ของสมาชิก

2) สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน

2.1) ขาดความร่วมมือจากสมาชิกบางส่วน

2.2) การดำเนินงานในรูปแบบบริษัท ไม่เหมาะกับกลุ่มเกษตรกรฯ ที่อยู่ในระยะของการเริ่มต้นก่อตั้ง เนื่องจากการดำเนินงานในรูปแบบนี้ จำเป็นต้องอาศัยคณะบุคคลที่มีทักษะทางด้านการบริหารจัดการเป็นอย่างดี ซึ่งสมาชิกกลุ่มฯ ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร จึงขาดทักษะด้านนี้ ส่งผลให้กลุ่มฯ ตัดสินใจปิดบริษัท ไม่ดำเนินการต่อ นอกจากนี้ กลุ่มยังต้องรับภาระจากการต้องเสียภาษีรายได้ และค่าตรวจสอบบัญชี ซึ่งกลุ่มฯ ได้ทำการยกเลิกเงื่อนไขการจัดตั้งบริษัทเรียบร้อยแล้ว

2.3) สถานการณ์การเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไม มีความผันแปรสูงมาก ทั้งด้านราคาจำหน่าย ต้นทุนการผลิต และความเสี่ยงที่จะเกิดจากการเลี้ยงไม่ประสบความสำเร็จ ส่งผลให้เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่กล้าเพิ่มการลงทุน

2.4) ความไม่ชัดเจนของข้อมูลและคำแนะนำคำปรึกษาที่ตรงกันของหน่วยงานรัฐในเรื่องการขอปิดบริษัทยกเลิกนิติบุคคลของโครงการ

2.4.6 ข้อเสนอแนะ

1) แกนนำกลุ่มต้องเพิ่มการอธิบายข้อดี-ข้อเสียให้สมาชิกให้ชัดเจน และกระตุ้นให้สมาชิกบางส่วนเข้าร่วมประชุมกลุ่มเพื่อสร้างการรับรู้ร่วมกัน

2) กลุ่มมีความมุ่งมั่นจัดการกลุ่มเพื่อลดต้นทุนการเลี้ยงกุ้งขาวที่ดี จึงเริ่มทำธุรกิจเลี้ยงลูกกุ้ง ซึ่งไม่เคยทำมาก่อนจึงขาดทุนแล้วปิดบริษัท ซึ่งตามความจริงแล้วการทำธุรกิจยกระดับในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการขอสนับสนุนอุปกรณ์จากโครงการเพื่อการเลี้ยงกุ้งขาวให้ได้ผลผลิตดี

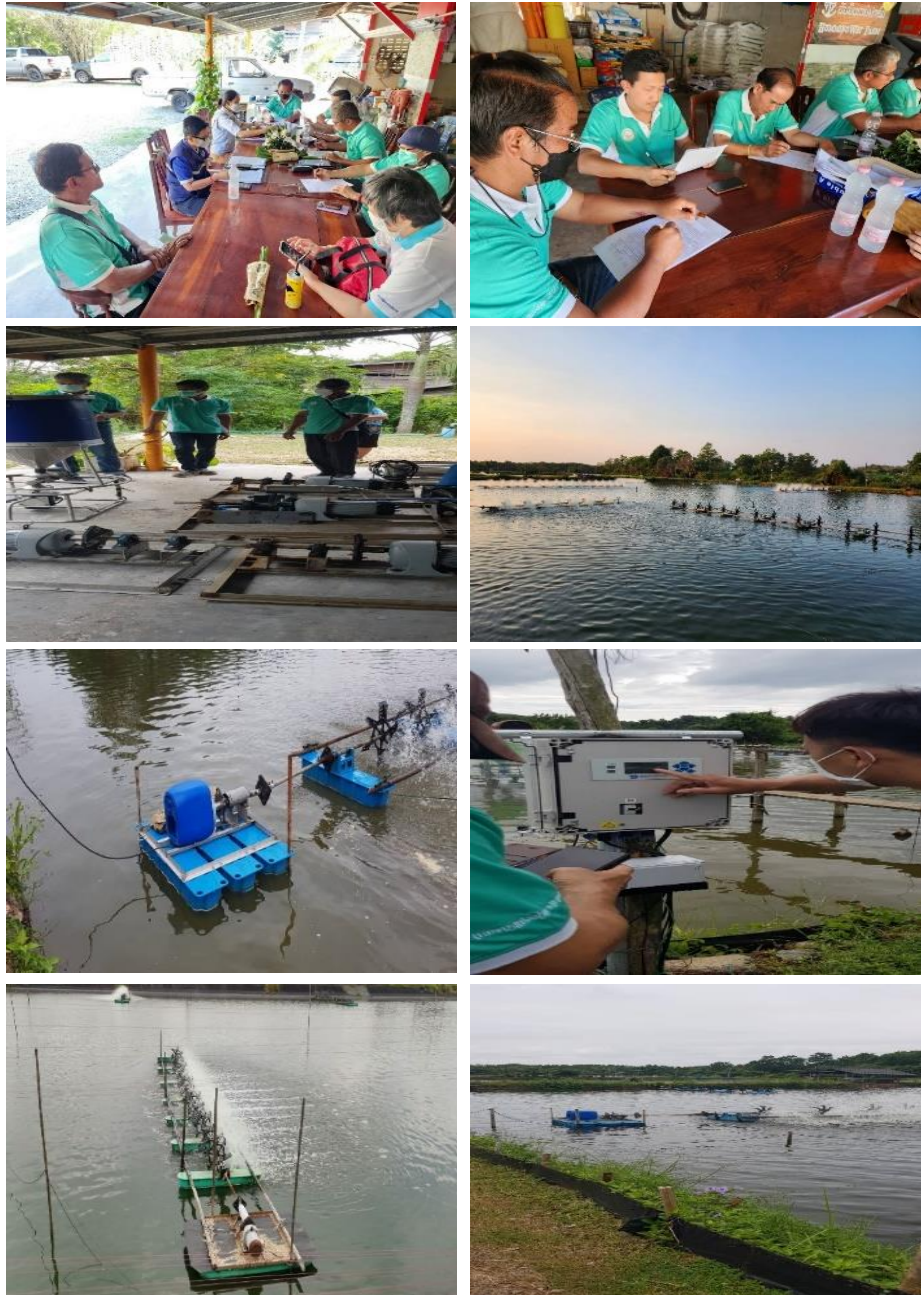
ลดต้นทุนนั้นไม่เกิดการขาดทุนมีการหมุนเวียนเงินไปซื้ออุปกรณ์อื่น ๆ เพื่อลดต้นทุนสมาชิกยังคงดำเนินการต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นกลุ่มควรพิจารณากลับมาดำเนินงานให้เป็นนิติบุคคลเช่นเดียวกับกลุ่มแปลงใหญ่ระดับอื่น ๆ ที่มีความมุ่งมั่นและฝักการเป็นนักธุรกิจการเกษตร ตามที่แสดงแจ้งไว้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการไว้จะเป็นแบบอย่างที่ดี

3) รัฐบาลประกันราคาจำหน่ายกุ้งขาวในราคาที่สูงกว่าต้นทุนการผลิต

4) ผู้รับผิดชอบโครงการระดับจังหวัดควรสื่อสารให้ข้อมูลที่ชัดเจนตรงกัน

หากกลุ่มต้องการปิดบริษัทและยกเลิกการเป็นนิติบุคคล

2.4.7 รูปภาพประกอบการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักรกลทางการเกษตร ฯลฯ (8 ภาพ)



2.5 กรมหม่อนไหม

2.5.1 ข้อมูลพื้นฐานของแปลง

- 1) ชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนเข้าร่วมโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรปลูกหม่อนเลี้ยงไหม บ้านหนองโน ม.4
- 2) ชื่อประธานกลุ่ม นางเรณู ตอพรม เบอร์โทร 098-096-6511
- 3) จำนวนสมาชิกที่เข้ากลุ่มวิสาหกิจ 60 ราย พื้นที่ 200 ไร่

2.5.2 การดำเนินการภายใต้เงินกู้ที่ได้รับ จำนวนเงิน 2,751,700 บาท

| กิจกรรม | จำนวน | หน่วย | ราคา (บาท) |
|--|-------|---------|------------|
| 1. รถไถคูโบต้า ขนาด 50 แรงม้า | 1 | เครื่อง | 628,000 |
| 2. ไบมีดต้นดิน 1.8 mm. กว้าง 520 mm | 1 | ชุด | 59,500 |
| 3. จอบหมุน | 1 | ชุด | 75,000 |
| 4. เครื่องปั่นปุ๋ยไหมแบบตีคมิเตอร์ | 1 | เครื่อง | 20,000 |
| 5. โรงทอผ้า 8*4 เมตร | 1 | ชุด | 350,000 |
| 6. อาคารเลี้ยงไหม | 1 | อาคาร | 1,000,000 |
| 7. ผานพรวนขนาด 24 นิ้ว | 1 | ชุด | 75,000 |
| 8. ปุ่มบาดาลพลังงานแสงอาทิตย์ | 1 | เครื่อง | 23,000 |
| 9. เครื่องฉีดน้ำแรงดันสูงกำลังมอเตอร์ 2.2 KW. | 1 | เครื่อง | 19,000 |
| 10. เครื่องพ่นยาสะพ่ายหลังแบบไฟฟ้า | 1 | เครื่อง | 20,000 |
| 11. หัวพ่นไฟพร้อมถังแก๊ส | 1 | ชุด | 16,000 |
| 12. เครื่องสาวไหมแบบมิเตอร์ | 1 | เครื่อง | 40,000 |
| 13. กี่เหล็ก ขนาด 2*2*2.5 m. | 1 | ชุด | 35,000 |
| 14. กรรไกรตัดกิ่งด้ามยาว | 1 | ชุด | 6,000 |
| 15. จ่อลวด | 1 | ชุด | 95,000 |
| 16. ผ้าคลุมจ่อ | 1 | ชุด | 42,000 |
| 17. ชุดไฟส่องสว่างพลังงานแสงอาทิตย์ | 1 | ชุด | 60,000 |
| 18. ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง | 1 | ชุด | 80,000 |
| 19. คลอรีน 90% แบบเม็ด 5 กก. | 1 | ชุด | 17,000 |
| 20. บรจุภัณฑ์พร้อมตรา | 1 | ชุด | 50,000 |
| 21. กาละมังสแตนเลส | 1 | ชุด | 6,000 |
| 22. ชุดพ่นยาฆ่าเชื้อแบบชักได้ พร้อมหน้ากาก ตลับกรอง และแว่น | 1 | ชุด | 16,000 |
| 23. ลูกกลิ้งเครื่องสาวไหมติดแหล่ง | 1 | ชุด | 19,200 |

2.5.3 ผลการดำเนินงาน

1) ผลตามแนวทางการพัฒนา 5 ด้าน ของโครงการ

1.1) **ด้านการลดต้นทุนการผลิต** เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ โดยเฉพาะการกำจัดวัชพืช จากเดิมเกษตรกรต้องใช้แรงงานคน ซึ่งมีค่าใช้จ่ายประมาณ 1,000 บาทต่อไร่ เมื่อดำเนินการโดยใช้รถไถ เกษตรกรมีค่าใช้จ่าย 200 บาทต่อไร่ รวมทั้งสามารถดำเนินการได้เร็วขึ้น

1.2) **ด้านการเพิ่มผลผลิต** เกษตรกรสามารถดำเนินการเร็วขึ้น การเก็บใหม่ไม่ต้องเก็บทีละตัว จอขนาดใหญ่ตัวใหม่สามารถขยายตัวได้ดี ใหม่โตเร็ว เพิ่มรอบการผลิตได้ จึงได้ปริมาณมากขึ้น อีกทั้งใบหม่อนมีปริมาณมากขึ้นเป็นอาหารของตัวไหมได้มากขึ้น

1.3) **ด้านการพัฒนาคุณภาพสินค้า** เกษตรกรมีการใช้เครื่องมือฯ และอุปกรณ์ที่ได้จากโครงการทำให้เกษตรกรฉีดล้างทำความสะอาด ข่าเชื้อได้ดี ตัวไหมมีสุขภาพดี จึงได้เส้นไหมที่มีคุณภาพ รวมถึงสามารถสาวไหมได้สวยขึ้น เส้นไหมสม่ำเสมอ และสามารถแปรรูปเป็นผ้าทอได้ไวขึ้น

1.4) **ด้านการตลาด** การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่จำหน่ายเป็นเส้นไหม โดยจำหน่ายผลผลิตในนามกลุ่มแปลงใหญ่ ซึ่งหลังจากที่เข้าโครงการผลผลิตมีคุณภาพดีขึ้น ทำให้ราคาสูงขึ้น จาก 1,300 บาทต่อกิโลกรัม เป็น 1,500 บาทต่อกิโลกรัม และบางส่วนจำหน่ายเป็นรังไหมให้บริษัทจุลไหมไทย

1.5) **ด้านการบริหารจัดการ** มีการจัดตั้งคณะกรรมการ และมีการรวมกลุ่มกันเพื่อทำกิจกรรม และบริหารจัดการร่วมกัน คณะกรรมการและสมาชิกให้ความร่วมมือได้ดี ซึ่งกลุ่มได้กำหนดเงื่อนไขการใช้เครื่องมือฯ ที่ชัดเจน มีการรวมกลุ่มกันซื้อปัจจัยการผลิต เกษตรกรได้ราคาปัจจัยการผลิตถูกกว่าท้องตลาด และรวมกลุ่มกันจำหน่ายผลิตแต่ไม่สามารถต่อรองราคาได้

2.5.4 ผลการดำเนินการต่อยอดยกระดับแปลงใหญ่ 3 ด้าน

1) **ยกระดับการผลิตด้วยเกษตรสมัยใหม่** เกษตรกรสามารถดำเนินการได้เร็วขึ้น ประหยัดเวลาในการทำงาน สะดวกมากขึ้น เช่น ใช้รถไถช่วยในการกำจัดวัชพืช ทำให้ประหยัดเวลาทำงานได้เร็ว ลดการใช้แรงงานคน ใช้เครื่องฉีดน้ำในการทำความสะอาด ทำงานได้เร็ว และทำความสะอาดได้ทั่วถึง ลดการตายของตัวไหม คุณภาพไหมดีขึ้น จำนวนรอบการเลี้ยงเพิ่มขึ้น การใช้จ่อเหล็กแทนจ่อไม้ทำให้ตัวไหมขยายตัวได้ดี อีกทั้งต้นหม่อนที่เป็นอาหารไหมสมบูรณ์ เติบโตได้ดี ผลิตได้ปริมาณมาก ปริมาณที่ผลิตได้จึงมากขึ้น

2) **การพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน** การใช้เครื่องมือฯ ในการผลิตทำให้คุณภาพของไหมดีขึ้น รวมถึงการใช้เครื่องจักรกลฯ ในการสาวไหมทำให้ได้เส้นสม่ำเสมอ สวยขึ้น

3) **การเชื่อมโยงตลาด** ผลผลิตของกลุ่มมีคุณภาพดี และปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้น ทำให้มีพ่อค้าเข้ามาซื้อผลผลิตเส้นไหมของกลุ่มฯ มากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่ต้องใช้ผ้าลายขอพระราชทาน ได้แก่ อบต. และ กศน. และร้านจำหน่ายผ้าไหม สำหรับการเชื่อมโยงกับกลุ่มแปลงใหญ่ และศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติจะเป็นการสอบถามราคาตลาด

2.5.5 ข้อค้นพบ

1) สิ่งที่ทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จ

- 1.1) มีการบริหารจัดการร่วมกัน
- 1.2) ความร่วมมือร่วมใจของสมาชิก
- 1.3) มีการพัฒนาอยู่เสมอเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ

2) สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน

- 2.1) ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีจำกัด
- 2.2) ราคาที่จำหน่ายได้ยังต่ำ เนื่องจากขายเป็นเส้นไหมดิบ

2.5.6 ข้อเสนอแนะ

- 1) ให้นำหน่วยงานภาครัฐดูแลให้คำแนะนำโดยเฉพาะการจัดทำบัญชี ซึ่งสมาชิกยังไม่มีความรู้
- 2) สนับสนุนเครื่องมือฯ เพิ่มเติม เช่น เครื่องตีเกลียว ซึ่งจะสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้เส้นไหมได้ สามารถต่อรองราคากับพ่อค้าได้

2.5.7 รูปภาพประกอบการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักรกลทางการเกษตร ฯลฯ (8 ภาพ)



2.6 การยางแห่งประเทศไทย

2.6.1 ข้อมูลพื้นฐานของแปลง

- 1) ชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนเข้าร่วมโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด วิสาหกิจชุมชนสวนยางพาราแปลงใหญ่บ้านห้วยเตือ
- 2) ชื่อประธานกลุ่ม นายวันชัย ไชยวงษ์ เบอร์โทร 088 572 0164
- 3) จำนวนสมาชิกกลุ่ม 35 ราย พื้นที่ 450 ไร่ รวม 3 หมู่บ้าน

2.6.2 การดำเนินการภายใต้เงินกู้ที่ได้รับ จำนวนเงิน 2,976,500 บาท

| กิจกรรม | จำนวน | หน่วย | ราคา (บาท) |
|---|-------|-------|------------|
| 1.อาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาด 20x12 เมตร | 1 | อาคาร | 2,223,000 |
| 2.รถแทรกเตอร์ ขนาด 50 แรงม้า พร้อมอุปกรณ์ | 1 | คัน | 753,500 |

2.6.3 ผลการดำเนินงาน

1) ผลตามแนวทางการพัฒนา 5 ด้าน ของโครงการ

1.1) ด้านการลดต้นทุนการผลิต ในการเข้าลานในการร่วมกันผสมปุ๋ยใช้เอง ทำให้ ได้ราคาต่ำกว่าไปซื้อตามท้องตลาด กิโลกรัมละ 3 บาท และผสมปุ๋ยเพื่อขนานำรายได้ไปเป็นทุนสำรองนำมาช่วยเหลือสมาชิกได้

1.2) ด้านการเพิ่มผลผลิต ผลผลิตของเกษตรกรขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ และการดูแลรักษา ในส่วนของเครื่องจักรกลฯ ที่ได้รับการสนับสนุนช่วยลดการสูญเสีย น้ำหนักของยางก้อนถ้วยได้ เพราะสามารถลำเลียงผลผลิตขึ้นรถบรรทุกได้เร็วขึ้น

1.3) ด้านการพัฒนาคุณภาพสินค้า ลดระยะเวลาในการลำเลียงผลผลิตได้เร็วขึ้น ยางไม่เสียคุณภาพ

1.4) ด้านการตลาด การจำหน่ายผลผลิตของกลุ่มฯ เป็นการประมูลราคา ซึ่งผู้ซื้อมีทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด โดยกลุ่มฯ จะแจ้งน้ำหนักยางพารา และวันที่จะเปิดประมูลให้ผู้ที่สนใจเสนอราคาทราบ และพิจารณาจากผู้ซื้อรายที่ให้ราคาสูงที่สุด

1.5) ด้านการบริหารจัดการ มีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมกันบริหารจัดการ และแสวงหาตลาดที่เป็นประโยชน์สูงสุดให้แก่สมาชิก ได้แก่ บริษัทสยามรับเบอร์ จำกัด บริษัทหุมิรับเบอร์ หจก.วิยะดารับเบอร์ ซึ่งเป็นไปในลักษณะของการประมูล มีรถบรรทุกให้บริการ เกษตรกรที่ไม่มีรถบรรทุกของตนเอง และผู้ประกอบการที่มีรถไม่เพียงพอต่อการให้บริการ สามารถใช้บริการรถบรรทุกของกลุ่มได้ และสามารถให้บริการขนส่งสินค้าชนิดอื่นได้

2.6.4 ผลการดำเนินการต่อยอดยกระดับแปลงใหญ่ 3 ด้าน

1) ยกระดับการผลิตด้วยเกษตรสมัยใหม่ การนำเทคโนโลยีเครื่องจักรกลฯ ที่ได้รับมาใช้ ลำเลียงผลผลิตขึ้นรถบรรทุกได้สะดวก รวดเร็ว ลดการใช้แรงงานคน และค่าใช้จ่ายในการเข้าลานในการผสมปุ๋ย

2) การพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน พัฒนาคุณภาพการให้บริการ ทำให้สามารถดำเนินการได้เร็วขึ้น ใช้ระยะเวลาน้อยลง ลดการสูญเสียของผลผลิต

3) การเชื่อมโยงตลาด ยังไม่สามารถเชื่อมโยงตลาดได้ เนื่องจากการจำหน่ายเป็นไปในรูปแบบของการตกลงราคา เกษตรกรสมาชิกให้ความสำคัญกับรายได้ที่ตัวเองจะได้รับมากกว่าทำการเชื่อมโยงตลาดจากการรวมกลุ่ม

2.6.5 ข้อค้นพบ

1) สิ่งที่ทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จ

- 1.1) ประธานและคณะกรรมการมีความพร้อมในการพัฒนาการทำงานของกลุ่ม
- 1.2) การจำหน่ายผลผลิตเป็นการประมูล มีผู้ซื้อหลายราย มีการแข่งขันด้านราคา
- 1.3) จำหน่ายผลผลิตในพื้นที่ได้ ไม่ต้องเสียค่าขนส่ง

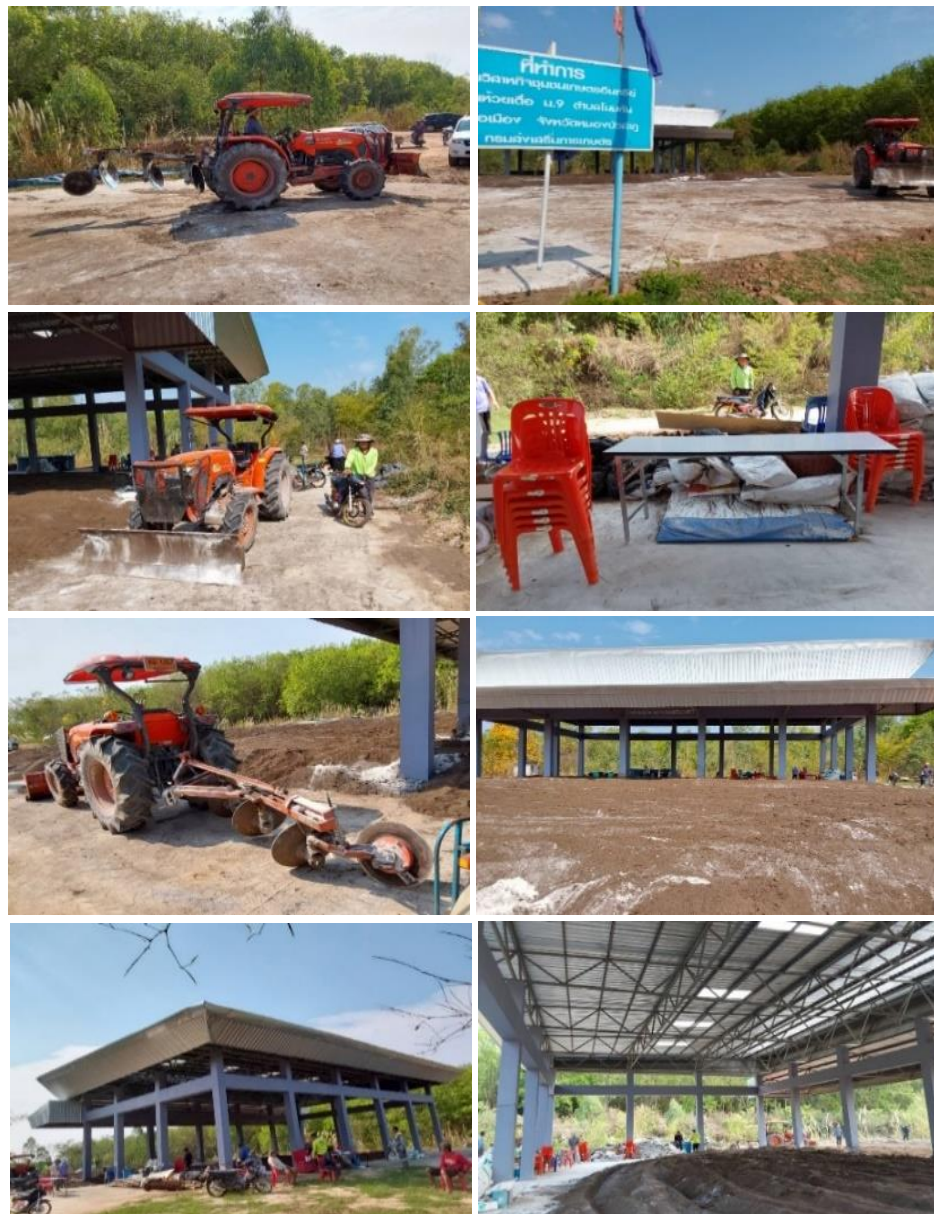
2) สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน

- 2.1) กลุ่มยังขาดองค์ความรู้ในการทำงานแบบนิติบุคคล ทำให้สมาชิกบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน
- 2.2) หากราคาผลผลิตในท้องตลาดสูงสมาชิกส่วนใหญ่จะนำผลผลิตไปจำหน่ายเอง
- 2.3) เครื่องมืออุปกรณ์ในการดำเนินงานยังไม่ครบวงจร เช่น เครื่องอัดเม็ดปุ๋ย เครื่องเคลือบยาง

2.6.6 ข้อเสนอแนะ

- 1) ขอรับการสนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์ในการดำเนินโครงการเพิ่มเติมให้ครบวงจร
- 2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีให้ความรู้ และคำแนะนำ ด้านการบริหารจัดการแบบนิติบุคคล

2.6.7 รูปภาพประกอบการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักรกลทางการเกษตร (8 ภาพ)



ภาคผนวกที่ 6
แบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์

6.1 แบบสอบถามเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด



แบบที่ 1 สำหรับสอบถามเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด
เพื่อประเมินผลโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ปี 2564

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม..... สกุล..... ตำแหน่ง..... เบอร์โทรศัพท์.....

ส่วนที่ 2 การบริหารโครงการ

2.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการฯในระดับจังหวัด 1) มี องค์ประกอบ ครบถ้วน ไม่ครบถ้วน

2) ไม่มี เพราะ.....

2.2 การประชุมคณะกรรมการฯในระดับจังหวัด 1) มี จำนวน.....ครั้ง (ตั้งแต่ ตุลาคม 2563 - ปัจจุบัน)

สาระสำคัญของการประชุม

ครั้งที่ 1.....

.....

.....

ครั้งที่ 2.....

.....

.....

ครั้งที่ 3.....

.....

.....

ครั้งที่ 4.....

.....

.....

ครั้งที่ 5.....

.....

.....

2) ไม่มี เพราะ.....

.....

2.3 มีการติดตามเพื่อแก้ไข ปัญหา กับกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่หรือไม่

1) ไม่มี เพราะ.....

2) มี จำนวน.....ครั้ง ประเด็นที่แก้ไขปัญหา

(1) ประเด็นปัญหาที่ 1.....

.....

การแก้ไขปัญหา.....

.....

(2) ประเด็นปัญหาที่ 2.....

.....

การแก้ไขปัญหา.....

(3) ประเด็นปัญหาที่ 3.....

การแก้ไขปัญหา.....

(4) ประเด็นปัญหาที่ 4.....

การแก้ไขปัญหา.....

(5) ประเด็นปัญหาที่ 5.....

การแก้ไขปัญหา.....

ส่วนที่ 3 ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

| ประเด็น | ปัญหาอุปสรรค | ข้อเสนอแนะ |
|--|--------------|------------|
| 3.1 การดำเนินงานโครงการ | | |
| 3.2 การสื่อสารจากส่วนกลางสู่จังหวัด | | |
| 3.3 ขบวนการจัดซื้อเครื่องมือ/เครื่องจักรกลทางการเกษตร | | |
| 3.4 เครื่องมือ/เครื่องจักรกลทางการเกษตรที่กลุ่มแปลงใหญ่ได้รับการสนับสนุน | | |
| 3.5 จากการใช้เครื่องมือ/เครื่องจักรกลทางการเกษตรของกลุ่มแปลงใหญ่ | | |
| 3.6 อื่น ๆ | | |
| 3.7 อื่น ๆ | | |
| 3.8 อื่น ๆ | | |

6.2 แบบสอบถามหน่วยงานเจ้าของสินค้าแปลงใหญ่



จังหวัด.....
6 หน่วยงาน.....

แบบที่ 2 สำหรับสอบถามหน่วยงานเจ้าของสินค้าแปลงใหญ่
เพื่อประเมินผลโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ปี 2564

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม..... สกุล..... ตำแหน่ง..... เบอร์โทรศัพท์.....
หน่วยงาน..... สังกัดหน่วยงาน..... จังหวัด.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลโครงการ

ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่ตัวอย่าง.....

2.1 การประชุมคณะกรรมการฯในระดับจังหวัด 1) มี จำนวน.....ครั้ง (ตั้งแต่ ตุลาคม 2563 – ปัจจุบัน)

สาระสำคัญของการประชุม

ครั้งที่ 1.....

.....

.....

ครั้งที่ 2.....

.....

.....

ครั้งที่ 3.....

.....

.....

ครั้งที่ 4.....

.....

.....

ครั้งที่ 5.....

.....

.....

2) ไม่มี เพราะ.....

.....

2.2 มีการติดตามเพื่อแก้ไข ปัญหา กับกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่หรือไม่

1) ไม่มี เพราะ.....

2) มี จำนวน.....ครั้ง ประเด็นที่แก้ไขปัญหา

(1) ประเด็นปัญหาที่ 1.....

.....

การแก้ไขปัญหา.....

.....

(2) ประเด็นปัญหาที่ 2.....

.....

การแก้ไขปัญหา.....

.....

(3) ประเด็นปัญหาที่ 3.....

การแก้ไขปัญหา.....

(4) ประเด็นปัญหาที่ 4.....

การแก้ไขปัญหา.....

(5) ประเด็นปัญหาที่ 5.....

การแก้ไขปัญหา.....

ส่วนที่ 3 ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

| ประเด็น | ปัญหา/อุปสรรค | ข้อเสนอแนะ |
|--|---------------|------------|
| 3.1 การดำเนินงานโครงการ | | |
| 3.2 การสื่อสารจากส่วนกลางสู่จังหวัด | | |
| 3.3 ขบวนการจัดซื้อเครื่องมือ/ เครื่องจักรกลทางการเกษตร | | |
| 3.4 เครื่องมือ/เครื่องจักรกลทาง การเกษตรที่ได้รับการสนับสนุน | | |
| 3.5 การตรวจสอบบัญชีและเอกสาร ประกอบการบันทึกบัญชีโครงการ | | |
| 3.6 จากการใช้เครื่องมือ/เครื่องจักรกล ทางการเกษตรของกลุ่มแปลงใหญ่ | | |
| 3.7 การติดตาม ให้คำแนะนำกลุ่มแปลงใหญ่ | | |
| 3.8 อื่น ๆ | | |
| 3.9 อื่น ๆ | | |

6.3 แบบสัมภาษณ์ประธาน/
คณะกรรมการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่



จังหวัด.....
 หน่วยงานเก็บข้อมูล.....

แบบที่ 3 สำหรับสัมภาษณ์ประธาน/คณะกรรมการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่
เพื่อประเมินผลโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ปี 2564

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อประธานกลุ่ม..... สกุล..... ตำแหน่ง..... เบอร์โทรศัพท์.....
 ที่ตั้งแปลง หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลโครงการ

2.1 ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการ
 ชื่อห้างหุ้นส่วน ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลภายใต้โครงการยกระดับฯ

2.2 กลุ่มสินค้า/ชนิดสินค้าแปลงใหญ่

| | |
|--|---|
| <input type="checkbox"/> (1) ข้าว | <input type="radio"/> (1.1) ข้าวเหนียว <input type="radio"/> (1.2) ข้าวเจ้า |
| <input type="checkbox"/> (2) พืชไร่ | <input type="radio"/> (2.1) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ <input type="radio"/> (2.2) มันสำปะหลัง <input type="radio"/> (2.3) อ้อยโรงงาน <input type="radio"/> (2.4) สับปะรด |
| <input type="checkbox"/> (3) ไม้ยืนต้น | <input type="radio"/> (3.1) ยางพารา <input type="radio"/> (3.2) ปาล์มน้ำมัน <input type="radio"/> (3.3) มะพร้าว <input type="radio"/> (3.4) กาแฟ <input type="radio"/> (3.5) ไม้ <input type="radio"/> (3.6) หวาย |
| <input type="checkbox"/> (4) สวนผัก/สมุนไพร | <input type="radio"/> (4.1) ผัก/สมุนไพร <input type="radio"/> (4.2) พริก <input type="radio"/> (4.3) พริกไทย <input type="radio"/> (4.4) มันฝรั่ง <input type="radio"/> (4.5) เห็ดนางฟ้า <input type="radio"/> (4.6) ข้าวโพดฝักสด <input type="radio"/> (4.7) บุก |
| <input type="checkbox"/> (5) ไม้ผล | <input type="radio"/> (5.1) มังคุด <input type="radio"/> (5.2) ทูเรียน <input type="radio"/> (5.3) กล้วย <input type="radio"/> (5.4) ลำไย <input type="radio"/> (5.5) มะม่วง <input type="radio"/> (5.6) มะขามหวาน <input type="radio"/> (5.7) ฝรั่ง <input type="radio"/> (5.8) ส้มเขียวหวาน <input type="radio"/> (5.9) อโวคาโด <input type="radio"/> (5.10) กระท้อน |
| <input type="checkbox"/> (6) ปศุสัตว์ | <input type="radio"/> (6.1) โคเนื้อ <input type="radio"/> (6.2) โคนม <input type="radio"/> (6.3) ไก่พื้นเมือง <input type="radio"/> (6.4) ภ्ูयानเป็ยร์ |
| <input type="checkbox"/> (7) ประมง | <input type="radio"/> (7.1) ปลานิล <input type="radio"/> (7.2) ปลาดุก <input type="radio"/> (7.3) กุ้งขาว |
| <input type="checkbox"/> (8) หม่อนไหม | <input type="checkbox"/> (9) แผลงเศรษฐกิจ <input type="radio"/> (9.1) ผึ่งโพรง <input type="radio"/> (9.2) ผึ่งพันธ์ |
| <input type="checkbox"/> (10) ไม้ดอก/ไม้ประดับ | <input type="checkbox"/> (11) อื่น ๆ |

2.3 พื้นที่โครงการแปลงใหญ่ 1) พื้นที่ทั้งหมดก่อนเข้าร่วมกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ฯ ไร่ เกษตรกร ราย
 2) เข้าร่วมกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ฯ ปี 2564 พื้นที่ทั้งหมด ไร่ เกษตรกร ราย

2.4 ความคงอยู่ของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 พื้นที่ทั้งหมด ไร่ เกษตรกร ราย

2.5 รายการ เครื่องมือ เครื่องจักรกลทางการเกษตร วัสดุ อุปกรณ์ ที่ดำเนินการจัดซื้อของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ฯ

| ชนิด | จำนวน/หน่วย(ระบุ) | ราคา (บาท) | สภาพปัจจุบัน/รายละเอียด |
|---|-------------------|------------|--|
| <input type="radio"/> ประเภท เครื่องมือ/เครื่องจักรกล | | | |
| 1)..... | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |
| 2) | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |
| 3) | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |
| 4) | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |
| 5) | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |

| ชนิด | จำนวน/หน่วย(ระบุ) | ราคา (บาท) | สภาพปัจจุบัน/รายละเอียด |
|---|-------------------|------------|--|
| 6) | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |
| 7) | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |
| 8) | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |
| 9) | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |
| 10) | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |
| 11) | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |
| รวมเป็นเงิน (บาท) | | | |
| <input type="radio"/> ประเภท วัสดุ อุปกรณ์ | | | * ตอบเฉพาะกรณีวัสดุ อุปกรณ์ใช้หมุนเวียน |
| 1)..... <input type="radio"/> ใช้แล้วหมดไป <input type="radio"/> ใช้หมุนเวียน | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |
| 2)..... <input type="radio"/> ใช้แล้วหมดไป <input type="radio"/> ใช้หมุนเวียน | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |
| 3)..... <input type="radio"/> ใช้แล้วหมดไป <input type="radio"/> ใช้หมุนเวียน | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |
| 4)..... <input type="radio"/> ใช้แล้วหมดไป <input type="radio"/> ใช้หมุนเวียน | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |
| 5)..... <input type="radio"/> ใช้แล้วหมดไป <input type="radio"/> ใช้หมุนเวียน | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |
| 6)..... <input type="radio"/> ใช้แล้วหมดไป <input type="radio"/> ใช้หมุนเวียน | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |
| 7)..... <input type="radio"/> ใช้แล้วหมดไป <input type="radio"/> ใช้หมุนเวียน | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |
| 8)..... <input type="radio"/> ใช้แล้วหมดไป <input type="radio"/> ใช้หมุนเวียน | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |
| 9)..... <input type="radio"/> ใช้แล้วหมดไป <input type="radio"/> ใช้หมุนเวียน | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |
| 10)..... <input type="radio"/> ใช้แล้วหมดไป <input type="radio"/> ใช้หมุนเวียน | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |
| 11)..... <input type="radio"/> ใช้แล้วหมดไป <input type="radio"/> ใช้หมุนเวียน | | | <input type="checkbox"/> 1. ใช้งานได้ <input type="checkbox"/> 2. ใช้งานไม่ได้ เนื่องจาก..... |
| รวมเป็นเงิน (บาท) | | | |
| รวมเป็นเงินทั้งหมด (บาท) | | | |

หมายเหตุ : ระบุเครื่องมือ/เครื่องจักรกล วัสดุ และอุปกรณ์ ที่ได้รับจัดสรรในครั้งแรกของการยื่นขอโครงการเท่านั้น

2.6 การบริหารจัดการกลุ่มแปลงใหญ่นิติบุคคล

| ประเด็น | ระดับความพึงพอใจ (1-5) | เหตุผลประกอบทุกกรณี |
|--|------------------------|---------------------|
| 1.การบริหารกลุ่มในรูปแบบบุคคล | | |
| 2.ความร่วมมือของคณะทำงานกลุ่มแปลงใหญ่ | | |
| 3.การจัดทำบัญชีการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร/เครื่องมือ | | |
| 4.การสรุปรายรับ - รายจ่ายการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร | | |
| 5.การปิดบัญชีบุคคล งบกำไรขาดทุน | | |
| 6.ความร่วมมือของสมาชิกในแปลงใหญ่ | | |

หมายเหตุ : ระดับคะแนน 1=น้อยที่สุด, 2=น้อย, 3=ปานกลาง, 4=มาก, 5=มากที่สุด

ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินงาน

| รายการ | ผลกระทบโครงการฯ (ปี 2565) |
|--|---|
| 3.1 การต่อยอดการพัฒนาใน 3 มิติ <i>(1. มิติการใช้เทคโนโลยีในขบวนการผลิต หมายถึง เครื่องมือฯลฯ ที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เช่น รถเกี่ยวข้าว อากาศยานไร้คนขับ (โดรน) เป็นต้น 2. มิติการสร้างมูลค่าเพิ่ม หมายถึง เครื่องมือฯลฯ ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม/แปรรูปสินค้าเกษตร เช่น เครื่องแพ็คสุญญากาศ ตู้เก็บความเย็นถนอมอาหาร เป็นต้น 3. มิติการเชื่อมโยงตลาด หมายถึง เครื่องมือฯลฯ ที่สามารถทำให้สินค้าเกษตรตอบสนองตามต้องการของตลาดได้ เช่น รถบรรทุกสินค้า ลานตาก อาคารเก็บผลผลิต เป็นต้น)</i> | เครื่องมือที่ได้รับสามารถต่อยอดการพัฒนาในมิติใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) <input type="checkbox"/> 1) สามารถต่อยอดการพัฒนา <input type="radio"/> (1) ใช้เทคโนโลยีในขบวนการผลิต อธิบาย <input type="radio"/> (2) การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร อธิบาย <input type="radio"/> (3) การเชื่อมโยงตลาด อธิบาย <input type="checkbox"/> 2) ไม่สามารถต่อยอดการพัฒนา เนื่องจาก |
| 3.2 เครื่องมือตรงตามขอบเขตของกลุ่มที่กำหนดไว้ | <input type="checkbox"/> 1) ตรงตามขอบเขตของกลุ่มที่กำหนดไว้ <input type="checkbox"/> 2) ไม่ตรงตามขอบเขตของกลุ่มที่กำหนดไว้ เนื่องจาก |
| 3.3 จัดทำบัญชีบุคคล/งบกำไรขาดทุนของกลุ่มแปลงใหญ่ (ปี 2565) | <input type="checkbox"/> 1) ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว <input type="checkbox"/> 2) อยู่ระหว่างดำเนินการ เนื่องจาก |

ส่วนที่ 4 ผลลัพธ์เบื้องต้น

| รายการ | ผลกระทบโครงการฯ (ปี 2565) |
|----------------------------|---|
| 4.1 การตั้งคณะกรรมการกลุ่ม | 1) มีการจัดตั้งคณะกรรมการกลุ่มแปลงใหญ่ <input type="checkbox"/> (1) มีการจัดตั้งคณะกรรมการกลุ่มแปลงใหญ่ จำนวน ราย องค์ประกอบ <input type="radio"/> 1. ผู้จัดการแปลง <input type="radio"/> 2. ประธานแปลง <input type="radio"/> 3. รองประธาน จำนวน ราย <input type="radio"/> 4. กรรมการที่ปรึกษา จำนวน ราย <input type="radio"/> 5. เภรัญญิก/ผู้ช่วยเภรัญญิก จำนวน ราย |

| รายการ | ผลกระทบโครงการฯ (ปี 2565) | | | |
|---|--|------------------|---|------------------|
| | <p>เนื่องจาก (2.4)</p> <p>เนื่องจาก (2.5)</p> <p>เนื่องจาก.....</p> <p><input type="checkbox"/> (3) ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจาก.....(ข้ามไปตอบรายการที่ 4.4)</p> <p>2) ช่วงเวลาในการใช้ประโยชน์เครื่องมือ <input type="checkbox"/> (1) ใช้ทั้งปี <input type="checkbox"/> (2) ใช้บางช่วงเวลา ระบุ (ช่วงเดือน.....)</p> <p>3) หลังจากไม่ใช้งาน กลุ่มมีแนวทางการบริหารจัดการเครื่องมือ/เครื่องจักรกลการเกษตรอย่างไร</p> | | | |
| <p>4.4 ด้านค่าใช้จ่ายการผลิตจากการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรกลทางการเกษตร วัสดุ อุปกรณ์</p> <p>สินค้า.....</p> <p>(หมายเหตุ: รายการค่าใช้จ่ายให้ระบุเฉพาะรายการที่เกิดขึ้นจากการใช้เครื่องมือ/เครื่องจักรกล วัสดุ และอุปกรณ์ที่ทางกลุ่มได้รับสนับสนุน อาทิ ค่าเตรียมดิน ค่าเก็บเกี่ยว ค่าใส่ปุ๋ย ค่าให้อาหาร ค่าดูแลรักษา ค่าขนส่ง เป็นต้น)</p> | ผลกระทบโครงการฯ | | | |
| | ก่อนโครงการ (ปีเพาะปลูก 2563/64) | | หลังโครงการ (ปีเพาะปลูก 2565/66) | |
| | ค่าใช้จ่ายการผลิต บาท/ไร่ หรือหน่วยอื่นๆ ระบุ | | ค่าใช้จ่ายการผลิต บาท/ไร่ หรือหน่วยอื่นๆ ระบุ | |
| | รายการค่าใช้จ่าย | ปริมาณ (บาท/ไร่) | รายการค่าใช้จ่าย | ปริมาณ (บาท/ไร่) |
| | 1) | | 1) | |
| | 2) | | 2) | |
| 3) | | 3) | | |
| 4) | | 4) | | |

| รายการ | ผลกระทบโครงการฯ | | | |
|--------|----------------------------------|------------------|----------------------------------|------------------|
| | ก่อนโครงการ (ปีเพาะปลูก 2563/64) | | หลังโครงการ (ปีเพาะปลูก 2565/66) | |
| | รายการค่าใช้จ่าย | ปริมาณ (บาท/ไร่) | รายการค่าใช้จ่าย | ปริมาณ (บาท/ไร่) |
| | 5) | | 5) | |
| | 6) | | 6) | |
| | 7) | | 7) | |
| | 8) | | 8) | |
| | 9) | | 9) | |
| | 10) | | 10) | |

| รายการ | ผลกระทบโครงการฯ | | | |
|---|--|-----------------------|---|-----------------------|
| | 11) | | 11) | |
| | 12) | | 12) | |
| | 13) | | 13) | |
| | 14) | | 14) | |
| 4.5 ด้านการเพิ่มผลผลิต <i>(รวมผลผลิตทั้งหมด: จำหน่าย นำไปแปรรูป เก็บไว้บริโภค เก็บไว้ทำพันธุ์ แจก และอื่นๆ)</i> | ก่อนโครงการ (ปีเพาะปลูก 2563/64) | | หลังโครงการ (ปีเพาะปลูก 2565/66) | |
| | ปริมาณทั้งหมด | หน่วย กก.(อื่นๆ ระบุ) | ปริมาณทั้งหมด | หน่วย กก.(อื่นๆ ระบุ) |
| | | | | |
| 4.6 ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม | <p>1) การกำหนดระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม</p> <p><input type="checkbox"/> (1) มีการกำหนดระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม <input type="checkbox"/> (2) ยังไม่มีการกำหนดระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม</p> <p>2) ผลการดำเนินงานของกลุ่มยกระดับแปลงใหญ่ฯ ของท่านมีผลกำไรจากการดำเนินงานธุรกิจหรือไม่</p> <p><input type="checkbox"/> (1) มีผลกำไร จำนวน บาท</p> <p><input type="checkbox"/> (2) ยังไม่ผลกำไร เนื่องจาก</p> <p><input type="checkbox"/> (3) ขาดทุน เนื่องจาก</p> <p>3) การบริหารจัดการปัจจัยการผลิต ผลผลิตในกลุ่มแปลงใหญ่</p> | | | |
| | ก่อนโครงการ (ปีเพาะปลูก 2563/64) | | หลังโครงการ (ปีเพาะปลูก 2565/66) | |
| | <p>3.1) การซื้อปัจจัยการผลิตร่วมกัน</p> <p><input type="checkbox"/> (1) ต่างคนต่างซื้อ</p> <p><input type="checkbox"/> (2) รวมกลุ่มกันซื้อปัจจัยการผลิต</p> <p> ○ (2.1) ซื้อได้ในราคาที่ถูกลงกว่าท้องตลาด</p> <p> ○ (2.2) ซื้อในราคาเท่ากับท้องตลาด</p> <p> ○ (2.3) ซื้อในราคาแพงกว่าท้องตลาด</p> <p>3.2) จำหน่ายผลผลิต</p> <p><input type="checkbox"/> (1) สามารถต่อรองราคาซื้อขายผลผลิตได้</p> <p><input type="checkbox"/> (2) ไม่สามารถต่อรองราคาซื้อขายผลผลิตได้</p> | | <p>3.1) การซื้อปัจจัยการผลิตร่วมกัน</p> <p><input type="checkbox"/> (1) ต่างคนต่างซื้อ</p> <p><input type="checkbox"/> (2) รวมกลุ่มกันซื้อปัจจัยการผลิต</p> <p> ○ (2.1) ซื้อได้ในราคาที่ถูกลงกว่าท้องตลาด</p> <p> ○ (2.2) ซื้อในราคาเท่ากับท้องตลาด</p> <p> ○ (2.3) ซื้อในราคาแพงกว่าท้องตลาด</p> <p>3.2) จำหน่ายผลผลิต</p> <p><input type="checkbox"/> (1) สามารถต่อรองราคาซื้อขายผลผลิตได้</p> <p><input type="checkbox"/> (2) ไม่สามารถต่อรองราคาซื้อขายผลผลิตได้</p> | |

| รายการ | ผลกระทบโครงการฯ (ปี 2565) | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|--------------------------|---|--------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------|-------------------------------------|--|------------------------|--------------------------------|------------------------|--------------------------------|------------------------|--|--|--|--|--------|----------------------------------|--|------------------------|-----------------------------|---------|--|--|---------|--|--|---------|--|--|---------|--|--|---------|--|--|---------|--|--|---------|--|--|---------|--|--|---------|--|--|
| 4.7 ด้านการเชื่อมโยงตลาด | <p>1) ช่องทางและโอกาสทางการค้า</p> <p><input type="checkbox"/> (1) เพิ่มขึ้น <input type="checkbox"/> (2) เท่าเดิม <input type="checkbox"/> (3) ลดลง เนื่องจาก.....</p> <p>2) การเชื่อมโยงตลาด</p> <p><input type="checkbox"/> (1) กลุ่มแปลงใหญ่มีการเชื่อมโยงขายสินค้าจากแปลงใหญ่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)</p> <p><input type="radio"/> การทำข้อตกลงร่วมกับภาคเอกชน (MOU : Memorandum Of Understanding)</p> <p><input type="radio"/> การทำเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming)</p> <p><input type="radio"/> การทำสัญญาซื้อขายกับวิสาหกิจชุมชน/สหกรณ์การเกษตร</p> <p>ระบุแหล่งเชื่อมโยงตลาด</p> <p>(1) (2)</p> <p>(3) (4)</p> <p><input type="checkbox"/> (2) กลุ่มแปลงใหญ่ไม่มีการเชื่อมโยงขายสินค้าจากแปลงใหญ่ เนื่องจาก.....</p> <p>.....</p> <p>3) ราคาจำหน่ายผลผลิต</p> <table border="1" data-bbox="618 835 1546 1102"> <thead> <tr> <th rowspan="2">ผลผลิต</th> <th colspan="2">ก่อนโครงการ (ปีเพาะปลูก 2563/64)</th> <th colspan="2">หลังโครงการ (ปีเพาะปลูก 2565/66)</th> </tr> <tr> <th>ราคา ที่ จำหน่าย</th> <th>บาทต่อกก. (หน่วยอื่นๆ ระบุ)</th> <th>ราคา ที่ จำหน่าย</th> <th>บาทต่อกก. (หน่วยอื่นๆ ระบุ)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>(1) ผลผลิตที่ไม่แปรรูป</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>(2) การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรจากการใช้เครื่องมือฯ (สินค้าแปรรูป)</p> <p>มีการใช้เครื่องมือของกลุ่มในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรหรือไม่</p> <p><input type="checkbox"/> (2.1) ไม่มี เนื่องจาก</p> <p><input type="checkbox"/> (2.2) มีการแปรรูปผลผลิต คือ</p> <table border="1" data-bbox="618 1297 1546 1925"> <thead> <tr> <th rowspan="2">ผลผลิต</th> <th colspan="2">หลังโครงการ (ปีเพาะปลูก 2565/66)</th> </tr> <tr> <th>ราคา ที่ จำหน่าย</th> <th>บาทต่อกก. (หน่วยอื่นๆ ระบุ)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>2</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>3</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>4</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>5</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>6</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>7</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>8</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>9</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> | ผลผลิต | ก่อนโครงการ (ปีเพาะปลูก 2563/64) | | หลังโครงการ (ปีเพาะปลูก 2565/66) | | ราคา ที่ จำหน่าย | บาทต่อกก. (หน่วยอื่นๆ ระบุ) | ราคา ที่ จำหน่าย | บาทต่อกก. (หน่วยอื่นๆ ระบุ) | (1) ผลผลิตที่ไม่แปรรูป | | | | | ผลผลิต | หลังโครงการ (ปีเพาะปลูก 2565/66) | | ราคา ที่ จำหน่าย | บาทต่อกก. (หน่วยอื่นๆ ระบุ) | 1 | | | 2 | | | 3 | | | 4 | | | 5 | | | 6 | | | 7 | | | 8 | | | 9 | | |
| ผลผลิต | ก่อนโครงการ (ปีเพาะปลูก 2563/64) | | หลังโครงการ (ปีเพาะปลูก 2565/66) | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | ราคา ที่ จำหน่าย | บาทต่อกก. (หน่วยอื่นๆ ระบุ) | ราคา ที่ จำหน่าย | บาทต่อกก. (หน่วยอื่นๆ ระบุ) | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| (1) ผลผลิตที่ไม่แปรรูป | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| ผลผลิต | หลังโครงการ (ปีเพาะปลูก 2565/66) | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | ราคา ที่ จำหน่าย | บาทต่อกก. (หน่วยอื่นๆ ระบุ) | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 1 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 2 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 3 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 4 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 5 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 6 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 7 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 8 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 9 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

| รายการ | ผลกระทบโครงการฯ (ปี 2565) |
|---|--|
| 4.8 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ | <input type="checkbox"/> 1) กลุ่มแปลงใหญ่มีการสร้างเครือข่าย/กลุ่ม/องค์กรอื่นที่เพิ่มขึ้น ระบุเครือข่ายความร่วมมือ (1) (2) (3) (4) <input type="checkbox"/> 2) กลุ่มแปลงใหญ่ไม่มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เนื่องจาก..... |
| 4.9 หลังจากมีโครงการฯ ชุมชน/ กลุ่มของท่านมีการจ้างงานในภาค การเกษตรเพิ่มขึ้นหรือไม่ | <input type="checkbox"/> 1) มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น อธิบาย..... <input type="checkbox"/> 2) ไม่มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น เนื่องจาก..... |

ส่วนที่ 5 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการฯ

| รายการ | ระดับความ พึงพอใจ (1 -5) | เหตุผลประกอบ |
|--|-----------------------------|--------------|
| 5.1 ท่านมีความพึงพอใจต่อขั้นตอนการดำเนินงานโครงการระดับใด | | |
| 5.2 ท่านมีความพึงพอใจต่อการได้รับเครื่องมือ อุปกรณ์ฯ ของกลุ่ม ระดับใด | | |
| 5.3 ท่านมีความพึงพอใจต่อการได้ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ฯ ในการ ลดค่าใช้จ่ายการผลิตของกลุ่มในระดับใด | | |
| 5.4 ท่านมีความพึงพอใจต่อการได้ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ฯ ในการ เพิ่มผลผลิตของกลุ่มในระดับใด | | |
| 5.5 ท่านมีความพึงพอใจต่อการได้ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ฯ ในการ พัฒนาคุณภาพผลผลิตของกลุ่มในระดับใด | | |
| 5.6 ท่านมีความพึงพอใจต่อการได้ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ฯ ในการ เชื่อมโยงตลาดของกลุ่มในระดับใด | | |
| 5.7 ท่านมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการกลุ่มในรูปแบบ บุคคลในระดับใด | | |

หมายเหตุ : ระดับคะแนน 1=น้อยที่สุด, 2=น้อย, 3=ปานกลาง, 4=มาก, 5=มากที่สุด

ส่วนที่ 6 ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

| ประเด็น | ปัญหาอุปสรรค | ข้อเสนอแนะ |
|---|--------------|------------|
| 6.1 การดำเนินงานโครงการ | | |
| 6.2 ขบวนการจัดซื้อเครื่องมือ/ เครื่องจักรกลทางการเกษตร | | |
| 6.3 เครื่องมือ/เครื่องจักรกลทาง การเกษตรที่ได้รับการสนับสนุน | | |
| 6.4 การทำงานของหน่วยงานภาครัฐ | | |
| 6.5 ด้านต้นทุนการผลิต | | |
| 6.6 ด้านการเพิ่มผลผลิต | | |
| 6.7 ด้านคุณภาพผลผลิต | | |
| 6.8 ด้านการตลาด | | |
| 6.9 ด้านบริหารจัดการกลุ่ม | | |
| 6.10 อื่นๆ ระบุ..... | | |
| 6.11 อื่นๆ ระบุ..... | | |

โดย ศูนย์ประเมินผล และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1-12 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร บางเขน กรุงเทพมหานคร

โทร. 02-579-0555 Email : Infraeva2@gmail.com

ชื่อผู้สัมภาษณ์ วัน/เดือน/ปี.....

6.4 แบบสัมภาษณ์เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

จังหวัด.....

หน่วยงานเก็บข้อมูล.....



แบบที่ 4 สำหรับสัมภาษณ์เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

เพื่อประเมินผลโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ปี 2564

ใช้ในราชการศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ทางราชการจะเก็บข้อมูลที่สอบถามทั้งหมดเป็นความลับและจะนำไปเผยแพร่เฉพาะค่าประมาณทางสถิติที่เป็นข้อมูลภาพรวมเท่านั้น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรตัวอย่าง (Identification)

1.1 ผู้ให้ข้อมูล นาย นาง นางสาว อื่นๆ..... ชื่อ.....นามสกุล.....

1.2 อายุ.....ปี เพศ 1.หญิง 2.ชาย โทร.....

1.3 ที่อยู่เลขที่.....หมู่ที่.....บ้าน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

1.4 ระดับการศึกษา (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

- 1) สูงกว่าปริญญาตรี 2) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า 3) ปวส./อนุปริญญา 4) ปวช.
 5) มัธยมศึกษาตอนปลาย 6) มัธยมศึกษาตอนต้น 7) ประถมศึกษา 8) ไม่ได้ศึกษา

1.5 ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพเกษตร จำนวน.....ปี (เริ่มนับตั้งแต่ยึดเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพรอง ตามข้อที่ 1.6)

1.6 ลักษณะการประกอบอาชีพ

- 1) อาชีพหลัก (1) ประกอบอาชีพเกษตรกร (2) รับเงินเดือนประจำ (3) รับจ้างทางการเกษตร
 (4) ประกอบธุรกิจการค้า (5) รับจ้างทั่วไป (6) อื่น ๆ ระบุ.....
2) อาชีพรอง (1) ประกอบอาชีพเกษตรกร (2) รับเงินเดือนประจำ (3) รับจ้างทางการเกษตร
 (4) ประกอบธุรกิจการค้า (5) รับจ้างทั่วไป (6) อื่น ๆ ระบุ.....

(อาชีพหลัก หมายถึง อาชีพที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ประกอบกิจกรรมนั้นๆ อาชีพรอง หมายถึง อาชีพที่ใช้เวลาประกอบกิจกรรมรองจากอาชีพหลัก)

1.7 การเป็นสมาชิกองค์กร/กลุ่ม (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- (1) สหกรณ์ภาคการเกษตร (2) สหกรณ์นอกภาคเกษตร (3) กลุ่มเกษตรกร (4) กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร
 (5) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร (6) กลุ่มยุวเกษตรกร (7) กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน
 (8) สมาคม/สหพันธ์ (9) อาสาสมัครเกษตร (10) กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน
 (11) ลูกค้า ธ.ก.ส. (12) เครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ (13) อื่น ๆ

1.8 สมาชิกในครัวเรือน (สมาชิกทุกคนรวมถึงญาติพี่น้อง ลูกจ้าง ที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนช่วงปีเพาะปลูกนั้น และรวมผู้ที่มีชื่อในทะเบียนบ้าน)

1) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน คน

2) จำนวนแรงงานในครัวเรือน คน (จำนวนแรงงานในครัวเรือนคือสมาชิกที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป)

แบ่งเป็น (1) แรงงานในภาคเกษตร คน (2) แรงงานนอกภาคการเกษตร คน

1.9 ปัญหาที่ประสบในการทำการเกษตรในรอบปีที่ผ่านมา จนถึงวันสำรวจ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) ด้านเงินทุน 2) ด้านแรงงาน 3) ด้านเทคโนโลยีการผลิต 4) ด้านการตลาด
 5) ภัยพิบัติ 6) ด้านองค์ความรู้ 7) โรคระบาด 8) ปัจจัยการผลิต
 9) ที่ดินทำกิน 10) อื่น ๆ

1.10 อัตราค่าจ้างทั่วไป (ในพื้นที่/ท้องถิ่น)

- 1) ในภาคเกษตร (1) ชาย.....บาท/วัน (2) หญิง บาท/วัน
2) นอกภาคเกษตร (1) ชาย.....บาท/วัน (2) หญิง บาท/วัน

1.11 การถือครองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน

| การถือครองที่ดินของครัวเรือนเกษตรกร ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2565 | | | | | | | | |
|---|----------------------|-----------------------|------------------|--------------|--------------------------|-------------|----------------|--|
| แปลงที่ | การใช้ประโยชน์ที่ดิน | เนื้อที่ถือครอง (ไร่) | การถือครองที่ดิน | น้ำที่ได้รับ | | | ปัญหาของที่ดิน | |
| | | | | แหล่งน้ำ | ปริมาณน้ำ | | | |
| (1) | (2) | (3) | (4) | (5) | ฤดูฝน (6) | ฤดูแล้ง (7) | (8) | |
| 1 | ที่อยู่อาศัย | | | | | | | |
| 2 | นาข้าวขึ้นน้ำ | | | | | | | |
| 3 | นาลุ่มปานกลาง | | | | | | | |
| 4 | ที่นาดอน | | | | | | | |
| 5 | ที่พืชไร่ | | | | | | | |
| 6 | ที่สวนผลไม้ | | | | | | | |
| 7 | ที่ไม้ยืนต้น | | | | | | | |
| 8 | ที่สวนผัก | | | | | | | |
| 9 | ไม้ดอกไม้ประดับ | | | | | | | |
| 10 | ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ | | | | | | | |
| 11 | ที่กรังว่างเปล่า | | | | | | | |
| 12 | ที่ป่าถือครอง | | | | | | | |
| 13 | ที่ห้วยหนองคลองบึง | | | | | | | |
| 14 | ที่เพาะเลี้ยงประมง | | | | | | | |
| 15 | ที่เลี้ยงปศุสัตว์ | | | | | | | |
| 16 | ที่ทำฟาร์มผสมผสาน | | | | | | | |
| 17 | อื่นๆ (ระบุ)..... | | | | | | | |
| 18 | อื่นๆ (ระบุ)..... | | | | | | | |
| (4) การถือครองที่ดิน 1.ของตนเอง 2.เช่า 3.ทำฟรี | | | | | | | | |
| (5) แหล่งน้ำที่ใช้ 1. ไม่มีแหล่งน้ำ/น้ำฝน 2. บ่อน้ำตื้นของตนเอง 3. บ่อบาดาลของตนเอง 4. สระน้ำของตนเอง 5. น้ำชลประทาน 6. แหล่งน้ำสาธารณะ 7. น้ำประปา | | | | | (6),(7) ปริมาณน้ำ | | | |
| | | | | | 1. เพียงพอ 2. ไม่เพียงพอ | | | |
| (8) ปัญหาของดิน 1.ไม่มีปัญหา 2. ดินเค็ม 3. ดินเปรี้ยว 4. ดินปนทรายจัด 5. ลูกรัง/หินกรวด 6. ดินพรุ 7. พื้นที่ลาดเทสูง 8. อื่นๆ (ระบุ)..... | | | | | | | | |

ส่วนที่ 2 ข้อมูลโครงการ

2.1 กลุ่มสินค้า/ชนิดสินค้าแปลงใหญ่

| | |
|--|--|
| <input type="checkbox"/> (1) ข้าว | <input type="radio"/> (1.1) ข้าวเหนียว <input type="radio"/> (1.2) ข้าวเจ้า |
| <input type="checkbox"/> (2) พืชไร่ | <input type="radio"/> (2.1) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ <input type="radio"/> (2.2) มันสำปะหลัง <input type="radio"/> (2.3) อ้อยโรงงาน <input type="radio"/> (2.4) สับปะรด |
| <input type="checkbox"/> (3) ไม้ยืนต้น | <input type="radio"/> (3.1) ยางพารา <input type="radio"/> (3.2) ปาล์มน้ำมัน <input type="radio"/> (3.3) มะพร้าว <input type="radio"/> (3.4) กาแฟ <input type="radio"/> (3.5) ไม้ <input type="radio"/> (3.6) หวาย |
| <input type="checkbox"/> (4) สวนผัก/สมุนไพร | <input type="radio"/> (4.1) ผัก/สมุนไพร <input type="radio"/> (4.2) พริก <input type="radio"/> (4.3) พริกไทย <input type="radio"/> (4.4) มันฝรั่ง <input type="radio"/> (4.5) เห็ดนางฟ้า <input type="radio"/> (4.6) ข้าวโพดฝักสด <input type="radio"/> (4.7) บุก |
| <input type="checkbox"/> (5) ไม้ผล | <input type="radio"/> (5.1) มังคุด <input type="radio"/> (5.2) ทุเรียน <input type="radio"/> (5.3) กัลย <input type="radio"/> (5.4) ลำไย <input type="radio"/> (5.5) มะม่วง <input type="radio"/> (5.6) มะขามหวาน <input type="radio"/> (5.7) ฝรั่ง <input type="radio"/> (5.8) ส้มเขียวหวาน <input type="radio"/> (5.9) อโวคาโด <input type="radio"/> (5.10) กระเทียม |
| <input type="checkbox"/> (6) ปศุสัตว์ | <input type="radio"/> (6.1) โคเนื้อ <input type="radio"/> (6.2) โคนม <input type="radio"/> (6.3) ไก่พื้นเมือง <input type="radio"/> (6.4) ภูม่านเป็ยร์ |
| <input type="checkbox"/> (7) ประมง | <input type="radio"/> (7.1) ปลานิล <input type="radio"/> (7.2) ปลาดุก <input type="radio"/> (7.3) กุ้งขาว |
| <input type="checkbox"/> (8) หม่อนไหม | <input type="checkbox"/> (9) แมลงเศรษฐกิจ <input type="radio"/> (9.1) ผีเสื้อไหม <input type="radio"/> (9.2) ผีเสื้อไหม |
| <input type="checkbox"/> (10) ไม้ดอก/ไม้ประดับ | <input type="checkbox"/> (11) อื่น ๆ (ระบุ)..... |

2.2 พื้นที่เข้าร่วมโครงการ 1) ด้านพืช จำนวนทั้งหมด..... ไร่ 2) ด้านประมง จำนวนทั้งหมด..... ไร่

3) ด้านปศุสัตว์ จำนวนทั้งหมด.....ตัว 4) แมลงเศรษฐกิจ จำนวนทั้งหมด.....รัง/บ่อ 5) ด้านหม่อนไหม ไร่

ส่วนที่ 3 ผลกระทบจากโครงการ

3.1 ผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการ

| กิจกรรม | ผลที่เกิดขึ้นปี 2565 |
|--|---|
| 1) เครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตร | |
| (1) ท่านได้ใช้ประโยชน์จากเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรแล้วหรือไม่ | <input type="checkbox"/> (1) ใช้ประโยชน์แล้ว <input type="radio"/> (1.1) ครบทุกชนิดที่กลุ่มจัดซื้อ <input type="radio"/> (1.2) บางชนิด เนื่องจาก..... <input type="checkbox"/> (2) ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ สาเหตุ..... |
| (2) เครื่องมือตรงตามขอบเขตที่กำหนดไว้ | <input type="checkbox"/> (1) ตรงตามขอบเขตที่กำหนดไว้ <input type="checkbox"/> (2) ไม่ตรงตามขอบเขตที่กำหนดไว้ เนื่องจาก..... |
| (3) สภาพเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรในปัจจุบัน | <input type="checkbox"/> (1) สภาพการใช้งานครบถ้วนสมบูรณ์ <input type="checkbox"/> (2) ซ่อมบำรุง ระบุรายละเอียด..... |
| (4) ท่านได้ร่วมประชาคมกำหนดแผนการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรหรือไม่ | <input type="checkbox"/> (1) เข้าร่วมประชาคมวางแผนการใช้เครื่องมือฯ <input type="checkbox"/> (2) ไม่ได้เข้าร่วมประชาคมวางแผนการใช้เครื่องมือฯ เนื่องจาก..... |
| (5) กลุ่มแปลงใหญ่ของท่านมีการจัดคิวการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรแล้วหรือไม่ | <input type="checkbox"/> (1) กลุ่มแปลงใหญ่มีการจัดคิวการใช้เครื่องมือฯแล้ว <input type="checkbox"/> (2) กลุ่มแปลงใหญ่ยังไม่มีคิวในการใช้เครื่องมือฯ เนื่องจาก..... |
| (6) ท่านได้รับคิวในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรแล้วหรือไม่ | <input type="checkbox"/> (1) มีคิวการใช้เครื่องมือฯแล้ว <input type="checkbox"/> (2) ยังไม่มีคิวในการใช้เครื่องมือฯ เนื่องจาก..... |
| (7) การจัดสรรเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรมีความเพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรหรือไม่ | <input type="checkbox"/> (1) มีความเพียงพอต่อความต้องการ <input type="checkbox"/> (2) ไม่มีความเพียงพอต่อความต้องการ เนื่องจาก..... |
| (8) การจัดสรรเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตรมีความยุติธรรมหรือไม่ | <input type="checkbox"/> (1) มีความยุติธรรม <input type="checkbox"/> (2) ไม่มีความยุติธรรม เนื่องจาก..... |
| 2) ความเข้มแข็งของกลุ่ม | |
| (1) ท่านปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่มแปลงใหญ่ของท่านหรือไม่ | <input type="checkbox"/> (1) ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก..... <input type="checkbox"/> (2) ปฏิบัติ <input type="radio"/> (2.1) น้อยที่สุด <input type="radio"/> (2.2) น้อย <input type="radio"/> (2.3) ปานกลาง <input type="radio"/> (2.4) มาก <input type="radio"/> (2.5) มากที่สุด |
| (2) ท่านให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนของท่าน หรือไม่ | <input type="checkbox"/> (1) ไม่ให้ความร่วมมือ เนื่องจาก..... <input type="checkbox"/> (2) ให้ความร่วมมือ <input type="radio"/> (2.1) น้อยที่สุด <input type="radio"/> (2.2) น้อย <input type="radio"/> (2.3) ปานกลาง <input type="radio"/> (2.4) มาก <input type="radio"/> (2.5) มากที่สุด |
| (3) ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเครื่องจักร/เครื่องมือตามโครงการ หรือไม่ อย่างไร | <input type="checkbox"/> (1) ไม่มีส่วนร่วม เนื่องจาก..... <input type="checkbox"/> (2) มีส่วนร่วม <input type="radio"/> (2.1) น้อยที่สุด <input type="radio"/> (2.2) น้อย <input type="radio"/> (2.3) ปานกลาง <input type="radio"/> (2.4) มาก <input type="radio"/> (2.5) มากที่สุด |
| (4) กลุ่มแปลงใหญ่ของท่านมีระบบเงินทุนหมุนเวียนในกลุ่มหรือไม่ | <input type="checkbox"/> (1) มีระบบเงินทุนหมุนเวียน <input type="checkbox"/> (2) ไม่มีระบบเงินทุนหมุนเวียน (ข้ามไปตอบรายการที่ 6)) |
| (5) ระบบเงินทุนหมุนเวียนในกลุ่มแปลงใหญ่ของท่านมีความโปร่งใสหรือไม่ | <input type="checkbox"/> (1) โปร่งใส <input type="checkbox"/> (2) ไม่โปร่งใส เนื่องจาก..... |
| (6) ท่านยอมรับการทำงานของประธานกลุ่ม/คณะทำงานแปลงใหญ่ หรือไม่ | <input type="checkbox"/> (1) ยอมรับ <input type="checkbox"/> (2) ไม่ยอมรับ เนื่องจาก..... |
| 3) คุณภาพชีวิตในแปลงใหญ่ | |
| (1) หลังจากการเข้าร่วมโครงการท่านสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการผลิตได้เพิ่มขึ้นหรือไม่ | <input type="checkbox"/> (1) สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการผลิตได้เพิ่มขึ้น <input type="checkbox"/> (2) ไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการผลิตได้เพิ่มขึ้น |

5) แผลงเศรษฐกิจ ขนาดฟาร์ม.....ไร่ จำนวน.....บ่อหรือรัง หน่วย: ต่อบ่อการผลิตต่อบ่อหรือรัง

| ปัจจัยการผลิต | ก่อนโครงการ (ปีเพาะเลี้ยง 2563/64) | | | | หลังโครงการ (ปีเพาะเลี้ยง 2565/66) | | | |
|--|------------------------------------|-------|--------------|---------------|------------------------------------|-------|--------------|---------------|
| | ปริมาณ | หน่วย | มูลค่า (บาท) | | ปริมาณ | หน่วย | มูลค่า (บาท) | |
| | | | เงินสด | ไม่เป็นเงินสด | | | เงินสด | ไม่เป็นเงินสด |
| 1) ค่าพันธุ์ | | | | | | | | |
| 2) ภาชนะที่ใช้เลี้ยง ○ 2.1) บ่อ ระบุขนาด.....ไร่/บ่อ ○ 2.2) รัง ระบุขนาด.....ไร่/รัง | | | | | | | | |
| 3) วัสดุอุปกรณ์ | | | | | | | | |
| 3.1) วัสดุรองพื้น ระบุ..... | | | | | | | | |
| 3.2) วัสดุปิดปากบ่อ | | | | | | | | |
| 3.3) อุปกรณ์ให้น้ำตัวอ่อน | | | | | | | | |
| 3.4) อื่น ๆ ระบุ..... | | | | | | | | |
| 3.5) อื่น ๆ ระบุ..... | | | | | | | | |
| 3.6) อื่น ๆ ระบุ..... | | | | | | | | |
| 4) ค่าอาหาร (รวมทั้งอาหารหลัก/เสริม) | | | | | | | | |
| 5) ค่ายาป้องกันกำจัดศัตรู | | | | | | | | |
| 6) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง | | | | | | | | |
| 7) ค่าไฟฟ้า | | | | | | | | |
| 8) ค่าน้ำ | | | | | | | | |
| 9) ค่าวัสดุทางการแพทย์และวัสดุสิ้นเปลือง | | | | | | | | |
| 10) ค่าดูแลรักษา | | | | | | | | |
| 11) ค่าเก็บผลผลิต | | | | | | | | |
| 12) ค่าขนส่ง | | | | | | | | |
| 13) อื่น ๆ (ระบุ)..... | | | | | | | | |

3.2.2 การเพิ่มผลผลิตและการจำหน่ายผลผลิตในพื้นที่โครงการ

| 1) สินค้าพืช | ก่อนโครงการ (ปีเพาะปลูก 2563/64) | หลังโครงการ (ปีเพาะปลูก 2565/66) |
|--|----------------------------------|----------------------------------|
| | ปริมาณ | ปริมาณ |
| 1. การเพิ่มผลผลิต (กิโลกรัมต่อไร่ต่อบ่อการผลิต) หรือ หน่วยอื่น ระบุ..... | | |
| การเปลี่ยนแปลงปริมาณผลผลิต <input type="checkbox"/> (1) เพิ่มขึ้น <input type="checkbox"/> (2) คงที่ <input type="checkbox"/> (3) ลดน้อยลง สาเหตุการเปลี่ยนแปลง..... | | |
| 2. ราคาจำหน่ายผลผลิต (บาทต่อกิโลกรัม) หรือ หน่วยอื่น ระบุ..... | | |
| การเปลี่ยนแปลงราคาจำหน่ายผลผลิต <input type="checkbox"/> (1) เพิ่มขึ้น <input type="checkbox"/> (2) คงที่ <input type="checkbox"/> (3) ลดน้อยลง สาเหตุการเปลี่ยนแปลง..... | | |

| 2) สินค้าปศุสัตว์ | ก่อนโครงการ (ปีเพาะเลี้ยง 2563/64) | หลังโครงการ (ปีเพาะเลี้ยง 2565/66) |
|--|------------------------------------|------------------------------------|
| | ปริมาณ | ปริมาณ |
| 1. การเพิ่มผลผลิต (กิโลกรัมต่อตัวต่อรอบการผลิต) หรือ หน่วยอื่น ระบุ..... | | |
| การเปลี่ยนแปลงปริมาณผลผลิต <input type="checkbox"/> (1) เพิ่มขึ้น <input type="checkbox"/> (2) คงที่ <input type="checkbox"/> (3) ลดน้อยลง สาเหตุการเปลี่ยนแปลง..... | | |
| 2. ราคาจำหน่ายผลผลิต (บาทต่อกิโลกรัม) หรือ หน่วยอื่น ระบุ..... | | |
| การเปลี่ยนแปลงราคาจำหน่ายผลผลิต <input type="checkbox"/> (1) เพิ่มขึ้น <input type="checkbox"/> (2) คงที่ <input type="checkbox"/> (3) ลดน้อยลง สาเหตุการเปลี่ยนแปลง..... | | |

| 3) สินค้าประมง | ก่อนโครงการ (ปีเพาะเลี้ยง 2563/64) | หลังโครงการ (ปีเพาะเลี้ยง 2565/66) |
|--|------------------------------------|------------------------------------|
| | ปริมาณ | ปริมาณ |
| 1. การเพิ่มผลผลิต (กิโลกรัมต่อไร่ต่อรอบการผลิต) หรือ หน่วยอื่น ระบุ..... | | |
| การเปลี่ยนแปลงปริมาณผลผลิต <input type="checkbox"/> (1) เพิ่มขึ้น <input type="checkbox"/> (2) คงที่ <input type="checkbox"/> (3) ลดน้อยลง สาเหตุการเปลี่ยนแปลง..... | | |
| 2. ราคาจำหน่ายผลผลิต (บาทต่อกิโลกรัม) หรือ หน่วยอื่น ระบุ..... | | |
| การเปลี่ยนแปลงราคาจำหน่ายผลผลิต <input type="checkbox"/> (1) เพิ่มขึ้น <input type="checkbox"/> (2) คงที่ <input type="checkbox"/> (3) ลดน้อยลง สาเหตุการเปลี่ยนแปลง..... | | |

| 4) สินค้าหม่อนไหม | ก่อนโครงการ (ปีเพาะปลูก/เพาะเลี้ยง 2563/64) | หลังโครงการ (ปีเพาะปลูก/เพาะเลี้ยง 2565/66) |
|--|--|--|
| | ปริมาณ | ปริมาณ |
| 4.1) ผลผลิตใบหม่อน | | |
| 1. การเพิ่มผลผลิต (กิโลกรัมต่อไร่ต่อรอบการผลิต) หรือ หน่วยอื่น ระบุ..... | | |
| การเปลี่ยนแปลงปริมาณผลผลิต <input type="checkbox"/> (1) เพิ่มขึ้น <input type="checkbox"/> (2) คงที่ <input type="checkbox"/> (3) ลดน้อยลง สาเหตุการเปลี่ยนแปลง..... | | |
| 2. ราคาจำหน่ายผลผลิต (บาทต่อกิโลกรัม) หรือ หน่วยอื่น ระบุ..... | | |
| การเปลี่ยนแปลงราคาจำหน่ายผลผลิต <input type="checkbox"/> (1) เพิ่มขึ้น <input type="checkbox"/> (2) คงที่ <input type="checkbox"/> (3) ลดน้อยลง สาเหตุการเปลี่ยนแปลง..... | | |
| 4.2) ผลผลิตรังไหม | | |
| 1. การเพิ่มผลผลิต (กิโลกรัมต่อก่อ) | | |
| การเปลี่ยนแปลงปริมาณผลผลิต <input type="checkbox"/> (1) เพิ่มขึ้น <input type="checkbox"/> (2) คงที่ <input type="checkbox"/> (3) ลดน้อยลง สาเหตุการเปลี่ยนแปลง..... | | |

| | | |
|--|--|--|
| 2. ราคาจำหน่ายผลผลิต (บาทต่อกิโลกรัม) หรือ หน่วยอื่น ระบุ..... | | |
| การเปลี่ยนแปลงราคาจำหน่ายผลผลิต <input type="checkbox"/> (1) เพิ่มขึ้น <input type="checkbox"/> (2) คงที่ <input type="checkbox"/> (3) ลดน้อยลง สาเหตุการเปลี่ยนแปลง..... | | |

| 5) สินค้าแมลงเศรษฐกิจ | ก่อนโครงการ (ปีเพาะเลี้ยง 2563/64) | หลังโครงการ (ปีเพาะเลี้ยง 2565/66) |
|--|------------------------------------|------------------------------------|
| | ปริมาณ | ปริมาณ |
| 1. การเพิ่มผลผลิต (กิโลกรัมต่อรังต่อรอบการผลิต) หรือ หน่วยอื่น ระบุ..... | | |
| การเปลี่ยนแปลงปริมาณผลผลิต <input type="checkbox"/> (1) เพิ่มขึ้น <input type="checkbox"/> (2) คงที่ <input type="checkbox"/> (3) ลดน้อยลง สาเหตุการเปลี่ยนแปลง..... | | |
| 2. ราคาจำหน่ายผลผลิต (บาทต่อกิโลกรัม) หรือ หน่วยอื่น ระบุ..... | | |
| การเปลี่ยนแปลงราคาจำหน่ายผลผลิต <input type="checkbox"/> (1) เพิ่มขึ้น <input type="checkbox"/> (2) คงที่ <input type="checkbox"/> (3) ลดน้อยลง สาเหตุการเปลี่ยนแปลง..... | | |

3.3 ผลกระทบด้านสังคม

3.3.1 ด้านการพัฒนาคุณภาพ

| ก่อนโครงการ (ปีเพาะปลูก 2563/64) | หลังโครงการ (ปีเพาะปลูก 2565/66) |
|--|--|
| 1) มีการผลิตสินค้าปลอดภัย/เพื่อการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร <input type="checkbox"/> (1) มีการผลิตสินค้าปลอดภัย <input type="checkbox"/> (2) ไม่มีการผลิตสินค้าปลอดภัย | 1) มีการผลิตสินค้าปลอดภัย/เพื่อการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร <input type="checkbox"/> (1) มีการผลิตสินค้าปลอดภัย <input type="checkbox"/> (2) ไม่มีการผลิตสินค้าปลอดภัย |
| 2) การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร <input type="checkbox"/> (1) ได้รับการรับรอง ○ (1.1) มาตรฐาน GAP ○ (1.2) เกษตรอินทรีย์ ○ (1.3) อื่น ๆ ระบุ..... | 2) การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร <input type="checkbox"/> (1) ได้รับการรับรอง ○ (1.1) มาตรฐาน GAP ○ (1.2) เกษตรอินทรีย์ ○ (1.3) อื่น ๆ ระบุ..... |
| <input type="checkbox"/> (2) ไม่ได้การรับรอง เนื่องจาก..... | <input type="checkbox"/> (2) ไม่ได้การรับรอง เนื่องจาก..... |
| 3) การแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิต <input type="checkbox"/> (1) มีการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิต เช่น | 3) การแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิต <input type="checkbox"/> (1) มีการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิต เช่น |
| <input type="checkbox"/> (2) ไม่มี เนื่องจาก..... | <input type="checkbox"/> (2) ไม่มี เนื่องจาก..... |

3.3.2 ด้านการตลาด

| ก่อนโครงการ (ปีเพาะปลูก 2563/64) | หลังโครงการ (ปีเพาะปลูก 2565/66) |
|---|---|
| 1) ท่านมีตลาดรองรับผลผลิตที่แน่นอนหรือไม่ <input type="checkbox"/> (1) มีตลาดรองรับที่แน่นอน <input type="checkbox"/> (2) ไม่มีตลาดรองรับที่แน่นอน | 1) ท่านมีตลาดรองรับผลผลิตที่แน่นอนหรือไม่ <input type="checkbox"/> (1) มีตลาดรองรับที่แน่นอน <input type="checkbox"/> (2) ไม่มีตลาดรองรับที่แน่นอน |
| 2) การทำข้อตกลงซื้อขายผลผลิตกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน <input type="checkbox"/> (1) มีการทำข้อตกลง <input type="checkbox"/> (2) ไม่มีการทำข้อตกลง | 2) การทำข้อตกลงซื้อขายผลผลิตกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน <input type="checkbox"/> (1) มีการทำข้อตกลง <input type="checkbox"/> (2) ไม่มีการทำข้อตกลง |

3.3.3 ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม

| ก่อนโครงการ (ปีเพาะปลูก 2563/64) | หลังโครงการ (ปีเพาะปลูก 2565/66) |
|--|--|
| 1) การรวมกลุ่มซื้อปัจจัยการผลิต <input type="checkbox"/> (1) <u>รวมกลุ่มซื้อปัจจัยการผลิต</u> <input type="radio"/> (1.1) ซื้อได้ในราคาที่ถูกลงกว่าท้องตลาด <input type="radio"/> (1.2) ซื้อได้ในราคาเท่ากับท้องตลาด <input type="checkbox"/> (2) <u>ไม่รวมกลุ่มกันซื้อปัจจัยการผลิต</u> 2) การรวมกลุ่มกันจำหน่ายผลผลิต <input type="checkbox"/> (1) <u>รวมกลุ่มกันจำหน่าย</u> <input type="radio"/> (1.1) สามารถต่อรองราคาซื้อขายผลผลิตได้/ราคาสูงกว่าท้องตลาด <input type="radio"/> (1.2) ไม่สามารถต่อรองราคาซื้อขายผลผลิตได้/ราคาเท่ากับท้องตลาด <input type="checkbox"/> (2) <u>ไม่รวมกลุ่มกันจำหน่าย</u> | 1) การรวมกลุ่มซื้อปัจจัยการผลิต <input type="checkbox"/> (1) <u>รวมกลุ่มซื้อปัจจัยการผลิต</u> <input type="radio"/> (1.1) ซื้อได้ในราคาที่ถูกลงกว่าท้องตลาด <input type="radio"/> (1.2) ซื้อได้ในราคาเท่ากับท้องตลาด <input type="checkbox"/> (2) <u>ไม่รวมกลุ่มกันซื้อปัจจัยการผลิต</u> 2) การรวมกลุ่มกันจำหน่ายผลผลิต <input type="checkbox"/> (1) <u>รวมกลุ่มกันจำหน่าย</u> <input type="radio"/> (1.1) สามารถต่อรองราคาซื้อขายผลผลิตได้/ราคาสูงกว่าท้องตลาด <input type="radio"/> (1.2) ไม่สามารถต่อรองราคาซื้อขายผลผลิตได้/ราคาเท่ากับท้องตลาด <input type="checkbox"/> (2) <u>ไม่รวมกลุ่มกันจำหน่าย</u> |

3.4 ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

| กิจกรรม | ผลที่เกิดขึ้นปี 2565 |
|--|--|
| 1) ท่านมีการลดการใช้สารเคมีที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่ <i>(เช่น การใช้สารเคมีที่ทำให้เกิดมลพิษในภาคการเกษตร การลดกิจกรรมที่ทำให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสีย)</i> | <input type="checkbox"/> (1) <u>ลดใช้สารเคมี/กิจกรรมที่ทำให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสีย</u> อย่างไร..... <input type="checkbox"/> (2) <u>ไม่ได้ลดใช้สารเคมี/กิจกรรมที่ทำให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสีย</u> เนื่องจาก..... |
| 2) ท่านมีการหมุนเวียนทรัพยากรนำกลับมาใช้ใหม่หรือไม่ <i>(เป็นผลให้สามารถลดค่าใช้จ่ายในการผลิตได้ เช่น การไถกลบตอซังเพื่อเป็นปุ๋ยในดิน การนำฟางหรือใบอ้อยไปเป็นอาหารสัตว์ หรือหมักเป็นปุ๋ย การบำบัดน้ำเสียจากการเลี้ยงประมง การจัดการน้ำเสียจากการเลี้ยงปลุสัตว์ เป็นต้น)</i> | <input type="checkbox"/> (1) <u>มีการหมุนเวียนทรัพยากรนำกลับมาใช้ใหม่</u> อย่างไร..... <input type="checkbox"/> (2) <u>ไม่มีการหมุนเวียนทรัพยากรนำกลับมาใช้ใหม่</u> เนื่องจาก..... |

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการฯ

| รายการ | ระดับความพึงพอใจ (1 - 5) | เหตุผลประกอบ |
|--|--------------------------|--------------|
| 4.1 ท่านมีความพึงพอใจต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่โครงการระดับใด | | |
| 4.2 ท่านมีความพึงพอใจต่อการทำงานของประธานกลุ่ม/คณะกรรมการกลุ่มระดับใด | | |
| 4.3 ท่านมีความพึงพอใจต่อขั้นตอนการดำเนินงานโครงการในระดับใด | | |
| 4.4 ท่านมีความพึงพอใจต่ออุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรกลทางการเกษตรที่ได้รับการสนับสนุนระดับใด | | |
| 4.5 ท่านมีความพึงพอใจต่อการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลทางการเกษตร | | |
| 4.6 ท่านมีความพึงพอใจต่อภาพรวมการดำเนินงานโครงการฯในระดับใด | | |

หมายเหตุ : ระดับคะแนน 1=น้อยที่สุด, 2=น้อย, 3=ปานกลาง, 4=มาก, 5=มากที่สุด

ส่วนที่ 5 ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

| ประเด็น | ปัญหาอุปสรรค | ข้อเสนอแนะ |
|---|--------------|------------|
| 5.1 การดำเนินงานโครงการ | | |
| 5.2 ขบวนการจัดซื้อเครื่องมือ/เครื่องจักรกลทางการเกษตร | | |
| 5.3 เครื่องมือ/เครื่องจักรกลทางการเกษตรที่ได้รับการสนับสนุน | | |
| 5.4 การทำงานของหน่วยงานภาครัฐ | | |
| 5.5 ด้านต้นทุนการผลิต | | |
| 5.6 ด้านการเพิ่มผลผลิต | | |
| 5.7 ด้านคุณภาพผลผลิต | | |
| 5.8 ด้านการตลาด | | |
| 5.9 ด้านบริหารจัดการกลุ่ม | | |
| 5.10 อื่นๆ ระบุ..... | | |
| 5.11 อื่นๆ ระบุ..... | | |

โดย ศูนย์ประเมินผล และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 -12 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร บางเขน กรุงเทพมหานคร
โทร. 02-579-0555 Email : Infraeva2@gmail.com

ชื่อผู้สัมภาษณ์ วัน/เดือน/ปี.....

6.5 สรุปผลการดำเนินงาน ข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะ

แบบที่ 5 สรุปผลการดำเนินงาน ข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะ
โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด

1. ข้อมูลพื้นฐานของแปลง

- 1) ชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนเข้าร่วมโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด
- 2) ชื่อประธานกลุ่ม เบอร์โทร.....
- 3) จำนวนสมาชิกที่เข้ากลุ่มวิสาหกิจ.....ราย พื้นที่ ไร่

2. การดำเนินการภายใต้เงินกู้ที่ได้รับ

- 1) จำนวนเงิน บาท
- 2) การดำเนินการใช้เงินตาม ข้อ 1)
 - 1)..... จำนวนบาท
 - 2)..... จำนวนบาท
 - 3)..... จำนวนบาท
 - 4)..... จำนวนบาท

3. ผลการดำเนินงาน

3.1 ผลตามแนวทางการพัฒนา 5 ด้าน ของโครงการ

- 1) ด้านการลดต้นทุนการผลิต
- 2) ด้านการเพิ่มผลผลิต
- 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพสินค้า
- 4) ด้านการตลาด
- 5) ด้านการบริหารจัดการ

3.2 ผลการดำเนินการต่อยอดยกระดับแปลงใหญ่ 3 ด้าน

- 1)ยกระดับการผลิตด้วยเกษตรสมัยใหม่
- 2) การพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน
- 3) การเชื่อมโยงตลาด

4. ข้อค้นพบ**4.1 สิ่งที่ทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จ**

- 1).....
- 2).....
- 3).....

4.2 สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน

- 1).....
- 2).....
- 3).....

5. ข้อเสนอแนะ

- 1).....
- 2).....
- 3).....

6. รูปภาพประกอบการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักรกลทางการเกษตร ฯลฯ (8 ภาพ)

ภาคผนวกที่ 7

ภาพกิจกรรมการสนับสนุนเครื่องจักรกลทางการเกษตร

ภาพกิจกรรมการสนับสนุนเครื่องจักรกลทางการเกษตร
โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด

1. กรมส่งเสริมการเกษตร



ตู้คอนเทนเนอร์ควบคุมความเย็น



ถังผสมน้ำฝักร



ตมลานเคลื่อนที่



อากาศยานไร้คนขับ (โดรน)



รถกระบะบรรทุกสินค้า



เครื่องอบพลังงานแสงอาทิตย์



เครื่องผสมปุ๋ย



แผงควบคุมระบบให้น้ำ



แทงค์น้ำขนาด 20 ลบ.ม.



รถโฟร์คลิฟท์ขนย้าย



เครื่องชั่งและรถบรรทุก



เครื่องปั้นขุยมะพร้าว

2. กรมการข้าว



รถเกี่ยวข้าว



รถแทรกเตอร์ 50 แรงม้า



รถดำนาห่น้ำขับ



เทเลอร์ลากจูง



เครื่องอัดฟาง



รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วง



อากาศยานไร้คนขับ (โดรน)



ลานตากพร้อมอุปกรณ์ขังน้ำหนัก



เครื่องสูบน้ำ



เครื่องสีข้าว



เครื่องแพ็คสุญญากาศ



รถหวานข้าว,หวานปุย
,ฉีดยาข้าว

3. กรมปศุสัตว์



รถแทรกเตอร์



พาด



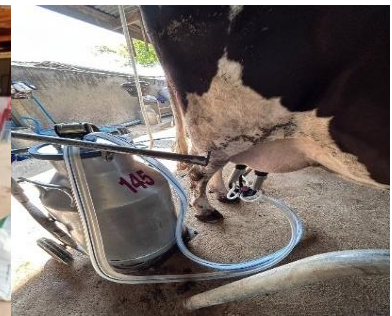
ตู้อบ



เครื่องเย็บกระสอบ



วัตถุดิบอาหารสัตว์



ถังเก็บน้ำนมโคดิบ



ถัง 120 ลิตร



ตู้แช่



เครื่องผสมอาหาร

4. กรมประมง



ชุดควบคุมและจัดการ
คุณภาพน้ำอัจฉริยะ



ระบบบ่อแห้งพลังงาน
แสงอาทิตย์



ฮอรัโมนสัตว์น้ำ



ตู้แช่แข็งปลา



มอเตอร์ 3 แรง



ถ้ำย หม้อ ถังแก๊ส ตะกร้า



เครื่องแยกก้างปลา



ชุดโต๊ะเก้าอี้และอุปกรณ์



เครื่องยนต์ดีเซลขนาด
11 แรงม้า

5. กรมหม่อนไหม



ท่อน้ำสำหรับการวางระบบน้ำ



รถแทรกเตอร์ 50 แรงม้า



ก๊อเหล็ก



โรงทอผ้า



ผานและอุปกรณ์รถแทรกเตอร์



เครื่องฉีดน้ำแรงดันสูง
กำลังมอเตอร์ 2.2 KW.



จ้อลาวด



บรรจุภัณฑ์พร้อมตรา



เครื่องพ่นยาสะพ่ายหลัง
แบบไฟฟ้า

6. การยางแห่งประเทศไทย



รถแทรกเตอร์



ผานพรวน



เครื่องชั่งดิจิตอล



รถโฟล์คลิฟท์



รถบรรทุก



โรงคัดคุณภาพผลผลิต



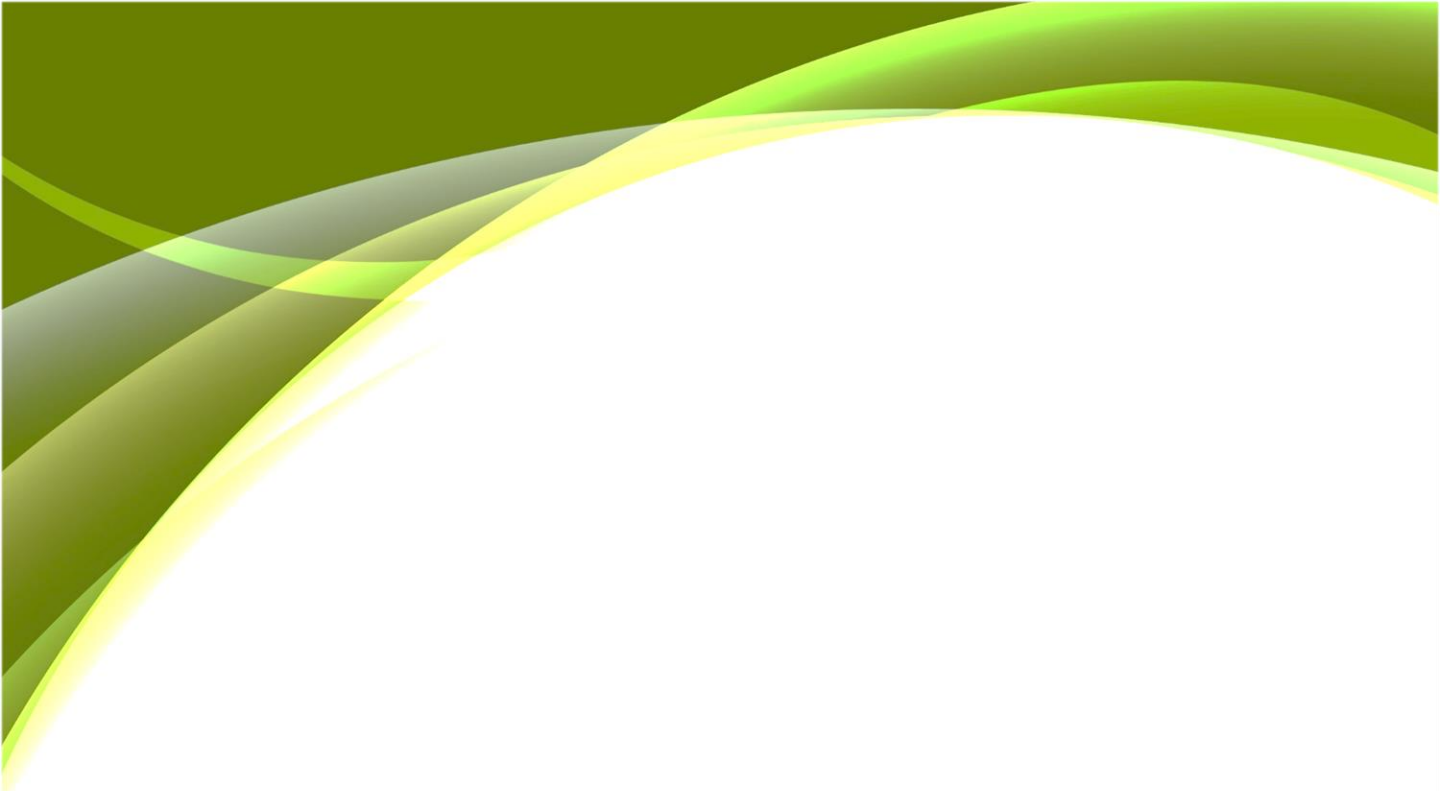
เครื่องชั่ง



ปุ๋ย



คอมพิวเตอร์พร้อม
อุปกรณ์สำนักงาน



ศูนย์ประเมินผล
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์